

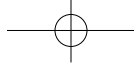
Broj 4/2011
Godina CXXV
Sarajevo

VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

1881. - 2011.

VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:
Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

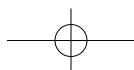
Nakladnik:
Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:
Vinko kardinal Puljić
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:
Ilija Orkić, kancelar

Grafička obrada:
MCVN

Tisak:
Graforad - Zenica

Sadržaj

UVODNA RIJEČ

Godina vjere u Vrhbosanskoj nadbiskupiji - Došašće 2011.....297

SVETA STOLICA

Migracije i nova evangelizacija!.....299

BK BIH

Priopćenje s 53. redovnog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine.....301

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Božićno svjetlo u našem ozračju.....303

Održana sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.....304

Sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije - Predmet: Poziv na sjednicu.....305

Članovima Zbora konzultora Vrhbosanske nadbiskupije - Predmet: Poziv na sjednicu.....305

Upit o krizmama u 2012. godini.....306

Postavljanje mozaika „Gospe Kondžilske“ (Komušanske) - u Nazaretu.....307

Potpuni oprost uz Dušni dan.....307

X. Molitveni dan za Domovinu.....308

85. Misijska nedjelja.....308

Poziv na IX. sjednicu Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije.....309

Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije.....309

Održana Dekanska konferencija Vrhbosanske Nadbiskupije.....310

Izvešće s IX. Sjednice Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije.....311

Dekret o osnivanju Nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa Redemptoris Mater - Sarajevo.....314

Statut Nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa Redemptoris Mater - Sarajevo sa svrhom formacije kandidata za prezbiterat i za novu evangelizaciju.....315

Pravilo života Nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa Redemptoris Mater - Sarajevo sa svrhom formacije kandidata za prezbiterat i za novu evangelizaciju.....319

Spomendan blaženih Drinskih mučenica.....323

Podaci o ubijenima iz mržnje prema vjeri u 20. stoljeću.....324

Statut katoličke-obiteljske udruge „Milosrdno srce“.....324

Ovlast za Binacije i Trinacije u 2012. godini.....332

Prijepis matica i crkvenih računa.....332

Prve subote u mjesecu Molitveni dan za duhovna zvanja.....333

Kvatre u 2012. godini.....333

Međunarodni molitveni dan mira.....334

Bogojavljenje - Dan Papinskih misijskih djela za sveto Djetinjstvo.....334

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana.....335

Molitveni dan za mir u BiH.....335

Dan posvećenog života - Svijećnica – prikazanje Gospodinovo u hramu.....336

Dan života.....336

Međunarodni dan bolesnika i zdravstvenih djelatnika.....337

Post i nemrs u 2012. godini 337

Duhovne vježbe za svećenike 338

Susret animatora liturgijskog pjevanja Vrhbosanske nadbiskupije.....338

Susret Župnih ekonomskih vijeća 339

Susret Župnih pastoralnih vijeća 339

Nedjelja solidarnosti 340

Obnova svećeničkih obećanja i posveta ulja 340

Papin dan 341

XVIII. Sabor prezbitera Vrhbosanske nadbiskupije.....341

Statistički podaci za 2011. godinu 342

Raspored termina za krizmu u Vrhbosanskoj nadbiskupiji 2012. godine.....342

Dekanatski susreti u Nadbiskupijskom ordinarijatu.....343

XV. Susret ministranata.....344

Proljetna dekanatska korona 2012. godine	345
Sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	345
Održana Sjednica zbora konzultora.....	347
Imenovanja i premještanji 2011-4	348
Dozvole.....	348
Novi pečat.....	348
Nadbiskupova kronika	349
Skupljanje u novcu i naravi za nadbiskupsko sjemenište "Petar Barbarić" u Travniku - godina 2011.	355
Skupljanje po župama i dar ustanova za Vrhbosansko bogoslovno sjemenište u 2011. godini	356
Povelja - Luka Tunjić	357
Povelja - Ante Meštrović.....	358
Povelja - Marko Tomić.....	359
Povelja - Franjo Topić	360
Povelja - Pavo Jurišić	361
Povelja - Luka Kesedžić	362
Povelja - Niko Ikić.....	363
Povelja - Anto Ivić.....	364
Povelja - Grga Vukančić.....	365
Povelja - Fra Petar Vidić	366
Povelja - Fra Slavko Topić.....	367
Obavijest o podjeljenim službama	368
Popis sjemeništara na početku školske godine 2011/12.....	369
Bogoslovi 2011./2012.....	369
Povelja o posveti župe sv. Juraja Mučenika - Vitez	371
Povelja - Župa Materinstva BDM Tišina.....	372
Povelja - Nadbiskupijski centar za pastoral mladih Ivan Pavao II.....	373

IZ KORESPODENCIJE

Čestitka Vinka kardinala Puljića novoimenovanom biskupu Draženu Kutleši.....	374
--	-----

PRILOZI

Kardinalova propovijed pod Misom zahvale za proglašenje blaženima Drinskih mučenica	375
Bog je stvorio čovjeka da živi	376
U susret jubileju otvaranja II. vatikanskog koncila – izazov za novu evangelizaciju	377
Homilija kardinala Vinka Puljića na Memorijalnom groblju u Vukovaru o 20. obljetnici stradanja nevinih žrtava	382
Krist Kralj svemira nazočan u euharistiji	385
Briga Svete Stolice za katolički odgoj, s posebnim osvrtom na bogoslovna sjemeništa i teološke fakultete.....	387
Kardinalova propovijed za đakonsko ređenje u katedrali Presvetog Srca Isusova.....	393
Otvaranje katedrale.....	394
Propovijed kardinala Vinka Puljića na svečanosti u katedrali 15. listopada 2011. u 18h.....	395
Propovijed mons. Heriberta Augusta u katedrali	396

BILJEŽIMO

Priopćenje s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE).....	398
Tiskovna konferencija povodom završetka unutarnjih radova u katedrali.....	401
Dodijeljena imenovanja i odlikovanja svećenicima, redovnicima i laicima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.....	402
Smrtni ostaci nadbiskupa Čekade preneseni u Sarajevsku katedralu	403
Blagoslovljen kamen temeljac Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“	404
Mons. Dražen Kutleša imenovan biskupom koadjutorom Porečko-pulske biskupije.....	406
Tijelo nadbiskupa Čekade preneseno s groblja u katedralu	407
Svijeće s grbovima biskupa Biskupske konferencije BiH podijeljene na misi u katedrali za pokojne (nad)biskupe, svećenike, redovnike i redovnice 3.11.2011.	408
Statistike Katoličke crkve uz ovogodišnji Svjetski misijski dan (2011.).....	409
Zaređena četvorica đakona u sarajevskoj katedrali	411

PASTORALNI KALENDAR	413
----------------------------------	-----

GODINA VJERE U VRHBOSANSKOJ NADBISKUPIJI DOŠAŠĆE 2011.

Draga braćo misnici,
Draga braćo i sestre!

U jesenskim mjesecima održavamo sjednice vijeća Vrhbosanske nadbiskupije. Tako smo i ove godine 1. listopada imali sjednicu Pastoralnog vijeća, a 12. listopada Svećeničkog vijeća. Jedno od razmišljanja na spomenutim sjednicama bilo je koju temu izabrati za pastoralnu godinu u našoj Nadbiskupiji. Članovi spomenutih vijeća osjetili su potrebu drugačijeg pristupa u naviještanju Radosne vijesti i življenju vjere te predložili proglašenje Godine vjere kao odgovor na sve površnosti, pesimizme, gubitak osjećaja za čovjeka i sveto. Godina vjere pomogla bi vraćanju povjerenja u čovjeka, upoznavanju i jačanju svoje vjere u Boga i Njegovo Kraljevstvo koje je osnovni cilj naših života. U tim danima primili smo radosnu vijest da je i Sveti Otac objavio apostolsko pismo u kojem najavljuje Godinu vjere od 11. listopada 2012. do 24. studenog 2013. godine. U svom apostolskom pismu Benedikt XVI. upozorava na potrebu „ponovnog otkrivanja hoda vjere, da se otkrije draž Božje Rijeci“. Vrata su nam vjere uvijek otvorena.

Mise zornice

Nalazimo se na početku Došašća, vremena intenzivnije pripreme za Isusovo rođenje. U liturgijskom duhu proživljavamo povijest spasenja, te razmatramo iščekivanje obećanog Mesije. Crkva nas kroz liturgiju (u)vodi na osobni susret s Kristom Spasiteljem, kako bismo u vjeri dublje proživljavali i doživljavali otajstvo Njegova rođenja. Tako se spremamo i za konačni Isusov dolazak, kad osobno ili kao ljudski rod, trebamo zakoračit iz vremena u vječost.

U tom hodu kroz Došašće, liturgija nam stavlja pred oči proroku Izaiju, preteču Ivana Krstitelja i Blaženu Djevicu Mariju po kojoj se dogodilo utjelovljenje i rođenje Isusa Krista.

U svjetlu tog Otajstva, ovim pismom objavljujem naše nastojanje kako bismo započeli pastoralne aktivnosti u pripravi da zajedno s cijelom crkvom proslavimo Godinu vjere koju je Sveti Otac najavio.

Sakrament pomirenja

Vjerujem da će se u svim našim župama nastaviti tradicija pobožnosti slavlja Misa zornica. One pomažu rastu vjere i većoj otvorenosti srca. Upravo u tako ojačanoj vjeri i raspoloživosti srca za ljubav, imamo mogućnost dublje i bolje pripreme za Otajstvo rođenja Gospodinova. Neka pobožnosti zornica pripreme duše na temeljitu i čestitu ispovijed koja je istinsko pomirenje s Bogom. Takvo pomirenje traži i vjerničko izmirenje u obitelji i jednih s drugima.

Osobna i obiteljska molitva i nedjeljna Misa

Kako je molitva „disanje vjere“, neka ovo vrijeme, kao i naš hod u Godini vjere, bude vrijeme zaživljavanja redovne osobne i zajedničke (obiteljske) molitve. Tom molitvom činimo Isusa prisutnim u našoj sredini jer je obećao svoju prisutnost kad god smo u Njegovo ime okupljeni.

Vjera ojačana molitvom svjedoči se i slavljenjem nedjeljne sv. Mise. Neka nam nedjelja, uistinu, postane Dan Gospodnji, kada ćemo se kao zajednica približiti Bogu i jedni drugima te na taj način izgrađivati zajedništvo vjere u obitelji i u župi.

Upoznavanje svoje vjere

Da bi se raslo i sazrijevalo u vjeri, vjeru je potrebno poznavati. Taj put rasta u vjeri višestruk je, kako na osobnom, tako i na zajedničkom planu. Ovim pismom pozivam svaku obitelj, ali i župske zajednice, da si uzmu u zadatak cjelovito pročitati i proučiti Katekizam Katoličke Crkve. Župnike molim da pomognu obiteljima nabaviti Katekizme Katoličke Crkve. Također ih pozivam neka u župi svake nedjelje organiziraju zajedničko čitanje spomenutog Katekizma, barem Sažetak (Compendij). Može se organizirati i, posebno po staležima, čitanje i upoznavanje Katekizma, kako bi svatko od nas upoznao i znao obrazložiti ono što vjeruje. Ukoliko ne bude obuhvaćeno sve u Došašću, može se nastojati kroz ovu godinu poraditi u više navrata i na više načina, da cijela zajednica putem Katekizma upozna sadržaj svoje vjere.

Katolički tisak i Sveto Pismo

Živimo u vremenu digitalizacije koje je prepuno informacijama i brzog ritma što nam „pere pamćenje“. Zato bi valjalo, u hodu rasta u vjeri, posegnuti za našim katoličkim tiskom koji je na svoj način „propovijednik u kući“. Uz katolički tisak tu su i razne katoličke knjige koje nas mogu uputiti u produblјivanje osobne vjere. Na taj način rastemo u spoznaji vjere ali i gajimo kulturu čitanja, što je posebno pomagalo životu Crkve u našem narodu.

Posebice, u srce svakog od nas, stavljam čitanje Svetog Pisma u kojem nam se Krist na najjednostavniji i najjasniji način predstavio. Budimo svjesni da, pravoga i cjelovitoga poznavanja Krista i Njegova Kraljevstva, nema bez dobrog poznavanja Svetog Pisma kako nas uči i naš sunarodnjak sv. Jeronim.

Blaženi papa Ivana Pavao II. odobravajući Katekizam Katoličke Crkve piše: „Čuvati polog vjere jest poslanje koje Gospodin povjerio

svojoj Crkvi, i ona ga neprestano ispunja“. To je napisao 11. listopada 1992. godine. Njegove riječi i danas odjekuju i našom mjesnom Crkvom koja želi ispuniti poslanje koje joj Gospodin povjerio. Svi smo odgovorni u tom poslanju. Zato pozivam sve svećenike, redovnike i redovnice, sve katehete i katehistice, kao i sve obitelji da uložimo sve napore i ljubav prema svojoj vjeri te da je istinski upoznamo, produblјujemo, svjedočimo i o nje živimo. Mariju, Majku Utjelovljene Riječi Božje, iskreno i djetinjski molimo da budemo „poslušni u vjeri“, kako je ona bila surađujući s Duhom Svetim. Neka nam isprosi Duha Božjega koji će nam rasplamsati srca i umnožiti vjeru.

Sve Vas iskreno pozdravljam i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova da se što bolje pripravite na Otajstvo Rođenja Isusa Krista, kako bi se rodio u Vašim srcima i obiteljima.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Poruka njegove svetosti Benedikta XVI. za Svjetski dan izbjeglica i selilaca 2012.

Tema: Migracije i nova evangelizacija!

Draga braćo i sestre!

Naviještati Isusa Krista jedinog Spasitelja svijeta "predstavlja bitno poslanje Crkve, zadaću i poslanje koje rasprostranjene i duboke promjene sadašnjeg društva čine svejednako urgentnima" (Apost. nunc. *Evangelii nuntiandi*, 14). Štoviše, danas zamjećujemo žurnost promicanja, novom snagom i novim načinima, djela evangelizacije u svijetu u kojem rušenje barijera i novi procesi globalizacije još više približavaju ljude i narode, bilo zbog razvoja sredstava komunikacije bilo zbog učestalosti i lakoće seljenja pojedinaca i grupa iz jednog dijela svijeta u drugi. U toj novoj situaciji moramo u svakom od nas probuditi onaj entuzijazam i odvažnost koji su pokretali prve kršćanske zajednice da budu neustrašivi vjervjesnici novosti evanđelja tako da se i u našem srcu razliježu riječi svetog Pavla: "Jer što navješćujem evanđelje, nije mi na hvalu, ta dužnost mi je. Doista, jao meni ako evanđelja ne navješćujem" (1 Kor 9, 16).

Tema koju sam ove godine izabrao za Svjetski dan selilaca i izbjeglica – "Migracije i nova evangelizacija" – proizlazi iz te stvarnosti. Sadašnji čas, naime, poziva Crkvu provoditi *novu evangelizaciju* također u širokoj i složenoj pojavi selilaštva, jačajući misijsko djelovanje i na područjima gdje se evanđelje naviješta prvi put i u krajevima s kršćanskom tradicijom.

Blaženi Ivan Pavao II. nas je pozivao "hraniti se Riječju da bi se bilo 'službenicima Riječi' u evangelizacijskoj zadaći..., [u novim prilikama] koje su sve raznolikije i sve zahtjevnije u kontekstu globalizacije i novoga i promjenjivoga prožimanja narodâ i kulturâ koje ih obilježuju" (Apost. pismo *Novo millennio ineunte*, 40). Unutarnje ili međunarodne migracije, naime, kao otvaranje u potrazi za boljim životnim uvjetima ili bijeg od prijetnji progona, ratova, nasilja, gladi i prirodnih katastrofa, doveli su do miješanja osoba i naroda bez presedana, s novim problemima ne samo s ljudske točke gledišta, nego i s etičkog, religijskog i duhovnog aspekta. Sadašnje bjelodane posljedice sekularizacije, rađanje novih sektaških pokreta, raširena neosjetljivost prema kršćan-

skoj vjeri, istaknuta težnja k rascjepkanosti predstavljaju prepreku usredotočivanju na jedinstvenu uporišnu točku koja bi mogla potaknuti stvaranje "jedne jedine obitelji braće i sestara u društvima koja su sve više multietnička i interkulturalna, gdje su također ljudi različitih religija potaknuti na dijalog, koji ima za cilj ostvariti ozbiljan i plodonosan suživot u poštivanju legitimnih razlika", kao što sam pisao u svojoj prošlogodišnjoj poruci za Svjetski dan selilaca i izbjeglica. Naše je doba označeno pokušajima brisanja Boga i crkvenog nauka sa životnog obzora, dok si utiru put sumnja, skepticizam i ravnodušnost, koji bi htjeli ukloniti čak svaku društvenu i simboličnu vidljivost kršćanske vjere.

U tome kontekstu, selioci koji su upoznali Krista i prihvatili ga nerijetko su natjerani ne smatrati ga više važnim u svojem životu, izgubiti osjećaj vjere, ne priznavati se više dijelom Crkve i često žive životom koji više nije označen Kristom i njegovim evanđeljem. Odrasli u krilu naroda označenih kršćanskom vjerom, često emigriraju u zemlje u kojima su kršćani manjina ili gdje drevna vjerska tradicija nije više osobno uvjerenje ljudi niti zajednička vjeroispovijest, već je svedena na kulturnu činjenicu. Ovdje je Crkva suočena sa izazovom pružanja pomoći seliocima da održe svoju vjeru čvrstom, također kada nedostaje kulturne pozadine koja je postojala u zemlji podrijetla, te utvrđivanja novih pastoralnih strategija kao i metoda i jezika za sve plodonosnije prihvaćanje Božje Riječi. U nekim slučajevima to je prigoda za navještanje da je u Isusu Kristu čovjek postao dionikom Božjeg otajstva i njegova života ljubavi. Čovjek se ujedno otvara obzoru nade i mira, također putem smjernog dijaloga i konkretnog svjedočenja solidarnosti. U drugim opet slučajevima postoji mogućnost da se, obnovljenim navješćajem Radosne vijesti i dosljednijim kršćanskim životom, probudi uspavanu kršćansku svijest tako da se ljudima pomogne ponovno otkriti ljepotu susreta s Kristom, koji poziva kršćane na svetost ma gdje da se nalazili, pa bilo to i u stranoj zemlji.

Današnja pojava selilaštva je također od Boga dana prigoda za navješćaj evanđelja u suvrem-

menom svijetu. Muškarci i žene iz različitih krajeva svijeta koji još uvijek nisu susreli Isusa Krista ili ga poznaju tek djelomično, traže da ih se primi u zemlje drevne kršćanske tradicije. Zato je nužno pronaći za njih prikladne načine da uzmognu susresti i upoznati Isusa Krista i iskusiti neprocjenjivi dar spasenja, koji je za sve izvor "života u izobilju" (usp. Iv 10, 10); sami selioci imaju dragocjenu ulogu u vezi s tim jer mogu sa svoje strane postati "navjestitelji Riječi Božje i svjedoci uskrslog Isusa, nade svijeta" (Apost. pobudnica *Verbum Domini*, 105).

Pastoralni djelatnici – svećenici, redovnici i laici – imaju odsudnu ulogu u zahtjevnom itineraru nove evangelizacije. Oni djeluju u sredini koja je sve više pluralna: zajedno s njihovim ordinarijima, nadahnjujući se na crkvenom Učiteljstvu, pozivam ih da traže putove bratskog dijeljenja i smjernog navještaja, nadilazeći suprotstavljanja i nacionalizme. Crkve podrijetla, tranzicije i prihvaćanja migracijskih valova moraju znati ojačati svoju suradnju, na dobrobit i onoga koji odlazi u emigraciju i onoga koji se doseljava kao i, u svakom slučaju, onoga koji, na svojem putovanju, ima potrebu susresti Kristovo milosrdno lice u dobrodošlici iskazanoj bližnjemu. Da bi se polučio plodni pastoral zajedništva, bit će korisno posuvremeniti tradicionalne strukture skrbi za selioce i izbjeglice, pridružujući tome modele koji bolje odgovaraju promijenjenim okolnostima u kojima različite kulture i narodi djeluju u interakciji.

Izbjegle osobe koje traže azil, koje su pobjegle od progona, nasilja i prilika u kojima im je bio ugrožen život, trebaju naše razumijevanje i prihvaćanje, poštivanje svoga dostojanstva i svojih prava, kao i svijest o svojim dužnostima. Njihova patnja zahtijeva od pojedinih država i međunarodne zajednice da se zauzmu stavovi uzajamnog prihvaćanja, prevladavajući strahove i izbjegavajući oblike diskriminacije, te da se donesu uredbe za konkretnu solidarnost također posredstvom prikladnih struktura gostoprimstva i programâ naseljavanja. Sve to podrazumijeva uzajamnu pomoć među krajevima koji trpe nevolje i regijama koje već godinama primaju veliki broj izbjeglica kao i veće dijeljenje odgovornosti među državama.

Tisak i ostala sredstva komunikacije imaju važnu ulogu u ispravnom, objektivnom i iskr-

enom, upoznavanju javnosti s prilikama onih koji su morali prisilno napustiti vlastitu domovinu i svoje drage te žele započeti izgrađivati novi život.

Neka kršćanske zajednice posebnu pozornost posvete radnicima seliocima i njihovim obiteljima, prateći ih svojom molitvom, solidarnošću i kršćanskom ljubavlju, prepoznajući vrijednost onoga što ih uzajamno obogaćuje te promičući nove političke, ekonomske i socijalne projekte koji pospješuju poštivanje dostojanstva svake osobe, brigu za obitelj, pristup dostojnom smještaju, radu i socijalnoj skrbi.

Neka svećenici, redovnici i redovnice, laici i, posebno, mladići i djevojke budu osjetljivi u pružanju potpore brojnim sestrama i braći koji se, pobjegavši od nasilja, moraju suočiti s novim načinima života i teškoćama integracije. Navještaj spasenja u Isusu Kristu bit će izvor nade i "potpune radosti" (usp. Iv 15, 11).

Želim na kraju podsjetiti na prilike u kojima se nalaze mnogi strani studenti koji se susreću s problemima uključivanja u društvo, birokratskim teškoćama, nevoljama u traženju smještaja i prihvatnih struktura. Neka navlastito kršćanske zajednice budu osjetljive prema brojnim mladićima i djevojkama koje, upravo zbog svoje mladenačke dobi, osim kulturnog uzdizanja, trebaju referentne točke i gaje u svojem srcu duboku žeđ za istinom i željom da susretnu Boga. Neka, na osobit način, sveučilišta kršćanskog nadahnuća budu mjesta svjedočenja i širenja nove evangelizacije i ozbiljno se založe u pružanju doprinosa, u akademskoj sredini, društvenom, kulturnom i duhovnom napretku kao i promicanju dijaloga među kulturama, prepoznajući vrijednost doprinosa što ga mogu dati strani studenti. Ako ti studenti susretnu istinske svjedoke evanđelja i primjere kršćanskog života bit će potaknuti i sami postati činiteljima nove evangelizacije.

Dragi prijatelji, zazovimo zagovor Marije, "*Gospe od puta*", da radosni navještaj spasenja Isusa Krista donese nadu u srcu onih koji se kreću putovima svijeta. Svima jamčim svoju molitvu i udjeljujem apostolski blagoslov.

Vatikan, 21. rujna 2011.

Papa Benedikt XVI.

Priopćenje s 53. redovnog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine održala je od 3. do 5. studenoga 2011. u zgradi Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu 53. redovno zasjedanje. Predsjedao je banjolučki biskup mons. dr. Franjo Komarica, a sudjelovali su svi članovi Konferencije. Dijelu zasjedanja pridružio se apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Alessandro D'Errico. On je biskupima izrazio zahvalnost što su i prigodom obilježavanja 130. obljetnice ponovne uspostave redovite crkvene hijerarhije u Bosni i Hercegovini iznova naglasili duboke veze Crkve u BiH sa Svetim Ocem i Svetom Stolicom. Također je s biskupima izmijenio mišljenje o uzrocima zabrinjavajućeg stanja katolika u Bosni i Hercegovini. Zajedno s njime biskupi su razmišljali o pronalaženju najboljeg načina na koji bi ova krajevna Crkva, uz trajnu potporu Svete Stolice, odgovorila tom velikom izazovu. Izražena je radost zbog imenovanja mons. Dražena Kutleše, svećenika Mostarsko-duvanjske dijeceze, biskupom koadjutora Porečko-pulske biskupije.

Izražavajući osobitu zahvalnost ocima franjevcima za njihovo zauzeto djelovanje i čuvanje katoličke vjere tijekom više od sedam stoljeća, biskupi su pozornost posvetili životu i djelovanju Katoličke Crkve na prostorima Bosne i Hercegovine u posljednjih 130 godina. Naime, 5. srpnja 1881. papa Leon XIII. osnovao je Vrhbosansku metropoliju koja se sastojala od: Vrhbosanske nadbiskupije, sufraganske biskupije Mostarsko-duvanjske te Banjolučke i Trebinjsko-mrkanske biskupije, a 1. veljače 2011. papa Benedikt XVI. osnovao je Vojni ordinarijat u BiH. Saslušavši prigodno izlaganje raspravljali su o prvim desetljećima procvata Crkve na mnogim područjima njezinog djelovanja u BiH kao i o vjerničkim svjedočenjima osobito u vrijeme vladavine komunizma te teških ratnih stradanja kroz tri rata u dvadesetom stoljeću. Molitvom i Misnim slavljem u sarajevskoj katedrali izrazili su zahvalnost svim dosadašnjim članovima crkvene hijerarhije u vrhbosanskoj crkvenoj pokrajini i svima koji su im pomagali u obavljanju vrlo odgovorne i vrlo teške službe.

Biskupi su promišljali o aktualnoj situaciji u

kojoj se nalaze svećenici u pastoralu te o načinu pomaganja u što plodnijem njihovu djelovanju. Također su razmišljali o što temeljitijem odgoju i obrazovanju svećenika i svih drugih suradnika i suradnica u apostolatu te promicanju djela milosrđa, ljubavi i mirotvorstva. Svjesni su potrebe da cijene redovničku karizmu i doprinos koji redovničke zajednice pružaju svojim radom u dušobrižništvu, u katehiziranju, vjerskom odgoju, molitvenom karitativnom, socijalnom, medicinskom, medijskom i raznovrsnom drugom apostolskom području u korist mnogih članova domaće Crkve, ali i mnogih drugih sugrađana. Biskupi su odlučni da i ubuduće zajedničkim snagama sa svojim suradnicima otkrivaju Božje darove u Kristovim vjernicima laicima te ih podržavaju u životu i poslanju ove Crkve. Prioritetnim smatraju, također, pastoralno djelovanje na planu obitelji i braka, mladih te ekumenizma i međureligijskog dijaloga.

Podsjećajući na teška vremena u povijesti krajevne Crkve, biskupi ohrabruju sav katolički puk da i u sadašnjem vremenu, opterećenu brojnim izazovima i kušnjama, ljube Boga, Crkvu, svoj hrvatski narod i zemlju svojih otaca prihvaćajući zajedničko življenje s drugima i drugačijima i izgradnju mira i suživota svjesni da je život u ovoj zemaljskoj samo hod prema nebeskoj domovini.

S posebnom pozornošću biskupi su, između ostalog, saslušali izvješće sa 41. plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija održanom u glavnom gradu Albanije Tirani od 29. rujna do 2. listopada 2011. na temu nove evangelizacije. Upoznati su da je tijekom zasjedanja ukazano na nužnost nove evangelizacije čiji su osobiti protagonisti: obitelj, katoličke škole, duhovni pokreti i zajednice te mladi i mediji, koji najprije moraju i sami biti evangelizirani da bi se moglo uz njihovu pomoć evangelizirati druge.

Saslušali su izvješće o svečanosti beatifikacije Drinskih mučenica, 24. rujna 2011. u Sarajevu, za koji su se zauzeli Vrhbosanska nadbiskupija i Družba sestara Kćeri Božje ljubavi, a sudjelovali i brojni katolici u Bosni i Hercegovine, Hrvatske, Crne Gore Slovenije i drugih

zemalja dok su zanimanje pokazali i mnogi ljudi dobre volje koji su u Drinskim mučenicama prepoznali svjedokinje vjernosti Bogu i mira i ljubavi u vrijeme rata i mržnje. I ovom prigodom biskupi izražavaju zahvalnost svima koji su na bilo koji način dali svoj doprinos. Zajedničkim pohodom i molitvom pred slikom Drinskih mučenica u crkvi Kraljice svete krunice biskupi su ujedno htjeli potaknuti katolike da se i u ovim vremena sijanja smutnji i beznađa ugledaju na pet redovnica koje su, došavši iz drugih krajeva u Bosnu i Hercegovinu da bi služili drugima posebno potrebnima, pokazale osobitu ljubav prema ovoj Crkvi i ljudima ovih krajeva.

Biskupi su otvorili službenu internetsku stranicu Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine te izrazili pohvalu i zahvalnost svima koji su sudjelovali u njezinoj izradi. Nadaju se da će nova web stranica biti od koristi mnogima koji žele upoznati ustroj, dokumente, aktualnosti i brojne druge informacije u vezi sa

životom i djelovanjem krajevne Crkve u BiH.

U kontekstu obilježavanja 130. obljetnice uspostave redovite crkvene hijerarhije u Bosni i Hercegovini biskupi su ažurirali spremanje za tisak zajedničke publikacije o stanju župa u njihovim biskupijskim zajednicama između 1991. i 2011.

Biskupi žele da Fakultetsko vijeće Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu uspostavi povjerenstvo za usklađivanje Statuta Teološkog instituta u Mostaru s Instrukcijom Kongregacije za katolički odgoj i sa Statutom KBF-a.

Također su slavili Euharistiju, 4. studenog na spomendan sv. Karla Boromejskog, u kapelici Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu, a prigodnu homiliju održao je biskup Vukšić. Istog dana u crkvi Kraljice svete krunice molili su svečanu Večernju u časti Drinskih mučenica.

Tajništvo BK BiH

Božić, 2011.

Božićno svjetlo u našem ozračju

Draga braćo misnici,
dragi redovnici i redovnice,
draga braćo i sestre!

Živimo svoju svakodnevnicu zapljusnutu ozračjem krize prouzročene materijalističkim i relativističkim mentalitetom. U takvom ozračju manjina moćnika stalno nameće svoja pravila i vrijednosti koje većina običnog svijeta ne može po savjesti prihvatiti i slijediti. Stvoren je takav standard života koji obične ljude, koji imaju sreću biti uposleni, goni u kreditno zaduživanje koje stvara ovisnost o poslodavcima i bankama. Nažalost, sve je manje mogućnosti naći posao te od svoga rada živjeti i uzdržavati svoju obitelj. Medijski nam se nameće beznade koje se uvlači u nas kao ova sumorna jesenska i zimska magla i oblaci. Ljudi se udaljuju jedni od drugih. Jednima je sramotno ime Isus i zabranjuje se, drugima smeta križ i uklanjaju ga iz svoje blizine. Uvukao se i strah od života te je sve više umrlih nego rođenih. Mali čovjek se sve više savija pod teretom današnjeg života i okruženja.

Upravo u takvoj stvarnosti Bog silazi, rađa nam se Isus - Božji Sin. Postaje ne samo čovjeku bliz nego jedan od nas, donoseći nam svjetlost nade. Zato Izaija prorok poručuje: „Narod koji je u tmuni hodio, svjetlost vidje veliku; onima što mrkli kraj smrti obitavahu svjetlost jarka osvanu“ (Iz 9,1). Po prorocima je naviješten, po Duhu Svetom utjelovljen a od Marije rođen, kao naša svjetlost i naša radost. Zato isti prorok poručuje „Ti si radost umnožio, uvećao veselje...jer dijete nam se rodilo, sin nam je darovan“ (Iz 9,2-3.).

Otajstvu Božića se radujemo jer „očitovala se Ljubav Božja, spasiteljica svih ljudi“ (Tit. 2,11). U takvom sumraku i (s)umornosti Svjetlo nas je obasjalo, Ljubav nam je darovana. Dok nas opterećuje strah za život i sutrašnjicu anđeo nam po pastirima poručuje: „Ne bojte se! Evo javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod. Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj, Krist Gospodin“ (Lk 2 10-11).

Otvorimo srce i dušu kako bi upravo ta radost ispunila našu nutrinu te istinsku Božićnu radost podijelimo jedni s drugima. „Kako su ljupke po gorama noge glasonoše radosti koji navješćuje mir, oglašuje sreću, navješćuje spasenje...“ (Iz 52, 7). Ojačani u vjeri i obasjani u nadi te razdragani u ljubavi Božjoj, ponosimo jedni drugima radost Božića čestitajući Tajnu koju nam Bog otkri. Božja smo ljubljena djeca i Njegovi sinovi i kćeri. Jer nas Bog voli i stalo mu je do nas, očitujmo ljubav i blizinu jedni drugima. Neka se ukloni i nestane sve što uništava naše zajedništvo i ljubav. Neka također Kristov mir zavlada u nama kroz praštanje, pomirenje i vraćanja povjerenja te neka taj mir izgrađuje naše obiteljsko zajedništvo. Upravo takvo obiteljsko zajedništvo radosti vjere treba prenijeti u župsko zajedništvo, kako bismo postali svjedoci nade u ovom beznadnom ozračju koje proživljavamo. Ono što ne možemo vlastitim snagama neka dopuni vjera i povjerenje u Onoga koji nam se rodio u Betlehemskejštalici.

„Više puta i na više načina Bog nekoć govoraše ocima u prorocima: konačno, u ove dane progovori nama u Sinu“ (Heb 1,1). Božić je govor Božji, jer je „Riječ tijelom postala i nastanila se među nama“. Otvorimo srce kako bismo čuli tu Riječ koja nas utvrđuje u vjeri iz koje izvire snaga za život, praštanje i nošenje svakodnevnice uvjereni da nas Bog ljubi.

„Svjetlo istinito, koje prosvjetljuje svakog čovjeka, dođe na svijet...“ (Iv. 1,9) Neka božićno Svjetlo zasja u svim našim teškim životnim situacijama, kako bismo se ohrabрили kroćiti naprijed puni pouzdanja u Boga. Osnaženi tim Svjetlom tražimo odgovore na brojna životna pitanja i sami uložimo truda kako bismo uklonili svaki mrak u međuljudskim odnosima, posebno u našem narodu i svim građanima ove nam drage zemlje.

„Onima koji ga primiše podade moć da postanu djeca Božja“ (Iv 1, 12). U božićnom Otajstvu prepoznajmo svoje dostojanstvo. To

Otajstvo ne dolazi od ljudske moći niti od bilo kojih zakona. Njega daje Sin Božji koji nas učini svojom braćom. Čuvati dostojanstvo znači čuti Utjelovljenu Riječ i slijediti je u svakodnevnom životu.

Upućujući Vam i ove godine Božićnu čestitku, želim da vas obasja svjetlo novorođenoga Isusa te vam otkrije smisao življenja i smisao svakodnevnog trpljenja. Neka nam obasja staze međusobne suradnje, prihvaćanja, poštivanja i izgrađivanja zajedništva utemeljena na vjeri u Onoga koji nas učini djecom Božjom. U božićnoj čestitci, želje su mi da očitovana ljubav Božja ispuni sve naše obitelji kako bi u njima vladala sloga, razumijevanje, radost vjere i hrabro življenje. Čestitajući Božić, na poseban način, djeci želim istinski doživljaj radosti u ozračju ljubavi obiteljskog gnijezda. I mladima želim čestit Božić! Otkrijte u Kristu smisao života i ostvarite ga po Božjoj ljubavi. Svim bolesnima, nemoćnima i starima želim

da Isusovo rođenje donese snagu i strpljivost u njihove živote te da nađu razumijevanje kod svojih najbližih. Neka slavlje Božića, posebice u godini vjere, učvrsti našu nadu i ojača vjeru, kako bismo ovaj svijet mijenjali zračeci dobrotom i plemenitošću, izgrađujući mir, slogu i jednakopravnost među ljudima.

Svima vam želim čestit Božić i na dobro vam došlo porođenje Isusovo, koje neka u novoj 2012. godini udijeli svoj blagoslov u dobru zdravlju, uspješnom radu i lijepom zajedništvu svjedočeći Božju ljubav. Marija, Majka Isusova i Majka naša, neka sa svojim Sinom Isusom bude najdraži gost u našem obiteljskom domu i osobnoj vjeri.

Čestitajući Božić, na sve zazivam Božji blagoslov i srdačno pozdravljam!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Održana sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Pastoralno vijeće Vrhbosanske nadbiskupije na svom redovnom zasjedanju, održanom 1. listopada u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, odlučilo je da tema za narednu pastoralnu godinu bude: „Živjeti svoju vjeru ovdje i sada“. Naglasak je na potrebi nove evangelizacije u današnjem svijetu u kojem se sve više šire pokreti s naglaskom na religioznost ljudskog karaktera dok se zanemaruje i gubi smisao za Boga pa se nedostatak vjere očituje i kod samih vjernika. U diskusiji je rečeno da se u svijetu tehnike sve više čovjek udaljava od Boga pod dojmom da mu tehnika pruža mnogo toga što mu je potrebno za život pa se zato zanemaruje odnos prema Bogu. Istaknuto je kako jedno od važnijih pitanja jest, kako oživjeti vjeru po kojoj bi vjernici živjeli i djelovali izvan crkve – u obitelji i u svakodnevnom životu, na radnom mjestu i u odnosu prema radniku i poslodavcu. Naglašeno je da ne bi smjelo biti raskoraka između vjere i života pa bi i značenje evange-

lizacije trebalo razumjeti tako da je potrebno živjeti vjeru po Evanđelju i to utjeloviti u životu. Spomenut je i poziv pape Benedikta XVI. upućen mladima u Madridu: „Idite evangelizirati“. Istaknuta je i potreba da katolici žive svoju vjeru i u sredinama u kojima su manje brojni te da tamo gdje jesu daju svjedočanstvo nade koja je u njima.

Tijekom zasjedanja naglašeno je da se sljedeće godine obilježava 50. obljetnica II Vatikanskog sabora što bi trebao biti poticaj na ponovno buđenje duha koncila i na novu evangelizaciju i življenje svoje vjere ovdje i sada.

Na zasjedanju se razgovaralo o prijedlogu uvođenja župnog kartona u kojem bi bili uneseni svi važniji podatci o župi i pastoralnom djelovanju kako bi se imao cjelokupan prikaz svih podataka o župama. Karton bi sadržavao statističke podatke župa, strukturu pastoralnog rada, strukturalne aktivnosti, dušobrižništvo i pastoralni kalendar. Program bi omogućio brzo unošenje i promjenu svih podataka. Tako bi u dogledno vrijeme sve župe imale pristup kartonu župe i povremeno ga obnavljale.

Na zasjedanju je istaknuto nekoliko događanja koja su obilježila život mjesne Crkve vrhbosanske: obilježavanje 130. obljetnice ponovne uspostave crkvene hijerarhije i dodjela priznanja za 13 osoba iz svakog od dekanata koje su zaslužne za kršćansko svjedočenje u župnim zajednicama; hodočašće u Rim na beatifikaciju pape Ivana Pavla II., 1. svibnja 2011. i beatifikacija Drinskih mučenika 24. rujna u Sarajevu.

Kardinal Puljić je ukazao na potrebu forma-

cije budućih akolita koji bi pomagali svećeniku pričešćivati pod Misom te na uvođenje trajnog đakonata kao i izobrazbu za medijsku djelatnost. Sudionici Pastoralnog vijeća su podržali ove potrebe na kojima bi posebno trebalo raditi u novoj pastoralnoj godini pod geslom: Živjeti svoju vjeru ovdje i sada.

*Bosiljko Rajić,
pastoralni vikar*

Sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Poziv na sjednicu

Datum: 29. rujna 2011.

Broj: 1542/2011

Prema Pastoralnom kalendaru Vrhbosanske nadbiskupije redovna sjednica Svećeničkog vijeća je predviđena u srijedu, 12. listopada 2011. godine. Početak rada je u 9 sati, u prostorijama Ordinarijata.

Dnevni red:

1. Zapisnik s prošle sjednice
2. Izazovi današnjeg pastora na terenu VN. U temu uvode fra Zoran Livančić i vlč. Filip Maršić
3. Informacije o Sinodi VN
4. U susret jubileju otvaranja II. vatikanskog koncila – izazov za novu evangelizaciju (prof. dr. Mario Bernadić)
5. Pastoralni kalendar
6. Seminar o medijima
7. Razno

Ručak je predviđen u 12.30 sati, a po potrebi rad se nastavlja i poslije ručka. Svećenike koji eventualno ne mogu doći na sjednicu molim da se pismeno ispričaju.

U iščekivanju susreta iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Članovima Zbora konzultora Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Poziv na sjednicu

Datum: 30. rujna 2011.

Broj: 1543/2011

Ovim pozivam na sjednicu članove Zbora konzultora Vrhbosanske nadbiskupije koja će se održati 11. listopada 2011. godine u prostorijama Ordinarijata s početkom u 15 sati.

Dnevni red:

1. Zapisnik s prošle sjednice
2. Pastoralni centar Vogošća
3. Permanentno obrazovanje svećenika
4. Ekonomsko poslovanje u nadbiskupiji: intencije, milostinja, imovina i vođenje računa
5. Razno

Na sjednici se biti naglasak na ekonomskom poslovanju župa i na permanentnom obrazovanju svećenika.

Molim svećenike koji ne mogu nazočiti susretu da se pismeno ispričaju.

U iščekivanju susreta i sjednice iskreno Vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Dekanskim uredima Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Upit o krizmama u 2012. godini

Datum: 29. rujna 2011.

Broj: 1544/2011

Prečasna gospodo dekani!

Svake godine smo u ovo vrijeme tražimo prijave župa za podjeljivanje sakramenta sv. Potvrde u Vašem dekanatu. Molim Vas da dostavite najkasnije do 20. 10. tekuće godine, za narednu godinu, kako bih što prije napravio kalendar i rasporedio termine po župama.

Napominjem i lijepo Vas molim da mi eventualno naznačite termine koji vam nikako ne odgovaraju.

Budući da priprava za sakrament Potvrde traje duže, nadam se da ćete Vi i župnici Vašeg dekanata preostalo vrijeme iskoristiti pastoralno mudro na radost Vas samih, krizmanika, njihovih roditelja i kumova te cijele župne zajednice.

Sv. Potvrda je u župi velik događaj, zato je potrebno pripravljeni sve da to bude u prvom redu Duhovski događaj, a onda i vanjska proslava. Ta svijest, čini mi se, treba još više rasti i sazrijevati u svima nama.

Zahvaljujući na dosadašnjem pastoralnom žaru, iskreno Vas pozdravljam i na sve zazivam Božji blagoslov.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Svećenicima i župama Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Postavljanje mozaika „Gospe Kondžilske“ (Komušanske) - u Nazaretu

Datum: 15. listopada 2011.

Broj: 1619/2011

Draga braćo misnici!

Prije dvije godine (rujan 2009.) svećenici Vrhbosanske nadbiskupije organizirano su, skupa sa mnogom, hodočastili u Svetu zemlju.

Tijekom toga hodočašća, posebno nakon posjeta Nazaretu, rodila se ideja da se i lik Blažene Djevice Marije iz Bosne i Hercegovine postavi u predvorje ovog najvažnijeg marijanskog svetišta, uz likove iz mnogih zemalja svijeta.

Nakon kontakata sa kustodom Sv. Zemlje i gvardijanom u Nazaretu, rečeno nam je da su nam osigurali mjesto za postavljanje slike (pored lika Majke Božje Bistričke) iz Bosne i Hercegovine. Na zasjedanju BK BiH, biskupi su dali svoju suglasnost za ovu ideju.

Zatim smo kontaktirali umjetnicu koja se posebno specijalizirala za izradu mozaika (radi se o umjetnici Blaženki Salavarda – koja je rodom iz Bosne i Hercegovine, a djeluje u Zagrebu) te smo naručili mozaik Gospe Kondžilske.

Mozaik je u izradi i trebao bi biti gotov ove jeseni.

Postavljanje i blagoslov mozaika je planiran za blagdan Navještenja Gospodinova – Blagovijest (25. ožujka 2012.).

Bilo bi lijepo kad bi grupa vrhbosanskih svećenika pratila nadbiskupa Puljića i pošla na ovo hodočašće. Planirani termin je 23. - 30. ožujka 2012. Ili negdje između 3. i 12. ožujka 2012. godine.

Kao što su neki od svećenika predložili tijekom prošlog hodočašća u Svetu Zemlju, bilo bi lijepo kad bi vrhbosanski svećenici dali doprinos i platili izradu mozaika, kao zahvala Mariji. Cijena mozaika je 4.000,00 KM.

Iskrena hvala na suradnji i pomoći, sve srdačno pozdravljam i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova.

*Vinko kardinal Puljić
Nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Potpuni oprost uz Dušni dan

Datum: 15. listopada 2011.

Broj: 1625/2011

Crkva pruža posebnu mogućnost stjecanja potpunog oprosta namijenjenog za duše pokojnih prigodom Spomena svih vjernih mrtvih.

Potpuni oprost na području Vrhbosanske nadbiskupije tom prigodom za duše naših pokojnih može se postići od 1. studenog do uključivo 6. studenog.

Taj potpuni oprost namijenjen za duše pokojnika, može se dobiti u svim crkvama, na svim grobljima uz redovne uvjete: biti u milosti tj. ispovjeđen i pričestćen, te pohoditi crkvu ili groblje i izmoliti Oče naš, Vjervanje i molitvu na nakanu Svetog Oca.

Zato ljubazno molim svećenike da vjernicima omogućе svetu ispovijed, kako bi mogli postići ovu povlasticu uz Spomen svih vjernih mrtvih, te namijeniti je za pokojne.

Podsjećam svećenike da na Dušni dan mogu slaviti tri Svete mise: s tim što za jednu mogu primiti stipendij, drugu mogu slaviti za svoje pokojne a treću obavezno na nakanu Svetog Oca.

Zazivajući na vas obilje Božjeg blagoslova iskreno vas pozdravljam!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

X. Molitveni dan za Domovinu

**Utorak, 25. listopada 2011.
– Bobovac, 22. listopada 2011. u 11 sati –**

Datum: 15. listopada 2011.
Broj: 1626/2011

Ovo je već po deseti put kako pozivam cijelu Vrhbosansku nadbiskupiju na molitvu za Domovinu na dan smrti kraljice Katarine Kosače – Kotromanić. Ujedno već deseti put hodočastimo na Bobovac s istom nakanom. Ove godine je to 22. listopada, subota. S nama su se prije osam godina pridružile oružane snage BiH, kao i službe sigurnosti u BiH.

Svi koji budu hodočastili na Bobovac, mogu se pridružiti oružanim snagama moliti zajednički krunicu penjući se na Bobovac. Drugi se mogu pridružiti na Misnom slavlju koje će biti u 11 sati. Tradicijom slavimo Misu za Domovinu na Bobovcu.

Na 25. listopada, smrtni dan Kraljice neka se u svim župama uzme obrazac za zbornu molitvu iz Rimskog misala str. 722, a ostalo iz obrasca *Za napredak naroda*.

U radosnom molitvenom zajedništvu neka nas ispuni Božji blagoslov, te vas srdačno pozdravljam!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

85. Misijska nedjelja

23. listopada 2011.

Datum: 15. listopada 2011.
Broj: 1627/2011

Na svaku župu je stigao materijal za misijsku animaciju u župama iz Misijske središnjice. Ovim pozivam sve pastoralne djelatnike: župnike, župske vikare, vjeroučitelje i vjeroučiteljice da što bolje organiziraju misijsku animaciju, a na poseban način proslavu Misijske nedjelje u župi. U prvom redu je organizirati molitveni duh za misije i misionare, a onda neka se skupljaju prilozi na tu naklanu i proširi čitanje Radosne vijesti, kako bi misijski duh što temeljitije zaživio u srcima vjernika.

Sva milostinja skupljena na Misijsku nedjelju neka se čim prije dostavi u Ekonomat nadbiskupije, kako bi na vrijeme mogli proslijediti. Upozoravam da nitko nema pravo mijenjati nakanu te milostinje, nego je cjelovito predati.

Na sve zazivam Božji blagoslov te srdačno pozdravljam!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

PREDMET: Poziv na IX. sjednicu Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, 21. listopada 2011. u 16 sati

Datum: 15. listopada 2011.
Broj: 1628/2011

Prema članku 17. Statuta Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije, sazivam sjednicu Vijeća za mlade koja se ima održati 21. listopada 2011. u prostorijama Ordinarijata Vrhbosanske nadbiskupije, Kaptol 7 (Sarajevo) s početkom u 16.00 sati.

Dnevni red:

1. Pozdrav i uvodna riječ nadbiskupa Vinka Kardinala Puljića
2. Čitanje i usvajanje zapisnika s prošle sjednice
3. Razrješenje starih i imenovanje novih članova Vijeća
4. Izvješća o projektima na biskupijskoj razini u proteklom razdoblju (Ekumenski kamp Friedensgrund, Animatori, Mali putokazi u život, Skauti, SDM, Volonteri na Beatifikaciji Drinskih mučenica)
5. Izvješća Udruga i dekanatskih predstavnika o aktivnostima u proteklom razdoblju (Salezijanska mladež, UKS Emaus, PMI, Frama, Fokularini)
6. Najava aktivnosti u narednom razdoblju (Aktivnosti Vijećnika, Umrežavanje, Destigmatizacija osoba zaraženih HIV-om, Škola volonterizma, Dekanatski susreti krizmanika, Dekanatski križni put, KMNL, Taize)
7. Razno

Kao nastavak našeg druženja nakon sjednice uslijedit će seminar na temu Destigmatizacija osoba oboljelih od HIV-a, te prenoćite u Internatu Katoličkog školskog centra sv. Josip u Sarajevu. Sve vijećnike radosno pozivam na proslavu Dana Centra i blagoslov kamena temeljca Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih *Ivan Pavao II.* sutradan, 22. listopada u 16.30 u Gatačku 18. Svim Vijećnicima koji nisu iz Sarajeva bit će osiguran smještaj, kako s petka na subotu tako i sa subote na nedjelju u KŠC-u sv. Josip u Sarajevu. U nadi da ćete se odazvati, sve Vas iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, srijeda – 9. studenoga 2011. s početkom u 9.30 sati.

Datum: 26. listopada 2011.
Broj: 1694/2011

U Pastoralnom kalendaru je predviđena Dekanska konferencija 9. studenoga 2011. godine. Ovim pozivam svu gospodu Dekane da dođu na redovni godišnji sastanak, koji će se održati u prostorijama nadbiskupskog Ordinarijata s početkom u 9.30. sati.

Dnevni red:

1. Pozdrav i uvodna riječ Nadbiskupa;
2. Izazovi u pastoralu na području dekanata (svaki dekan pripremiti);

3. Predstavljanje uvezivanja pastorala mladih i caritasa vrhbosanske nadbiskupije na terenu sa župama; prikaz odgovornog za pastoral mladih i direktora Caritasa.
4. Program pastoralne godine
5. Kratko informiranje o planiranoj godini vjere
6. Razno

Nakon svake teme predviđena je konstruktivna rasprava, koja bi omogućila što složniji pastoralni rad u nadbiskupiji. Predviđen je zajednički ručak u 12.30 h i rad nakon ručka dok ne završimo teme.

Radujući se Vašem dolasku i bratskoj suradnji iskreno vas pozdravljam i na vas zazivam obilje Božjeg blagoslova.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

---

*Dostavlja se :
Svim Dekanima
Gen. vikaru, pastoralnom vikaru, kancelaru i ekonomu
dr. Šimi Maršiću i dr. Mirku Šimiću
Arhivu*

Održana Dekanska konferencija Vrhbosanske Nadbiskupije

9. studenoga 2011.

Pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, 9. studenog 2011. u prostorijama Vrhbosanskog ordinarijata održana je redovna Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije. Na sjednici su, osim kardinala i većine članova Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog, sudjelovali dekanati iz 12 od 13 dekanata Vrhbosanske nadbiskupije te predstavnici Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ i ravnatelj Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije.

Tema susreta je *Izazovi u pastoralu na području dekanata i umrežavanje pastoralna mladih i Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije na terenu sa župama*. Dekani su u izvješćima istaknuli poteškoće u radu a date su i perspektive za buduće pastoralno djelovanje.

Izazovi u današnjem pastoralu su različite skupine vjernika kojima treba pružiti duhovno vodstvo i življenje po kršćanskim načelima. Rad s mladima je velika potreba i traži se novi pristup pastoralu s mladima. Centar za mlade Ivan Pavao II nudi razne programe i tako se pokazuje jedna dobra perspektiva u radu s mladima. Ovaj Centar za mlade nudi susrete s krizmanicima u sklopu njihove pripreme za krizmu te križni put mladih po dekanatima u korizmenom vremenu za pripremu na Uskrs. Radi se o cjelodnevnom pješačenju po župama i na takav način svjedoče mladi svoju vjeru u Boga. Centar za mlade, na ovom susretu, ponudio je projekt osnivanja dekanatskih ureda za mlade. Na taj način bi se olakšao rad centralnog ureda a težište bi se moglo prenijeti na dekanate koji bi onda s centralnim uredom koordinirali sve aktivnosti.

U mnogim župnim zajednicama je veliki broj starih i bolesnih osoba. Svećenici su na raspolaganju za duhovnu skrb tih osoba ali se postavlja pitanje socijalne skrbi koja nedostaje u programima civilnih vlasti a i Caritas ima sve manje sredstava za to. Ravnatelj Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije vlč. dr. Mirko Šimić je predstavio plan i program rada Caritasa. Istaknuo je veliku

potrebu pružanja pomoći po župama ali je sve manje financijskih sredstava. Ponudio je suradnju svim župama i u granicama mogućnosti pomoći će u realizaciji socijalnih programa.

Uloga laika u pastoralu je nezaobilazna tema. Postavlja se pitanje kako uključiti laike u pastoralno djelovanje. Potrebno je tražiti neke manje programe izobrazbe laika koji bi se osposobljavali za neke aktivnosti u crkvi. Tako je Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije ponudio program dodatne edukacije u području novinarstva u okvirima župnih zajednica. Svi oni koji prođu tu izobrazbu mogli bi slati izvješća za Katolički tjednik i za to bi dobivali honorar a za župne zajednice bi bio to veliki doprinos jer bi se time pobudio interes čitanja i za one koji su iz tog kraja a žive negdje na drugom mjestu.

Nadbiskup Vinko kard. Puljić je na kraju konferencije potaknuo sudionike da se otvore novim mogućnostima pastoralnog djelovanja i dadnu svoj doprinos u zajedničkom radu i uvezivanju s Nadbiskupijskim Centrom za pastoral mladih i Caritasem. Naglasio je da je na sjednici Pastoralnog i svećeničkog vijeća istaknuta potreba proglašenja godine vjere za narednu pastoralnu godinu. Uz pripremu programa i projekata za narednu pastoralnu godinu naglašena je potreba duhovne obnove uz obiteljsko moljenje krunice i sudjelovanja na svetim misama.

Konferencija je završila u popodnevnim satima, nakon četverosatnog rada.

Bosiljko Rajić/I.O.

Izvješće s IX. Sjednice Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije

IX. sjednica Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije održana je 21. listopada 2011. u prostorijama Vrhbosanskog ordinarijata. Sjednici su nazočila 23 Vijećnika.

Nakon molitve, sve nazočne pozdravio je Kardinal i zahvalio na stalnom trudu i zalaganju. Nakon usvajanja zapisnika, prema Statutu, Kardinal je razriješio dužnosti vijećnicu Bojanu Harambašić iz Doborskog dekanata, koja je dala ostavku iz osobnih razloga, te na njeno mjesto imenovao Ivicu Radića, vjeroučitelja. U Vijeće je primljena i Sanja Babić kao predstavnica Brčanskog dekanata koji do sada nije imao vijećnika.

Izvješća o projektima u proteklom razdoblju bila je iduća točka dnevnog reda.

O Ekumenskom kamp mladih *Friedensgrund BiH*, izvijestila je Ivana Klačar. Kamp je održan od 17. do 27. lipnja u župi Rođenja BDM u Ulicama. Sudjelovalo je 35 mladih katolika i pravoslavaca. Tema je bila *Volonterizam je cool*. Kroz deset dana, molitve u duhu Taizea animirala je Luzia Pfeifer iz Njemačke, permanentica u Taize-u, a mladi su uz duhovni rast imali priliku razvijati volonterske navike kroz različite radne akcije, upoznati različitosti i sličnosti između pravoslavlja i katoličanstva,

posjetiti Bijelu džamiju u Brčkom, pravoslavnu crkvu u Vitanovićima i Bukviku, te crkvu Presvetog Srca Isusova u Brčkom.

O Foramciji animatora „Mladi za mlade“ izvijestila je Lucija Vukoja. U generaciji 2010/2011 u projektu je sudjelovalo 52 mladih iz 16 župa. Veliki napredak ove godine jest što su učesnice uzele i župe koje do sada nisu sudjelovale u projektu: Morančani, Vitez, Dubrave, Nova Bila, Kraljeva Sutjeska i Banbrdo. Od ukupnog broja sudionika 41 je imalo uvjet za specijalizaciju koja je održana od 1.-7. srpnja župi Rođenja BDM u Ulicama. Nove akademske godine planirano je održati dvije paralelne formacije, za sjeverni i južni dio biskupije, a održavale bi se u Odžaku i Sarajevu.

Mali putokazi u život je projekt koji je namijenjen za djecu bez roditeljskog staranja. U protekloj akademskoj godini tim je posjetio devet domova za djecu bez roditeljskog staranja u BiH, gdje su održali po četiri radionice. Teme radionica bile su: Komunikacija, Različitost obogaćuje, Volonterizam i Timski rad. Kroz ove radionice s kojima se radilo na edukaciji i socijalizaciji, prošlo je 150 mladih srednjoškolskog uzrasta. Kao završetak projekta održan je petodnevni edukativno-zabavni kamp, na

kojem je sudjelovalo 50 mladih iz pet domova. Kamp se održao u župi RBDM u Ulicama, od 08. do 12. 07. Nakon uspješno okončane godine, tim projekta Mali putokazi u život nastavlja sa svojim radom i u novoj akademskoj godini. Domove će posjetiti sa četiri nove radionice na teme: Sačuvajmo svijet za buduće generacije, Slobodno vrijeme, Stop nasilju i Prevencija ovisnosti. Rad na projektu u ovoj godini završit će edukativno-zabavnim kampom. Ovim projektom Nadbiskupijski centar za pastoral mladih „Ivan Pavao II“, osim što je proširio svoje djelovanje i pokazao svoju zauzetost i za ovu populaciju mladih, stipendirao je studente koji su uključeni u ovaj projekt kako bi im pomogao u njihovom studiju.

O Skautima je izvijestila Gorana Lovrić. Planirani odlazak skauta u Madrid, kao i kamp koji se trebao održati zajedno s mladima iz Italije nisu realizirani zbog SDM-a. Tijekom posjete skauta iz Italije napravljen je program rada za ovu godinu, a za duhovnika skauta određen je don Ilija Marković, kapelan na Stupu. Plan rada sadrži pripremu za prezentaciju skautizma u župi Stup, a potom i u ostalim župama naše Nadbiskupije.

O Svjetskom danu mladih koji je održan od 11.-21. kolovoza u Madridu izvijestila je Ivana Vidović. Iz BiH je sudjelovalo 149 mladih, od toga 29 iz Vrhbosanske nadbiskupije. Prvih pet dana mladi su boravili u biskupiji Cartagena, a potom su se pridružili ostalim hodočasnici u Madridu. Glavne točke programa bile su Misa otvorenja, doček Sv. Oca, Križni put na ulicama Madrida, te Misa zatvaranja SDM-a. Sljedeći susret najavljen je za 2013. godinu u Brazilu.

Vijećnici su se osvrnuli i na **Beatifikaciju Drinskih mučenika**. Oko 200 volontera iz cijele Vrhbosanske nadbiskupije pomoglo je pri organizaciji. Svi mladi koji nisu bili s područja Sarajeva spavali su u KŠC-u Sv. Josip. Generalni zaključak je da su svi primijetili volontere i da su zadovoljni njihovim zalaganjem i pomoći u realizaciju ovog bitnog događaja. Veliki odaziv mladih na volontiranje jednom ovakvom događaju je potvrda da mladi žele raditi i da su prepoznali prave uzore u svom životu.

O aktivnostima **Salezijanske mladeži** izvijestila je Kristina Udovičić. Za vrijeme ljetnih raspusta održano je *Dječije ljeto* u Oratoriju u Žepču koje je trajalo tri tjedna. Sudjelovalo je

oko 200 djece s područja Žepča koje su u potpunosti organizirali i realizirali animatori. Ovog ljeta je prvi put organiziran je i *Oratorij na kotačima*, gdje su salezijanski animatori proveli sedam dana u župi Stup, te uz radionice, igre i molitvu družili se s djecom iz ove župe. Don Mihovil, duhovnik Salezijanske mladeži, hodočastio je s manjom grupom mladih pješice od Žepča do Sinja.

UKS Emaus s novim aktivnostima započinje s novom akademskom godinom. Bend *Emaus* sudjelovao je na festivalu duhovne glazbe *Hosanafest* u Subotici, gdje su osvojili nagradu za najbolji tekst. Izborna skupština održat će se 26. listopada.

O radu **Prijatelja maloga Isusa** govorele su Mirjana Šakota i s. Ružica Jozić. U proteklom razdoblju dva događaja su obilježila rad PMI. U Gromiljaku je 19.04.2011. održan seminar o poslanju i ulozi članova PMI na kojem su nazočili predstavnici PMI iz župa BiH gdje djeluju sestre Služavke Maloga Isusa. Održani su i izbori na kojima je predstavnica PMI za BiH postala je Mirjana Šakota iz župe Presvetoga Srca Isusova u Prozoru. Drugi događaj održan je u Zagrebu u lipnju gdje je upriličena duhovna obnova i seminar za predstavnice PMI iz Splitske, Sarajevske i Zagrebačke provincije za pročelnice udruge PMI iz svake provincije te za provincijalne poglavarice ovih provincija. Predavač je bio don Pavao Madžarević, a susretu je nazočila i generalna poglavarica s. Maria- Ana Kustura. Naglašena je važnost lika sluga Božjega Josipa Stadlera, Majke Marije i evanđelja u našim vjerničkim životima. Održana je i sjednica na kojoj je oformljena prva povijesna Vrhovna uprava udruge PMI koju sačinjava 8 izabranih članica. Nakon završetka seminara novoizabrane predstavnice PMI ujedno i članice Vrhovne uprave PMI su svečano položile i svoje zavjete udruzi PMI. Usvojen je i Statut PMI.

O aktivnostima **Frame** izvijestio je Dragan Glavaš. U svibnju je održana Nacionalna izborna skupština, gdje je izabrano novo Nacionalno vijeće, te je izglasan Statut Frame, koji će potvrditi Nacionalno bratstvo FSR-a, 24. listopada u Kraljevoj Sutjesci. Ove godine realiziran je i prvi Franjevački marš, na kojem su mladi najprije pet dana pješčili, obilazeći franjevačke samostane, a potom se uputili u Asiz na slavlje Porcijunkule. U rujnu je održan

Sportski susret Frame, na kojem je bilo 700 framaša, a natjecalo se u tri kategorije: muški i ženski nogomet, te odbojka.

O **Fokularinima** je izvijestila Ana Huml. U lipnju su zajednicu u Sarajevu posjetili odgovorni za Pokret fokulara u jugoistočnoj Europi. Tom prilikom održan je cjelodnevni susret prožet pjesmom, molitvom i svjedočanstvima. Od 24.08. do 02.09. održani su Dani Fokulara u Sarajevu. Fokularini su posjetili 16 obitelji i uvjerali se kako snaga Isusove prisutnosti među nama daje novi polet i potiče zalaganje da zajedno nastavimo put koji smo započeli. 28.08.2011 održan je susret mladih iz Pokreta fokulara koji se posebno sastaju kako bi dijelili svoja iskustva, družili se, pjevali te planirali svoje aktivnosti. U narednom razdoblju planiran je Susret zajednice Pokreta fokulara, te posjet katehista i teologa iz Švicarske zajednici Pokreta fokulara u Sarajevu.

O aktivnostima u nadolazećem razdoblju govorilo se o **Aktivnostima vijećnika**. Kako bi se Vijećnici još više aktivirali i radili na promociji programa koje se nude mladima na svim razinama naše Nadbiskupije (župa, dekanat, biskupija) u narednom razdoblju oni će biti ti koji će prenositi informacije i pomoći pri organizaciji susreta. Cilj veće uključenosti Vijećnika jest decentralizacija organizacije svih susreta. Prijedlozi za to jesu: **sudjelovanje na dekanatskim susretima svećenika**, na kojima bi prenosili zaključke sa sjednica Vijeća za mlade; **Organizacija Dekanatskih susreta krizmenika i Dekanatskog križnog puta mladih**, uz tehničku podršku iz Centra za mlade, kao i **koordinacija Škole volonterizma**. U dogovoru s odgovornom osobom u Centru, Vijećnici bi kontaktirali župnike i ponudili radionicu. Nakon što pronađu župu/školu gdje se može održati radionica, te dogovore termin, povratne informacije bi slali koordinatoru cijelog projekta. Kako bi se sve navedeno moglo lakše realizirati, dogovoreno je da će se ovaj prijedlog iznijeti na Konferenciji dekana koja se ima održati 9. studenog.

O novom projektu koji je krenuo u rujnu pod nazivom **Umrežavanje i pozicioniranje NCM Ivan Pavao II.**, govorila je Renata Vrdo ljak. Provodit će se na tri razine: umrežavanje sa župama i katoličkim institucijama, umreža-

vanje s nevladinim organizacijama, te umrežavanje na internacionalnoj razini. Centar treba biti prepoznatljiva institucija u bh. društvu, te imati ulogu u odlučivanju oko važnih stvari koji se tiču mladih. Na tome se trenutno radi. Prvi koraci su učinjeni u kojima Centar s nekoliko važnih nevladinih organizacija želi lobirati za donošenje zakona o volonterizmu na državnom nivou.

Projekt **Smanjenje stigme osoba koje žive sa HIV virusom na području Vrhbosanske nadbiskupije** započeo je 01. kolovoza 2011. godine. U prvom mjesecu projekta radilo se na okupljanju tima, te su četiri studenta teologije prošli kroz petodnevni seminar ove problematike kroz koji su usvojili znanja o HIV- i Aidsu i postali certificirani facilitatori u ovom projektu. Planirano je da se ovaj projekt provede kroz četiri mjeseca, unutar kojih će se održati dva seminara i 12 radionica u 11 gradova Vrhbosanske nadbiskupije.

„**Škola volonterizma**“ i **72 sata bez kompromisa**: Kako bi se mladima što više približio pojam i važnost volonterizma pokrenuta je „Škola volonterizma“. Tim od 24 studenta kroz godinu dana obići će 40 župa i škola, te odraditi radionicu o volonterizmu. „72 sata bez kompromisa“ bit će svojevrsna kruna i prilika mladima da usvojenu teoriju provedu u praksu. Dogovoren je i termin akcije: 27.-30. rujna 2011.

KMNL: U novoj sezoni prijavljeno je 9 ekipa. Sljedeće godine od 8. do 10. lipnja Nacionalna završnica KMNL-a održat će se u Sarajevu. Započeli su pregovori o smještaju sudionika i mjestu odigravanja utakmica.

Taize: Počele su pripreme za Hodočašće povjerenja na Zemlji, koje će se za Novu godinu održatiu Berlinu. U skladu s tim početak će i pripreme molitve za susret u Sarajevu, te promocija Taize-a u župama.

Na kraju sjednice svi Vijećnici su podijelili radost zbog blagoslova kamena temeljca Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih Ivan Pavao II. koji će biti na raspolaganju mladima za različite projekte, ali i mjesto susreta i vjere. Kardinal je zahvalio svim vijećnicima na ozbiljnosti i predanom radu, te na sve zazvao Božji blagoslov.

Dr. Šimo Maršić

DEKRET O OSNIVANJU NADBISKUPIJSKOG MISIJSKOG MEĐUNARODNOG SJEMENIŠTA *REDEMPTORIS MATER* SARAJEVO

Datum: 28. listopada 2011.
Broj: 1704/2011

Kršćanski narod Vrhbosanske nadbiskupije iskusio je, tijekom svoje povijesti i osobito u krvavim događajima nedavnog rata na Balkanu (1992. - 1996.), da je vjera u Isusa Krista jedina snaga sposobna stvoriti u svim ljudima mir, uzajamno razumijevanje i istinski ljudski napredak.

Svjesni ove istine svećenici naše Nadbiskupije, čak i u najstrašnijim trenucima petogodišnje tragične opsade Sarajeva, nikada nisu ostavili svoje vjernike same, hraneći ih Riječi Božjom i snagom sakramenata. Po izlasku iz rata, Crkva je očuvala vjeru koja se pred strahotama, svakodnevnim bombardiranjima, užasavajućim stradanjima mnoge braće i sestara, pokazala kao naj snažnija podrška i najdragocjenije blago.

Vjera, međutim, kako kaže Sv. Pavao, pretpostavlja navještaj, to jest evangelizacija koja će u srcima ljudi uprisutniti iskustvo Ljubavi Božje u Isusu Kristu. Stoga »Crkva ima dužnost uvijek i svugdje navješćivati Evanđelje Isusa Krista« (Benedikt XVI, M.P. *Ubicumque et semper*, 21. rujna 2010.).

Povijesno iskustvo koje sam proživio sa kršćanskim narodom Sarajeva potiče me da mogu biti još više otvoren opetovanim pobuđivanjima blaženog Ivana Pavla II. i Njegove Svetosti Pape Benedikta XVI. na Novu Evangelizaciju, potrebnu našem društvu koje je svakodnevno izloženo bombardiranju medija protiv vjere i katoličkog morala.

Sveti Otac Benedikt XVI, uz to što je uspostavio Papinsko vijeće za Novu Evangelizaciju, nedavno je, prilikom *Angelusa* 18. rujna ove godine, rekao: »Danas živimo u dobu Nove Evangelizacije. Široki se obzori otvaraju naviještanju evanđelja, dok su krajevi drevne kršćanske tradicije pozvani iznova otkriti ljepotu vjere. Protagonisti toga poslanja su muškarci i žene koji, poput svetog Pavla, mogu reći: "Meni je živjeti Krist". To su osobe, obitelji, zajednice koje prihvaćaju raditi u vinogradu Gospodnjem, prema slici koju donosi evanđelje ove nedjelje (usp. Mt 20, 1-16). Ponizni i velikodušni radnici, koji ne traže druge nagrade osim one da sudjeluju u poslanju Isusa i Crkve ... Dragi prijatelji, evanđelje je preobrazilo svijet, ono to i nadalje čini, poput rijeke koja natapa golemo polje. Obratimo se u molitvi Djevici Mariji da u čitavoj Crkvi zriju svećenička, redovnička i laička zvanja u službi Nove Evangelizacije«.

Milošću Božjom i majčinskom zaštitom Blažene Djevice Marije, slijedeći primjer mnogih kardinala i biskupa, želim prijanjati uz želju Njegove Svetosti Pape Benedikta XVI. i poduprijeti, u mom svojstvu apostola i prvog evangelizatora, zvanja za Novu Evangelizaciju. Stoga, uz Vrhbosansko bogoslovno sjemenište u Sarajevu, u kojem se formiraju prezbiteri potrebni za skrb i rast u vjeri naših vjernika, kanim osnivati Misijsko međunarodno sjemenište, u kojem će se formirati prezbiteri za Novu Evangelizaciju, raspoređeni ići u bilo koji dio svijeta.

Imajući na umu riječi zadnjih Papa, te ono što govori Drugi Vatikanski Sabor u raznim dokumentima, a osobito u Dekretu *Presbyterorum ordinis* br. 10: »Svaka svećenička služba sudjeluje u istoj onoj univerzalnoj širini poslanja koje je Krist povjerio Apostolima... u tu se svrhu mogu osnivati međunarodna sjemeništa na korist cjelokupne Crkve«, nakon vremena molitve i savjetovanja s mojim suradnicima,

OSNIVAM

Nadbiskupijsko Misijsko Međunarodno Sjemenište *Redemptoris Mater* u Sarajevu sa svrhom formacije za prezbiterat za Novu Evangelizaciju, pod zaštitu Presvetog Srca Isusovog, zaštitnika

Vrhbosanske Nadbiskupije, Blažene Djevice Marije, Otkupiteljeve Majke, svetih Evanđelista, svetog Jakova Apostola, svetog Ilije proroka, zaštitnika Bosne, svetog Jeronima, svetih Ćirila i Metoda, svetog Nikole Tavelića, svetih Joakima Royo Perez i Ivana Alcobera (mučenika u Kini †1748), svetog Leopolda Mandića, blažene Majke Terezije iz Kalkute i Drinskih Mučenica (†1941).

Ono će se upravljati u skladu s preciznim Statutom i s Pravilom Života koje dodajemo dotičnom Dekretu i prema odredbama Zakonika Kanonskog Prava, Kongregacije za Katolički Odgoj i prema čl. 18 Statuta Neokatekumenskog Puta, konačno odobrenog od Svetog Oca Benedikta XVI. danom 11. svibnja 2008. godine.

Sve »ad majorem Dei gloriam« i »ad salutem animarum«.

U Sarajevu, 28. listopada 2011.
na Blagdan svetih Apostola Šimuna i Tadeja.

*mons. Vinko kardinal PULJIĆ,
Nadbiskup i metropolita vrhbosanski*

STATUT

NADBISKUPIJSKOG MISIJSKOG MEĐUNARODNOG SJEMENIŠTA *REDEMPTORIS MATER* SARAJEVO SA SVRHOM FORMACIJE KANDIDATA ZA PREZBITERAT I ZA NOVU EVANGELIZACIJU

Datum: 28. listopada 2011.
Broj: 1705/2011

1. Nadbiskupijsko Misijsko Međunarodno Sjemenište *Redemptoris Mater* u Sarajevu sa svrhom formacije za prezbiterat i za Novu Evangelizaciju, osnovano je od Vrhbosanskog Nadbiskupa kard. Vinka Puljića, prema želji Ivana Pavla II, koju je izrazio u govoru održanom Biskupima predstavnicima Biskupskih Konferencija Europe 11. listopada 1985¹, sa sjedištem u Vrhbosanskoj Nadbiskupiji, Donja Jošanica I/1, 71320 Vogošća – Sarajevo.

U slučaju potrebe mjesnih Crkava Europe i drugih kontinenata prezbiteri koji su obavljali svoju službu u razdoblju od dvije godine u Nadbiskupiji, moći će biti poslani na ta mjesta prema sudu Vrhbosanskog Nadbiskupa, uzimajući u obzir kanon 271 ZKP i članaka 31. i 32. Statuta Neokatekumenskog Puta².

1 *Govor Svetog Oca na Simpoziju biskupa Europe, br. 13, (11. 10. 1985).*

2 Statuti Neokatekumenskog Puta odobreni su od Svete Stolice dana 11. svibnja 2008. i objavljeni 13. lipnja iste godine.

2. Nadbiskupijsko Misijsko Međunarodno Sjemenište *Redemptoris Mater* u Sarajevu odgojna je zajednica, to jest skup osoba a ne zborna skupnost osoba (kan. 115 § 2). Isključiva mu je svrha odgojiti mladiće i zrele ljude za prezbiterat za Novu Evangelizaciju³, posebice Europe i čitavog svijeta.

U ovom poslanju evangelizacije prezbitere će pomagati čitave obitelji, formirane na Neokatekumenskom Putu, koje su raspoložene da budu poslone čak i u najsekulariziranije krajeve⁴.

3. Sjemenište prima svakog mladića i zrelog čovjeka prokušane vjere, za kojeg postoji svjedočanstvo kršćanskog života i koji je sposoban za studije i raspoložen da, kao dijecezanski prezbitar, bude poslan od Vrhbosanskog Nadbiskupa da služi bilo kojoj mjesnoj Crkvi u Europi i u svijetu gdje se iskaže potreba a na molbu dotičnih Biskupa s potrebama, prema uputama dokumenta *Postquam Apostoli* br. 1⁵.

4. Nakon pet godina služenja u Nadbiskupiji Ordinarij će ozbiljno uzeti u razmatranje (kan. 271 ZKP) molbu koju će mu predložiti prezbitar, kako bi barem neko vrijeme svoga svećeničkog života mogao živjeti u misijskoj zemlji.

5. Formacija za prezbiterat oblikovana je prema mjerodavnom Učiteljstvu Crkve, napose prema: SACROSANCTUM CONCILIUM OECUMENICUM VATICANUM II, *Decretum de Institutione Sacerdotali, Optatam Totius* (28. X. 1965)

SACRA CONGREGATIO PRO INSTITUTIONE CATHOLICA, *Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis* (19. III. 1985)

IOANNES PAULUS PP. II, *Codex Iuris Canonici* (1983)

_____, *Adhortatio Apostolica Pastores dabo vobis* (25. III. 1992)

KONGREGACIJA ZA KLER, *Kružno pismo Prezbitar, učitelj riječi, službenik sakramenata i voditelj zajednice nadolazećeg trećeg tisućljeća* (19. III. 1999.)

_____, *Uputa Prezbitar, Pastir i voditelj župne zajednice* (4. VIII. 2002)

PAPINSKO VIJEĆE ZA LAIKE, *Statuta Neokatekumanskog Puta, Čl. 18* (13. VI. 2008)

BISKUPSKA KONFERENCIJA BOSNE I HERCEGOVINE, *Dokumenti koji se odnose na formaciju svećenika*.

6. Kandidati se u sjemeništu formiraju za Svete redove u svećeničkom duhu za život molitve i za bogoslovne i stožerne kreposti, u ozbiljnom zauzimanju za filozofske i teološke studije, za djelo specifično dijecezanske itinerantske evangelizacije, partikularnog pastoralnog zauzimanja za udaljene od Crkve.

7. U svrhu Nove Evangelizacije odgojni proces formacije uključuje kao svoj specifični i temeljni element izravno i osobno sudjelovanje u Neokatekumenskom Putu⁶ koji će biti privilegirano pastoralno sredstvo da bi udaljeni ponovno otkrili dar krštenja i ateisti bili privedeni k vjeri i njezinom svjedočenju snagom Sakramenta Krštenja i Potvrde te hranom Euharistije.

3 Usp. *Kružno pismo Prezbitar, učitelj riječi, službenik sakramenata i voditelj zajednice nadolazećeg trećeg tisućljeća*, IV – 3, (19. 03. 1999.).

4 Usp. *Statut Neokatekumanskog Puta*, čl. 33.

5 Usp. KONGREGACIJA ZA KLER, *Pismo Postquam Apostoli: »Smjerkazne norme za sudjelovanje mjesnih Crkava međusobno i posebno za bolji raspored klera u svijetu«* AAS, 72, 1980., str. 343 – 364. Usp. ZKP kan. 257; PO 10; CD 6; OT 20; RFIS 96; AG 38; KONGREGACIJA ZA KLER, *Prezbitar, učitelj riječi, službenik sakramenata i voditelj zajednice nadolazećeg trećeg tisućljeća*, IV – 3, (19. III. 1999.).

6 Usp. *Statut Neokatekumanskog Puta*, čl. 18 §§ 2-3; IVAN PAVAO II., »Idite po svem svijetu i navještajte evanđelje svakom stvorenju«, *Govor članovima zajednice Collegio diocesano internazionale Redemptoris Mater* di Roma, (audijencija 18. 03. 2004.), OR 19. 03. 2004.

8. Filozofske i teološke studije kandidati redovito ostvaruju po smjernicama Ordinarija i u suglasnosti s rektorom Sjemeništa, u Katoličkom Bogoslovnom Fakultetu u Sarajevu. Među izbornim disciplinama i predmetima imaju prednost oni koji su korisniji za službu Nove Evangelizacije Europe i drugih naroda.

9. Sjemenište ima za zaštitnike svece navedene u Dekretu osnivanja.

10. Vodstvo Nadbiskupijskog Misijskog Međunarodnog Sjemeništa *Redemptoris Mater* u Sarajevu čine Rektor, Pastoralno Vijeće i Administrativno Vijeće Sjemeništa.

11. Sjemenište je pod izravnom jurisdikcijom Vrhbosanskog Ordinarija koji imenuje Rektora, Duhovnika, Vicerektora, Pastoralno Vijeće Sjemeništa po prijedlogu Međunarodne Ekipe Odgovornih Neokatekumenskog Puta, kao i Administrativno Vijeće Sjemeništa po prijedlogu Ekipe Odgovornih Neokatekumenskog Puta za BiH. Administrativno vijeće Sjemeništa ostaje u službi ne više od tri godine, osim ako je ponovno potvrđeno.

12. Rektor vodi Sjemenište, predsjedava Pastoralnom i Administrativnom Vijeću, vodi redovitu upravu i pravno predstavlja Sjemenište sa svim učincima kanonskog i civilnog prava. Vicerektor ga zamjenjuje u slučaju njegove odsutnosti ili zapreke, te sudjeluje u oba Vijeća. Kako Rektor tako i Vicerektor ostaju u službi tri godine i mogu biti nanovo potvrđeni prema mišljenju Međunarodne Ekipe Odgovornih Neokatekumenskog Puta (usp. *Statuta Neokatekumenskog Puta*, čl. 18. § 4).

13. Pastoralno vijeće Sjemeništa pomaže Rektor u usmjeravanju Sjemeništa te duhovnoj i pedagoškoj formaciji kandidata s ciljem Nove Evangelizacije koje treba ostvariti kako je predviđeno u člancima 2. i 7. ovog Statuta.

Radi toga i radi savršenijeg zajedništva u poslanju koje imaju vršiti prezbiteri i čitave obitelji, član je Pastoralnog Vijeća Ekipe Odgovorna za Neokatekumenski Put za BiH, prema uređenju istoga Puta.⁷

14. Administrativno Vijeće sastavljeno je od Rektora i četiri savjetnika, nadležno da poduzme čine izvanrednog upravljanja koji moraju potpadati pod ovlaštenje normi kanonskog i civilnog prava. Nadalje, na Administrativno Vijeće spada da prema uputama Rektora i Pastoralnog vijeća Sjemeništa provida i pronalazi potrebne fondove:

a) za troškove vođenja Sjemeništa:

- za redovito i izvanredno održavanje sjemenišnog kompleksa,
- za troškove studija i uzdržavanja kandidata za prezbiterat,
- za svaku potrebu koja se odnosi na formaciju i pastoralnu praksu kandidata za Prezbiterat (putovanja u krajeve evangelizacije, hodočašća, itd.)
- za sve što je potrebno u vezi sa svrhom Sjemeništa.

b) odlučiti o preventivnoj i zaključnoj godišnjoj bilanci, koja će biti predstavljena Nadbiskupu Ordinariju.

15. Administrativno Vijeće sastaje se redovito svaka četiri mjeseca, izvanredno, svaki put kada to biva zatraženo od rektora ili dva njegova člana.

Administrativno Vijeće izabire između svojih članova Tajnika i Ekonomu u dogovoru sa Pastoralnim Vijećem Sjemeništa.

⁷ Usp. *Statut Neokatekumenskog Puta*, čl. 2 §1 i čl. 3 §7.

Tajnik se brine za sazivanje Vijeća po naređenju Rektora, za sastavljanje zapisnika sjednica i čuvanje dokumenata.

Ekonom se brine za sastavljanje i čuvanje računovodstvenih knjiga, preventivnih i zaključnih godišnjih bilanci, te se brine za svagdanje potrebe Sjemeništa i njegovih kandidata.

U slučaju ostavke ili smrti jednog od članova Vijeća, on se zamjenjuje prema članku 11. ovoga Statuta.

Ordinarij Vrhbosanske Nadbiskupije može u ozbiljnim slučajevima imenovati Povjerenika za zamjenu Administrativnog Vijeća sa svom vlašću redovite i izvanredne uprave.

16. Sva dobra sjemenišne imovine namjenjena su isključivo za provođenje statutarnih ciljeva, sa posljedičnom zabranom razdiobe, čak i na neizravan način, sredstava i ostataka povezanih sa vođenjem sjemeništa, a isto vrijedi i za fondove, pričuve ili kapital.

Sjedište i imovina Sjemeništa su vlasništvo Vrhbosanske Nadbiskupije dane u uporabu Sjemeništu za vrijeme njegovog postojanja. Rektor će imati nadležnosti da promiče neophodna poboljšanja, nakon što je saslušao Ordinarija.

U slučaju ukinuća Sjemeništa njegovo će sjedište i dobra biti namjenjeni ciljevima srodnih onima samog Sjemeništa i svakako će biti predano u vlasništvo Vrhbosanske Nadbiskupije, prema uputama Međunarodne Ekipe Odgovornih Neokatekumenskog Puta.

17. U pogledu onoga što nije predviđeno u ovom Statutu ovim putem se izričito upućuje na kanonske norme – posebice na kanone 232-237 § 1, 238, 239-264, 265-272, 273-293, 1008, 1054, i na čl. 18 *Statuta Neokatekumenskog Puta* – i norme građanskog prava u predmetima Crkvenih ustanova.

Po uvidu odobrava se
NADBISKUPSKI ORDINARIJAT
Sarajevo, 28. listopada 2011.

*mons. Vinko kardinal PULJIĆ,
Nadbiskup i metropolita vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

PRAVILO ŽIVOTA NADBISKUPIJSKOG MISIJSKOG MEĐUNARODNOG SJEMENIŠTA *REDEMPTORIS MATER* SARAJEVO SA SVRHOM FORMACIJE KANDIDATA ZA PREZBITERAT I ZA NOVU EVANGELIZACIJU

Datum: 28. listopada 2011.

Broj: 1706/2011

I. FORMACIJA SA SVRHOM POSLANJA

1. Nadbiskupijsko Misijsko Međunarodno Sjemenište *Redemptoris Mater* u Sarajevu u svom je postojanju i djelovanju sjedinjeno sa sljedećom svrhom: formirati za prezbiterat mladiće i zrele ljude (OT 4) različitih nacionalnosti koji se stavljaju na raspolaganje Vrhbosanskom Nadbiskupu da budu poslani u Europu i ostale dijelove svijeta za Novu Evangelizaciju.

Ako kandidati dolaze iz drugih sjemeništa, za njihovo primanje potrebna je prethodna konzultacija s njihovim Poglavarima prema odredbama kan. 241 §3 ZKP-a i ispunjenje određenih uvjeta postavljenih od Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine.

2. Nadbiskupijsko Misijsko Međunarodno Sjemenište *Redemptoris Mater* u Sarajevu zahvalnom poslušnošću Sv. Ocu promiče formaciju za prezbiterat s punom raspoloživosti da se ide ne samo »u one krajeve svijeta gdje Riječ Božja još nije bila naviještena, nego i u one gdje su, osobito zbog nedostatnog broja svećenika, vjernici u opasnosti da se udalje od prakticanja kršćanskog života, pa da čak i izgube vjeru«.⁸

3. U Nadbiskupijskom Misijskom Međunarodnom Sjemeništu *Redemptoris Mater* u Sarajevu odgoj kandidata - prema nauci Drugog Vatikanskog Sabora – u cijelosti je usmjeren na formaciju pravih pastira po primjeru Našega Gospodina Isusa Krista Učitelja, Svećenika i Pastira.

Kandidati se formiraju za služenje Riječi, tako da poniru sve bolje u objavljenu Božju Riječ, da je razmatranjem usvajaju te da je znaju izraziti riječju i životom; za službu posvećenja i kulta, tako da se moleći i slaveći liturgijske čine, osposobe za vršenje službe spasenja po Euharistijskoj žrtvi i Sakramentima; za službu pastira, da mogu ljudima predstavljati Krista, koji nije došao da bude služen nego da služi i dađe svoj život kao otkupninu za sve (usp. Mk 10, 45; Iv 13, 12-17) i da pridobije mnoge postavši sluga svima (usp. 1Kor 9,19)⁹.

4. Specifičnost koja će označavati formaciju za službu Riječi, bogoslužja i posvećivanja, službi vođe i oca vjere jest usmjeriti pozornost svećeničkih kandidata sveopćoj dimenziji njihovog

⁸ SVETA KONGREGACIJA ZA KLER, Pismo *Postquam Apostoli*: »Direktivne norme za suradnju mjesnih crkava između sebe i osobito za bolju rasporedu Klera u svijetu«, AAS, 72, 1980, str. 343-364,1,1. Usp ZKP can. 257.

⁹ Usp. OT 4.

poslanja i prema tome ka raspoloživosti da služe izvan Nadbiskupije.¹⁰

5. Takav zahtjev i hitnost prisutni su u najvećoj mjeri u onim mladićima i zrelim ljudima koji dolaze iz zajednica vjernika gdje su kroz Neokatekumenski itinerarij ponovno otkrili bogatstva svoga krštenja i stoga osjećaju na poseban način misijski žar, oživljen sakramentom Potvrde, imajući za cilj učiniti mnoge dionicima darova oslobođenja i primljenih milosrđa od Gospodina¹¹.

6. Kandidati Nadbiskupijskog Misijskog Međunarodnog Sjemeništa *Redemptoris Mater* u Sarajevu pomognuti su svjedočanstvom i poticajem konkretnih jezgri obitelji koje se, ostavljajući sve, stavljaju na raspolaganje da budu poslani u najsekulariziranije krajeve, kako bi svojom prisutnošću i svjedočenjem stvorili kršćanske zajednice i, ako je Božja volja, nove župe¹².

Sve to podrazumijeva njihovu solidnu formaciju za *dijecezansku pripadnost*, kao biskupijski prezbiteri, i za *misijski duh* koji očituje puno zajedništvo s vlastitim biskupom, u skrbi za mjesnu i sveopću Crkvu¹³.

Nakon nekog vremena provedenog u Sjemeništu, obično na trećoj godini, prema uputama Pastoralnog Vijeća Sjemeništa i odobrenju Ordinarija, kandidati su obvezani na neko vrijeme itinerancije u područjima evangelizacije ne kraće od dvije godine (prema praksi Neokatekumenskog Puta).

II. ŽIVOT U VJERI

7. Nadbiskupijsko Misijsko Međunarodno Sjemenište *Redemptoris Mater* u Sarajevu mora pripremiti novi tip dijecezanskog prezbitera, u poslušnosti Drugom Vatikanskom Saboru i Učiteljstvu Crkve.¹⁴

Budući prezbiter, stoga, morat će biti odgojen da nadilazi izolaciju i individualizme, sposoban za veliku ljubav prema Bogu i bližnjemu, poštujući sve institucionalne oblike, s darom kontemplacije koji će mu olakšati molitvu, hranjenje Rječju i pomoći mu da živi dinamični život pun revnosti za poslanje.¹⁵

To poslanje ima za obilježje da je življeno u *zajednici* - u organskom tijelu kršćanskih obitelji da bi to poslanje moglo prodrjeti s novom snagom svjedočenja u sekularizirane krajeve - koja evangelizira, koju prezbiter podržava i hrani svojom službom i koja istovremeno podržava i pomaže prezbitera da bi on sve bolje služio Evanđelju.

8. U Nadbiskupijskom Misijskom Međunarodnom sjemeništu *Redemptoris Mater* na prvom mjestu za život „u Duhu“ promiče se i gaji ustrajna svagdanja molitva. Slavlje Liturgije časova odvija se zajednički u Časovima Pohvala i Večernje, stožerima dana koji ima biti himan hvale Ocu, Sinu i Duhu Svetomu. Izvor i vrhunac (usp. SC 10, PO 5, RF 52) jest svagdanja Euharistija koja se slavi dostojanstveno, mirno i s punim životnim sudjelovanjem. Vršiti se i meditacija u kojoj se približava sv. Pismu (*Skrutacija*). Svaki dan se moli krunica da bi se živjelo put formacije potpuno izručen

10 *Postquam Apostoli* br.4; usp. ChD 6; AG 38; PO 10; OT 20; RFIS 96; ZKP kan. 257; PDV 18,32; CpCl, *Pismo prezbitera, učitelj riječi, poslužitelj sakramenata i vođa zajednica u iščekivanju trećeg tisućljeća* (19. III. 1999.), pog. IV, n.3; usp. IVAN PAVAO II, *Idite po svem svijetu...*, 5.

11 Usp. IVAN PAVAO II, *Idite po svem svijetu...*, 5.

12 Usp. *Statut Neokatekumenskog Puta*, čl. 33.

13 Usp. IVAN PAVAO II, *Idite po svem svijetu...*; ZKP kan. 257§1; PDV 17,32.

14 »Nova Evangelizacija zahtjeva od svećenika obnovljenu raspoloživost da vrši svoju pastoralnu službu gdje bude najpotrebnije«: KONGREGACIJA ZA KLER, Kružno pismo *Prezbiter, učitelj riječi, službenik sakramenata i voditelj zajednice nadolazećeg trećeg tisućljeća*, pog. IV, br. 3, (19. ožujka 1999.).

15 Uistinu »zbog malobrojnosti klera udruženom sa dinamičnošću karakterističnom za suvremeni svijet, a koja se može potvrditi u nekim Državama, posebno je nužno moći računati na prezbitere koji su spremni ne samo promijeniti pastoralnu službu, nego i grad, regiju ili Državu, prema različitim potrebama, i izvršiti poslanje koje pod svakim okolnostima bude potrebno, izdižući se iznad vlastitih užitaka i planova radi ljubavi Božje«: KONGREGACIJA ZA KLER, Kružno pismo *Prezbiter, učitelj riječi...*, pog. IV, br. 3.

zagovoru Marije (usp. *Redemptoris Mater*, III, 2; RF 54). Nadalje je obvezatno živjeti svaki dan jedno pogodno, za to namijenjeno vrijeme, produljene molitve u samoći. Osim toga, obvezatno je sudjelovati u raznim vršenjima pobožnosti karakterističnima za mjesnu Crkvu Bosne i Hercegovine.

9. Formacija želi naći svoj uzor i snagu u Isusu Učitelju koji je rekao: »Učite od mene, jer sam krotka i ponizna srca, i naći ćete pokoj svojim dušama« (Mt 11,29). Kandidati noseći tu uzvišenu Riječ u srcu moraju rasti u „malenosti“ (Mt 18,15) i u sposobnosti da služe poput Isusa, s pomoću Onoga koji je došao „kao onaj koji služi“ (Lk 22,27), gajeći veliki duh prihvaćanja i poštovanja prema svima.

10. Poglavar i odgojna zajednica pomažu svakom kandidatu da bude čovjek Riječi Božje, s ljubavlju kadrom za davanje života, da ima veliku ljubav prema Euharistiji, Sakramentima i znakovima koji potiču poštivanje, slavljenje i radovanje Euharistijskom Otajstvu.

11. Kandidatu treba pomoći da raste u svijesti da se suobliča, predstavlja i uprisutnjuje Krista-Glavu, prvorođenca svakog stvorenja i mrtvih (usp. Kol 2, Fil 2) koji je ljubio sve ljude i dao život za mnoge. Braća i sestre u vjeri moraju u njemu susresti vođu, uporište, podršku: samu Kristovu osobu.

12. Kandidati se formiraju na poseban način za čistoću kao izraz poštivanja tijela hrama Duha Svetoga, i poslanja ljubavi ostvarenog i svjedočenog i vlastitom tijelom. Moraju rasti u siromaštvu življenom u radosnom predanju Božjoj providnosti i u svakodnevnoj neizvjesnosti. Poslušnost vjere kvalificira ih kao prave slušatelje Boga u Riječi, u crkvenom Učiteljstvu, poslušni Biskupu, kojeg štiju kao Pastira.

13. Svaki mjesec određena je u godišnjem rasporedu duhovna obnova. Prema uputama *Ratio fundamentalis* (br. 55-56) i *Pouci o liturgijskoj i duhovnoj formaciji u sjemeništima* (br. 35-36), slavi se barem svakih 20 dana Sakrament pomirenja i koristi se često osobno duhovno vodstvo.

S obzirom na duhovnom formacijom cijele zajednice, uz intervente Rektora Duhovnik svaki tjedan drži izlaganje iz duhovne teologije i predsjeđa euharistijsko slavlje.

14. Godišnje se Duhovne vježbe doživljavaju kao snažno vrijeme obraćenja i obnove. U vrijeme praznika angažira se u iskustvu itinerantske evangelizacije (usp. Mt 10).

III. ZALAGANJE U UČENJU

15. Stroga formacija, dobro utemeljena na filozofskim, teološkim studijama, a osobito u upoznavanju Svetoga Pisma, Otaca i Liturgije, zahtjeva od kandidata ozbiljno zalaganje u učenju, savjesnu pripravu za ispite i stjecanje akademskih stupnjeva.

16. U krilu same odgojne zajednice predlažu se konferencije, tečajevi i susreti koji mogu upotpuniti i integrirati formaciju kandidata za Novu Evangelizaciju imajući u vidu obilježja zemalja kamo bi mogli biti poslani¹⁶.

17. Postupno će se oblikovati knjižnica koja će biti pomoć za istraživanje i vježbe koje zahtijevaju tečajevi u sklopu studija.

IV. FORMACIJA ZA SLUŽBE I PASTORALNO DJELOVANJE

18. Sukladno tečajevima koje pohađaju i u skladu s ZKP-om i *Ratio Fundamentalis* počevši od prve godine teoloških studija, kandidati će živjeti pedagoške itinerarije kao pripravu na

¹⁶ Usp. ZKP kan. 257 §2.

“Admissio”, u dvije službe Lektorata i Akolitata, i u kanonskim rokovima provjerom i razboritom prosudbom poglavara, na ređenje za službe Đakonata i prezbiterata. Nakon toga, po primanju reda Prezbitera¹⁷, trajna formacija odvijat će se u suradnji sa istim Sjemeništem.

19. Ređenja i podjeljivanje službi važni su ciljevi u kojoj sudjeluje cijela odgojna zajednica. To su veliki Božji darovi. To je radosna svečanost za Sjemenište i za sve zajednice koja su podržavale te kandidate (usp. *Pouka o liturgijskoj i duhovnoj formaciji u sjemeništima*, br. 37-41).

20. Njihova formacija za Prezbiterat ne smije biti otrgnuta od putova i iskustava kršćanskih zajednica iz kojih proizlaze¹⁸, i na koje su usmjereni, kako bi shvatili njihove potrebe i poštivali njihove vlastitosti.

Njihov hod u formaciji uključit će izravno i osobno sudjelovanje na Neokatekumenskom Putu koji će nastaviti i nakon ređenja kao oblik trajne formacije¹⁹.

V. SLUŽBA ODGOVORNIH

21. Rektor je prvi odgovorni za život Sjemeništa (Usp. RE 29) u svim njegovim područjima, zajedno sa ostalim poglavarima, rasuđujući i ujedinjujući u određenim vremenskim rokovima za zajednička slavlja i za prosudbe.

Obavezan je da, prema utvrđenom redu, godinu za godinom, predsjedava tjedne liturgije i da ima edukativni susret barem svakih 15 dana.

Mora biti na raspolaganju da osobno sasluša kandidate i javno rasuđuje cijelu zajednicu barem jednom u tri mjeseca.

Sa Rektorom surađuje Pastoralno Vijeće Sjemeništa koje ima zadatke utvrđene u čl. 13 Statuta Sjemeništa.

22. Duhovnik ima povlaštenu ulogu da lomi kruh Riječi prateći i u skrovitosti savjesti putove vjere i duhovnog zvanja kandidata. Na raspolaganju je da sasluša i prati pojedinca; tjedno održava konferenciju duhovne formacije; s Rektorom organizira duhovne obnove. Upozorava, uzimajući u obzir broj kandidata, na potrebu pomoći u duhovnom vodstvu.

23. Vicerektor u svemu pomaže Rektor. Prati svu organizaciju na polju discipline i logistike u životu Sjemeništa. Vršiti službu upisivanja, ima izravnu vezu sa fakultetima. U službi animacije i poslovima tajništva mu pomažu sposobniji kandidati, upozorava na eventualnu prikladnost drugih svećenika koji pomažu Rektor u dijelu formacije.

24. Ekonom se, prema uputama Rektora, brine za razne potrebe, kako za svagdanje potrebe vezane za prehranu, te brige za nepokretnu imovinu, tako i za primarne potreba kandidata.

ZAKLJUČAK

U ime Presvetog Trojstva hodajmo u rastu vjere, ufanja i ljubavi. Povjeravamo Blaženoj Djevici Mariji i Svetim zaštitnicima svaku našu dobru nakanu i svaku svetu misijsku želju. Neka ova molitva bude sinteza svakog našeg dana:

*Neka nam Gospodin naš Isus
koji nije došao da bude služen, nego da služi,
dade od svoga Duha*

¹⁷ Usp. PDV 70.

¹⁸ Usp. PDV 68.

¹⁹ Usp. PDV 70.

*da smatramo jedinom radošću i jedinim ponosom našim
sličiti Njemu
raspetom iz ljubavi za sve grešnike na zemlji.
Njemu slava u sve vijekove vjekova.
Amen.*

Majko Otkupiteljeva, moli za nas.

Po uvidu odobrava se

NADBISKUPSKI ORDINARIJAT
Sarajevo, 28. listopada 2011.

*mons. Vinko kardinal PULJIĆ
nadbiskup i metropolita vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Spomendan blaženih Drinskih mučenica

Četvrtak, 15. prosinca 2011. godine

Datum: 3. studenoga 2011.
Broj: 1728/2011

Nakon svečanog i dostojanstvenog slavlja proglašenja blaženima Drinskih mučenica, sada želim ove godine slaviti njihov spomendan. U našoj nadbiskupiji 15. prosinca je spomendan blaženih Drinskih mučenica: s. Jule i njezinih susestara.

Određujem da se na području Vrhbosanske nadbiskupije taj dan slavi obrazac Mise blaženica. Oni koji su sudjelovali u Misnom slavlju proglašenja dobili su Vodič kroz slavlje, te u toj knjižici se nalazi obrazac Mise blaženih Drinskih mučenica. Ukoliko koja župa nema taj Vodič, može preuzeti na Porti Ordinarijata.

U mjestu mučeničke smrti blaženica u Goraždu će biti 15. prosinca molitva na obali Drine a onda u 11 sati sveta Misa u kapelici.

U Sarajevu u mjestu čašćenja blaženih sestara mučenica - crkva Kraljice Krunice – sveta misa će biti u 17 sati, a misnom slavlju predsjedava mons. dr. Tomo Vukšić, vojni ordinarij.

Neka se sada molitvom i širenjem čašćenja uprisutni njihovo svjedočanstvo vjere i hrabrog mučeništva na ovim prostorima. Nadamo se da ćemo u daljnjem nastojanju privesti ovaj proces do proglašenja svetima.

Želeći svima što bolju pripravu i proslavu naših Blaženih drinskih mučenica iskreno pozdravljam te na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Dostavlja se svim župskim uredima u nadbiskupiji, kao i svim redovničkim kućama i crkvenim institucijama.

Župama Vrhbosanske nadbiskupije
Crkvenim institucijama i svećenicima

Predmet: Podaci o ubijenima iz mržnje prema vjeri u 20. stoljeću

Datum: 5. studenoga 2011.
Broj: 1749/2011

Poštovani gosp. Župniče!

Slobodni smo zamoliti Vas za suradnju u prikupljanju podataka. Naime, u skladu sa smjernicama predsjednika Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. Dr. Franje Komarice, biskupa banjalučkog, da su biskupi BK BiH tijekom svog 52. Redovnog zasjedanja, održanog u srpnju 2011. u Banjoj Luci, odlučili nastaviti s prikupljanjem podataka o poginulima tijekom dvadesetog stoljeća osobitim naglaskom na one koji su ubijeni iz mržnje prema vjeri.

Stoga Vas molim da tražene podatke zabilježite i prosljedite na ovaj ordinarijat. Potrebno je upisati osobne podatke o poginulima, kao i okolnosti smrti i druge korisne podatke. Vaše ćemo podatke dostaviti Tajništvu BK BiH da ih objedini.

Unaprijed zahvaljujem na požrtvovnosti u prikupljanju ovih važnih podataka. Ukoliko već ima nešto objavljeno, možete dotične tekstove fotokopirati – navodeći mjesta odakle je tekst preuzet-kopiran, kako bi se mogao pronaći u knjizi iz koje je uzet.

Bratski pozdrav u Gospodinu.

Ilija Orkić, kancelar

U privitku dopis BK BiH br. 263/2011 od 27. 10. 2011.

Na temelju Kanona 312-326 Zakonika kanonskog prava i na temelju članka 11. Zakona o udrugama i fondacijama (Sl. novine FBiH, broj 45/02), Skupština katoličke-obiteljske udruge „MILOSRDNO SRCE“, donosi

S T A T U T

KATOLIČKE-OBITELJSKE UDRUGE

„MILOSRDNO SRCE“

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Prema ZKP, kan. 312 Vrhbosanski Nadbiskup osniva ovu Katoličku-obiteljsku udruhu pod nazivom "Milosrdno srce" i odobrava ovaj Statut udruge.

Članak 2.

Ovim Statutom utvrđuje se:

- naziv, sjedište i područje djelovanja Udruge
- znak i pečat Udruge

- ciljevi i djelatnosti Udruge
- ostvarivanje javnosti rada
- članstvo i članarina
- prava i obveze članova
- unutarnji ustroj Udruge
- tijela Udruge, njihov sastav, ovlasti, način odlučivanja, uvjeti i načini izbora i opoziva trajanju mandata te odgovornost članova
- imovina i raspolaganje dobiti
- način stjecanja imovine, te prestanak i postupak s imovinom u slučaju prestanka rada Udruge

Članak 3.

Puni naziv Udruge je: **KATOLIČKA-OBITELJSKA UDRUGA „MILOSRDNO SRCE“**.

Župnik župe „Uznesenja Marijina“ ustupio je prostor župne kuće za ostvarivanje ciljeva i djelatnosti Udruge.

Sjedište Udruge: Župna kuća b.b. , Dolac n/L

Udruga djeluje na području Srednjobosanskog kantona.

Udruga je pokrenuta kao produkt djelovanja katoličke molitveno- biblijske zajednice “RIJEČ ŽIVOTA” sa sjedištem u prostorijama Crkve „Uzašašća Gospodina” u Novom Travniku. Shodno tome u Upravni odbor mogu biti birani isključivo oni članovi molitvene zajednice koji su i redovni članovi Udruge.

Članak 4.

Udruga ima pečat okruglog oblika sa nazivom udruge ispisanim po obodu i znakom u sredi- ni (otvoreno srce iz kojega izlazi križ koji prerasta u formu cvijeta).

Osnovni motiv znaka je u crvenoj boji što simbolizira otvorenost, davanje, nesebičnost, život i ljubav.

Članak 5.

Udruga može surađivati sa sličnim udrugama i ustanovama u zemlji i inozemstvu.

Članak 6.

Javnost rada Udruge ostvaruje se:

- izvješćivanjem članova o radu Udruge
- izvješćima na susretima i sastancima
- putem sredstava javnog priopćavanja

Članak 7.

Udrugu zastupa predsjednik a u njegovoj spriječenosti dopredsjednik.

II. CILJEVI I DJELATNOSTI UDRUGE

Članak 8.

Udruga je osnovana od članova kršćanskih vjernika i ljudi dobre volje koji svojim životom i djelom svjedoče ljubav onima koji su u potrebi a na osnovnim načelima Udruge.

Ciljevi djelovanja Udruge su:

- Djelima ljubavi pomoći ljudima da upoznaju Isusa Krista i prihvate ga kao svoga Spasitelja
- Promicanje dostojanstva ljudske osobe od naravnog začeca do prirodne smrti prema nauku katoličke crkve
- Poticanje i razvijanje moralnih i duhovnih vrijednosti kod pojedinaca, u obitelji i društvu u skladu s naukom katoličke crkve
- Zauzimanje za karitativne i socijalne ciljeve, te zaštitu ljudskih prava

- Razvijanje centra koji će primati osobe u potrebi te ih kroz duhovno-materijalnu potporu osposobiti za normalan život

Članak 9.

Djelatnosti Udruge su:

- Cjelodnevna otvorenost centra za pomoć potrebnima te rješavanje njihovih osobnih problema kroz razgovor, savjetovanje, zajedničku molitvu, te po potrebi pružanje smještaja i obroka
- Posjećivanje i pružanje pomoći ugroženim obiteljima, samohranim roditeljima, djeci rastavljenih roditelja, ovisnicima, starijim i nemoćnim te drugim potrebnima
- Pomoć u ostvarivanju osobnih prava
- Razgovor i zajednička molitva
- Osposobljavanje i uključivanje osoba u crkveni život i održavanje stalnog kontakta s tim osobama
- Suradnja sa župskim uredima i drugim katoličkim ustanovama ali i drugim udrugama i institucijama sa sličnim djelatnostima
- Organiziranje molitvenih susreta, duhovnih vježbi, seminara o kršćanskim, moralnim, odgojnim, kulturnim, sportskim i socijalnim pitanjima, predavanja, promocija, tečajeva, akademija, radionica, agape, priredbi, koncerata, izložbi, hodočašća, izleta i slično.
- Prikupljanje i raspodjela humanitarne pomoći
- Skupljanje novčanih sredstava na žiro račun Udruge
- Projekti širenja volonterstva i solidarnosti posebno među djecom i omladinom

III. ČLANOVI UDRUGE – PRAVA I ODGOVORNOSTI ČLANOVA

Članak 10.

Članovi udruge mogu biti:

- Redovni
- Suradnici
- Podupiratelji
- Počasni
- Simpatizeri

Redovni članovi Udruge mogu biti katolički vjernici prema ZKP, kan. 316, § 1 i 2 koji su prihvatili odredbe ovog Statuta i spremni su djelovati u Udruzi.

Članovi suradnici i podupiratelji mogu biti državljani BiH koji su prihvatili odredbe ovog Statuta i koji su spremni djelovati u Udruzi.

Članom Udruge može postati i pravna osoba putem ovlaštenog predstavnika.

Redovni članovi Udruge plaćaju godišnju članarinu u iznosu koji određuje Upravni odbor a suradnici i podupiratelji Udruge godišnje plaćaju prema svojim mogućnostima. Upravni odbor donosi najnižu godišnji iznos za suradnike i podupiratelje.

Redoviti članovi te suradnici i podupiratelji Udruge djeluju kao dragovoljci (volonteri). Pojedino osoblje može biti uposlano. Uposlenici mogu biti samo redoviti članovi. Odluku o prijemu redovitih članova donosi Upravni odbor Udruge.

Članak 11.

Prava i obveze redovnih članova udruge su:

- Da aktivno sudjeluju u izvršavanju ciljeva Udruge i pridonose ostvarivanju njenih djelatnosti
- Da savjesno i odgovorno izvršavaju obveze koje su im povjerene
- Da budu obaviješteni o radu Udruge, te o materijalnom i finansijskom poslovanju
- Da daju prijedloge, mišljenja i primjedbe na rad Udruge
- Da se pridržavaju odredbi ovog Statuta i drugih općih akata Udruge

- Da čuvaju i podižu ugled Udruge i zastupaju njene interese
- Da čuvaju imovinu Udruge
- Da redovito plaćaju članarinu

Redovni član ima iskaznicu redovnog člana. Odluku o izgledu, sadržaju i načinu korištenja iskaznice donosi Upravni odbor.

Članak 12.

Prava i obveze suradnika i podupiratelja Udruge:

- Da aktivno sudjeluju u izvršavanju ciljeva Udruge i doprinose ostvarivanju njenih djelatnosti
- Da savjesno i odgovorno izvršavaju obveze koje su im povjerene
- Da daju prijedloge, mišljenja i primjedbe na rad Udruge
- Da se pridržavaju odredbi ovog Statuta i drugih općih akata Udruge
- Da čuvaju i podižu ugled Udruge i zastupaju njene interese
- Da godišnje materijalno i na drugi način potpomažu Udruhu

Suradnici i podupiratelji se upisuju u posebnu knjigu članstva u kojoj se vode i njihovi godišnji doprinosi Udruzi.

Članak 13.

Prava i obveze simpatizera i počasnih članova Udruge su da čuvaju i podižu ugled Udruge i zastupaju njene interese. Oni se također upisuju u knjigu članstva Udruge u kojoj su upisuju i njihovi godišnji doprinosi Udruzi.

Članak 14.

Članstvo u Udruzi prestaje:

- smrću člana
- prestankom djelovanja Udruge
- pismenom izjavom o istupanju iz članstva
- isključenjem iz članstva

Članak 15.

Član Udruge može biti isključen iz članstva ako:

- se teško ogriješi o Statut, odluke ili druge akte njegovih tijela Udruge
- neizvršavanjem preuzete obveze prouzroči materijalnu štetu Udruzi
- bespravno otuđi ili prisvoji imovinu Udruge
- svojim postupcima nanese štetu ugledu Udruge ili njenim članovima
- svojim nemarom i nedisciplinom onemogućava rad Udruge
- pristupi organizaciji koja nije u skladu s ciljevima Udruge
- kontinuiranim neplaćanjem članarine za redovne članove, najmanje dvije godine, a za ostale članove i simpatizere neuplaćivanjem godišnjih doprinosa odnosno ne doprinošenjem Udruzi u istom vremenskom roku kao i redovni članovi

Odluku o isključenju donosi Upravni odbor.

IV. TIJELA UDRUGE I UNUTARNJI USTROJ UDRUGE

Članak 16.

Tijela Udruge su:

1. Skupština
2. Upravni odbor

Članak 17.

Skupština je najveće zakonodavno tijelo Udruge.

Skupštinu sačinjavaju svi redovni članovi Udruge.

Redovna Skupština Udruge održava se jedanput godišnje. Skupštinu saziva i njome predsjedava predsjednik Upravnog odbora, koji je ujedno i predsjednik Udruge, pisanim pozivom s dnevnim redom koji se šalje najmanje deset dana prije datuma za koji je Skupština zakazana.

Izvanrednu Skupštinu može sazvati Upravni odbor prema potrebi Udruge, ili na zahtjev najmanje trećine redovnih članova Udruge. Ako Upravni odbor ne sazove Skupštinu 30 dana nakon što mu je dostavljen zahtjev, sazvat će je inicijatori. Izvanredna Skupština razmatra isključivo pitanja zbog kojih je sazvana.

Članak 18.

Skupština donosi odluke natpolovičnom većinom svih prisutnih članova Udruge.

Ako Skupština nema kvorum – natpolovična većina redovnih članova, sazivaatelj saziva novu sjednicu Skupštine u roku koji ne smije biti kraći od osam dana.

Ponovljena Skupština može donositi odluke u nazočnosti najmanje 20 članova Udruge. Skupština odlučuje natpolovičnom većinom nazočnih članova.

Članak 19.

Ovlasti Skupštine su:

- donošenje Statuta i drugih akata Udruge, te njihova izmjena, dopuna i tumačenja
- biranje, razrješenje i opozivanje članova Upravnog odbora. Predsjednika Skupštine, Udruge i Upravnog odbora bira Skupština. Ona bira i rizničara Udruge dok dopredsjednika i tajnika Upravnog odbora biraju članovi Upravnog odbora između sebe. Nakon izbora predsjednik vodi sjednice i Udruhu do potvrde njegovog mandata od Nadbiskupa vrhbosanskog. Ukoliko predsjednik ne dobije potvrdu od Nadbiskupa vrhbosanskog bira se i predlaže novi kandidat po redovitoj proceduri.
- donošenje plana i programa Udruge
- usvajanje financijskog plana i završnog računa
- razmatranje izvještaja o radu Upravnog odbora
- donošenje odluke o nekretninama u vlasništvu Udruge, te o postupku s imovinom u slučaju prestanka Udruge
- donosi odluke o suradnji s domaćim i međunarodnim srodnim organizacijama i udrugama
- donosi odluke o udruživanju u saveze s istim udrugama
- donosi odluke o prestanku rada Udruge
- odlučivanje o svim drugim pitanjima od značenja za rad Udruge
- predložiti svećenika – duhovnog asistenta i uz njegov pristanak moli Vrhbosanskog Nadbiskupa da ga u duhu kan. 317. imenuje na tu službu

Članak 20.

Upravni odbor

- Upravni odbor Udruge je izvršno tijelo Skupštine koje osigurava realizaciju njenih odluka i odgovarajuće djelovanje Udruge između sjednica Skupštine. Članovi Upravnog odbora odgovaraju za svoj rad Skupštini kolektivno i pojedinačno
- Upravni odbor ima 7 članova
- Duhovni asistent je snagom službe član Upravnog odbora
- Mandat članova Upravnog odbora traje tri godine
- Skupština može pojedine članove Upravnog odbora ili Upravni odbor u cjelini opozvati i prije isteka mandata
- Ako je opozvan čitav Upravni odbor, bira se novi s punim mandatom, ako su opozvani pojedini članovi, na njihovo se mjesto biraju novi do isteka tekućeg mandata Upravnog odbora

- Upravni odbor donosi odluke natpolovičnom većinom nazočnih članova. Na sjednici moraju biti prisutna barem 4 člana Upravnog odbora
- Članovi Upravnog odbora na svojoj prvoj sjednici iz svojih redova biraju dopredsjednika i tajnika Upravnog odbora i Udruge, a prema kan. 317 Vrhbosanski Nadbiskup potvrđuje predsjednika i duhovnog asistenta
- Za valjanost odluke o izboru dopredsjednika i tajnika, nužno je da se za nju izjasni najmanje pet članova Upravnog odbora
- Upravni odbor donosi poslovnik o svojem radu

Članak 21.

Nadležnosti Upravnog odbora:

- upravljanje radom Udruge između sjednica Skupštine
- provođenje zaključaka Skupštine i priprava materijala za njezine sjednice koje saziva, a posebno prijedloga, izmjena i dopuna Statuta
- realiziranje odredbi Statuta i programa rada u svakidašnjoj aktivnosti
- podnošenje izvještaja o radu Skupštini
- predlaganje financijskog i završnog računa
- informiranje članstva i javnosti o radu Udruge
- upravljanje imovinom Udruge i odlučivanje o korištenju financijskih sredstava, na osnovi financijskog plana
- donošenje odluke o promjeni poslovne adrese Udruge
- suradnja s drugim udrugama i državnim tijelima

Članak 22.

Predsjednik

Predsjednik Upravnog odbora zastupa i predstavlja Udrugu i istodobno je predsjednik Udruge i Skupštine.

Predsjednik saziva i vodi sjednice Skupštine i Upravnog odbora, te rukovodi radom Upravnog odbora

Predsjednik se brine o poštivanju i provedbi Statuta Udruge, te o izvršenju i provođenju odluka i zaključaka Skupštine i Upravnog odbora.

U slučaju opravdane odsutnosti ili spriječenosti predsjednika u svim poslovima zamjenjuje dopredsjednik.

Predsjednikov mandat traje 3 godine s mogućnošću ponovnog izbora.

Članak 23.

Nadležnosti predsjednika su:

- daje prijedlog izmjena i dopuna Statuta
- daje prijedlog financijskog plana i završnog računa, te raspolaže sredstvima za podmirenje tekućih potreba Udruge u okviru financijskog plana
- predlaže poslovnik o radu Upravnog odbora
- daje prijedlog programa rada Udruge
- daje prijedlog o prijemu u članstvo Udruge
- priprema sjednice Upravnog odbora
- obavlja i druge poslove koje mu povjere članovi Upravnog odbora i Skupštine
- za svoj rad predsjednik i članovi Upravnog odbora odgovaraju Skupštini

Članak 24.

Tajnik Udruge

Tajnika Udruge i Upravnog odbora bira Upravni odbor na period od 3 godine s mogućnošću ponovnog izbora.

Tajnik pomaže predsjedniku Udruge, vodi evidenciju članova, vodi zapisnike sa sjednica Skupštine i Upravnog odbora, čuva arhivu Udruge i obavlja druge poslove koje mu povjere

Upravni odbor i Skupština.

Tajnika u slučaju spriječenosti zamjenjuje član Upravnog odbora kojeg odredi Upravni odbor. Za svoj rad tajnik odgovara Upravnom odboru odnosno Skupštini

Članak 25.

Rizničar Udruge:

Rizničar ima zadaću ubirati od članova Udruge godišnju članarinu, zatim njihove dragovoljne doprinose, te priloge i donacije članova podupiratelja i drugih osoba kao i podupirateljskih ustanova.

Rizničar vodi računovodstvo i pisanu evidenciju te se, pod nadzorom predsjednika Udruge, brine o prikupljenim sredstvima i njihovu trošenju.

Redovite izdatke u visini novčanog iznosa koji odredi Upravni odbor rizničar može podmirivati samostalno, a za izdatke iznad određenog iznosa potrebna mu je suglasnost predsjednika Udruge, odnosno Upravnog odbora. Upravni odbor određuje do kojeg iznosa može sam predsjednik Udruge i Upravnog odbora odlučivati o sredstvima. O primitcima i izdancima, i uopće o novčanom poslovanju, na kraju svake godine, u dogovoru s predsjednikom Udruge, treba podnijeti izvještaj Upravnom odboru i Skupštini. Rizničar je član Upravnog odbora.

Članak 26.

Obveze duhovnog asistenta Udruge:

- duhovno vodstvo članova Udruge
- provjera i usklađivanje rada Udruge s naukom Katoličke Crkve
- voditi duhovne obnove članovima Udruge, najmanje dva puta u godini kao priprava za Božić i Uskrs
- napraviti godišnji program rada udruge te slati godišnje izvješće o radu Nadbiskupu vrhbosanskom
- budući da je član Upravnog odbora sudjelovati na sjednicama i upoznavati članove Upravnog odbora o svom radu
- učestvovati u godišnjoj Skupštini
- sudjelovati u izdavačkoj djelatnosti
- po potrebi razgovor sa štitičenicima obiteljskog centra i članovima Udruge

V. IMOVINA UDRUGE

Članak 27.

Imovinu Udruge čine pokretne i nepokretne stvari, te prihodi koje Udruga ostvaruje od:

- članarine
  - donacija
  - dobrovoljnih priloga i darova
  - dotacija iz proračuna
  - prinosa sabirnih akcija i dobitaka od raznih priredbi (koncerti, izložbe...)
  - zaklada
  - prihodi stečeni obavljanjem gospodarske djelatnosti
  - ostali prihodi od vlastite djelatnosti (suveniri...)
- Udruga ne smije poslovati s gubitcima niti je Vrhbosanska nadbiskupija, koja je potvrdila Statut i rad Udruge, obvezna nadoknaditi dugovanja

Članak 28.

Udruga je neprofitna organizacija za pružanje pomoći onima koji su nužno potrebni. Udruga kao pravna osoba može stjecati, posjedovati, upravljati imovinom ili sredstvima na pravedne načine, bilo naravnog bilo pozitivnog prava, kako je dopušteno i drugim pravnim osobama.

Članak 29.

Prihodi i rashodi Udruge određuju se godišnjim financijskim planom.
Po završetku godine za koju važi financijski plan donosi se završni račun.
Dobit stečena akcijama Udruge raspoređuje se financijskim planom za djelatnost određenu statutom Udruge.
Sredstva Udruge vode se na posebnom računu kod neke od poslovnih banaka.

Članak 30.

Udruga na koncu svake godine, slijedeći odredbu kan. 319., podnosi Vrhbosanskom Ordinarijatu izvješće o financijskom poslovanju, što znači o primicima, izdacima i saldu te o predračunu za sljedeću godinu.

Članak 31.

U slučaju prestanka rada Udruge temeljem odluke Skupštine, ona donosi odluku o prestanku rada Udruge dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja članova Skupštine Udruge.
U slučaju prestanka rada Udruge zatečena imovina prelazi u posjed Vrhbosanske nadbiskupije.

Članak 32.

Naredbodavno pravo raspolaganja novčanim sredstvima Udruge na osnovi financijskog plana, te odluka Skupštine i Upravnog odbora imaju predsjednik, a u njegovoj spriječenosti dopredsjednik. Rizničar raspolaže novčanim sredstvima prema čl. 25.

Članak 33.

Odluke tijela Udruge, a posebno njihovi akti, ne smiju biti protivni Statutu.

VI. IZDAVAŠTVO

Članak 34.

Udruga, novčanim priložima dobročinitelja, tiska materijale, knjige, letke i slike s tematikom "za obitelj". Kod izdavanja paziti da sve što se tiska bude u skladu s učenjem katoličke crkve što je jedna od zadaća duhovnog asistenta.

Letci i brošure šalju se odgovornima da ih dijele po bolnicama, školama, župama, na seminarima i slično, u svojoj sredini. Cijelokupnom izdavaštvu krajnji je cilj: pozvati na molitvu i žrtvu za obitelj i brakove, nerođene, za sve koji trpe posljedice narušavanja obiteljskog zajedništva.

Članak 35.

Statut je donesen na Docu n/L _____ 2011. god.

Predsjednik Udruge: Lucia Krammer

Nadbiskupski Ordinarijat Vrhbosanski
Kaptol 7, BiH - 7100 Sarajevo
Broj: 1840/2011

Potvrđujem gornji Statut, koji s današnjim danom postaje pravosnažan.

Sarajevo, 17. studenoga 2011. godine

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Ovlast za Binacije i Trinacije u 2012. godini

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1906/2011

Za 2012. godinu dajem ovlast binacije i trinacije svima koji su tu ovlast imali u 2011. godini.

Potrebno je držati se uputa objavljenih u *Vrhbosni* br. 4/98, str. 680.

Neka se svi svećenici pridržavaju upozorenja objavljenog u *Vrhbosni* br. 4/99, str. 485 u vezi takse za binacije i trinacije. Ovim još jednom potičem na savjesno i odgovorno postupanje s misnim nakanama.

Za kvadrinaciju nitko nema dopuštenje u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Na sve misnike zazivam obilje Božjeg blagoslova i iskreno pozdravljam.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Prijepis matica i crkvenih računa

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1907/2011

Obveza je svakoga župnika dostaviti u Ordinarijat prijepise matica i crkvenih računa, najkasnije dolaskom na dekanatske susrete u veljači 2012. godine. Zato pozivam sve župnike da i za 2011. godinu donesu uredno prepisane i zaključene matice najkasnije do 28. veljače 2012. godine. Podsjećam da je potrebno dostaviti prijepise matice krštenih, umrlih i vjenčanih te prijepise crkvenih računa i knjige gradnje.

Ukoliko neka župa nije imala krštenja, vjenčanja ili umrlih u 2011. godini, onda u matici naznačiti *prema Uputama u Vrhbosni* br. 1/2009. str. 54 – 55. Knjiga gradnje i Blagajnički dnevnik crkvenih računa mogu biti kopirani i ovjereni pečatom. Također, ukoliko neka župa nije imala gradnje, dužna je dostaviti obavijest o tome.

Molim župnike da ovu obvezu shvate odgovorno i ozbiljno, te je na vrijeme izvrše. Prijepise matica predati u kancelariju a prijepise računa u ekonomat.

Svima najiskrenije zahvaljujem na trudu i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova te iskreno pozdravljam.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Prve subote u mjesecu Molitveni dan za duhovna zvanja

Datum: 30. studenoga 2011.
Broj: 1908/2011

Prema uobičajenoj praksi u našoj su Nadbiskupiji predviđene prve subote u mjesecu za žarku i ustrajnu molitvu za duhovna zvanja.

Zato ovim molim i potičem župnike i pastoralne djelatnike da se u svim župama i zajednicama organiziraju molitve na prvu subotu u mjesecu s posebnom nakanom za duhovna zvanja. U mnogim našim župama se već obavljaju pobožnosti prvih subota u čast Bezgrješnom srcu Marijinu, pa je to prigoda za molitveni poticaj na tu nakanu.

Kao i prijašnjih godina, u Đakovu izdaju priručnik za tu prigodu koji može poslužiti za animiranje molitve. Potičite sve obitelji da se taj dan u obiteljima po mogućnosti zajednički moli na tu nakanu. Time ćemo stvarati molitveno ozračje i izvršavati Isusovu zapovijed: «Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnika u žetvu svoju!» (Mt 9, 38).

Neka ova molitva bude i zahvala Gospodinu za postojeća duhovna zvanja i dosadašnja, kao blagoslov Božji ove mjesne Crkve.

Iskreno pozdravljam u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Kvatre u 2012. godini

Datum: 30. studenoga 2011.
Broj: 1909/2011

Kvatre su osobiti dani kada Crkva poziva vjernike na molitvu, djela pokore i ljubavi na određenom nakanu. U kvatrenu subotu slavi se misa koja će odgovarati duhovnom usmjerenju kvatri, velike nakane Crkve (v. Red euh. procesije, kvatri i prosnih dana, str. 33-51).

Proljetne kvatre: u prvom tjednu Korizme (29. veljače - 3. ožujka):
OPROŠTENJE GRIJEHA.

Ljetne kvatre: u prvom tjednu po Duhovima (30. svibnja - 2. lipnja):
POSVEĆENJE LJUDSKOG RADA;

Jesenske kvatre: sredinom mjeseca rujna (19. - 22. rujna):
SVEĆENIČKA ZVANJA;

Zimske kvatre: iza druge nedjelje Došašća (12. - 15. prosinca):
ZAHVALA I DJELOTVORNA LJUBAV.

Neka nas prati milost obraćenja i rasta u vjeri, ljubavi i nadi kroz ove milosne dane.

U tom duhu iskren pozdrav u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Međunarodni molitveni dan mira

Nedjelja, 1. siječnja 2012. godine

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1910/2011

Prvog dana Mladog ljeta 2012. Crkva slavi svetkovinu **Svete Marije Bogorodice**, a po odredbi Svetog Oca taj dan molimo s cijelom Crkvom za **mir u svijetu**. Cijela Nadbiskupija u svim zajednicama neka se pridruži ovoj molitvi na veliku nakanu mira. Za taj dan Sveti Otac redovno uputi svoju poruku, pa se nadamo da će dospjeti do svih župa u prijevodu, te ćete prenijeti vjernicima u bitnim porukama ili je pročitati.

Mi, koji još duboko osjećamo posljedice rata te nosimo tolike rane na duši i tijelu, znamo dobro što znači mir. Posebno smo u posljednje vrijeme uvidjeli kako je i ovaj mir, koji nije pravedan, na krhkim nogama. Potrebno je moliti i uspostavljati stabilan i trajan mir koji će počivati na pravednosti i jednakopravnosti. Molimo zdušno za taj Božji dar u našim dušama, obiteljima, našem hrvatskom narodu i u ovoj zemlji BiH, kao i u cijelom svijetu.

Neka nas prati zaštita i zagovor Kraljice mira da budemo iskreni molitelji i graditelji mira.

U toj nadi Vas iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

BOGOJAVLJENJE

Dan Papinskih misijskih djela za sveto Djetinjstvo

Petak, 6. siječnja 2012. godine

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1911/2011

Tijekom godine sudjelujemo u dva navrata s redovnim prikupljanjima za Misije i misionare. U listopadu je prikupljanje prigodom Misijske nedjelje, a u siječnju na svetkovinu Bogojavljenja prikupljamo milostinju za Papinska djela svetog Djetinjstva. Tu milostinju treba čim prije dostaviti Ordinarijatu, kako bi je predali Misijskoj središnjici koja će prikupljena sredstva proslijediti Kongregaciji. Htjeli bismo biti učinkoviti da ne zatežemo s predavanjem misijske milostinje, jer prigodom izvješća nije ugodno ako je naša rubrika prazna. Prigodom dolaska u Ordinarijat za dekanatske susrete je prekasno za dostavu te milostinje pa bi stoga molili da se to prije dostavi.

Redovno se u Radosnoj vijesti, a i u Katoličkom tjedniku objave poruke i prigodni tekstovi za taj dan, a imate materijale i od lanjske godine koji Vam mogu poslužiti.

Uz iskreni pozdrav želim Vam svako dobro od Gospodina.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana

18. - 25. siječnja 2012.

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1912/2011

Isus je u svojoj Velikosvećeničkoj molitvi vapio «da svi budu jedno» (Iv 17, 21). Njegova molitva postaje molitva Crkve koja kroz svu povijest doživljava bolna iskustva ugrožavanja jedinstva Kristovih učenika. Zato kao vjernici moramo biti svjesni da jedinstvo Crkve valja izgrađivati, čuvati i za to moliti. Kroz osam dana Crkva na poseban način moli za jedinstvo kršćana od srijede 18. do subote 25. siječnja. I mi ćemo se u našim župnim zajednicama uključiti u tu Kristovu molitvu «da svi budu jedno», te tako ostvarivati živu Crkvu.

Živeći s drugim kršćanskim zajednicama u ovoj zemlji, neka nas molitva osposobi da, čuvajući svoj identitet, budemo otvoreni za ekumenski dijalog i zajednički vapaj za dar jedinstva.

Ova molitvena osmina završava na blagdan Obraćanja sv. Pavla apostola. Dok ispovijedamo vjeru u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu, želimo to svjedočiti i za to moliti.

Srdačan pozdrav u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Molitveni dan za mir u BiH

Nedjelja, 29. siječnja 2012.

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1913/2011

Svećeničko vijeće Vrhbosanske nadbiskupije je predložilo i prihvaćeno je da posebno molimo za mir u Bosni i Hercegovini. Određeno je da to bude posljednja nedjelja u siječnju. Predlažemo da se uoči tog dana u subotu, 28. siječnja, pozove na dobrovoljnu pokoru ili post za pravedni mir u BiH. U nedjelju s vjernicima zajedno molimo i razmišljajmo o miru, a jedan od oblika toga razmišljanja može biti nastavak čitanja Papine poruke upućene za Dan mira na Novu godinu.

Želeći mir svakom srcu i svim obiteljima, kao i svim narodima žiteljima ove zemlje Bosne i Hercegovine.

Iskren pozdrav u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

Svijećnica – prikazanje Gospodinovo u framu

Četvrtak, 2. veljače 2012.

Datum: 30. studenoga 2011.
Broj: 1914/2011

Već je postalo uobičajeno da na blagdan Prikazanja Gospodinova slavimo Dan posvećenog života u našoj Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Također je već ustaljen program slavljenja tog dana.

Ovim podsjećam da će se i ove godine taj dan obilježiti u našim redovničkim zajednicama, posebno slaveći svetu Misu u katedrali u 10:30 sati sa već uhodanim popodnevnim programom. Budući da je ova godina priprava za Godinu vjere, preporučam da tema tog obilježavanja bude u duhu rasta u vjeri.

Želeći što bolju pripravu i doživljaj proslave Dana posvećenog života, iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova na sve Bogu posvećene osobe.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Dan života

Nedjelja, 5. veljače 2012.

Datum: 30. studenoga 2011.
Broj: 1915/2011

Po odluci Biskupa BK BiH, a na prijedlog Svetog Oca, svake godine na prvu nedjelju u veljači posebno razmišljamo i molimo za dar života.

Za ovaj dan pročelnik Vijeća za obitelj upućuje poruku koja se može pročitati ili svojim riječima prenijeti vjernicima. Živimo u složenom vremenu izazova, destrukcije, nesigurnosti i opasnosti od različitih katastrofa. Sve je manje onih koji se usude glasno govoriti o kulturi života utemeljenoj na općeljudskim i kršćanskim načelima. Tim više je zadaća Crkve biti „glas u pustinji“ koji se ne smije dati ušutkati bez obzira na pritiske i cijenu. Kršćanski život je Krist koji za sebe posvjedoči da je Put, Istina i Život. Neka se dar života prihvati i živi s vjerom u Krista raspetoga i uskrsloga.

Obilježavajući Dan života molimo Ga da omekša naša tvrda srca te da se ne bojimo života. Hoditi s njime je najčešće trnovit put, ali vodi u sigurnu budućnost.

S tom sigurnošću i molitvom iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Međunarodni dan bolesnika i zdravstvenih djelatnika

Subota, 11. veljače 2012. godine

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1916/2011

Po želji Svetog Oca na spomendan Gospe Lurdske, 11. veljače, svake godine molimo za sve zdravstvene djelatnike i sve one koji skrbe o bolesnicima, kao i za sve bolesnike. Ovim pozivam sve svećenike i sve pastoralne djelatnike da za taj dan organiziraju u svim župama molitveni dan i animiranje javnosti za posebno vrednovanje skrbi za bolesnike. Također, potrebno je u svima nama odgajati plemenite osjećaje prema bolesnicima kako bi u svakom čovjeku prepoznali Isusa koji trpi. Tamo gdje postoje medicinski centri i bolnice, neka se organizira animacija i pastoralni program obilježavanja ovog molitvenog dana.

U mnogim našim župama i obiteljima sve se više zanemaruje ona bitna utjeha vjere naših bolesnika. Ovaj je dan posebna prigoda odgajanja svijesti i savjesti kako bi svi odgovornije postupali s našim bolesnicima omogućujući im primanje sakramenta bolesničkog pomazanja. Vjera daje utjehu bolesnicima a snagu i poticaj, za što savjesnije služenje, zdravstvenim djelatnicima.

Srdačan pozdrav u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Post i nemrs u 2012. godini

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1917/2011

Dani posta i nemrsa u 2012. godini su: Pepelnica (Čista srijeda) – 22. veljače i Veliki petak, 6. travnja.

Post i nemrs na ta dva dana obvezuje sve one koji su punoljetni do započete šezdesete godine (usp. kan. 1249-1253 i KKC br. 1430, 1434-1439; 2043).

Ujedno je nemrs propisan u sve petke u godini, ali se izvan korizme mogu zamijeniti drugom pokorom. Nemrs obvezuje sve koji su navršili četrnaest godina do kraja života.

Uz ove crkvene propise, trajno ostaje potreba odgajanja u pokori i obraćenju. Zato želim da u pastoralu i katehezi istinski bude prisutna formacija u duhu pokore. Post i nemrs doprinose jačanju i rastu u vjeri.

Iskren pozdrav i blagoslov želi

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Duhovne vježbe za svećenike

13. – 16. veljače 2012.
u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu

Datum: 30. studenoga 2011.
Broj: 1918/2011

Duhovne vježbe za svećenike, prema već ustaljenoj praksi, održat će se od 13. do 16. veljače 2012. godine u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu sa početkom u 19.00 sati, kada je predviđena zajednička večera i dogovor za početak razmatranja. Duhovne vježbe završavaju u četvrtak, 16. veljače s ručkom.

Crkva određuje obvezu svakom svećeniku odvojiti vrijeme za duhovne vježbe jedan put svake godine.

Potrebno je da svaki svećenik najavi svoj dolazak ekonomu Bogoslovije vlč. Damiru Ivanoviću na telefon 033/201-001 ili preko porte 033/236-764.

Razumljivo je da će svaki svećenik dati svoj doprinos za troškove kuće.

Iskreno Vas pozdravljam i želim svako dobro od Gospodina.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Susret animatora liturgijskog pjevanja Vrhbosanske nadbiskupije

Subota, 25. veljače 2012.

Datum: 30. studenoga 2011.
Broj: 1919/2011

U subotu, 25. veljače 2012. godine, u dvorani Pavla VI. u Vrhbosanskoj katoličkoj bogosloviji, održat će se susret animatora liturgijskog pjevanja Vrhbosanske nadbiskupije s početkom u 9.30 sati.

Termin i program susreta liturgijskih zborova bit će objavljen naknadno.

Koristim prigodu i zahvaljujem voditeljima liturgijskih zborova i svim pjevačima, koji i na taj način iskazuju svoju privrženost Crkvi i obogaćuju liturgiju u svojim zajednicama.

Uz zahvalu iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Susret Župnih ekonomskih vijeća

Sarajevo, subota - 10. ožujka 2012.

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1920/2011

Pozivam sve članove Župnih ekonomskih vijeća Vrhbosanske nadbiskupije na redovni godišnji radni susret u subotu 10. ožujka 2012. godine s početkom u 10:00 sati. Susret će započeti u prostorijama Vrhbosanske katoličke bogoslovije. Tema ovogodišnjeg susreta je *Odgovornost vjernika u radu*.

U našoj Nadbiskupiji je proglašena godina vjere u kojoj razmišljamo, molimo i nastojimo promicati upoznavanje i jačanje naše vjere u Boga kao naš konačni cilj života. Osim važnosti poznavanja svoje vjere nastojat ćemo produbiti sakramentalno življenje, osobnu i obiteljsku molitvu, kao i nedjeljnu svetu misu. Preporučam ponovno proučavanje Katekizma Katoličke Crkve u kojem je naglašen "polog naše vjere" kojeg treba čuvati i ostvarivati u životu. Tako će nam i ovogodišnja tema pomoći da što dublje otkrivamo i ostvarujemo naše poslanje u svijetu. Župna ekonomska vijeća su važna u pastoralnom radu i vođenju dobara u odgovornosti u radu.

U 11:30 sati ćemo poći u katedralu gdje će biti prilika za Sv. ispovijed te ćemo slaviti Svetu misu. Poslije Mise će uslijediti zajednički susret u Bogosloviji.

Radujući se susretu iskreno vas pozdravljam.

Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar

Susret Župnih pastoralnih vijeća

Sarajevo, subota - 17. ožujka 2012.

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1921/2011

Pozivam sve članove Župnih pastoralnih vijeća na godišnji susret koji će se održati 17. ožujka 2012. godine s početkom u 10:00 sati u prostorijama Vrhbosanske katoličke bogoslovije. Ovogodišnja tema je: *Iz vjere graditi kulturu života i smrti u našem narodu*.

U našoj Nadbiskupiji je proglašena godina vjere u kojoj razmišljamo, molimo i nastojimo promicati upoznavanje i jačanje naše vjere u Boga kao naš konačni cilj života. Osim važnosti poznavanja svoje vjere nastojat ćemo produbiti sakramentalno življenje, osobnu i obiteljsku molitvu, kao i nedjeljnu svetu misu. Preporučam ponovno proučavanje Katekizma Katoličke Crkve u kojem je naglašen "polog naše vjere" kojeg treba čuvati i ostvarivati u životu. Tako će nam i ovogodišnja tema pomoći da što dublje otkrivamo i ostvarujemo naše poslanje u svijetu. Župna pastoralna vijeća su veoma važna u našem pastoralnom radu u župnim zajednicama u izgrađivanju kulture života i smrti u našem narodu.

U 11:30 sati ćemo slaviti Svetu misu u katedrali, a prije toga će biti prigoda za svetu ispovijed. Nakon Mise uslijedit će zajednički susret za stolom u prostorijama Bogoslovije.

Moleći za svećenike i duhovna zvanja iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Nedjelja solidarnosti

Nedjelja, 11. ožujka 2012.

Datum: 30. studenoga 2011.
Broj: 1922/2011

Na Svećeničkom vijeću Vrhbosanske nadbiskupije je odlučeno uvesti jednu nedjelju svećeničke solidarnosti. Prevelike su socijalne razlike među svećenicima, zato želimo pomoći onim svećenicima koji su u težem materijalnom stanju.

Na treću korizmenu nedjelju, 11. ožujka 2012. godine, skupljat će se milostinja u svim župama kao izraz naše solidarnosti sa župama koje imaju skromnije mogućnosti.

Župe koje imaju svoju partnersku župu dostavljaju prikupljena sredstva direktno toj župi, ostale župe trebaju dostaviti milostinju Ekonomatu. Godina vjere je posebna prigoda senzibilizirati svoju solidarnost i prepoznati Krista u poniženima i potrebnima, onima koji će po nama osjetiti Božju ljubav.

U toj vjeri i nadi vas iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Obnova svećeničkih obećanja i posveta ulja

Velika Srijeda, 4. travnja 2012. godine u 10.30 sati

Datum: 30. studenoga 2011.
Broj: 1923/2011

Već je postala tradicija da svećenici naše Nadbiskupije na Veliku Srijedu slave sa svojim Ordinarijem sv. Misu posvete ulja u kojoj obnavljaju svoja svećenička obećanja. Na ovo liturgijsko zajedništvo pozivam svećenike da se sa svojim dekanima priključe ovom zajedničkom slavlju i da preuzmu posvećeno ulje za svoje dekanate.

Ova sv. Misa u kojoj obnavljamo svoja svećenička obećanja na poseban način učvršćuje naše zajedništvo i potiče na solidarnost među svećenicima. Trebalo bi nas također vratiti na naše početke kada je svaki osobno izrekao „Evo me Onome kome sam povjerovao“. Stoga bi bilo logi-

čno da svi svećenici upravo na toj Misi zahvale na daru svećeništva i poslanja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Obnova svećeničkih obećanja, uz vraćanje na početke – dan našeg svećeničkog ređenja, pokazuje nam put, daje snagu i sigurnost našim krhkim nastojanjima.

Na ovaj dan svećenici iskazuju i svoju solidarnost (Djela sv. Petra) pomažući svojim prilozi-
ma školovanje svećenika u misijskim zemljama. Svoje priloge možete predati osobno u ekono-
matu Nadbiskupije ili preko dekana. Nadam se da će ta solidarnost posebno doći do izražaja u
godini vjere.

U toj nadi vas iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

P A P I N   D A N

22. travnja 2012. godine

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1924/2011

Današnji Petrov nasljednik, Benedikt XVI, je izabran za Papu 19. travnja 2005. godine. Tradicija je da se nedjelja po danu izbora slavi kao Papin dan. Posebno je to prigoda potaknuti na jedinstvo sa Svetim Ocem i moliti za Njega i Njegove nakane. Katolici cijeloga svijeta uvijek iznova trebaju zahvaljivati Bogu za dar Svetoga Oca Crkvi. Duh Božji koji vodi Crkvu, koju ni vrata paklena neće nadvladati, neka vodi i Petra naših dana da joj pomogne razbistravati puto-
ve zamagljene različitim izumima.

Naš narod je kroz svoju dugu povijest iskazivao vjernost Petrovim nasljednicima, a naša generacija im na poseban način ima na čemu zahvaljivati. Stoga molimo da ostanemo vjerni Bogu i Svetom Ocu.

Pozivajući na molitvu za Svetoga Oca i naš narod iskreno vas pozdravljam.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

XVIII. Sabor prezbitera Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, srijeda 18. travnja 2012.

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1925/2011

Već je ustaljen termin susreta svih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije, dijecezanskih i redovničkih, u srijedu nakon druge uskrsne nedjelje. Praksa je da se na ovom susretu obradi novi crkveni dokument bilo da ga je izdala Sveta Stolica ili naša Mjesna crkva. Ova pastoralna godina je proglašena godinom vjere pa će i tema ovog susreta biti u tom duhu.

Današnji Papa nam često stavlja na srce važnost Riječi Božje koja u strpljivom promišljanju daje odgovore svim vremenima i bremenima.

Koristim prigodu i na ovaj način zahvaliti svim svećenicima naše Nadbiskupije koji hrabro i nesebično žive i naviještaju Riječ Božju.

Svećenici koji eventualno ne mogu doći na naš godišnji susret neka svoju pismenu ispričnicu dostave ovom Ordinarijatu.

Uz zahvale iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Statistički podaci za 2011. godinu

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1926/2011

Poštovani gosp. Župniče!

Dostavljamo vam formular *Statistički podaci za 2011. godinu*. Molim da se podaci dostave tokom mjeseca siječnja, a najkasnije do 23. veljače. Zato vas potičem da ovom pristupite odgovorno i dostavite formulare do naznačenog roka.

Ispunjeni formular možete poslati poštom, faxom (a poslije original poštom!), ili donijeti uz Dekanatske susrete u Ordinarijatu u mjesecu veljači. Važno je da ispunjeni formular stigne čim prije zbog slanja podataka u Vatikan. A dok svi župnici ne dostave podatke ne možemo kompletirati statistiku. Stoga molim odgovorno precizno i blagovremeno dostavljanje traženih podataka.

Već sada zahvaljujem i iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Raspored termina za krizmu u Vrhbosanskoj nadbiskupiji 2012. godine

Datum: 30. studenoga 2011.

Broj: 1927/2011

Datum	Mjesto, sat, krizmatelj	Mjesto, sat, krizmatelj
14. travnja – subota	Kopanice 11 h – b.T.V.	16 h Orašje b. T.V.
15. travnja – nedjelja	Busovača 11 h b. P.S	Jelaške 11 h – b. T.V.
21. travnja – subota	11 h Odžak-k.	16 h N. Selo-Balegovac-k
	11 h Bistrica –b.P.S.	16 h Lovnica –b. P.S.
	11 h Vareš – b.T.V.	16h Vijaka –b. T. V.
22. travnja – nedjelja	11 h Gornja Dubica .k	16 h Svilaj - k.

	11 h. Lug-Brankovići..b P.S.	16 h Maglaj - b P.S,
	11 h Kakanj –b.T.V.	
28. travnja – subota		17h – Potočani – k
17 h – Guča Gora b.P.S.		
29. travnja – nedjelja.....	11 h -Pos. Mahala –k.	17 h – Tuzla – b. T.V
	11 h – Žepče b. P.S.	17 h – G. Tramošnica
	11 h – Živinice b. T.V.	17 h – Osova –b. P.S.
1. svibnja – utorak		16 h – Par Selo b. T.V.
5. svibnja – subota	11 h - Tolisa - k	17 h – Podkraj – b P.S.
	11 h – Zenica sv. Josip – b P.S.	17 h – Prud -k
6. svibnja – nedjelja	11 h- Grebnice - k	17 h Ovčarevo – b P.S.
	11 h – Nova Bila –b P.S.	17 h – Domaljevac –k.
12. svibnja – subota	11 h Novi Travnik – Presv. Trojstvo-k.	17 h Radunice b. P.S.
17 h – Dolac –k		
17 h – Boće b. P.S.		
13. svibnja – nedjelja	11 h Novi Trav. Uzašašće – k.	17 h - Travnik -k
	11 h - Zovik b. P.S.	17 h - Ulice b. P.S.
19. svibnja – subota	11 h Dubrave b. P.S.	17 h – Poljaci b. P.S.
20. svibnja – nedjelja	11 h N. Šeher - b. P.S.	
26. svibnja – subota		17 h – Teslić ?
27. svibnja – nedjelja (Duhovi)	10.30 Katedrala SA	17 h – Sarajevo – župa
2. lipnja - subota - ..	11h Breške b. T.V.	17 h – Drijenča b. T.V.
3. lipnja – nedjelja -.....	11h Lukavac b. T.V.	17 h – Dragunja b. T.V.
7. lipnja – četvrtak – Tijelovo..	11 h ili 17 h – Gorice kard	
9. lipnja – subota	11 h - Vitez – k.	17 h – Brajkovići – k.
	11 h - Šikara b. T.V.	17 h – Husino – b- T.V.
10. lipnja – nedjelja	11 h - Rankovići – k.	17 h – Bučići - k
	11 h - Morančani – b.T.V	17 h – Špionica b. T.V.
23. lipnja – subota	11 h - Pećine – k.	
11. kolovoza –subota	11 h – Komušina k.	

Skraćenice: *k* – kardinal Vinko Puljić, nadbiskup
b. P. S. – biskup Pero Sudar
b. T.V. – biskup Tomo Vukšić

Dekanatski susreti u Nadbiskupijskom ordinarijatu

Datum: 1. prosinca 2011.
 Broj: 1930/2011

Prema uobičajenom planu i programu najavljujemo plan i program dekanatskih susreta u Nadbiskupskom Ordinarijatu.

Donosim raspored susreta za 2012. godinu:

06. veljače (ponedjeljak) -	Sarajevski dekanat
07. veljače (utorak) -	Kreševski dekanat
08. veljače (srijeda) -	Šamački dekanat
09. veljače (četvrtak) -	Brčanski dekanat
13. veljače (ponedjeljak) -	Ramski dekanat

17. veljače (petak)	-	Žepački dekanat
18. veljače (subota)	-	Tuzlanski dekanat
20. veljače (ponedjeljak)	-	Doborski dekanat
21. veljače (utorak)	-	Travnički dekanat
23. veljače (četvrtak)	-	Bugojanski dekanat
24. veljače (petak)	-	Sutješki dekanat
27. veljače (ponedjeljak)	-	Usorski dekanat
28. veljače (utorak)	-	Derventski dekanat

Radni susret počinje u 10:00 i traje do 12:30 sati te završava zajedničkim objedom.

Ova pastoralna godina je u našoj nadbiskupiji proglašena Godinom vjere. Kako prenijeti polog vjere razumljivim jezikom i u novim prilikama pitanje je od velike važnosti u našem pastoralnom radu. Imajući u vidu 50-tu obljetnicu II. Vatikanskog koncila i 20-tu obljetnicu Katekizma Katoličke Crkve na našim susretima ćemo razmišljati i govoriti o izazovima vremena u kojem živimo i prenošenju vjere u našem pastoralnom radu.

Razumljivo je da su važni i vaši prijedlozi i sugestije na razini zajedničkih programa u nadbiskupiji.

Radujući se našem radnom susretu, iskreno pozdravljam i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

XV. Susret ministranata

Sarajevo, subota 28. travnja 2012.

Datum: 1. prosinca 2011.

Broj: 1931/2011

Ovogodišnji susret ministranata bit će u subotu, 28. travnja 2012. godine u Sarajevu. Tema susreta će biti u okviru ove pastoralne godine koja je proglašena godinom vjere.

Koliko poznajemo svoju vjeru i kako je svojim životom živimo i prenosimo drugima pitanja su o kojima možemo razmišljati za ovaj susret ministranata. Da bismo rasli u vjeri potrebno ju je poznavati. Stoga se preporuča konstantno čitanje i poznavanje Katekizma Katoličke Crkve kako bi naši ministranti i svi vjernici mogli upoznati i prihvatiti ono što vjeruju.

Točnu materiju iz kviza znanja, dnevni raspored susreta kao i konkretne upute objavit ćemo naknadno.

Zahvaljujući na dosadašnjem pastoralnom zalaganju iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Profjetna dekanatska korona 2012. godine

Datum: 1. prosinca 2011.
Broj: 1932/2011

U našoj je Nadbiskupiji sa prvom nedjeljom došašća započela Godina vjere. U god. 2012. Crkva obilježava 50. -tu obljetnicu II. Vatikanskog koncila i 20. -tu obljetnicu objavljivanja Katekizma Katoličke Crkve. Papa Benedikt XVI je najavio temu "nova evangelizacija za prenošenje vjere" za Sinodu biskupa u listopadu 2012. godine.

O ovoj temi govori i II Vatikanski koncil a tome su posvećene i dvije Sinode o kojima govore dokumenti *Evangelii Nuntiandi* i *Catechesi Tradendae*.

Nova evangelizacija se odnosi na prenošenje vjere razumljivim jezikom i odgovarajućom metodom kako u kršćanskim zemljama tako i u onim u kojima nema kršćanskih korijenja.

Na našim koronama bi bila poželjna upravo ta tema o novoj evangelizaciji a nadahnuće možemo naći u spomenutim dokumentima i dokumentima II Vat. koncila.

Kako mi možemo u našem pastoralnom radu odgovoriti izazovima vremena u kojem živimo, pitanje je koje traži od nas odgovore.

U nadi da je Krist temelj svih naših nastojanja iskreno pozdravljam u Gospodinu

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, 12. listopada održana je redovna sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije. Na sjednici su, osim pomoćnog biskupa vrhbosanskog mons. dr. Pere Sudara i većine članova Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog, sudjelovali izabrani i potvrđeni predstavnici: župnika, župnih vikara, Katoličkog bogoslovnog fakulteta i Franjevačke teologije u Sarajevu, provincijala Franjevačke provincije Bosne Srebrene te svećenika na službi izvan dijeceze kao i voditelji nekih važnih institucija Vrhbosanske nadbiskupije.

Vijećnici su se osvrnuli na zapisnik s prošle sjednice, održane 28. veljače 2011., i na provedbu zaključaka u vezi s beatifikacijom Drinskih mučenica, geslom i temama te logom Nadbiskupijske sinode kao i u vezi sa sudjelovanjem svećenika i vjernika Vrhbosanske nadbiskupije na Papinu pohodu, 4. i 5. lipnja početkom ove godine u Zagrebu. Vijećnici su izrazili radost

zbog vrlo dobro organiziranog velikog događaja beatifikacije pet sestara Kćeri Božje ljubavi koje su djelovale i podnijele mučeničku smrt na teritoriju Vrhbosanske nadbiskupije. Smatraju posebno pohvalnim sudjelovanje velikog broja svećenika, redovnika i redovnica kao i brojnih hodočasnika, te lijepo pjevanje velikog zbora okupljenog iz raznih župnih i drugih zajednica. Istaknuta je i želja da ovaj događaj bude poticaj za širenje štovanja Drinskih mučenica među katolicima ne samo Vrhbosanske nadbiskupije i Družbe Kćeri Božje ljubavi nego i puno šire.

O izazovima današnjeg pastoralna na terenu Vrhbosanske nadbiskupije govorili su i uvodnim izlaganjima župnik župe sv. Franje Asiškog i gvardijan franjevačkog samostana u Gučoj Gori kod Travnika **fra Zoran Livančić** i župnik župe sv. Jurja mučenika u Derventi **vlč. Filip Maršić**. Fra Zoran je ukazao na poteškoće s kojima se susreću obitelji u današnjem vremenu na raznim razinama što utječe i na

pastoralno djelovanje svećenika u župnoj zajednici koji je pozvan u svakom vremenu i u svakoj situaciji biti „sol zemlje i svjetlo svijeta“. Rečeno je da vjernici od svećenika prije svega očekuju da budu iskreni svjedoci vjere. Ukazano je i na potrebu korištenja medija u širenju duhovnih odnosno evanđeoskih vrijednosti. Iz izvješća župnika Maršića uočljive su bile velike poteškoće s kojima se susreću i svećenici u vjernici u krajevima u kojima je ostao malen broj katolika što je u isto vrijeme prigoda za pomoć siromašnima i pokazivanje osobite brige za stare i bolesne s tim da bi trebalo razmišljati i o novim načinima pastoralnog djelovanja i pastoralnih struktura u tim krajevima. Izražena je radost što nemali broj vjernika redovito dolazi na nedjeljnu Misu. Naglašena je potreba da vlasti nastave s obnovom obiteljskih kuća onima koji se žele vratiti kao i da Caritas nastavi slati pomoć ljudima u tim krajevima. Posebno je istaknuta važnost viđenja onog što je dobro i pozitivno unatoč svim poteškoćama jer je svećenik poslan biti nositelj nade.

Vlč. dr. Mario Bernadić, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu, govorio je na temu: „**U susret jubileju otvaranja II. vatikanskog koncila – izazov za novu evangelizaciju**“. Podsjetio je da se nalazimo na pragu 50. obljetnice otvaranja II. Vatikanskog sabora. Napominjući da su sabori redovito održavani u vremenima kada su nastajala krivo vjerja s ciljem definiranja pojedinih dogmi ili izrijeke vjere, kazao je da je, u tom duhu, Drugi vatikanski sabor različit jer nije nastao iz takve potrebe nego iz želje da se neke važne stvari u Crkvi premisle i, u skladu sa zahtjevima vremena, svijetu prenese neumanjeni i neiskrivljeni katolički nauk te nastavi djelo koje je Crkvi povjerio Krist Gospodin. Govoreći o konstitucijama kao o četiri ključna saborska dokumenta, iznio je neke naglaske i smjernice koje treba provoditi u Crkvi. U razgovoru nakon izlaganja izražena je bojazan da, imajući u vidu da je Crkva u hrvatskom narodu pa tako i u BiH, proživjela spomenuti sabor i desetljeća nakon njega u komunističkom vremenu, ne

postoji dovoljno otvorenosti prema svijetu kojemu je Crkva poslana navijestiti radosnu vijest. Naglašena je potreba vidjeti trenutno stanje, učeći iz povijesti, u skladu s tim tražiti odgovore na trenutne izazove kroz svakodnevno življenje Evanđelja.

Nadbiskup Vinko Kardinal Puljić je informirao vijećnike o planiranom održavanju **seminara o medijima** po dekanatima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji s ciljem upoznavanja svećenika i njihovih suradnika sa što boljim korištenjem medija u evanđeoskom navještaju i upoznavanju javnosti s pojedinim događanjima.

Kardinal Puljić je upoznao vijećnike i s tijekom priprema za **Nadbiskupijsku sinodu** napominjući kako se mnoge stvari ne mogu riješiti papirologijom nego ih trebaju iznjedriti iz života oni koji sve to žive i proživljavaju na terenu. Osvrćući se na izazove s kojima se susreću svećenici u pastoralu, kazao je da je snaga misnika u Isusu Kristu te da je svaka situacija, bez obzira na njezinu težinu, izazov na koji treba tražiti odgovor u duhu vjere i crkvenog poslanja. Prema riječima kardinala Puljića, ozbiljno se razmišlja o reorganizaciji pastoralu a pojedinim krajevima o čemu treba napraviti strateški plan. Govoreći o obljetnici koncila i novoj evangelizaciji, naglasio je da je vjera unutarnje oslobađanje kojim se čovjek otvara Bogu i drugom čovjeku te dodao da je II. vatikanski sabor imao za cilj produbiti tu vjeru. Napominjući kako i kod svećenika, kao i kod drugih ljudi, postoji opasnost da se proglašaju mučenicima, posvijestio je vijećnicima da su svećenici pozvani i poslani biti nositelji nade i u Bogu nalaziti odgovore na životne poteškoće. Predložio je da u Vrhbosanskoj nadbiskupiji predviđene programe provode pod geslom nedavnog hodočašća u Mariju Bisticu: „Umnoži nam vjeru“ kojim bi u središte stavili vjeruj pojedinca i vjeru zajednice. Vijećnici su, nakon što su dali svoje primjedbe, prihvatili predloženi **Pastoralni kalendar** za 2012. godinu.

dr. Šimo Maršić

Održana Sjednice zbora konzultora

Sarajevo, 11. listopada 2011. godine

Na početku sjednice prisutne članove Zbora konzultora pozdravio je nadbiskup Vinko kard. Puljić. Nakon pročitano i usvojenog Zapisnika s prošle sjednice, uz manje korekcije, Nadbiskup je kratko izvijestio o Sinodi VN, beatifikaciji Ivana Pavla II. u Rimu, beatifikaciji Drinskih mučenica, te o gradnji crkvice u Goraždu.

U radnom djelu najprije se raspravljalo o Pastoralnom centru Vogošća, koja će biti povjerena pastorizaciji Neokatekumenskoj zajednici. U kuću su već smješteni neokatekumenski bogoslovi, te je kuća sad mala bogoslovija. Čula su se razna mišljenja za i protiv predloženog i već učinjenog.

Druga tema zasjedanja je bila posvećena permanentnom obrazovanju svećenika. Sam pojam permanentan znači kontinuiran. Konzultori su konstruktivno raspravljali i govorili o važnosti cjelovite izobrazbe, potrebi intelektualno-duhovne izobrazbe svećenika. Osim godišnjih duhovnih vježbi i obnova, potrebno je razraditi plan permanentnog obrazovanja svećenika, prigodnih i tematskih predavanja, radionica, izleta... Pojedine biskupije u svijetu već imaju razrađene programe susreta svećenika i predavanja. Potrebna su i dvodnevna-trodnevna druženja svećenika, kako se neki ne bi osjetili sami i zapostavljeni.

Odlučeno je da nam je potrebno permanentno obrazovanje za sve svećenike, te bi trebalo zadužiti tim koji bi razradio teme i napravio plan permanentnog obrazovanja svećenika.

U četvrtom djelu govorilo se o ekonomskom poslovanju u nadbiskupiji, Nadbiskup je iznio uočeni problem zbirnih misa, misnih intencija – posebno Gregorijana, opijela. Važno je probuditi svijest i odgovornost prema tim stvarima i ekonomskom poslovanju. Biskup Sudar, govoreći o misama, rekao je da postoji krivo poimanje: „Platiti mise! Misa se ne može platiti. Treba dokinuti takvu praksu. Onima koji ne mogu „platiti“ – oni mogu na svoj način dati koliko mogu. I kod Zbirnih misa je krivo shvaćanje, a kad je i kod vjernika i kod svećenika masovna pojava krivog shvaćanja – oni se dokidaju.

Neki su primjetili da postoji neujednačeno vođenje računa, bilo u gradnji bilo u Blagajničkom dnevniku. Predloženo je da se napravi knjiga uputa o vođenju crkvenih knjiga.

U ekonomskom poslovanju vrijedi načelo: ne ići u crveno (ne ići u dugove)! Prilog upisati uvijek s točnom namjenom. Ne može se mijenjati nakanu darovatelja. Novce uvijek upotrijebiti za darovano.

Izvešće priredio: Ilija Orkić, kancelar

Imenovanja i premještaji 2011-4

Vlč. gosp. Nicku Ryanu dozvoljen nastavak pastoralnog djelovanja u biskupiji Basel/CH za narednih 5 godina (Dekret br. 1484-1/2010 od 16. rujna 2011.)

Dekretom Dubrovačke biskupije broj 595/2011 vlč. Gosp. Franjo Tomić imenovan upraviteljem župe Osojnik i pomoćnim bolničkim kapelanom (Dekret br. 1531/2011 od 28. rujna 2011.)

Preč. gosp. Marku Periću nakon isteka manadata - produžen mandat dekana do imenovanja novog dekana u Kreševskom dekanatu (Dekret br. 1537-1/2011 od 29. rujna 2011.)

Dekretom biskupije Innsbruck broj II/1-2011-348 od 25. Srpnja 2011. vlč. gosp. Mario Oršolić imenovan hrvatskim dušobrižnikom biskupije Innsbruck (Dekret br. 1557/2011 od 3. listopada 2011.)

Vlč. gosp. dr. Michele Capasso imenovan

rektorom novoosnovanog NMM Sjemeništa Redemptoris mater u Vogošći (Dekret br. 1729/2011 od 4. studenoga 2011.)

Vlč. gosp. mr. Slavku Rajiću produžen mandat na 3 godine u Vojnom ordinarijatu RH (Dekret br. 1806/2011 od 11. studenoga 2011.)

Vlč. gosp. Drago Pranješ, OFM, župniku u župi Dolac imenovan duhovnikom Katoličke obiteljske udruge „Milosrdno srce“ Dolac n/L (Dekret br. 1841/2011 od 17. studenoga 2011.)

Vlč. Ivan Kuprešak stavljen u svećeničku mirovinu (Dekret br. 1868/2011 od 24. studenoga 2011.)

Preč. gosp. Marku Hrskanović, župnik u župi Rođenja BDM Brusnica, imenovan dekanom Derventskom dekanata na mandat od 5 godina (Dekret br. 1941/2011 od 2. prosinca 2011.)

Dozvole

Dekret broj: 1494-1/2011 od 22. rujna 2011.: Daje se suglasnost i odobrenje projekta sanacije krova i adaptacije tavanskog prostora župne kuće u Žepču

Dekret broj: 1495-1/2011 od 21. rujna 2011.: Daje se dozvola za gradnju kapelice na groblju u Krepšiću

Dekret broj: 1496-1/2011 od 21. rujna 2011.: Daje se dozvola za obnavljanje vjeronaučne dvorane u Krepšiću

Dekret broj: 1524/2011 od 27. rujna 2011.: Daje se dozvola rekonstrukcije župne crkve u župi Rođenja BDM Ulice

Dekret broj: 1546/2011 od 30. rujna 2011.:

Daje se dozvola gradnje Spomen crkve na Taračin Dolu u župi Čemerno

Dekret broj: 1593-1/2011 od 10. listopada 2011.: Daje se dozvola za završetak radova na unutarnjem uređenju župne crkve u Vidovicama

Dekret broj: 1595-1/2011 od 11. listopada 2011.: Daje se dozvola za sanaciju krova Pastoralnog centra u Kaknju

Dekret broj: 1598-1/2011 od 11. listopada 2011.: Daje se dozvola gradnje Spomen kapele na Kuku u župi sv. Martina biskupa Bučići

Dekret broj: 1856-1/2011 od 23. studenoga 2011.: Daje se dozvola za gradnju kapele i mrtvačnice na groblju u Boću

Novi pečat

Nadbiskupova kronika

(1. rujna – 30. studenoga 2011.)

1. rujna

Nadbiskup je oputovao u pohod Hrvatskoj katoličkoj zajednici u SAD.

2. rujna

Nadbiskup se susreo s predsjednicom ureda za Južnu i Središnju Europu Jennifer L. Brush u zgradi Statea Departmenta u Washingtonu D.C. Nadbiskup je gostovao u televizijskoj emisiji „Glasa Amerike“ – studio Washington.

3. rujna

U 11.00 sati Nadbiskup je posjetio Američki Nacionalni Institut za zdravlje.

4. rujna

Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje sa Hrvatskom katoličkom zajednicom na „Hrvatskoj zemlji“ u New Jerseyu. A potom se susreo s pastoralnim djelatnicima u NYC.

5. rujna

U prijepodnevnim satima u New Yorku, Nadbiskup se susreo s bh. i hrv. predstavnicima pri UN-u.

6. rujna

U 8.00 sati Nadbiskup je imao molitveni doručak s kongresmenima Američkog parlamenta i akreditiranim veleposlanicima u Washingtonu D.C. U prijepodnevnim satima Nadbiskup se susreo sa šeficom protokola u State Department-u gospođom Capriciom Penavic Marshall. U 15.30 Nadbiskup se susreo s nadbiskupom Washingtona kardinalom Donaldom Wuerl.

7. rujna

Nadbiskup je u popodnevnim satima pohodio veleposlanstvo Bosne i Hercegovine u Washingtonu te se susreo s veleposlanikom Mitrom Kujundžićem i djelatnicima. Nakon susreta u veleposlanstvu Nadbiskup je održao predavanje u *Institute of World Politics*. Nadbiskup je pohodio washingtonskog nadbiskupa u miru kardinala Theodora Edgara McCarrick.

8. rujna

U zgradi američkog kongresa Nadbiskup se susreo s kongresmenom Dan Burtonom dopredsjednikom odbora za Europu i Euroaziju. Nadbiskup se susreo s predsjednikom Senata SAD-a Johnom Boehner. Nadbiskup se susreo s kongresmenom Gregory Meeks, dopredsjednikom odbora za Europu. Nadbiskup se susreo s kongresmenom Russom Carnahan-

om, dopredsjednikom bosansko-hercegovačkog kluba američkog kongresa. Na radnom ručku u zgradi američkog kongresa Nadbiskup se susreo s kongresmenom Chrisom Smithom, dopredsjednikom bosansko-hercegovačkog kluba američkog kongresa i dopredsjednikom helsinškog odbora američkog kongresa. Nadbiskup se susreo s kongresmenom Dennisom Kucinichem, dopredsjednikom hrvatskog kluba američkog kongresa. Nadbiskup se susreo s kongresmenom Eltonom Galleglyjem. Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u župi *Our Prince of Peace* – Pennsylvanija.

9. rujna

Nadbiskup se susreo s senatorom Markom Begich u zgradi Američkog Senata. Nadbiskup je imao radni ručak u George Town Clubu u Washingtonu, kojeg je pripremlilo Veleposlanstvo BiH u SAD. Nadbiskup je posjetio Internacionalno bogoslovno sjemenište u Washingtonu D.C. te pred odgojiteljima i bogoslovima održao predavanje.

10. rujna

Nadbiskup je sudjelovao na simpoziju prigodom proslave 25. obljetnice HKM Washington.

11. rujna

Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u Nacionalnom svetištu Bezgrješnog začeca BDM u Washingtonu, te pod misom podijelio sakrament krizme.

12. rujna

U zgradi Američke biskupske konferencije u Washingtonu D.C., Nadbiskup se susreo s dr. Declineom Murphyem, ravnateljem Vijeća nacionalne kolekte Američke biskupske konferencije i Podvijeća za Crkvu u Srednjoj i Istočnoj Europi.

13. rujna

Nadbiskupov povratak iz SAD-a.

14. rujna

U 11.00 sati pod svečanom akademijom u KŠC *Sv. Josip*, Nadbiskup je uručio priznanje „Zlatna povelja ljubavi i mira“ apostolskom nunciju u BiH mons. Alessandru DErricu koje je dodijelila ILH u Sarajevu. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici „Odbor za Dri-nske mučenice“.

15. rujna

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje zaziv Duha Sv. u KŠC *Petar Barbarić* - Travnik. U 16.30 Nadbiskup je dao intervju za FTV, glede slavlja beatifikacije.

16. rujna

U 11.15 Nadbiskup je dao intervju za radio *Mir Međugorje* glede slavlja beatifikacije. Nadbiskup je primio mons. Petra Jukića, pročelnika KUVN-a.

17. rujna

U prijedodnevrim satima Nadbiskup je krstio sedmo dijete obitelji Sirovina u župi *Sv. Jure* u Derventi. U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje prigodom 30. obljetnice postojanja župe Gornja Močila – Sijekovac. U popodnevnim satima Nadbiskup je predslavio euharistiju prigodom slavljenja godišnjica braka u župi *Sv. Josipa* – Zavidovići.

18. rujna

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje prigodom proslave patrona u 135.obljetnice postojanja župe u Gromiljaku.

19. rujna

U 11.00 sati Nadbiskup je primio prof. mons. Tomu Kneževića. U 15.00 sati primio je rektora VBS-a preč. Marka Zupka i ekonomu vlč. Damira Ivanovića.

20. rujna

U 10.00 sati Nadbiskup je dao intervju za Radio *Mariju*. U 11.00 sati Nadbiskup je pohodio apostolsku nuncijaturu. U 14.45 Nadbiskup je primio japanskog veleposlanika u BiH, gosp. Futao Motai. U 18.00 sati primio župnika iz Čemernog vlč. dr. Peru Brkića.

21. rujna

U prijedodnevrim satima Nadbiskup je sudjelovao na XVI. susretu dijecezanskih svećenika u VBS-u, te tom prigodom u 9.30 predslavio euharistijsko slavlje u sjemenišnoj crkvi.

22. rujna

U 10.00 sati Nadbiskup je primio generalnu poglavaricu Družbe KBLj s. Lucynu Mroczek iz Rima i provincijalnu glavaricu iz Zagreba s. Elviru Tadić. U 15.00 sati je imao sjednicu Ordinarijata i nakon toga obilazak „Zetre“, dvorane za proglašenje blaženim Drinskih mučenica.

23. rujna

U 9.00 sati Nadbiskup je dao intervju za emisiju „Obzorje duha“ TV SLO, glede beatifikacije. U 9.15 Nadbiskup je primio predstavnike iz HP Mostar koji su darovali prigodno izdanje

poštanske markice „Drinske mučenice“. U 14.30 Nadbiskup je u pratnji apostolskog nuncija mons. Alessandra DErrica i šefice protokola gđe. Dragane Tadić dočekaio prefekta kongregacije za proglašenje svetih kardinala Angela Amata, na međunarodnom aerodromu u Sarajevu, te se kratko zadržali u VIP salonu aerodroma. U 15.15 Nadbiskup je primio kardinala Amata u nadbiskupsku rezidenciju. U 16.30 Nadbiskup je s kardinalom Amatom primio mons. Tomu Kneževića, glavnog ceremonijara za slavlje beatifikacije „Drinskih mučenica“, a u 17.00 sati primili su generalnu poglavaricu Družbe KBLj s. Lucynu Mroczek iz Rima u pratnji sestara. U 18.00 sati Nadbiskup je s kardinalom Amatom otišao u VBS i Svećenički dom. U 20.00 sati s uglednim gostima uveo mlade u bdijenje u crkvi Kraljice Krunice.

24. rujna

U 10.00 sati pod policijskom pratnjom Nadbiskup je zajedno s kardinalom Amatom krenuo prema olimpijskoj dvorani Zetra na slavlje beatifikacije „Drinskih mučenica“. U 11.00 sati euharistijsko slavlje i svečani čin beatifikacije predvodio je kardinal Angelo Amato. U 13.30 Nadbiskup je s kardinalom Amatom krenuo prema Nadbiskupskoj rezidenciji. U 17.00 sati Nadbiskup je primio mons. Petra Rajića, apostolskog nuncija u Kuvajtu, Arapskim Emiratom... U 18.00 sati sudjelovao je na svečanoj molitvi Večernje u crkvi *Kraljice Krunice*, kojoj je predsjedao mons. dr. Pero Sudar.

25. rujna

U 9.00 sati Nadbiskup je predslavio misu zahvalnicu za beatifikaciju *Drinskih mučenica* u crkvi Kraljice krunice. U 10.00 sati Nadbiskup je u nazočio svečanoj akademiji u čast beatifikacije bl. *Drinskih mučenica* u dvorani KŠC Sv. Josip. U 15.30 Nadbiskup je u pratnji biskupa banjalučkog i predsjednika BK BiH mons. Franje Komarice, pohodio Goražde te se u općini susreo s premijerom podrinjske županije gosp. Emirom Frišto i načelnikom općine gosp. Muhamedom Ramovićem. U 17.00 sati Nadbiskup je nazočio otkrivanju spomen obilježja bl. *Drinskim mučenicama* na mjestu stradanja u Goraždu.

26. rujna

U 8.30 Nadbiskup je primio đakona vlč. Ivana Raku. U 9.30 Nadbiskup je primio preč. Pavu Jurišića, dekana KBF-a. U 11.00 sati nadbiskup je sudjelovao na skupštini MRV-a. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao na završ-

oj sjednici Odbora za beatifikaciju „Drinskih mučenica“ na Palama.

27. rujna

U 8.30 Nadbiskup je primio gosp. Alberta Quattruccia generalnog tajnika iz zajednice Sv. Egidija. U 14.00 sati Nadbiskup je predvodio misu zadušnicu i sprovod za pokojnog svećenika Tadiju Jukića u Žepču.

28. rujna

U 9.00 sati Nadbiskup je primio vlč. dr. Michela Capasso. U 9.30 Nadbiskup je primio gosp. Alberta Quattruccia generalnog tajnika iz zajednice Sv. Egidija. U 10.30 Nadbiskup je primio hrvatskog veleposlanika u BiH gosp. Tončia Staničića. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici uredničkog vijeća Katoličkog tjednika.

29. rujna

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje prigodom 10. obljetnice obnove župe *Sv. Mihovila* u Kolibama. U 18.00 sati prijem za suradnike koji su pomagali u pripremi i proslavi beatifikacije *Drinskih mučenica*, te podjela zahvalnica.

30. rujna

U 15.00 sati Nadbiskup je imao susret s odgojiteljima VBS-a. U 18.00 Nadbiskup je kratko pohodio samostan Karmel na Stupu.

1. listopada

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Pastoralnog vijeća.

2. listopada

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje prigodom vojnog hodočašća u svetište Marija Bistrica. U jutarnjim satima pohodio je Karmel u M. Bistrici.

3. listopada

U 8.30 Nadbiskup je primio vlč. dr. Mirka Šimića, direktora Caritasa VN. U 12.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje zaziv Duha Sv. na KBF-u, prigodom nove akademske godine. U 18.30 sati je primio dr. Darka Tomaševića, prorektora KBF u Sarajevu. U večernjim satima Nadbiskup je bio gost na večeri kod talijanskog veleposlanika u BiH.

4. listopada

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje prigodom patrona i 25 godina postojanja župe Sv. Franje Asiškog. U 16.30 Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje prigodom patrona i 10. obljetnice Osnovne škole KŠC Sv. Franjo u Tuzli.

Od 5. listopada do 7. listopada

Nadbiskup u Rimu.

8. listopada

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u svetištu Marija Bistrica, prigodom hodočašća vrhbosanske nadbiskupije i banjolučke biskupije.

9. listopada

U 10.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u župi Sv. Ilije u Kiseljaku. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u župi Gradniči- Paoča (kod Čitluka) prigodom 140. obljetnice rođenja fra Didaka Buntića, te otvorio spomen kuću u čast fra D. Buntića.

10. listopada

U 11.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici „Odbora za svetište“ u Komušini. U 18.00 je primio mr. Maria Vukoju, studenta u Beču. Na večer je primio svećenike goste iz Italije u pratnji vlč. Ivica Borića.

11. listopada

U 9.00 sati Nadbiskup je primio fra Marka Kepića, župnika župe *Sv. Jure* u Vitezu. U 9.30 Nadbiskup je primio rektora VBS-a preč. Marka Zubaka i ekonomu i prefekta u VBS-u vlč. Damira Ivanovića. U 11.30 Nadbiskup je primio u oproštajni posjet njemačkog veleposlanika u BiH gosp. Joachima Schmidta. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici *Vijeće konzultora*.

12. listopada

U 9.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici *Svećeničkog vijeća*. U 17.00 sati Nadbiskup je primio direktora *Večernjeg lista* gosp. Jozu Pavkovića.

13. listopada

U 9.30 Nadbiskup je primio vlč. dr. Mirka Šimića, direktora Caritasa VN. U 10.00 sati Nadbiskup je primio bogoslova Gorana Kosića. U 11.00 sati Nadbiskup je primio rektora nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa *Redemptoris Mater* u Vogošći vlč. dr. Michelea Capasso. U 14.30 Nadbiskup je primio bogoslove kandidate za niže crkvene službe: Ljubo Zelenika, Stjepan Didak i Andrej Lukanović. U 16.00 sati Nadbiskup je primio fra Hrvoja Radića, župnika župe *Sv. Ante* u Busovači i fra Davora Dominovića, župnog vikara u župi *Uznesenja BDM* u Uskoplju. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistiju i podijelio niže crkvene službe bogoslovima u VBS-u.

14. listopada

U 8.30 Nadbiskup je primio gosp. Adelia Bergamaschia. U 10.00 sati Nadbiskup je primio pr-

of. Franju Marića, a u 11.00 sati primio je ekonom nadbiskupijskog sjemeništa *Petar Barbarić*, vlč. Marka Majstorovića. U 11.30 Nadbiskup je imao press konf. glede unutarnje obnove katedrale *Presv. Srca Isusova*. U 14.30 Nadbiskup je primio s. Davorku Šarić. U 16.00 sati Nadbiskup je primio vojnog ordinarija mons. Tomu Vukšića.

15. listopada

U 10.00 sati Nadbiskup je imao intervju za novinara iz Achena. U 12.30 Nadbiskup je imao susret na Palama s gostima iz Achena. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistiju u katedrali *Presv. Srca Isusova*, prigodom unutarnje obnove katedrale, a u 20.00 sati nazočio akademiji u VBS-u.

16. listopada

U 10.30 Nadbiskup je predslavio euharistiju u župi Gradište, a u 18.00 sati nadbiskup je pohodio samostan *Karmel* na Stupu.

17. listopad

U 11.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Ivana Kuprešaka. U 14.00 sati Nadbiskup je u pratnji dekana KBF-a preč. Pave Jurišića pohodio zgradu Vlade kantona Sarajevo i imao susret s premijerom kantona gosp. Fikretom Musićem.

18. listopada

U 8.30 Nadbiskup je primio vlč. Tadiju i vlč. Iliju Ivoš. U 10.30 Nadbiskup je predslavio euharistiju prigodom Dana KBF-a u sjemenišnoj crkvi, i nazočio svečanoj akademiji. U 14.00 sati je primio dekana KBF-a iz Đakova dr. Peru Arčića. U 14.30 Nadbiskup je primio vlč. Maria Oršolića. U 16.00 sati Nadbiskup je primio gvardijana samostana na Bistriku fra Pericu Vidića te mu tom prigodom udijelio priznanje „Križ za Crkvu i Papu“ od Sv. Oca Benedikta XVI.

19. listopada

U 9.30 Nadbiskup je primio vlč. Josipa Lebu, župnika župe *Presv. Trojstvo* u N. Sarajevu. U 11.00 sati je primio gosp. Antu Ivića. U 14.30 Nadbiskup je primio gvardijana samostana u Kreševu fra Ivu Pervana. U 16.00 sati Nadbiskup je primio vicerektora VBS-a vlč. Stipu Gale. U večernjim satima je primio vlč. dr. Marinka Barbića, svećenika krčke biskupije i pratnju.

20. listopada

U 8.30 nadbiskup je primio veleposlanika R. Hrvatske u BiH gosp. Tončia Staničića, s delegacijom MVPEI iz R. HR. U 10.00 sati Nadbiskup je primio provincijalnu glavaricu Družbe KBLj iz Zagreba s. Elviru Tadić. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici ordinarijata.

21. listopada

U 9.30 Nadbiskup je primio upravitelja SD vlč. Fabijana Stanušića. U 10.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Donalda Markovića, župnika župe *Presv. Srca Isusova* Pećine. U 16.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici *Vijeća za mlade*.

22. listopada

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio misu za Domovinu na Bobovcu. U 16.30 Nadbiskup je predslavio euharistiju i blagoslovio kamen temeljac nadbiskupijskog centra za mlade *Ivan Pavao II*.

23. listopada

U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistiju na Ksaveru – ZG, glede rođendana Družbe SMI.

24. listopada

U jutarnjim satima Nadbiskup je predslavio euharistiju u generalnoj kući Družbe SMI u Naumovcu. Po povratku doma primio je banjalučkog biskupa dr. Franju Komaricu, predsjednik BK BiH.

25. listopada

U 9.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistiju u nadbiskupskoj kapelici s teolozima i župnim katehetama iz Švicarske (fokolarinima). U 10.00 je primio biskupa iz Australije u pratnji franjevca. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici s članovima direkcije Caritasa VN.

26. listopada

U 8.30 Nadbiskup je primio gosp. Antuna Lovrenovića. U 12.00 sati Nadbiskup je primio bogoslova Gorana Kosića. U 14.00 sati Nadbiskup je primio britanskog veleposlanika u BiH gosp. Nigel Casey. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistiju i podjelio niže crkvene službe za bogoslova Gorana Kosića u VBS-u.

27. listopada

U 8.45 Nadbiskup je primio vlč. Viktora Šošića, župnika župe *Presv. Srca Isusova* u Glavica-ma. U 11.00 sati Nadbiskup je s apostolskim nuncijem mons. Alessandrom D'Erricom pohodio ILH. U 13.30 Nadbiskup je pohodio katedralu da nazoči otvaranju Stadlerove grobnice iz koje se izvadio lijes nadbiskupa Alaupovića, kojeg se prenijelo u grobnicu za nad/biskupe. U 16.00 sati Nadbiskup je primio ravnatelja KŠC *Sv. Josip* vlč. mr. Ivicu Mršo. Navačer je primio rodbinu pokojnog nadbiskupa Čekade.

28. listopada

U 9.00 sati Nadbiskup je primio direktora TV KISS gosp. Zvonimira Ribičića. U 11.00 sati

Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje prigodom prijenosa smrtnih ostataka nadbiskupa Čekade iz grobnice s groblja Bare u katedralu. U 14.30 Nadbiskup je primio ministra vanjskih poslova Palestine Riada Malkija, u pratnji palestinskog veleposlanika u BiH Khaleda Alatrasha. U 16.00 sati Nadbiskup je imao susret s pravnikom neokatekumenskog Puta.

29. listopada

U 11.00 sati Nadbiskup je predvodio misu posvete crkve u Vitezu, te je taj dan proslavljeno 150 godina župe. Na području župe Vitez u 15.00 sati Nadbiskup je blagoslovio zvono u mjestu Jardol. U 16.00 sati Nadbiskup je navratio u kuću sestara SMI *sv. Josipa*, te ujedno pohodio mons. Miću Perića, umirovljenog svećenika.

30. listopada

U 10.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u župi *Bl. Majke Terezije* u Vogošći.

31. listopada

U 11.00 sati Nadbiskup je primio pročelnika KUVN-a mons. Petra Jukića. U 15.00 sati Nadbiskup je primio načelnika općine Centar - Sarajevo gosp. Dževada Bećirevića.

1. studeni

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje na groblju župe *Uznesenja BDM – Stup*, a u 15.00 sati na groblju *Sv. Josip*. U večernjim satima kratko pohodio samostan Karmel na Stupu.

2. studeni

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje na groblju Bare. U popodnevnim satima susreo se s dr. Franjom Topićem, predsjednikom HKD Napredak.

3. studeni

U 8.30 Nadbiskup je primio upravitelja SD vlč. Fabijana Stanušića. Zasjedanje BK BiH u Sarajevu. Misa u katedrali u 18.00 sati za sve pokojne biskupe, svećenike i redovnike i redovnice. Propovijedao Apostolski Nuncij.

4. studeni

Zasjedanje BK BiH u Sarajevu. U 18,30 sati slavili svečanu Večernju u čast Blaženih *Drinskih mučenica* u Kraljici krunice.

5. studeni

Zasjedanje BK BiH u Sarajevu. Po završetku zasjedanja Nadbiskup je sudjelovao u redovnoj press-konferenciji u 12.00 sati. U 15.00 sati Nadbiskup je imao intervju za RTVE iz Španjolske. U 15.45 Nadbiskup je primio vlč. prof. Marka Stanušića. U 18,30 sati Nadbiskup je sudjelovao sa sjemeništarcima u Travniku u

molitvi krunice. Nakon večere je imao zajednički susret sa svim sjemeništarcima u dvorani.

6. studeni

Nadbiskup je imao susret s roditeljima od sjemeništara i odgojiteljima nadbiskupijskog sjemeništa *Petar Barbarić* u Travniku, te predvodio svetu Misu u 11,30.sati. U večernjim satima Nadbiskup je bio na prijemu kod reisa Cerića prigodom *Kurban-bajrama*.

7. studeni

U 11.00 sati Nadbiskup je pohodio patrijarha SPC u Beogradu gosp. Irineja.

8. studeni

U 10.00 sati Nadbiskup je razgovarao s vlč. mr. Markom Tomićem. U 11.00 sati Nadbiskup je zbog održavanja mirovinske konferencije u rujnu 2012.g. u Sarajevu, zajedno s mons. Pagliom koordinatorom zajednice *Sv. Egidija* koja organizira tu konferenciju bio kod premijera kantona Sarajevo gosp. Fikreta Musića; u 12.00 sati kod gradonačelnika grada Sarajeva gosp. Alije Behmena; u 14.00 sati kod članova Predsjedništva BiH i u 15.00 sati kod apostolskog nucija mons. D'Errica.

9. studeni

U 9.30 Nadbiskup je predsjedao sjednici Dekanske konferencije. Poslije sjednice kratko je primio biskupa Komaricu, dr. Mirka Šimića, direktora caritasa VN i dekana dr. Pavu Jurišića.

10. studeni

U 9.30 Nadbiskup je nazočio dekanskoj koroni u Čardaku, a u 13.00 sati predvodio misu zadušnicu i sprovod za pokojnog Niku Kovačevića, oca od fra Bone.

11. studeni

Nadbiskup je nazočio međunarodnom znanstvenom skupu u Jajcu: *Stjepan Tomašević (1461-1463), slom srednjovjekovnog bosanskog kraljevstva*, a organizatori su bili Hrvatski institut za povijest i KBF Sarajevo.

12. studeni

Nadbiskup u Jajcu. U 16.00 sati u župnoj crkvi *Uznesenja BDM*, Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje zajedno s biskupom banjalučkim dr. Franjom Komaricom.

13. studeni

U 11.00 sati Nadbiskup je u župi *Duha Svetoga* u Fojnici, predslavio euharistijsko slavlje prigodom spomena na ubojstvo fratara u samostanu fra Nikice i fra Leona. U 15.00 sati Nadbiskup je pohodio samostan Karmel. U 17.45 Nadbiskup je primio gosp. Zdravka Fučeka. U 20.00 sati Nadbiskup je primio predsjednika Uprave HRT-a gosp. Josipa Popovca.

14. studeni

U 10.00 sati Nadbiskup je bio u MRV-u. U 15.15 Nadbiskup je primio je veleposlanika SAD u Hrvatskoj Jamesa Foleya i veleposlanika SAD u BiH Patricka Monna. U 17.00 sati e primio prof. Dr. Zdenka Spajića.

15. studeni

U 10.00 sati Nadbiskup je primio s. Anelu Kovačević, predstojnicu sestarske zajednice u Novom Travniku. U 16.00 sati primio je goste iz Zagreba dr. Šamija i druge.

16. studeni

U 10.00 sati Nadbiskup je imao susret sa župnicima od bogoslova u VBS-u. u 15.00 sati nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, direktora MCVN.

17. studeni

U 10.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Ivana Kupačevića. U 10.30 Nadbiskup je imao intervju za TV1 glede emisije o restituciji crkvene imovine.

18. studeni

U 13.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje na Memorijalnom groblju u Vukovaru prigodom 20. obljetnice stradanja nevinih žrtava.

19. studeni

U 13.30 Nadbiskup je u pratnji tajnika nuncijature mons. Josepha Arshada dočekaao na aerodromu u Sarajevu prefekta kongregacije za odgoj kardinala Zenona Grocholewskog. U 18.00 sati Nadbiskup je bio suslavitelj na euharistijskom slavlju u VBS-u koje je predvodio kardinal Grocholewski.

20. studeni

U 10.30 sati Nadbiskup je bio suslavitelj na euharistijskom slavlju u katedrali koje je predvodio kardinal Grocholewski. U popodnevnom satima Nadbiskup je zajedno s kardinalom Grocholewskim i članovima BK BiH imao susret na Palama.

21. studeni

U 9.00 sati Nadbiskup je nazočio svečanoj akademiji na KBF-u u čast dolaska prefekta kongregacije za odgoj kardinala Grocholewskog. U 15.00 sati nadbiskup je primio generalnu glavaricu Družbe SMI s. Marijanu Kustura sa sestrama. U 16.00 sati Nadbiskup je primio gvardijana u Kreševu fra Ivu Pervana. U 17.00 sati Nadbiskup je primio mons. Bosiljka Rajića, vlč. dr. Mirka Šimića i s. Mariju Bešker. U 19.00 sati Nadbiskup je sudjelovao na humanitarnom koncertu SMI iz „Egipta“ u prostorijama na Kovačićima.

22. studeni

U 17.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u župi *Sv. Ante* u Busovači prigodom 100. godina od rođenja glazbenika fra Nenada Dujića, te nazočio svečanoj akademiji.

23. studeni

U 15.00 sati Nadbiskup je primio komandanta NATO štaba u Sarajevu Garya Huffmana. U 16.00 sati Nadbiskup je primio kandidata za đakonat bogoslova Miodraga Brkana, a u 16.30 bogoslova Josipa Budimira. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio euharistijsko slavlje u katedrali za članove katedralnog zbora, nakon čega je zajedno s njima imao večeru u Ordinarijatu.

24. studeni

U 10.15 Nadbiskup je imao predavanje za kandidate za đakonat na KBF-u. u 15.00 sati Nadbiskup je primio kandidata za đakonat bogoslova Gorana Kosića. U 16.00 sati Nadbiskup je primio vojnog ordinarija mons. Tomu Vučkšića. U 17.00 sati Nadbiskup je primio tajnika nuncijature mons. Josepha Arshada. U 20.00 sati Nadbiskup je sudjelovao na predstavljajući dviju knjiga biskupa Perića u VBS-u.

25. studeni

U 9.00 sati Nadbiskup je sa vikarom za ekuumenizam mons. Matom Zovkićem primio Euda Byrnea i Jeremiasa Carvalho iz organizacije *DELTA for Balkans*. U 14.00 sati Nadbiskup je imao susret s kandidatima za đakonat u Ordinarijatu.

27. studeni

U 10.30 pod svečanim euharistijskim slavljem u katedrali *Presv. Srca Isusova*, Nadbiskup je za đakone zaredio trojicu kandidata za vrhbosansku nadbiskupiju: Miodraga Brkana, Josipa Budimira i Gorana Kosića, a za beogradsku nadbiskupiju Aleksandra Kovačevića.

28. studeni

U 11.00 sati Nadbiskup je primio ekonomu u nadbiskupijском sjemeništu *Petar Barbarić* vlč. marka Majstorovića. U 15.00 sati nadbiskup je predsjedao Sjednici EVVN, a u 17.30 primio je mons. mr. Marka Tomića.

29. studeni

Nadbiskup je otputovao u Rim.

30. studeni

Nadbiskup je nazočio općoj audijenciji kod Sv. Oca zajedno sa sestrama Družbe Kćeri Božje ljubavi, i tom je prigodom zahvalio Sv. Ocu na proglašenju blaženima *Drinskih mučenica*.

*Kroniku zabilježio:
Davor Topić, nadbiskupov tajnik*

NADBISKUPSKO SJEMENIŠTE
 "PETAR BARBARIĆ"
 ŠKOLSKA 1 a
 TRAVNIK

Datum: 29.11.2011.

Broj: ek-56/2011

Skupljanje u novcu i naravi za nadbiskupsko sjemenište "Petar Barbarić" u Travniku - godina 2011.

Broj	Župa	Datum skupljanja	Skupljeni iznos u KM	Skupljeno u naravi
1.	OBRI (KOSTAJNICA) SOLAKOVA KULA (BARE)	25.09.2011.	610,50	1 kombi hrane
2.	TURBE – KOD TRAVNIKA	25.09.2011	648	—
3.	KUPRES	09.10.2011.	2105,60	3 kombija hrane
4.	ROSTOVO	09.10.2011.	112	1 kombi hrane
5.	UZDOL	16.10.2011.	530	3 kombija hrane
6.	BISTRICA – G. VAKUF USKOPLJE	16.10.2011.	862,60	1 kamion hrane
7.	SKOPALJSKA GRAČANICA	16.10.2011.	571,50	1 kamion hrane
8.	PRUD	30.10.2011.	510	1 kombi hrane +2 tone žita
9.	GLAVICE	30.10.2011.	495,70	1 kombi hrane
10.	KANDIJA	30.10.2011.	466	2 kombija hrane
11.	VIDOVICE	13.11.2011.	2 213.20	2 kombija hrane + oko 7 tona žita
12.	KOPANICE	13.11.2011.	889	1 kombi hrane + oko 3 tone žita
13.	OŠTRA LUKA-BOK	13.11.2011.	1 260	oko 7 tona žita,kukuruz
14.	PRESV.TROJSTOV NOVI TRAVNIK	20.11.2011.	1 296	—
15.	UZAŠAŠČA GOSPODINOVA NOVI TRAVNIK	20.11.2011.	987,60	1 kombij hrane
16.	PEĆINE	20.11.2011.	116,80	1 kombij hrane

Ukupno : **13 674,50**

Napomena:

Naknadno ćemo objaviti podatke o skupljanju za Župe : Prozor, Rankovići i Podkraj- budući da još nije skupljano u ovim Župama.

Svim župnicima zahvaljujemo za organizaciju skupljanja, animaciju vjernika i gostoprimstvo.

Vlč. Marko Majstorović, ekonom

Skupljanje po župama i dar ustanova za Vrhbosansko bogoslovno sjemenište u 2011. godini

br.	župe	datum	novac ²⁰	hrana ²¹
01.	Adelio B. - Italija	proljeće 18. 10.	//// ////	900 kg 1 300 kg
02.	Bežlja	13. 11.	638,00	350 kg
03.	Bistrica kod Žepča	13. 03.	1 012,50	100 kg
04.	Caritas VN	06. 06. 23. 11.	//// ////	350 kg 500kg
05.	Cer	09. 11.	683,50	70 kg
06.	Derventa	09. 11.	393,00	////
07.	Deževica	16. 10.	542,00	1 000 kg
08.	Doboj	13. 11.	726,00	100 kg
09.	Globarica	13. 03.	770,00	170 kg
10.	Gromiljak	20. 11.	1 350,00	1 200 kg
11.	Haljinići	09. 10.	174,50	////
12.	HKM Innsbruck	09. 10.	5 850,00	////
13.	Jelah	13. 11.	873,00	250 kg
14.	Kakanj	09. 10.	1 112,50	Prase
15.	Komušina	13. 11.	446,00	50 kg
16.	Lug-Brankovići	10. 04.	1 000,00	350 kg
17.	Maglaj	13. 03.	600,00	////
18.	Potoci kod Mostara	13. 03.	500,00	////
19.	Radunice	13. 03.	453,50	150 kg
20.	Sa – Katedrala	22. 05.	774,00	////
21.	Sa – M. dvor	15. 05	800,00	////
22.	Sa – N. Sarajevo	15. 05.	1 050,00	////
23.	Sa – Stup	15. 05.	765,00	////
24.	Teslić	13. 11.	646,00	250 kg
25.	Ularice	13. 11.	529,00	200 kg
26.	V. Prnjavor – M. Sočanica	06. 11.	zajedno	s Cerom
27.	Vukanovići	09. 10.	432,00	350 kg
28.	Zavidovići	10. 04.	1 180,00	////
29.	Žabljak	13. 11.	1 063,00	200 kg
30.	Žepče	13. 03.	5 260,00	70 kg
	UKUPNO		29 623,50	7 910 kg

Zahvaljujemo svim dobročiniteljima koji nas potpomažu u našim potrebama bilo na duhovni ili materijalni način. Hvala Vam! Preporučujemo Vam se i dalje.

Uprava VBS-a Sarajevo

²⁰ U nekim župama su župnici dali svoj osobni doprinos.

²¹ Ovo je otprilike težina hrane prilikom skupljanja jer se ne vaga. Najvećim dijelom je to krompir, luk, mast, ponešto ulja, tjestenine i mesnih proizvoda i zbog stoga je teško to pretvoriti u novac i dobiti konačnu sliku.

BENEDICTVS XVI PONT. MAX.

DILECTE FILI, SALVTEM ET APOSTOLICAM BENEDITIONEM.

PRECES AD NOS ADMOTAS LIBENTI BENIGNOQUE ANIMO EXCIPIENTES, VT SINGULARIS IN TE BENEVOLENTIAE NOSTRAE TESTIMONIUM
PVBLICE EXHIBEAMVS QVIPPE CVM DE CATHOLICAE REI PROPECTV ATOVE INCREMENTO NON VNO SIS NOMINE BENE MERITVS, TE

Lucam Turjic
ex Archiepiscopatu Thibovmensi
NOSTRVM PRAELATVM HONORARIVM

ELIGIMVS, FACIMVS AC RENVTIAMVS

TIBI IDEO PRIVILEGIA, HONORES, PRAEROGATIVAS CONCEDIMVS, QVAE EX INSTRVCTIONE « VT SIVE » SECRETARIAE STATVS SEV PAPALIS
CVM HAC DIGNITATE SVNT CONIVNCTA.

DATVM ROMAE, APVD S. PETRVM, DIE VIII mensis Septembris, anno MMXI.

Monimus Card. Bertone
Secretarius Status

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

SVMMVS PONTIFEX
BENEDICTVS XVI

INTER SVOS CAPPELLANOS
ADLEGIT REVERENDVM DOMINVM

Ante Meštrovic
ex Archiepiscopi Vrhbosnensi

QVOD QVIDEM EIDEM REVERENDO DOMINO
OPPORTVNE SIGNIFICATVR.

EX AEDIBVS VATICANIS, *die VIII mensis Septembris, anno MMXI.*

+ Duple Beem

SVBSTITVTVS

SVMMVS PONTIFEX
BENEDICTVS XVI

INTER SVOS CAPPELLANOS
ADLEGIT REVERENDVM DOMINVM

Marcum Tomić
ex Archidiecepsi Vrhbosnensi

QVOD QVIDEM EIDEM REVERENDO DOMINO
OPPORTVNE SIGNIFICATVR.

EX AEDIBVS VATICANIS, *die VIII mensis Septembris, anno MMXI.*

SVBSTITVTVS

SVMMVS PONTIFEX
BENEDICTVS XVI

INTER SVOS CAPPELLANOS
ADLEGIT REVERENDVM DOMINVM

Franjo Topić
ex Archidiecepsi Vrhbosnensi

QVOD QVIDEM EIDEM REVERENDO DOMINO
OPPORTVNE SIGNIFICATVR.

EX AEDIBVS VATICANIS, *die VIII mensis Septembris, anno MMXI.*

+ Djuro Bećek
SVBSTITVTVS

SVMMVS PONTIFEX
BENEDICTVS XVI

INTER SVOS CAPPELLANOS
ADLEGIT REVERENDVM DOMINVM

Paulum Jurisic
ex Archidiecepsi Vrhbosnensi

QVOD QVIDEM EIDEM REVERENDO DOMINO
OPPORTVNE SIGNIFICATVR.

EX AEDIBVS VATICANIS, *die VIII mensis Septembris, anno MXXI.*

+ *Angelo Sacerdoti*

SVBSTITVTVS

SVMMVS PONTIFEX
BENEDICTVS XVI

INTER SVOS CAPPELLANOS
ADLEGIT REVERENDVM DOMINVM

Lucam Kevedžić
ex Archidioecesi Vrhbosnensi

QVOD QVIDEM EIDEM REVERENDO DOMINO
OPPORTVNE SIGNIFICATVR.

EX AEDIBVS VATICANIS, *die VIII mensis Septembris, anno MXXI.*

+ Duple Beon

SVBSTITVTVS

SVMMVS PONTIFEX
BENEDICTVS XVI

INTER SVOS CAPPELLANOS
ADLEGIT REVERENDVM DOMINVM

Nicolaum Jkić
ex Archiepicesi Vrhbosnensi

QVOD QVIDEM EIDEM REVERENDO DOMINO
OPPORTVNE SIGNIFICATVR.

EX AEDIBVS VATICANIS, *die VIII mensis Septembris, anno MMXI.*

SVBSTITVTVS

BENEDICTVS XVI PONT. MAX.

PRECIBVS NOBIS ADHIBITIS LIBENTI ANIMO CONCEDENTES, E QUIBVS TE ACCEPIMVS DE ECCLESIAE REIQVE CATHOLICAE BONO ATOQVE INCREMENTO BENE MERITVM ESSE, VT PATENS GRATIAE NOSTRAE VOLVNTATIS TESTIMONIUM PROMAMVS, TE

Anto Džić
ex Archiepiscopio Vrhbosnensi

EQVITEM ORDINIS SANCTI SILVESTRI PAPAЕ ELIGIMVS, FACIMVS AC RENVTIAMVS, TIBIQVE FACVLTATEM TRIBVIMVS PRIVILEGIIS OMNIBVS VTENDI, QVAE CVM HAC DIGNITATE SVNT CONIYNCTA.

DATVM ROMAЕ, APVD S. PETRVM, DIE VIII mensis Septembris, anno MXXI.

Giuseppe Bertone

Secretarius Status

BENEDICTVS XVI PONT. MAX.

PRECIBVS NOBIS ADHIBITIS LIBENTI ANIMO CONCEDENTES, E QUIBVS TE ACCEPIMVS DE ECCLESIAE REIQVE CATHOLICAE BONO ATOQVE INCREMENTO BENE MERITVM ESSE, VT PATENS GRATAE NOSTRAE VOLVNTATIS TESTIMONIVM PROMAMVS, TE

Grga Dukarić
ex Archiepiscopesi Vrhbosnensi

EQVITEM ORDINIS SANCTI SILVESTRI PAPAE ELIGIMVS, FACIMVS AC RENVTIAMVS, TIBIQVE FACVLTATEM TRIBVIMVS PRIVILEGIIS OMNIBVS VTENDI, QVAE CVM HAC DIGNITATE SVNT CONIVNCTA.

DATVM ROMAE, APVD S. PETRYM, DIE VIII mensis *Septembris*, anno *MXXI*.

Ministry Card. Bortoloni

Secretarius Status

BENEDICTVS XVI PONT. MAXIMVS
 AVGVSTÆ CRVCIS INSIGNE
PRO ECCLESIA ET PONTIFICE
 EGREGIA OPERA STUDIOQVE CONSPICVIS PRÆCIPVE CONSTITVTVM
Rev. Patri Petro Vidic
 DECERNERE ET LARGIRI DIGNATVS EST, EIDEM PARITER FACVLTATEM
 FACIENS SESE HOC ORNAMENTO DECORANDI
 EX AEDIBVS VATICANIS, DIE XVIII mensis Augusti, anno MXXI
Petrus B. Well
 Assessor

Vrhbosansko bogoslavno sjemenište

BiH-71000 Sarajevo, Josipa Stadlera 5
tel./fax: +387 33 53 45 94
e-mail: rektor@vbs.ba

Br. 195./2011.

14. listopada 2011.

Prečasni
Nadbiskupski ordinarijat vrhbosanski
Kaptol 7
71000 Sarajevo

Predmet: Obavijest o podijeljenim službama

Prečasni Naslove,

ovim Vas izvješćujem da je prema Vašem otpisu br. 1600-1/2011. od 12. listopada 2011. uzoriti gospodin Vinko kardinal Puljić, nadbiskup vrhbosanski, za vrijeme koncelebrirane Svete mise u 18 sati u sjemenišnoj kapelici primio među kandidate za đakonat i prezbiterat četvoricu bogoslova Vrhbosanske nadbiskupije. To su:
Goran Kosić iz župe Imena Marijina – Oštra Luka-Bok,
Andrej Lukanović iz župe sv. Ante Padovanskog Lukavac,
Stjepan Didak iz župe sv. Josipa Turbe,
Ljubo Zelenika iz župe Presvetog Srca Isusova Prozor.

Na blagdan slavenskih apostola sv. Ćirila i Metoda, 5. srpnja 2011. Nadbiskup je službu lektorata podijelio bogoslovu Ivanu Butumu iz župe Uzašašća Gospodinova Novi Travnik.

Uz srdačan pozdrav i zahvalu.

Marko Zubak
Marko Zubak, rektor

Popis sjemeništara na početku školske godine 2011/12

IV. razred

1. Vladimir Bilić, Sk. Gračanica, SA
2. Mario Jurišić, Pećine, SA
3. Dario Martić, Žepče, SA

III. razred

1. Goran Galić, Gromiljak, SA
2. Ante Jukić, Posušje, MO
3. Mario Jurković, Studenci, MO
4. Ivan Kapetanović, Fojnica, SA
5. Davor Krajnović, Zavidovići, SA
6. Nikola Nikolić, Sk. Gračanica, SA
7. Ilija Peša, Dolac, SA
8. Tomislav Šimunović, Jajce, BL

II. razred

1. Josip Antukić, Lug-Brankovići, SA
2. Marin Babić, Maglaj, SA
3. Josip Dedić, Prozor, SA
4. Tunjo Đorđić, O. Luka-Bok, SA

17. Mato Samardžić, Vinjani, MO
18. Stipo Škoro, Gromiljak, SA
19. Dario Vukančić, Gromiljak, SA

5. Sandro Jurešić, ZE – sv. Josipa, SA
6. Frano Marijanović, Vukanovići, SA
7. Dinko Pavlović, Vukanovići, SA
8. Mate Pehar, MO – Katedrala, MO
9. Josip Širić, Maglaj, SA
10. Marcel Tunjić, Vukanovići, SA
11. Danijel Zadrić, Prozor, SA
12. Matias Zečević, G. Dubica, SA

I. razred

1. Kristijan Babić, Rankovići, SA
2. Branimir Bevanda, MO – sv. Mateja, MO
3. Nikola Bevanda, Bos. Grahovo, BL
4. Tomislav Duspara, P. Gradac, MO
5. Leopold Kajić, Novi Travnik I, SA
6. Mateo Kepić, Gromiljak, SA
7. Zvonimir Kosić, O. Luka-Bok, SA
8. Daniel Landeka, Posušje, MO
9. Josip Marković, Lug-Brankovići, SA
10. Domagoj Matijević, Globarica, SA
11. Ivan Matijević, Globarica, SA
12. Luka Matuzović, D. Kukuruzari (HR), SA
13. Ivan Mijač, ZE – sv. Josipa, SA
14. Vinko Nenadić, Vinjani, MO
15. Marin Polić, Vinjani, MO
16. Tomislav Rajič, Jablanica, MO

BOGOSLOVI 2011./2012.

Ime	Prezime	Bisk.	Župa	Tečaj	Rodendan
1. Jozef	Bijelić	VB	Sv. Mihovil ark., Kapanice	I.	9. 9. 1992.
2. Slaven	Boban	MO-DU	Sv. Ivan ap. i ev., Mostar	I.	30. 9. 1991.
3. Ivan	Duspara	MO-DU	Sv. Franjo Asiški, Gradac Posuški	I.	18. 10. 1991.
4. Josip	Erjavac	ĐA - OS	Sv. Filip i Jakov, Odvorci	I.	3. 4. 1991.
5. Velimir	Frgić	VB	Sv. Ana, Kupusina	I.	25. 8. 1987.
6. Marin	Krešić	MO-DU	Sv. Marko – Cim, Mostar	I.	6. 12. 1992.
7. Davor	Madžarević	VB	Glavosjek sv. Ivana krstitelja, Odžak	I.	5. 10. 1991.
8. Valentini	Pandža	MO-DU	Sv. Ivan ap. i ev., Mostar	I.	28. 5. 1992.
9. Robert	Perić	MO-DU	Presveto Trojstvo, Blagaj - Buna	I.	19. 5. 1992.
10. Jakov	Sušilović	VB	Sv. mala Terezija, Bistrica - Uskoplje	I.	28. 10. 1992.
11. Josip	Šimić	VB	Uznesenje BDM, Kreševo	I.	19. 3. 1992.

12. Ante	Vrhovac	VB	Uzašašće Gospodinovo, Novi Travnik	I.	6. 2. 1993.
13. Marko	Župarić	VB	Sv. Mihovil ark., Kopanice	I.	17. 5. 1993.

14. Petre	Angelov	SKOP	Sv. Ilija	II.	13. 1. 1991.
15. Kristijan	Divović	VB	Sv. Mihovil, Ovčarevo	II.	1. 8. 1991.
16. Ivan	Ivančević	VB	Presv. Srce Isusovo, Prozor	II.	1. 11. 1991.
17. Boris	Jorgić	BL	Sv. Josip, Drvar	II.	9. 12. 1991.
18. Zvonimir	Jurišić	VB	Presv. Srce Isusovo, Pećine	II.	17. 11. 1991.
19. Petre	Kalev	SKOP	Uznesenje BDM, Nova Mala	II.	30. 9. 1991.
20. Dražen	Kustura	VB	Sv. Josip, Zenica	II.	14. 3. 1991.
21. Ivica	Lekić	VB	Sv. Juraj, Vitez	II.	5. 7. 1985.
22. Ilija	Petković	MO-DU	Presv. Srce Isusovo, Studenci	II.	6. 1. 1992.
23. Marko	Slišković	VB	Sv. Ivan Krstitelj, Lug-Brankovići	II.	17. 6. 1991.
24. Ljubo	Zadrić	VB	Presv. Srce Isusovo, Prozor	II.	6. 4. 1991.
25. Anto	Zubak	VB	Sv. Petar i Pavao, Kulina	II.	12. 11. 1991.

26. Stjepan	Didak	VB	Turbe	III.	15. 8. 1989.
27. Dario	Jurić	MELB.	Gost bogoslov iz Australije	III.	28. 3. 1991.
28. Andrej	Lukanović	VB	Lukavac	III.	27. 8. 1989.
29. Ljubo	Zelenika	VB	Prozor	III.	6. 7. 1990.
30. Ivan	Zlatunić	VB	Rankovići	III.	18. 1. 1987.

31. Branimir	Birčić	VB	Zavidovići	IV.	19. 10. 1989.
32. Nikola	Galić	VB	Gromiljak	IV.	1. 7. 1989.
33. Bojan	Ivešić	VB	Zavidovići	IV.	17. 3. 1990.
34. Oliver	Jerković	VB	Rostovo	IV.	4. 5. 1988.
35. Gabrijel	Jukić	VB	Žepče	IV.	25. 9. 1974.
36. Boris	Ljevak	BL	Sv. Josip, Drvar	IV.	10. 10. 1988.
37. Stjepan	Mostarac	VB	Sv. Ilija, Kandija	IV.	12. 10. 1988.
38. Zlatko	Stojanov	SKOP	Sv. Ilijija	IV.	20. 3. 1986.
39. Marko	Škraba	VB	Bistrica kod Uskoplja	IV.	22. 11. 1989.
40. Vlado	Vrebac	VB	Stup	IV.	12. 8. 1989.

41. Ivan	Butum	VB	Uzašašće Gosp., N. Travnik	V.	21. 6. 1988.
42. Marko	Jukić	VB	Sv. Ivan Krstitelj, Lug-Brankovići	V.	9. 2. 1989.
43. Branko	Jurić	VB	Presv. Srce Isusovo, Prozor	V.	8. 10. 1988.
44. Dražen	Livajušić	VB	Gornji Vakuf, Uskoplje	V.	14. 10. 1988.
45. Marin	Marić	VB	Otinovci, Kupres	V.	29. 8. 1987.
46. Zlatko	Matić	BL	Sv. Josip, Drvar	V.	7. 12. 1987.
47. Boris	Šošić	VB	Presv. Srce Isusovo, Pećine	V.	1. 1. 1989.
48. Damir	Vrbešić	VB	Kuševac, Đakovo	V.	7. 1. 1985.

49. Miodrag	Brkan	VB	Presv. Trojstvo, Novi Travnik	VI.	29. 10. 1986.
50. Josip	Budimir	VB	Uzašašće Gospodinovo, Novi Travnik	VI.	28. 3. 1988.
51. Goran	Kosić	VB	Ime Marijino, Oštra Luka- Bok	VI.	14. 11. 1985.
52. Aleksandar	Kovačević	BG	Bezgrješno začeće BDM, Vrbas	VI.	9. 11. 1984.
53. Damjan	Soldo	VB	Srce Marijino, Skopaljska Gračanica	VI.	27. 3. 1986.
54. Ante	Vidović	BL	Bezgrješno začeće BDM, Vidoši	VI.	17. 09. 1984.

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA
ŽUPA SVETOG JURAJA, MUČENIKA - VITEZ

Povelja

U ime presvetoga Trojstva!

za: pontifikata pape Benedikta XVI,
Vrhbosanskog nadbiskupa
Vinka kardinala Puljića,
Provincijala Bosne Srebrene fra Lovre Gavrana
i župnika fra Marka Kepića
župljani župe Vitez svojim priložima,
prigodom 150. obljetnice od osnutka župe Vitez,
obnoviše župnu crkvu i podigoše novi oltar.

U novopodignuti oltar
ugradiše moći
Sv. Olivera Plunketta, mučenika

Crkvu posveti 29. listopada
godine gospodnje 2011.
uzoriti Vinko kardinal Puljić
nadbiskup Vrhbosanski

Nadbiskup

Vinko Kardinal Puljić
Vinko Kardinal Puljić

Župnik

Fra Marko Kepić
Fra Marko Kepić

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA – SARAJEVO
RIMOKATOLIČKA ŽUPA MATERINSTVA BDM
TIŠINA

POVELJA

U ime Presvetog Trojstva: Oca, Sina i Duha Svetoga!

Župa Tišina osnovana je 1858. godine, a kao kapelanija 1848. godine. Nalazi se na sjeveru Bosne i Hercegovine, tri kilometra od Bosanskog Šamca. Župi pripada pet sela: Donji Hasić, Gornji Hasić, Hrvatska Tišina, Novo Selo i Tursinovac. Prije domovinskog rata župa je imala preko 5.000 vjernika u više od 1.000 kuća, a sada ima oko 450 vjernika u 170 domaćinstava.

Za vrijeme domovinskog rata (1992-1995.) župna crkva kao i župni stan u potpunosti su devastirani, a svi vjernici su protjerani. Od crkve su ostali samo zidovi. Zvonik, sagrađen za fra Marka Kobaša, miniran je i srušen je do temelja.

Iz crkve je odnesen sav inventar: klupe, oltar, tabernakul, dva kipa od bronce u prirodnoj veličini, postaje puta križa i tri zvona. Iz župne kancelarije je također sve odneseno: sve Matice, arhiva, status duša i sve što je bilo od crkvenog posuda i sakralnih predmeta. Povratak u župu je započeo 2000. godine. Župnik fra Pero Baotić je započeo sa svetim misama u obnovljenoj vjeronaučnoj dvorani i na filijali Gornji Hasić. Po preuzimanju župe 2003. godine najprije je obnovljen župni stan, te se iste godine u župu vratio i župnik.

Obnova i rekonstrukcija župne crkve započela je nakon višegodišnjeg raščišćavanja i priprema, u jesen 2005. godine.

U vrijeme pontifikata pape Benedikta XVI, Vrhbosanskog nadbiskupa Vinka kardinala Puljića, župnika fra Jose Oršolića, na čast Majčinstva Blažene Djevice Marije, župljani župe Tišina, uz Božju pomoć, svojim priložima i darovima dobročinitelja, obnoviše ratom devastiranu župnu crkvu i sagrađiše novi oltar u koji su ugrađene moći sv. Antona Marije Pucci, redovnika i župnika.

Župnu crkvu u Hrvatskoj Tišini, na blagdan Preobraženja Gospodinova, 6. kolovoza 2011. posvetio je uzoriti Vinko kardinal Puljić, nadbiskup i metropolita Vrhbosanski.

Ivo Kojić
Ivo Kojić, kum crkve

Ilija Petrić
Ilija Petrić, član vijeća

Vinko kardinal Puljić
Vinko kardinal Puljić

Fra Joso Oršolić
Fra Joso Oršolić, župnik

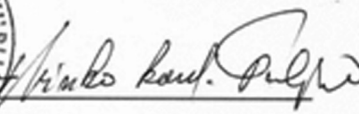
NADBISKUPIJSKI CENTAR ZA PASTORAL MLADIH
IVAN PAVAO II

POVELJA

U ime Presvetog Trojstva,
Za pontifikata pape Benedikta XVI,
Vrhbosanskog nadbiskupa Vinka kardinala Puljića,
Zagovorom blaženog pape Ivana Pavla II,
Dobrotom prijatelja i dobročinitelja,
Po nacrtu arhitekta Christofa Seltera
I projektantskog ureda
M-P-V d.o.o. Kupres iz Sarajeva,
Kamen temeljac blagoslovi
Nadbiskup Vinko kardinal Puljić
22. listopada 2011.

Vlč. Šimo Maršić,
ravnatelj

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Sarajevo, 20. listopada 2011.

**Preuzvišeni gospodin
Mons. Dr. Dražen Kutleša
Novoimenovani biskup koadjutor
Poreč-Pula**

Dragi mons. Dražene!

Saznavši za povjerenje koje Vam je Sveti Otac podijelio, imenujući Vas biskupom koadjutorom u Poreču-Puli, želim Vam najsrdačnije čestitati. Izričem Vam dobrodošlicu u Zbor nasljednika apostola. Ponosni smo što je jedan sin ove zemlje i naše metropolije dobio to povjerenje Svetog Oca i ovo časno imenovanje. Isto tako smo ponosni što je student naše Bogoslovije dobio to povjerenje i poslanje.

Dok Vam čestitam izražavam radost zajedništva u služenju Kristu i Crkvi i našem narodu. Molim dobrog Boga za sve potrebne milosti u tom poslanju Crkve u vrlo složenim uvjetima. Bog znade što Vam je potrebno pa neka po tolikim molitvama, koje Vas prate, istinski udijeli.

Upućujući iskrene čestitke u ime cijele Vrhbosanske nadbiskupije i u svoje ime, srdačno Vas pozdravljam!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski*

Kardinalova propovijed pod Misom zahvale za proglašenje blaženima Drinskih mučenica

Crkva Kraljice Krunice, 25. rujna 2011.

Dragi apostolski nuncij mons. Rajić,
Draga braćo u biskupstvu,
Drage časne sestre, bogoslovi, braćo i sestre!

Mediji uprisutnili u javnost - Svjedokinje vjere

Danas je lijep i drag dan, dan zahvaljivanja Bogu. Ova moja besjeda bit će mozaična. Započet će s današnjim danom kojeg Katolička Crkva obilježava u BiH kao Dan sredstava društvenih priopćavanja. Zašto? Zato što su oni odigrali važnu ulogu uprisutnjujući ova slavlja u javnost. Zato je poseban trenutak da im kažem hvala, što su prenosili pozitivno, upravo ono što jesu mučenice, svjedokinje vjere. I svi mediji i tiskovine su uprisutnili ove svjedokinje vjere, s one prave strane s koje ih mi želimo prihvatiti i slijediti, a to je u vjernosti Bogu. To je unijelo jedan pozitivan trenutak u javnost. Naša javnost je opterećena negativnim, i zato je ovaj događaj kako bi to rekla Majka Terezija nešto lijepo za Boga. Dogodilo se nešto lijepo u gradu Sarajevu, u BiH. Doživljaj proglašenja blaženim Drinskih mučenica. I eho koji je stigao s terena pokazuje koliko je važna bila ta uloga sredstava priopćenja, da su ljudi mogli biti s nama u toj dvorani koja je bila najveća crkva u BiH, s najvećim brojem okupljenih ljudi u jednoj crkvi. S radošću su to pratili, ne samo katolici, nego svi ljudi dobre volje. Zato ovaj dan sredstava društvenih priopćavanja želim da istinski služe istini i pomažu čovjeku da bude čovjek, da bude upoznat s činjenicama, a da ne bude zatrovan, nego odgojen za dobrotu.

Drinske mučenice su svjedokinje vjere, koje su dar Crkvi i društvu

Rekoh, danas zahvaljujemo za dar svjedokinja vjere. One su to bile u samom trenutku kad su položile život. Danas su postale nama dar, kao primjer i zagovornice. Ostajem pred jednom tajnom ljudskog prosuđivanja. Dobro znate kako mi ljudi prosuđujemo, svatko ima svoja mjerila, ali interesantno glavni trenutak je onaj kad polažemo ispit vjernosti. Kad treba

dokazati i pokazati za koje smo vrijednote spremni umrijeti. Evo to su bile Drinske mučenice. Za svoje redovničko dostojanstvo, za čistoću i vjernost Bogu, položile su život. Hrabre žene koje ostavljaju divnu poruku. Današnje društvo bit će obnovljeno ako u tom društvu bude hrabrih žena. Žena koje su spremne žrtvovati za vrijednote, počevši od hrabrih majki do hrabrih redovnica, one će obnoviti Crkvu iznutra. Jer upravo ta ljubav koja je jača od smrti posvjedočila je kod Drinskih mučenica, ljubav prema vjernosti Bogu. Dostojanstvo redovnice i žene jača je bila od smrti. Bude li takve ljubavi promijenit će se i ovo javno mnijenje, društvo i ovo ozračje u kojem su poremećene vrijednote. Zato današnje slavlje jeste nadahnjivanje da budemo sposobni položiti ispit u svagdašnjem životu.

Crkva „Kraljice Sv. Krunice“ mjesto čašćenja Drinskih mučenica

Ova crkva Kraljice Krunice slavi sto ljeta. Čemu crkva? Da u njoj susretujemo Boga i sebe. ući u crkvu, a ne osloboditi se mržnje zapravo obeščašćujemo crkvu. Crkva je posvećena, doživljavamo sveto. Ulazimo u crkvu da se mijenjamo, da pročišćavamo svoje misli, osjećaje, je mi smo taj hram Duha Svetoga. Ovaj jubilej kao da kaže ovo mjesto posvećuje. Drinske mučenice, početke svoje posvete su upravo ovdje dobile. Zato ćemo ih ovdje častiti. Ovaj jubilej koji se poklapa sa proglašenjem blaženih ima svoju poruku, da se ovdje čovjek posvećuje, hrani riječju Božjom, Tijelom Kristovim. Ovdje se čovjek oslobađa grijeha i biva sposoban ljubiti, postaje sposoban Kristovu žrtvu uprisutniti u život. To je smisao crkve, ali još više, ona izgrađuje zajednicu. To je ono što današnja čitanja poručuju. Čitanja gdje se čovjek susreće s Bogom. Čovjek grešnik s Bogom svetim. Kad sam svjestan svoje grešnosti, svjestan sam i Božje svetosti. Tad se susret događa. Pavao poručuje zajednici ako želite zajedništvo izgrađivati to se izgrađuje u slozi i jednodušnosti. Jedna duša. Koja duša? Duša

Duha Svetoga koji nas vodi vršiti volju Očevu. To je smisao današnjeg evanđelja. Nije dovoljno obećati Bogu biti dobar. Nego je potrebno od tog obećanja preći na čin. Pa i onda kad sam pogriješio mogu se mijenjati. Meni je ova zborna molitva današnje nedjelje bilo mnogo puta nadahnuće. Stari prijevod je bio: *Bože koji većma pokazuješ svoju svemoć praštanjem, no stvaranjem.* Stresao sam se pred tom stvarnošću. Veće je Božansko praštati nego stvarati. Biti čovjek koji se nadahnjuje i osposobljuje praštati postaje Božanski jak i sposoban činiti velika djela.

Zato danas slušajući ovu Božju riječ i slaveći jubilej ove crkve osjećamo to je naš zadatak,

izgrađivati zajedništvo, što je snaga Crkve. Ne sebe, nego Boga staviti u prvi plan. Boga i njegov hram. Hram koji smo rukama pravili, a kojeg je on posvetio krsnom vodom. To je naše srce i naša duša. Mi ćemo ostvariti smisao života ako istinski volju Božju tražimo i vršimo. Tada idemo stopama blaženica. Stopama biti Bogu vjeran.

Ovo današnje zahvaljivanje neka nas ispuni da nam duša bude puna vjere, pouzdanja u praštanje, puna hrabrosti praštati, puna spremnosti Božju volju vršiti, duša koja Boga u sebi nosi pa će ovaj svijet mijenjati, jer smo u sebi promjenu doživjeli. Amen.

Stadlerovi dani: 8. studenoga 2011. godine

Bog je stvorio čovjeka da živi

8. studenoga: Utorak Trideset drugoga tjedna kroz godinu
Čitanja: Mudr 2,23-3,9; Ps 34,2-3.16-17.18-19; Lk 17,7-10.

Prije mjesec dana (5.10.2011.) mediji su donijeli vijest da je od karcinoma na gušterači umro Steven Paul Jobs, poznat kao suosnivač tvrtke Apple Computer. Bio je jedan od najutjecajnijih ljudi u svijetu računalne industrije. Počeo je od nule, a stekao je veliko bogatstvo. Mediji su zabilježili njegove izjave koje je davao za tisak ili na predavanjima studentima. Jedna od tih izjava glasi: „Nitko ne želi umrijeti. Čak i ljudi koji žele ići u raj, ne žele umrijeti kako bi došli tamo. Pa, ipak, smrt je odredište koje svi dijelimo. Nitko mu nikada nije umaknuo. I to je tako jer tako to treba biti. Upravo zato jer je smrt vrlo vjerojatno jedno od najboljih izuma života. To je agent životne promjene; raščistiava staro kako bi napravio mjesta za novo. Trenutačno ste vi to novo, ali jednog dana, ne predugo od sada, i vi ćete postepeno postati stari i nestati. Žao mi je što sam tako dramatičan, ali to je istina“. (Govor studentima u Stanfordu, lipanj 2005)

Naša narodna mudrost kaže: „Protiv smrti nema lijeka“. A i mi to sami znamo i prihvaćamo da je smrt sastavni dio zemnoga života, jer na Zemlji nema života bez smrti. Moderna nam medicina može malo produžiti život, može na određeno vrijeme čak i smrt odgoditi, ali

je ne može zaustaviti. Znatizeljno pratimo tiskovine koje nam progovaraju o ovoj temi, ali svatko na kraju mora priznati da smo u životu načeti. Hvala Bogu koji je tako uredio, pa ni najbogatiji ni najmoćniji ne mogu kupiti život na Zemlji. „Biti najbogatiji čovjek na groblju ne znači mi ništa... Odlazak u krevet navečer govoreći da smo učinili nešto prekrasno ... to je ono što mi je važno“, i ovo je Jobsova izreka. (The Wall Street Journal, 25. svibnja 1993)

Starozavjetni mudrac kaže: „Bog je stvorio čovjeka za neraspadljivost“. (Mudr 2,23) Ovdje valja napomenuti kako pisac ove knjige još ništa ne zna o Isusovoj smrti i njegovu uskrsnuću, ništa o kršćanskoj vjeri u uskrsnuće. Otkle mu onda ta samouvjerenost da ovako jasno i sigurno govori o ljudskoj besmrtnosti? Nije ovdje riječ o besmrtnoj duši, nego je govor o čovjeku u njegovoj cjelini, koji je stvoren na sliku Božju. Ovdje se ne niječe smrt, ali joj se odriče konačna pobjeda nad životom vjernika čija je nada puna besmrtnosti. „S đavolovom je zavišću došla smrt u svijet“. Zakonu smrti podložni su samo bezbožnici koji nemaju pouzdanja u Boga da je on Bog živih.

Sluga Božji nadbiskup Josip Stadler u većini svojih pastoralnih poslanica govori o smrti i

„besmrtnoj duši“, o Kristu koji nas je svojom smrću na križu otkupio i uskrsnućem ukazao da smo stvoreni za život. Novi smo život primili prilikom krštenja po mucu, smrti i uskrsnuću našega Spasitelja. Taj je život potrebno čuvati i hraniti čestim primanjem Tijela našega Gospodina Isusa Krista koji nam se u euharistiji darovao. Stadler piše svećenicima: „Kako ćemo sačuvati novi život, što ga kod krštenja primismo po mucu, smrti i uskrsnuću našega Spasitelja? Ili bolje, kako će nam Spasitelj opet biti Spasitelj da do smrti sačuvamo taj novi život, tu posvećujuću milost? Tako što je ustanovio Presveti oltarski sakrament u kojem svakom krštenom čovjeku nudi svoje tijelo kao duhovnu hranu njegove duše u svrhu:

- prvo, da mu je duhovno nahrani i ojača;
- drugo, da mu je oslobodi od svagdanjih malih krivnja i grijeha;
- treće, da mu je očuva od smrtnih grijeha;
- četvrto, da mu to Kristovo tijelo bude kao zalog, kapara i oslonac da će u milosti Božjoj ustrajati do konca i da će mu Tijelo Isusovo biti zalog buduće slave i vječne sreće, a i zalog uskrsnuća po Tijelu, jer je sam Isus obećao onomu koji ga često prima: 'Ja ću ga uskrisiti u posljednji dan';

- peto, da mu to pravo Tijelo Isusovo bude ujedno i simbol onoga mističnoga Tijela Isusova, kojemu je glava sam Isus, a s kojim smo mi, kao udovi toga Tijela, povezani vezom vjere, ufanja i ljubavi, a to nas upravo sili da, kao što smo kao udovi sjedinjeni s Njime - Glavom, ostanemo tako i među sobom usko sjedinjeni udovi a ne razbacani, te uvijek svi s Isusom, svojom Glavom, isto mislimo, isto osjećamo i isto djelujemo, da među nama ne bude nikada nikakvih razmirica, a još manje razdora“. (Poslanica svećenicima od 20.2.1911.)

Vječnost, besmrtnost, život vječni – te su riječi ispunjene nadom; one nisu potrošene fra-

ze bez ikakve stvarne vrijednosti, ali ni banalnost kao nešto u sebi sasvim jasno i po sebi razumljivo. Svetopisamski govor o tome nije jeftino bježanje od odgovornosti, ni bijeg od svijeta ili preziranje svijeta. Kada Biblija govori o čovjekovoj neraspadljivosti, onda je to zapravo govor o Božjoj vjernosti svojim obećanjima. Bog svoja obećanja drži. A to se odnosi na život i smrt, na Nebu i na Zemlji, u vremenu i u vječnosti. To je prema svjedočenju Staroga zavjeta pogled mudrih i nada vjernika.

Amen!

Pripremio: Pavo Jurišić

Molitva vjernika:

Pomolimo se nebeskom Ocu, čiji nas je Sin Isus naučio kako ćemo moliti i služiti Bogu i bližnjima.

Daj, Oče, da poput tvoga sluge nadbiskupa Josipa Stadlera ne veličamo svoje zasluge, nego da skromno i s ljubavlju obavljamo svoje dužnosti, molimo te.

Preobrazi, Oče, svojom slavom sve one koji završe zemaljski život, molimo te.

Daj, Oče, da ljudi u obiteljskom zajedništvu budu sretni i da svi živimo od nade koja nam je darovana u Kristu Isusu, molimo te.

Daj, Oče, da se svi ljudi odreknu bezbožnosti i započnu živjeti razumno, pravedno, pobožno i sveto, molimo te.

Daj, Oče, da naši pokojnici budu dionici slave sa svim tvojim blaženicima i uživaju radost u društvu tvojih svetih, molimo te.

Usliši, Oče nebeski, naše molitve i krijepi nas svojim Duhom u nedaćama zemaljskog života. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Dr. Mario Bernadić:

U susret jubileju otvaranja II. vatikanskog koncila – izazov za novu evangelizaciju

Uvod

Kako nam je svima poznato – nalazimo se pred jubilarnom 50. obljetnicom otvaranja II.

vatikanskog sabora.

Crkva se tijekom povijesti uvijek okupljala na saborima i sinodama kada bi dolazilo u

pitanje ispravno naučavanje, odnosno, ispravno tumačenje istina vjere. Nasrtaji na pravovjerje su dolazili i izvana, ali po katkad i iznutra, a ovo nam sve skupa govori o dramatičnoj pozadini formiranja i razvoja crkvenog nauka. Svojim studentima na KBF-u ovu datost počesto naglašavam: katoličke crkvene dogme nisu nastale niti iz nekakve teološke dokolice, a još manje iz potrebe za vlastitom religijskom originalnošću! Tomu naprotiv, dogme su se promišljale i definirale u trenucima kad bi Crkva zahvaljujući svom prirođenom *sensus fidelium(u)* – osjećaju vjere, osjetila da je vrijeme za uzburku, a sve to skupa zbog pojave nekog mišljenja ili prakse, koje bi se upravo kosile s navedenim osjećajem vjere.

II. vatikanski sabor, ujedno XXI. ekumenski crkveni sabor je od samog početka išao nekim svojim posebnim i blagim putem. Naime, ovo je jedini sabor u povijesti Crkve koji nije bio izravno potaknut nekim krivovjerjem, lošom praksom ili prijetnjom, bilo izvana ili iznutra. Ovdje se jednostavno radilo o situaciji u kojoj je Crkva „u mirnom posjedovanju vjere“ htjela razmišljati sama o sebi te o svom poslanju u svijetu.

Biskupska sinoda iz 1985. g., koja je održana u Rimu povodom 20. obljetnice sabora, sažela je središnju poruku svih 16 saborskih dokumenata u jednoj jedinoj rečenici: „Ecclesia – sub verbo Dei – mysteria Christi celebrans – pro salute mundi“ (Crkva – u snazi Božje riječi – slavi otajstva Kristova – za spasenje svijeta)! Ova rečenica iz četiri dijela odgovara zapravo poruci četiri ključna saborska dokumenta, koja ujedno predstavljaju noseću misaonu osovinu cijelog saborskog nauka:

- Crkva je velika tema sabora, čija se bit promišlja u „Lumen Gentium“;
- Formulacija „u snazi Božje riječi“ nas upućuje na temu slušanja Božje riječi, čime se bavi „Dei verbum“;
- „slavi Kristova otajstva“, to je tema prve saborske konstitucije o liturgiji (SC);
- „za spas svijeta“ – ovim se jasno aludira na sadržaj pastoralne konstitucije o Crkvi u suvremenom svijetu (GS);

Poruka i cilj II. vatikanskog sabora su možda još sažetije predstavljene od strane pape Pavla VI., a naznačena krilatica se pojavila u njegovoj apostolskoj pobudnici „Evangelii nuntiandi“, od 8. prosinca 1975.: „Crkvu 20. st. učiniti još prikladnijom za naviještanje Evanđelja ljudima

20. st.“! Ovim se zapravo iznova naglasila temeljna nakana blaženog pape Ivana XXIII. u svezi koncilskog programa i usmjerenja, a koju je on izložio u inauguracijskom govoru „Gaudet Mater Ecclesia“ prilikom otvaranja sabora 11. listopada 1962. godine: „Dvadeset i prvi ekumenski sabor ... želi prenijeti cjeloviti, neumanjeni i neiskrivljeni katolički nauk ... Mi ne trebamo samo čuvati to dragocjeno blago, kao da bismo se bavili samo starinom, već revno i bez straha trebamo nastaviti djelo koje naše doba iziskuje, nastavljajući put kojim je Crkva kročila tijekom gotovo 20 stoljeća ... Potrebno je da taj sigurni i nepromjenjivi nauk, kojemu moramo dati svoj pristanak vjere, bude produbljen i izložen prema zahtjevima našega vremena. Jedno je naime polog vjere, tj. istine koje su sadržane u našem časnom nauku, drugo je način na koji su one izložene, premda uvijek u istom smislu i u istom značenju“ (Ivan XXIII., *Allocutio in sollemni Ss. Concilii inauguratione »Gaudet Mater Ecclesia«*, u: *Enchiridion Vaticanum*, 1, Bologna, 1979., str. 42. 44. – preuzeto od J. kard. Bozanić, *Uvodna riječ o prihvaćanju i tumačenju kocila, Bogoslovska smotra 78 (2008.) 4, 905-920., ovdje 908.-909.*). Iz navedenog govora pape Ivana XXIII., izići će pojam „aggiornamento“ kao jedan od najčešće citiranih pojmova suvremene katoličke teologije, a krilatica „isti sadržaj, nova tumačenja“ postat će službeni program pokoncilske katoličke teologije, koja će upravo pokušati s novim žarom i načinom kršćansku radosnu vijest navijestiti današnjem čovjeku i svijetu.

Recepcija sabora

Važno je istaknuti da je nakon II. vatikanskog sabora Crkva svakih (jubilarnih) deset godina kroz sinode i druga događanja nastojala oživjeti spomen na sabor, kao i na njegove poruke. U svezi ovoga javlja se pojam *recepcije* sabora. Recepcija u kontekstu sabora ima više značenja. Ona se s jedne strane aludira na prihvaćanje, a s druge na tumačenje i shvaćanje. Ovo nam opet daje na znanje da II. vat. sabor nije bio jedna tek usputna stanica i stranica u poglavlju suvremene povijesti katoličke Crkve. Tomu naprotiv, on je dao smjernice koje nas obvezuju i danas, pedeset godina kasnije. No, također, pojam recepcije nas upozorava da saborski dokumenti ne predstavljaju po sebi gotov i potpuno dovršen napatok,

jer oni nas pozivaju na daljnje razmišljanje i shvaćanje.

Poštovanje prema sebi i drugima

Dobro je poznato da nisu svi bili zadovoljni s rezultatima rada II. vatikanskog sabora. U godinama poslije njega, mnogi svećenici, redovnici i redovnice su napustili svoju službu te samim tim i Crkvu. Zanimljivo je pri tome da su „otpadnici“ pri tome dolazili uglavnom iz dva tabora potpuno različitih ideoloških predznaka. S jedne strane, liberali su držali da su saborske reforme prvenstveno „kozmetičke“ prirode. Ovo će reći da su oni očekivali puno liberalnije reforme, nego što su se dogodile. S druge strane, kršćanski desničari i ultratradicionalisti su na sabor gledali kao na izdaju Crkve i njezinih stoljetnih vrijednosti. Neki su pri tome išli tako daleko da su II. vatikanski sabor nazvali „masonskom manifestacijom“, užasavajući se pri tome nad pomirljivim saborskim stavovima naspram onih koji drugačije misle. M. Lafabver i njegove pristaše će otići i puno dalje u rigidnoj kritici koncila. Tako su poslije sabora katoličku Crkvu počeli nazivati čak sotonističkom (**Usp. J. Niewiadomski, Pokoncilski tradicionalisti, Svesci 75-77, str. 17-23**). Stoga se pitamo što se na saboru zapravo dogodilo i promijenilo?

Mišljenja sam da nije moguće primijeti naznake koje bi upućivale na bilo kakvo sinkretističko utapanje sabora u nemirnim vodama nadolazećeg globaliziranog ljudskog društva. Crkva je na saboru ostala vjerna samoj sebi, no, počela je promatrati svijet u kojem se nalazi na jedan način koji je bio pun poštovanja i uvažavanja. Na temelju tog novog svjetonazora, Crkva je zatim odlučila preispitati i svoju ulogu i zadaću u tom „novo-starom“ svijetu. Ciprijanova krilatica „Extra ecclesia nulla salus“ nije odbačena, ali se počela tumačiti na jedan sasvim novi način. Pomalo zastrašujuća rečenica se više nije promatrala na temelju *subjektivnog*, nego *predmetnog* principa. Odnosno, nije se više željelo naglasiti tko će se spasiti, a tko ne, nego odakle i po kome dolazi spasenje. Na II. vat. saboru Crkva je upravo sama sebe shvatila kao sakrament spasenja za sve ljude i narode. Iz nje izvire kupelj spasenja koja nadilazi i prelazi njezine institucionalne granice. Ovo je –mogli bi smo reći– jedan od ključnih poticaja nove evangelizacije što ga je

priredio II. vat. sabor. Crkva je s jedne strane uvidjela da ima što ponuditi svijetu i da mu treba ponuditi, jer ovaj više nije izgledao poput neprijatelja pred kojim treba podizati bedeme i opkope, nego kao mjesto zajedničkog suživota. Premda nije od ovog svijeta, Crkva živi u ovom svijetu te od njega mnogo toga dobrog i prima: „Crkva kad sama pomaže svijet i kad od njega mnogo prima teži jedino za tim da dođe kraljevstvo Božje i da se ostvari spasenje svega ljudskoga roda. Uostalom sve dobro koje narod Božji za vrijeme svog zemaljskog putovanja može pružiti ljudskoj obitelji dolazi odatle što je Crkva 'sveopći sakrament spasenja', koji očituje i ujedno ostvaruje misterij Božje ljubavi prema čovjeku.“ (GS 45).

No, iz ovoga je proizašao i jedan problem. Njemački teolog O. Fuchs primjećuje da su mnogi katolici ostali pomalo razočarani sa ovim novim pogledom na Božju milost, koja se po Crkvi izliva na cijeli svijet. Takvi razmišljaju obično u stilu: „Ako sam ja patio za svoje spasenje, moraju onda patiti i drugi, jer nitko ne zaslužuje besplatno ili barem vrlo jeftino spasenje“! Ovo po O. Fuchsu svjedoči o postojanju jednog defetističkog i depresivnog mentaliteta kod mnogih vjernika, koji očito nikad nisu uspjeli povezati vjeru sa oslobođenjem, radosti i puninom života, već samo s patnjom, suhoćom i zatupljivanjem (**usp. O. Fuchs, Das Jüngste Gericht. Hoffnung auf Gerechtigkeit. Verlag Friedrich Pustet, Regensburg, 2007., s. 56-58**).

Izazovi nove evangelizacije

Vraćamo se malo papi Pavlu VI. i njegovom apostolskom nagovoru o evangelizaciji u suvremenom svijetu (Evangelii nuntiandi). Na jednom mjestu on se poziva na Spasiteljeve riječi: „Trebalo da navješćujem Evanđelje o Kraljevstvu Božjem“. Crkva živi u svijesti da je ona Spasiteljeva riječ te da se ova upravo spomenuta Spasiteljeva izjava izravno odnosi na nju samu. Ona treba navješćivati evanđelje, unositi ga u svaku ljudsku sredinu, iznutra je preobraziti te na taj način učiniti je novom. Svi su kršćani, bez obzira na stalež, pozvani uzeti udjela u zadaći evangelizacije. No, pojam navješćivanja evanđelja je izrazito kompleksan. On uključuje razne elemente: obnovu čovječanstva, svjedočenje, izričiti navještaj, pristanak srca, ulazak u zajednicu, primanje znakova i apostolsko djelovanje.

Pojam evangelizacije je također složen po pitanju svog sadržaja. Naime, on po Pavlu VI. ne sadržava samo jedno striktno religijsko manifestiranje, nego i zauzetost nad ljudskim vremenitim problemima. Evangelizacija dakle ne podrazumijeva učiniti samo čovjeka vjernikom, nego učiniti ga i slobodnim te mu pomoći u ostvarivanju svoga osobnog i kolektivnog dostojanstva.

Pavao VI. se u navedenom nagovoru osvrnuo i na *putove evangelizacije*. Ne umanjujući važnost nekih novih načina i mogućnosti evangeliziranja, on ipak ponajviše ističe važnost nedjeljne svete mise i homilije. Vjera je sadržana u poruci i prima se slušanjem! Nedjeljna homilija u ovom smislu treba osposobljavati vjernike za evangelizacijske zadaće u suvremenom svijetu.

Uz ovo, on naglašava i važnost Duha Svetoga u evangelizaciji te sa ovim daje i jednu zadaću svim Pastirima, teozozima i vjernicima: naime, oni koji su sami obilježeni pečatom Duha Svetoga, trebali bi bolje proučiti Njegovu narav i načine djelovanja u evangelizaciji našeg doba. Ovaj poziv vjerojatno proizlazi iz dvostruke datosti: s jedne strane, unutar katoličkog korpusa pobožnost Duhu Svetomu je dugo bila u drugom planu. Osim toga, i sam dogmatski traktat o Duhu Svetomu još uvijek pokazuje znakove nerazvijenosti i podcijenjenosti. S druge strane, u međuvremenu se Crkva počela susretati s „karizmatikom obnovom“ i njezinim kontraverzama. Duhovski pokret je polučio poprilično ambivalentna iskustva: od potpunog oduševljenja do skepse, osude, pa čak i straha. U svezi sa ovim, kao dogmatičar bi istakao četiri aspekta djelovanja Duha Svetoga na koje bi osobito trebalo obratiti pozornost.

Prema 1 Kor 14 darovi Duha bi trebali služiti izgradnji vjernika i Crkve, a ne nekoj čudnovatoj ezoteriji koja bi bila cilj sama sebi. Premda i sam karizmatik i mističar, apostol Pavao daje jasnu prednost razumljivom pred nerazumljivim: „...na sastanku više volim reći pet riječi svojim umom, da i druge poučim, negoli deset tisuća riječi nepoznatim jezikom“ (r. 19).

Iz prethodnog proizlazi da Pavao priznaje samo ono Duhovsko djelovanje kao valjano, pri kojem se ono *nadnaravno* skladno vezuje za *naravno*, jer kako će kasnije sv. Toma Akvinski ustvrditi: „Milost pretpostavlja narav i vodi je njezinom dovršenju“. Sa ovim se jasno ističe ono što je za katolički nauk ionako oduvijek

bilo jasno: Duh Sveti je Onaj koji inspirira, a ne Onaj koji opsjeda čovjeka! On omogućuje čovjeku jednu naprednu intuiciju nauka, morala i znakova vremena, kao i njihovu implementaciju u život vjernika.

Osim navedenoga bilo bi nužno kako teoretski, tako i praktično razjasniti djelovanje Duha u sakramentima i sakramentalima, jer čini se da moderni karizmatici daju veću prednost potonjima, premda po katoličkom nauku tradicionalno oni prvi imaju nesumnjivo veću važnost.

Na kraju bi trebalo obratiti pozornost i na jedan specifični sukob unutar kršćanske ascetike. Karizmatici su skloni u svakoj patnji i boli vidjeti posljedicu nekog učinjenog grijeha, koji često ne mora biti osobni. Tomu naprotiv, može biti baštinjen i od predaka. Također, može se raditi -po njihovom mišljenju- i o nekom bačenom prokletstvu ili uroku. S druge strane, neke druge asketske tradicije ističu osobnu bol i patnju kao pozitivan aspekt duhovnog rasta. Po sv. Ivanu od Križa, tjeskobna *mračna noć duše* predstavlja normalnu reakciju smrtnog čovjeka koji se susreće s neizmjernim Božjim veličanstvom. Svakako, da osim ovih poimanja patnje u katoličkoj teološko-duhovnoj tradiciji postoje i neka druga rješenja, a po K. Rahneru, u konačnici sva su ova nedostatna, jer je on mišljenja da je patnja u konačnici otajstvena te da predstavlja dio sveukupne Božje otajstvenosti (**usp. K. Rahner, *Bilanz des Glaubens. Antworten des Theologen auf Fragen unserer Zeit. Herausgegeben von P. Imhof SJ, Deutschen Taschenbuch Verlag, 1985., str. 311-319***). S obzirom na izrečeno, mišljenja sam da bi Crkva trebala svakako zauzeti jasniji stav o povezanosti djelovanja Duha i ljudske patnje, s ciljem nadvladavanja postojećeg rašomona koji počesto zbunjuje i svećenike i vjernike!

Papa Pavao VI. na kraju ističe i važnost osobne uvjerenosti i vjerodostojnosti vjerovjesnika. Papa postavlja pitanje svima nama: „Vjerujete li vi doista što propovijedate? Živate li što vjerujete? Propovijedate li uistinu ono što živite?“ Ova pitanja se odlično nadovezuju na prethodni dio o djelovanju Duha Svetoga u evangelizaciji, jer je sam Duh Onaj koji daje vjerodostojnost i nutarnju snagu propovjednikovim riječima. O tome svjedoče i Djela apostolska: apostoli zapravo tek počinju uspješno djelovati od onog trenutka u kojem su počeli djelovati snagom Duha.

Da li je sabor bio neuspješan ili to samo njegovi kritičari „trče za egipatskim loncima“?!

Izraz „trčati za egipatskim loncima“ predstavlja parafrazu izraelskog bunta protiv Boga i Mojsija, koji je uslijedio zbog dugog zamornog boravka u pustinji. Naime, ispostavilo se da izlazak iz ropstva zahtjeva stanovite žrtve; stoga mnogi sinovi Izraelovi u napadu malodušnosti pomisliše da im je ipak bolje bilo u ropstvu, nego sada na slobodi.

II. vatikanski sabor ima mnogo kritičara i dan danas. Više ne govorimo o onima izvan Crkve, već o kritičarima unutar same Crkve. Tako, danas mnogi sanjare o „blaženim“ vremenima od prije sabora. Spomenuti kritičari nisu bez argumenata. Oni odlučno upiru prstom na prazne crkvene klupe širom Zapada, koje nekad bijaše pune. Kardinal W. Kasper se temeljito bavi ovim problemom u svom tekstu „Protiv zlogukih proroka. Vizija Koncila za obnovu Crkve.“ (Svesci, 70-73, str. 17-23.). On govori da su mnogi predkoncilsku Crkvu osjećali „kao uzorno uređeni vojni tabor podvrgnut strogom vodstvu. Za većinu katolika ta je zatvorenost i ukorijenjenost u sredini koja ih je nosila značila nešto poput duhovne domovine. Mnogi si danas u vremenu velike osamljenosti i duhovne pomutnje nostalgично priželjkuju njezin povratak. No, ta zatvorenost imala je svoju cijenu: bila je skupo naplaćena odijeljenošću. Katolička Crkva bila je duboko rastavljena od drugih kršćanskih crkava kao i od modernog svijeta nastalog u tijeku Novoga vijeka. Mora se govoriti upravo o shizmi između Crkve i moderne kulture“ (str. 17.). A uz navedeno, po Kasperu se ne smije zaboraviti da je takva Crkva u 18. stoljeću izgubila intelektualce, a u 19. i mnoge radnike. Navedene riječi izvrsno ukazuju na ambivalentnost totalitarizma. S jedne strane, on nudi stanovitu sigurnost svojim pristašama, međutim, s druge strane, on generira odijeljenost kao i potencijalne sukobe s drugima i drugačijima. Inače, navedena debata ne pogađa samo katoličko tkivo, nego i cijeli sadašnji svijet. Kad su L. Kolakowskog upitali zašto dolazi do ponovnog jačanja totalitarističkih ideologija u sadašnjem svijetu (radikalni islam, neonacistički pokreti na Zapadu, kao i ultra ljevičarski u Južnoj Americi), mislilac je jednostavno odgovorio: „Zbog čovjekove želje za sigurnošću“!

Izgledno je da se prosječni čovjek ne snalazi baš najbolje u svijetu lukave i prevrtljive liberalne ekonomije, kao ni u okruženju šarolikih i nestabilnih kulturnih i religioznih vrijednosti. On želi imati stabilne materijalne izvore za život, kao i stabilne istine u koje će vjerovati. No, sama povijest dokazuje da totalitarizam nudi samo prividnu i privremenu stabilnost. Uzrok tomu je svojevrsna „spasiteljska neuroza“. J. Niewiadomski (u ovdje navedenom tekstu) primjećuje međusobnu netrepeljivost kod pokoncilskih ultratradicionalista. Svaki od njih sebe je smatrao spasiteljem „prave Crkve“, a kako spasitelj po naravi stvari može biti samo jedan, tako je došlo do međusobnog sukobljavanja različitih „spasitelja“.

Suvremeni svijet je zasigurno postao kompliciran i kompleksan. Po H. U. v. Balthasaru on se više ne može uspoređivati sa stošcem. Naime, ne postoji takva uzvišena točka u današnjem svijetu s koje bi se sve moglo vidjeti i kontrolirati. Balthasar zato današnji svijet radije uspoređuje s kuglom: gdje god da se nalaziš nećeš moći sve vidjeti i kontrolirati. Međutim, upravo se ovakav svijet pokazuje misijski izazovnim. Crkva zato mora ukloniti svoje zidine i radije pristupiti „osmozi“. Da, ona treba natopiti i napojiti svijet svojom spasenjskom porukom i prisutnošću. Uz ovo bi se dobro nadovezalo spominjanje prigovora „konzervativaca“ protiv „progresivaca“. Kardinal Kasper je mišljenja da su se u vremenima nakon sabora zapravo ti famozni „progresivci“ pokazali istinskim i pozitivnim konzervativcima, jer su se ovi inspirirali životom i radom apostola i patrističkih otaca. S druge strane, oni uvjereni „konzervativci“ su se pokazali prilično paušalnim, jer su se pozivali samo na zadnjih par stoljeća života Crkve. Dobar primjer za to jest spomenuti H. U. v. Balthasar. Njega su Apostoli i oci inspirirali zbog toga što nisu bili odijeljeni u odnosu na svijet, a to realno sebi nisu mogli u ono vrijeme ni priuštiti. Oni su živjeli u svijetu i sa svijetom. Ono malo vjernika što su imali morali su neprestano učvršćivati u vjeri, a nove vjernike su tek trebali steći. Zato se nisu mogli prepuštati bilo kakvoj uhodanoj kolotečini. Tomu naprotiv, morali su konstantno biti kreativni, jer svaki dan im je donosio nove izazove. Stav „stvaralačkog otkrivanja novoga“ jest nešto što se odnosi na samu bit Crkve. „Da bi ostala vjerna

samoj sebi i svojem poslanju, ona (Crkva) mora neprestano ulagati napor stvaralačkog otkrivanja novog. Pred poganima, koji su trebali ući u Crkvu, baštinicu sinagoge, Pavao je morao otkrivati novo. Jednako su tako morali činiti grčki oci pred helenističkom kulturom i sv. Toma pred arapskom filozofijom i znanošću. Ni mi nemamo drugog načina pred današnjim problemima. Napose, patristička književnost se može usporediti s 'najosobnijim novinama, koje je Crkva napisala kad je imala sedamnaest godina', to jest u vrijeme svojega duhovnog odrastanja. To je prošlo vrijeme i ostaje prošlo, ali treba vratiti njegov duh, njegov temeljni uvid, 'njegov stvaralački čin' (R. Gibellini, *Teologija dvadesetog stoljeća*, KS Zagreb, 1999., str. 239. poziva se na H. U. v. Balthasara, *Présence et Pensée. Essais sur la Philosophie religieuse de Grégoire de Nysse, Beauchesne, Paris, 1942., Avant-propos, VII-XII.*). Kardinal Kasper ovo jednostavno formulira: „Nema *aggiornamenta* (podanašnjenja) bez *sourcements* (povratka k izvorima)“ (navedeni tekst, str. 20.).

Za kardinala Kaspera misioniranje nije samo pozitivan izazov nego i prijeka nužnost. Pri tome se poziva na jednu misao od Madeleine Dêlbrel: „Kršćanima preostaje samo izbor između misioniranja i demisioniranja“ (Protiv zlogukih proroka, str. 18.). Ovim se jasno aludira na stvarnu nemogućnost i besmisao postojanja neke odijeljene i indiferentne Crkve u odnosu na svijet. Ona samo može ili oplemenjivati svijet ili ga svojim propustom prepuštiti tome da postane gori. Crkva mora pri-

bližavati ljude dimenziji božanskog i otajstvenog, inače će oni –kako to reče K. Rahner– neminovno degenerirati na razinu spretne i lukave životinje, „životinje koja je doduše tehnički i organizatorski spretna, ali pri tome gubi određenost i svrhu svojeg jedinstvenog i nezamjenjivog života“ (isto).

Ne umanjujući poteškoće koje spopadaju Crkvu u ovom svojevrsnom vremenu tranzicije, kardinal Kasper ipak hrabri sve katolike da nesebično i zauzeto nastave sprovoditi ideje i zamisli II. vatikanskog sabora.

Umjesto zaključka: Otajstvo jeste spasenje

II. Vatikanski sabor je kao prefiks pojmu Crkve dodao pojam „otajstvo“. Znamo već da pojam otajstva naznačuje nekakvu religioznu tajnu, to jest točnije tajnu vjere, ali postavlja se pitanje, što to točno znači u kontekstu Crkve. Kardinal Kasper kaže da prema Novom zavjetu otajstvo znači vječnu spasenjsku Božju odluku. Dakle, ukoliko govorimo o otajstvu Crkve, tada govorimo o njezinoj prožetosti ovom vječnom Božjom spasenjskom odlukom. Crkva mora donositi drugima ovo otajstvo, ali i sama mora živjeti iz posvećenosti njemu. „Impuls koncila glasi: dalje od samoprezentiranja Crkve i od bavljenja samom sobom, naprijed prema njezinoj poruci o Bogu, o Isusu Kristu i o Duhu Svetom. Tu leži blago koje je povjereno Crkvi. I što je više Crkva bliža toj poruci i zadaći, to je bliža i čovjeku“ (W. Kasper, navedeni tekst, str. 18.).

U Sarajevu, 11. listopada 2011.

Homilija kardinala Vinka Puljića na Memorijalnom groblju u Vukovaru o 20. obljetnici stradanja nevinih žrtava

18. studenoga 2011.

Draga braćo u biskupstvu,
draga braćo misnici,
draga braćo i sestre.

Ovdje biti prisutan, ako se išta zna što se dogodilo, ne može bez posebnih drhtaja srca i osjećaja duše. Spontano se u srcu budi poštovanje i osjećaj pouzdanja u Boga. Zato sam odmah prihvatio poziv nadbiskupa Srakića da budem sudionik ovog obilježavanja molitve-

nog i vjernički za 20. godinu stradanja ovih nevinih žrtava. Po njima je ovaj grad Vukovar postao simbol bola, ali hrabrosti i vjernosti za slobodu čovjeka, naroda i domovine.

U prvom redu došli smo moliti, da nas molitva pročisti od svih gorkih osjećaja i negativnih naboja, koji se po ljudsku olako javljaju na ovim mjestima stradanja. Došli smo da obavimo dužno poštovanje svim ovim žrtvama. Tim

poštovanjem želimo čuvati dužno sjećanje na njih, ali i na cijenu slobode, koju mi danas živimo, ili još bolje reći izgrađujemo. Time ćemo obnoviti vrednovanje življene sadašnjosti, koja sve čini da gurne u stranu vrednote života.

Jasno je da treba stvarati klimu suživota, praštanja, pomirenja i vraćanje povjerenja. Ali te važne životne postavke izgradnje mira počivaju na temeljima istine. Ne može se graditi proces pomirenja i povjerenja, bez nutarnje katarze, koja se oslanja na onoj iz Evanđelja: *Istina će Vas oslobodite (Iv 8,32)*. Valja ljudski i vjernički svaku stvar pravim imenom nazvati i ukazati na činjenice koje se ne mogu i ne smiju zaniijekati. Tek prihvaćajući istinu, kako god ona bila koji put gorka, ona oslobađa prostor vraćanja povjerenja među ljudima. Tko ne želi istinu taj se stavlja iza zla kojeg brani i tako podržava negativni naboj među ljudima. Taj nije graditelj mira nego širitelj zla. Nijedan se zločin ne može braniti. Tko se od zločina ne distancira, taj postaje sudionik i sukrivac zločina. To vrijedi i za pojedinca i zajednicu.

Prije tjedan dana sudjelovao sam na obilježavanju 550. godina krunjenja kralja Stjepana Tomaševića u Jajcu. Na znanstvenom skupu su govorili kako je Bosna pala od Osmanlijskog osvajanja. Zanimljiva je tvrdnja znanstvenika, kako je međunarodna, tadašnja Europa da bi opravdala svoju inerciju pred tolikim zlom, u svijet pustiše glavnu krivnju: nesloga u BiH. I to je jedan dio istine, a drugi dio je nezainteresiranost pred najezdom zla. Još više su bili ljuti što papa dajući krunu oduzima vlast drugima nad tim krajevima. I radi političkih interesa, radije neka padne i nestane kršćana na tim predjelima, jer politička oholost ne dozvoljava istinu priznati. Vidim da se povijest ponavlja. I ovim terenima kada je najezda sile i sijanje zla pred očima svijeta se događalo, i tada je bila nezainteresiranost te iste Europe i moćnika svijeta. Ovo sad što govorim to osobno govorim, ne u ime Crkve. Čak su zloslutno uživali da se to događa. Ovo mogu govoriti, jer sam s brojnima u to vrijeme razgovarao i nisam mogao doći sebi, s kakvom inertnošću su govorili o ovim stradanjima, kao i drugima koja su se događala. Bilo je i onih koji su zla zlima pravdali, da čovjeku pamet stane.

Sada žele da se piše nekakva povijest u kojoj bi se relativizirala stradanja, jer tobože treba graditi povjerenje i stabilizaciju u regiji. Sjeća-

nje na ove žrtve nije huškačka mašinerija, koja je bila pred ovaj Domovinski rat, nego je čuvanje vlastitog dostojanstva koje treba gajiti ono ljudsko i vjerničko poštivanje nevinih žrtava.

Nitko nema prava zanemariti ove žrtve, kojima danas izražavamo dužno poštovanje molitvom. Mi kršćani vjerujemo u život vječni i u uskrsnuće mrtvih, kao i besmrtnost duše. Iz te vjere molimo i odajemo dužno poštovanje zemnim ostacima.

Isto tako nitko nema prava dirati rane boli onih koji krvare radi gubitka, po ljudsku, svojih najbližih. Nitko nema prava vrijeđati žrtve onih koji su komade svoga tijela ugradili u tu grud. Ta gruda koju Domovinom zovemo, jest posvećena tolikim žrtvama. Ako to ne znamo poštivati, onda u nama nema ni ljudskog ni vjerničkog ni nacionalnog dostojanstva. Ovim ne želim izazivati gorčinu niti mržnju, pogotovo ne osvetu. Nego jasno reći da pravi dijalog koji vodi pomirenju počiva na prihvaćanju istine.

Čitajući Bibliju, Starog zavjeta, vidimo kako je Izabrani narod doživljavao svoju domovinu kao dar Božji. Ona im je sveta jer im je Bog darovao, ali sveta jer u njoj počivaju grobovi njihovih predaka, sveta jer je u njoj sveti hram, i grad Jeruzalem. Znamo kako je Isus volio taj grad nad kojim je ljudski zaplakao. Božji Sin plače nad Jeruzalemom, jer ga je volio i želio mu donijeti spasenje.

Kada taj biblijski osjećaj prenesemo nama onda prepoznajemo te ljudske osjećaje prema svome rodnom kraju i zavičaju, prema Domovini koja nam daje prepoznati sebe po svom jeziku i kulturi, po grobovima predaka koji tu leže i čekaju uskrsnuće. Ali još više, valja znati prepoznati tu grud koja je sveta jer je natopljena tolikom krvlju nevinih žrtava, tolikim suzama isplakanim u teškim trenucima boli, tolikim znojem obnavljajući i gradeći nadu u opstanak i budućnost.

Nama ne treba mitologija niti lažna ideologija o Domovini, mi trebamo na stvarnosti prepoznati sebe i svoje korijenje. Zato iz vjerničkog srca, puni pouzdanja u Boga dižemo glas protiv svakog manipuliranja žrtvama rata. Mi ne trebamo umnažati broj žrtava da dobijemo svjetsku naklonost, kao što se to radi. Previše je i ova brojka koja nas je ovdje okupila. Ne trebamo samilost velikih koji ne znaju prepoznati boli malih, mi moramo sami sebe vrednovati,

svoje voliti i iz toga graditi poštivanje drugih i drugačijih. Ničije žrtve ne želimo ignorirati, ali imamo pravo čuvati dužno poštovanje prema žrtvama onih koji svoj život i žrtve ugradiše u ovu zemlju koju Domovinom zovemo.

Ako je želimo čuvati i graditi, ona se samo iz ljubavi čuva i gradi. Zato nas boli svaka nezdrava klima koja truje naš narod i međunarodne odnose. Ali ne smijemo sebe nijekati kako bi bili pacifisti.

Stojeći ovdje s dubokim poštovanjem prema žrtvama, prema poginulima, prema ranjenicima, prema onima koji su ranjeni u duši i u srcu, obavljamo zavjet za našu povijest, za naš narod, za našu vjeru, za našu kulturu i za našu budućnost. Ne damo se slomiti ocjenama i procjenama moćnika ovoga svijeta, pa ni Haškog suda koji rađe žrtvama sudi a oslobađa one koji su ubijali.

Poput Isusa koji je s maslinske Gore gledao svoj voljeni grad Jeruzalem i nad njim zaplakao. *O kad bi ti znao što je za tvoj spas (usp. Lk 19,42)*. I mi stojimo u ovom Vukovaru i promatramo naš narod te mu uzvikujemo: kad bi ti znao što je za tvoj spas. Ovi mrtvi koji život položise kao da nam poručuju volite život i ne bojte se života. Tko njiše kolijevku njiše budućnost svoga naroda. U toj povijesti utkano je Evanđelje i krštenje te svu našu povijest i kulturnu baštinu protkalo, kao da nam ovi odavde poručuju ne bojte se Isusa. Poput bl. Ivana Pavla II kad je nastupio kao papa poručuje: otvorite vrata Kristu, da nam očisti savjesti, očisti srce, oslobodi dušu, da se ponovo vrati sloga i zajedništvo što će nam povjerenje u sebe povratiti i vjerodostojnost pred svima onima koji misle da imaju u ime demokracije nijekati naš ponos i naše biće. Vidimo kako se demokracija nameće. Gdje god su je nametnuli kršćana je nestalo ili ih sve manje ima.

Kao da nam poručuje istom Isusovom mišlju: *Htjedoh vas okupiti kao što kvočka okuplja svoje piliće* mu i mi moramo to gnijezdo naše budućnosti – a to je naša obitelj, ponovo doživjeti kao gnijezdo ljubavi, gnijezdo škole vjere

i ljudskosti, gnijezdo koje jamči budućnost narodu i Crkvi. Nema te demokracije koja smije uništiti to gnijezdo, čuvajmo, volimo i budućnost gradimo na tom gnijezdu.

Kao da nam ovi mrtvi poručuju: ako poštujuete našu smrt znajte ispravno živjeti, ne gazite svoje svetinje koje vam dušu jača. Dan Gospodnji i nedjeljna Misa je izvor životnosti. Ne smijemo dozvoliti da se u ime demokracije gazi Božji zakon, da se u ime demokracije gazi moralni i naravni zakon, koliko god ga nazivali slobodom, to nije sloboda.

Okupljeni na ovoj grudi natopljenoj krvlju nevinih žrtava, nismo došli da se akumuliramo negativnim silama, nego da se nadahnemo životom za koji su oni bili cijena. Životom ljubavi, sloge, mira i razumijevanja. Ne može se ispravan dijalog voditi s drugima i drugačijima, ako ne znamo u svom domu kako Evanđelje kaže: *Ljubi bližnjega kao samoga sebe (Mt 22,39)*. Svi razgovori i dogovori moraju počivati na uzajamnom poštivanju i vrednovanju. Što ne želim da meni drugi čini ni ja ne želim drugome, ali i obratno.

Zato ukazujemo na one koji izgrađuju javno mnijenje, vi mediji pazite na veću moralnu odgovornost. Sloboda ne znači gaziti bez odgovornosti čovjeka. Istinu prenosite, ali čovjeka ne ubijajte. Nadu čuvajte, naviještajte budućnost i neka nada obasja obzorje naših nastojanja. Kao da ova magla želi kazati, evo kakva vam je nada, urušavate se. Gore glavu, kako je rekla majka sinu u zatvoru pedeset i druge godine: *Sine, gore glavu znam da si pošten, ne boj se trpjeti i umrijeti. Narode moj, gore glavu, ne boj se hrabro kročiti u budućnost i čuvati svetinju koja ti je dana u baštinu, prenesi je dostojanstveno na buduća pokoljenja iz vjere u Uskrslog Krista koji je naša nada. Došli smo iskazati poštovanje ovim i svim žrtvama, te istinski vjerovati u pobjedu dobra i svjesno se opredijeliti na ovome mjestu svaki od nas, kući se vratiti opredjeljujući se za dobro i sebe ugrađujući živeći i svjedočeći nadu iz vjere. Amen.*

Propovijed kardinala Zenona Grocholewskog u sarajevskoj katedrali na svetkovinu Krista Kralja, 20. studenoga 2011.

Krist Kralj svemira nazočan u euharistiji

Krist Kralj svemira

Danas, na zadnju nedjelju liturgijske godine (godina A), slavimo svečanost Krista, Kralja svemira. On je „Alfa i Omega“ svega kako recitira Antifona koja uvodi u Evanđelje.

Ali radi se o kralju veoma različitom od poimanja (koncepta) kralja kojega mi imamo. Predslovlje Mise, koje ćemo pročitati uskoro, poziva na njegovo kraljevstvo: „kraljevstvo istine i života, kraljevstvo svetosti i milosti, kraljevstvo pravde, ljubavi i mira“. Prvo čitanje iz knjige proroka Ezekielia (Ez 34, 11-12. 15-17) i Pripjevni psalam vide u njemu pastira koji ide u potragu za izgubljenom ovcom, previja ranu, liječi ranu, napasa u pravdi. U Evanđelju (Mk 25, 31-46) ovaj Kralj se identificira sa svakom osobom u potrebi, sa gladnima, žednima, sa povrijeđenima, s osobom kojoj nedostaje odjeća, s bolesnikom i zatvorenikom. Predstavlja se kao posljednji sudac svih naroda, ali jedini kriterij njegova suda jest ljubav, milosrđe.

Međutim, Sveti Pavao podvlači najprivlačniju stvar koju nalazimo u drugom čitanju (1 Kor 15, 20-26.28). Krist je osvojio titulu kralja najvećim činom ljubavi, smrću i uskrsnućem za nas, za naše spasenje. Naprotiv, želi da svi mi participiramo na njegovom trijumfu. On nije jedini uskrsnuli, ali je prvi uskrsnuli.

Kralj svemira nazočan u Euharistiji

Predivna istina naše vjere ja da ovaj predivni Kralj – u svome činu ljubavi, u svojoj žrtvi na križu – je ostao nazočan i djelotvoran među nama u Euharistiji koju slavimo.

Iz tog razloga Crkva želi da Euharistija bude središte cijelog našeg kršćanskog života. Crkva, dakle, s Euharistijom sve ujedinjuje: sve svečanosti, i ne samo one Gospodinove, već i svečanosti Djevice i Svetih, sve svečanosti, obljetnice, godišnjice, sastanke. Sve!

Katekizam katoličke Crkve, citirajući II. Vatikanski sabor nas podsjeća: „Euharistija je izvor i vrhunac cijelog kršćanskog života. Svi sakramenti, kao također i sve crkvene službe i crkvena djela apostolata, tijesno su povezani sa svetom

Euharistijom i njoj su određeni“ (br. 1324).

Da, Euharistija je izvor i u isto vrijeme vrhunac, vrhunac sveg kulta, cijelog kršćanskog života, sveg apostolata.

Euharistija „izvor i vrhunac cijelog kršćanskog života“

Kako bi bolje razumjeli da je Euharistija izvor i vrhunac cijelog kršćanskog života i cijelog apostolata, moramo uzeti u obzir nadasve dva vida Euharistije:

a. Euharistija nije sjećanje u smislu prisjećanja na prošle događaje, ali kada slavimo Euharistiju brišu se dvije tisuće godina koje nas razdvajaju od muke i smrti Isusa na križu; ova muka i smrt na križu – kako sam već nagovijestio – postaje stvarno nazočno i učinkovito djeluje među nama. Krist postaje stvarno nazočan sa svom svojom otkupiteljskom moći. Slaveći Euharistiju na jedan način se stavljamo pod Isusov križ – stvarno nazočan i djelotvoran – te crpimo od ovoga križa plodove otkupljenja: svjetlo, snagu, oprost, milost, spasenje. Na ovaj način Euharistija postaje hrana, postaje stvarno kruh našeg duhovnog života. Slično kao što materijalna hrana podržava naš fizički život, Euharistija obnavlja i pretvara naš duhovni život. Isus je izričito rekao: „Moje meso (tijelo) je prava hrana i moja krv je pravo piće“ (Iv 6,55).

Stoga slavimo Euharistiju na oltaru u obliku stola, kojemu dolazimo hraniti se, kako bi imali snage izvoditi svatko svoje poslanje u Crkvi i u svijetu.

b. Stoga ovo je samo jedan vid Euharistije. Ali ima još i drugi, veoma važan, kojega često zaboravimo, i jasno, o kojemu rijetko govorimo, zato ga želim snažno (jasno) podcrtati: kako je Euharistija hrana našeg svakodnevnog kršćanskog života, tako – s druge strane – cijeli naš kršćanski život mora biti priprema potpunom sudjelovanju u Euharistiji, mora biti orijentiran na Euharistiju. Na koji način? Isus, koji je umro za nas na križu i postao nazočan u svojoj otkupiteljskoj smrti tijekom slavlja Euharistije, poziva nas sudjelovati na

njegovu križu; potiče nas da svatko uzme vlastiti križ. Jasno je rekao: „Hoće li tko za mnom neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom“ (Mt 16,24; Mk 8,34; Lk 9,23); „Tko ne nosi svoga križa i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik“ (Lk 14,27); naprotiv, kako čitamo u Matejevu evanđelju: „Tko ne nosi svoga križa i ne ide za mnom, *nije mene dostojan*“ (Mt 10,38).

Možemo li ne čuti ove Isusove riječi kada slavimo Euharistiju? Kada je On nazočan među nama sa svojim otkupiteljskim križem?

Očito ne radi se ovdje o nužnosti (prisili) činjenja nerazumnih trapljenja (mučenja) ili pokora, već se radi o spremnosti na bilo koju žrtvu, na bilo koji napor, na bilo koji trud kako bi ispunili volju Božju, za pobjedu nad grijehom i zadobili život Kristovom ljubavlju otkupljene osobe.

Kada nemaš volju moliti, tada je moment uzeti (prihvatiti) križ; kada ti je teško oprostiti, tada je moment uzeti (prihvatiti) križ; kada te muči napast, tada je moment uzeti (prihvatiti) križ; kada ti se dužnosti čine preteškim, tada je moment uzeti (prihvatiti) križ; kada je neophodno zauzeti jasan kršćanski stav u neugodnim situacijama, tada je moment uzeti križ; kada je neophodno odreći se nečega, zbog vlastite vjere, tada je moment za uzeti križ. Svaki dan, za ljubav Kristovu, imamo mnoge prigode uzeti dobrovoljno križ.

I kada uzimamo dobrovoljno naš križ, kako bi ga ujedinili s Kristovim križem u Euharistiji, tada se ispunjava velika stvar: upotpunjujemo u našem tijelu – koristeći se Pavlovim riječima (Kol 1,24) – ono što nedostaje Kristovim patnjama za naše spasenje (spasava nas samo Isusov križ, zato kako bi ovaj Kristov križ mogao nas spasiti, potreban je prilog našega križa); kada dragovoljno uzimamo naš križ, kako bi ga ujedinili s Kristovim križem u Euharistiji, tada vinu Isusova križa dodajemo kapljicu vode našega križa (kako simbolički čini svećenik tijekom Svete Mise); dakle ogromnoj ljubavi razapetog Krista ujedinjujemo našu ljubav.

c. Samo to je puno sudjelovanje u Euharis-

tiji, kada naime, s jedne strane, crpimo iz Kristova križa, nazočna među nama, milost, oprost i hranu za naš kršćanski život, i s druge strane nosimo naš križ, izraz naše ljubavi, ujedinjujući je s Kristovom ljubavi.

Tada Euharistija doista postaje središte našega kršćanskog života, postaje izvor i vrhunac (s jedne strane izvor s druge strane vrhunac) cijelog našeg bogoštovlja i cijelog kršćanskog života, cijelog našeg apostolata. Naravno tada slavljenje Euharistije neće moći ostati bez plodova u našem kršćanskom životu.

Marija i Euharistija

Za tjedan dana započinje Došašće, Marija je jedna od značajnijih osoba tog vremena (Došašća). Stoga želim napomenuti, u perspektivi onoga prije rečenog, da Marija se predstavlja kao ona koja je na najbolji način sudjelovala u križu Kristovu, dakle Ona je simbol, primjer našeg sudjelovanja u Euharistiji.

S jedne strane, Ona je bila obogaćena na poseban način plodovima otkupiteljskog križa Isusova: u slutnji, naime, muke i spasenjske smrti Isusove na križu, rođena bez istočnog grijeha, bezgriješna, od početka puna milosti i takva je ostala cijeloga života.

S druge strane, Marija je intenzivno sudjelovala u Isusovoj mucu, i ne samo kada je puna boli bila ispod križa. Sudjelovala je u Isusovoj mucu do te mjere da se ponekad smatra Suurednica.

Za posljedicu nema slavljenja Svete Mise u kojoj Marija ne bude spomenuta.

Zaključak

U ovom značajnom slavlju Euharistije želim, i molim Gospodina, da Euharistija – u kojoj Krist Kralj svemira je nazočan i djelotvoran u svom najvećem činu ljubavi – postane sve više „izvor i vrhunac“ našega života, naših aktivnosti i apostolata svakoga od Vas ovdje nazočnih.

Pomogla vam Marija u potpunosti živjeti Euharistiju.

Kardinal Zenon Grocholewski:

Briga Svete Stolice za katolički odgoj, s posebnim osvrtom na bogoslovna sjemeništa i teološke fakultete

Predavanje profesorima i studentima Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu,
21. studenoga 2011

Sveta Stolica očituje brigu za katolički odgoj i obrazovanje uglavnom posredstvom Kongregacije za katolički odgoj. Zadaće ove Kongregacije su označene u Apostolskoj Konstituciji Ivana Pavla II. *Pastor bonus*. Rimskoj kuriji, od 28. lipnja 1988, članci 112-116.

Kongregacija za katolički odgoj je institucija slična Ministarstvu obrazovanja i Visokih studija, koji u pojedinim državama imaju različita imena i kojima su također različito doznane njihove nadležnosti. Naša Kongregacija se razlikuje od drugih ministarstava poglavito po činjenici da su katoličke obrazovne ustanove su raspršene po cijelom svijetu. Stoga mi smo nadležni djelovati u svim mogućim uvjetima: kulturalnim, socijalnim, političkim, zakonodavnim, religijskim... Katoličke škole i sveučilišta postoje također u narodima gdje je postotak katolika veoma mali i često u njemu uživaju veliki ugled. Za posljedicu, Kongregacija treba studirati različita zakonodavstva i situacije te povremeno pripremati sporazume s državnim vlastima. Stoga je dimenzija našeg djelovanja široka i raznolika.

1. Kratak pogled na povijest Kongregacije

Da bi razumjeli aktualnu strukturu ili uređenje nadležnosti Kongregacije, i posebno primijetili važnost koja biva pripisana Crkvi na različitim razinama i u različitim vrstama katoličkog poučavanja, pomoći će nam sigurno kratki pregled povijesti Kongregacije.

a) Već od srednjeg vijeka postojale su specijalne komisije osnovane od rimskih Papa kako bi bdjeli nad Sveučilištem Rima i nad studijima na teritoriju Papinske države. Godine 1588. Papa Siksto V., Apostolskom Konstitucijom *Immensa aeterni Dei*, završio je prvu generalnu reformu rimske kurije, ili – kako neki kažu – osnovao je Rimsku kuriju u modernom smislu riječi. Među ostalim osnovao je *Congregatio pro universitate studii*

romani, za predsjedavanje studiju na sveučilištima i kolegijima grada Rima i drugih slavni sveučilišta, kao Bologna, Pariz, Salamanka, Oxford, itd.

Ova Kongregacija tijekom stoljeća prolazila je kroz različite obrate, također mijenjala imena, neko je vrijeme čak bila suspendirana. Slijedeću generalnu reformu Rimske kurije, proveo je papa Pijo X. godine 1908. Apostolskom konstitucijom *Sapienti consilio*, potvrdio je nadležnosti tada zvane *Congregatio studiorum*.

U ovom trenutku bih želio obratiti našu pozornost na vrlo značajnu stvar. Dok je sve do *Sapienti consilio* (1908) postojao uvijek dikasterij koji se bavio visokim studijima, nije u Rimskoj kuriji bilo nekog organizma koji se specifično interesira za bogoslovna sjemeništa; to jest za formaciju klera. De fakto, sporadično su, intervenirali u materiji bilo Sveta kongregacija koncile (za kler) i poglavito Sveta kongregacija konzistorija za (za biskupe i redovnike).

Konstitucija *Sapienti consilio* dodijelila je ovu nadležnost nad bogoslovnim sjemeništa konzistorija Svetoj kongregaciji (za biskupe). Takvo podvrgavanje ipak već onda nije se činilo zadovoljavajuće. Iz sheme Konstitucije, zapravo, proizlazi da se također misli osnovati jednu posebnu Kongregaciju za bogoslovno sjemeništa ali dodijeliti takvu nadležnost Kongregaciji za studije, ali to u to vrijeme nije bilo moguće.

Ništa čudno, samo sedam godina nakon ove velike reforme Pija X., papa Benedikt XV. – Motu proprio *Seminaria clericorum* od 4. studenoga 1915. – osnovao je novu Kongregaciju, upravo za bogoslovna sjemeništa.

Govori se izričito o jednoj *novoj* Kongregaciji (*“De Seminariis propria iam esto Sacra congregatio, ad formam ceterarum Romanae curiae [Congregationum]”*). U isto vrijeme bila je ukinuta *Congregatio studiorum* a njezine nadležnosti su bile dodate novoj Kongregaciji (*“Huius Sacrae Congregationis muneribus munera accedant Congregationis studiorum”*), koja je uzela ime

Congregatio de Seminariis et de Studiorum universitatibus. Stoga, nadležnosti oko bogoslovnih sjemeništa nisu bile dodate Kongregaciji za studij, nego je uspostavljena nova Kongregacija posebno za sjemeništa i ona je preuzela nadležnosti stare Kongregacije za studije. Ovdje je vidljiva svijest da je najvažniji odgoj u Crkvi formacija klera, svećenika. Od njih će ovisiti mnogo toga. Crkva ima sakramentalnu strukturu, potrebno je stoga misliti posebice na odgoj i formaciju svećenika.

Cijeli daljnji zakonodavni razvoj oko naše Kongregacije potvrđuje primarnu važnost pripisanu formaciji klera.

Nakon II. Vatikanskog sabora, uvedena je nova reforma Rimske kurije, Apostolskom Konstitucijom *Regimini Ecclesiae universae* od 15. kolovoza 1967. U njoj naš Dikasterij mijenja ime u *Sacra Congregatio pro Istitutione Catholica* (Kongregacija za katolički odgoj i naobrazbu). U novom imenu nema dakle nikakvog spomena bogoslovnih sjemeništa. Motiv promjene, jasno se pojavljuje: oko glavne odgovornosti za bogoslova sjemeništa i sveučilišta bila je dodana treća nadležnost, ona za škole, smatralo se prikladnim radije pronaći općenit naziv, umjesto proširiti ime.

U zadnjoj općoj reformi Rimske kurije, ostvarenoj nakon objavljivanja Kodeksa rimskog prava i Apostolskom konstitucijom *Pastor bonus* od 1988., opažamo veoma važnu stvar: bez obzira što bivaju potvrđene tri nadležnosti Kongregacije (bogoslovna sjemeništa, sveučilišta, škole) vraća se na prethodni naziv *Congregatio de seminariis atque studiorum institutis* (promijenjeno je *Studiorum universitatibus* u *Studiorum institutis*). Željelo se na taj način ponovno i izričito naglasiti da je Kongregacija poglavito nadležna za bogoslovna sjemeništa i da je to njezin prvotni zadatak. Takvo ime nalazi se u originalnom tekstu spomenute Konstitucije, objavljenom od službenog tijela Svete Stolice, to jest u *Acta Apostolicae sedis*. Budući da su, nakon objavljivanja ove Konstitucije neki iz naše Kongregacije inzistirali da se povрати prethodno ime, što je *Congregatio pro institutione catholica*, Sveti Otac je odobrio, ali pod uvjetom da ostane u zagradi *de Seminariis atque studiorum institutis*. Ovaj naziv se nalazi, dakle, u *Papinskom godišnjaku (Annuario pontificio)*.

Sva ova povijest označava primarnu važnost solidne pripreme svećenika dodijeljenju

od Crkve. Na to nas poziva također primjer Isusa koji je pokazao ogromnu zauzetost za formiranje apostola: pozvao ih je već od početka svojega javnog djelovanja, provodio je sve vrijeme s njima, pojašnjavao im je izvjesne parabole, priprema ih je za tragične dane vlastite smrti na križu, i tijekom Posljednje večere održao im je govor od iznimne važnosti.

Važnost formiranja svećeničkih kandidata vidljiva je također u naslovu časopisa Kongregacije. Ona se zove *Seminarium*, iako istraživanja i informacije objavljene u njemu promatraju sve tri nadležnosti, a to je bogoslovna sjemeništa, sveučilišta i škole.

b) U posljednjoj reformi Rimske kurije, iz 1988., propisanoj Apostolskom konstitucijom *Pastor bonus*, promatramo također jednu drugu značajnu promjenu: nadležnost glede škola, koja se u *Regimini Ecclesiae universae* (1967) nalazi na trećem mjestu, sada je prešla na drugo. Među nadležnostima Kongregacije, dakle, na prvom mjestu su bogoslovna sjemeništa, na drugom škole, i na trećem sveučilišta.

Ipak, za ovu promjenu ima razlog. Željelo se naglasiti važnost školske naobrazbe. Za razliku od kasnijih stupnjeva odgoja i naobrazbe, ona doista promatra sve, priprema buduće svećenike također u institutima visoke naobrazbe: na sveučilištima i u bogoslovnim sjemeništim. Teško je uspraviti veliko stablo, naprotiv malu biljku se može lako usmjeriti prema suncu. Nemar tijekom školskog perioda ima negativne posljedice u nadolazećim godinama. U ovoj perspektivi pokazuje se rječita činjenica što utemeljitelj najvažnijeg i najvećeg katoličkog sveučilišta u Italiji, to jest, sveučilišta „Sacro Cuore“ iz Milana, Agostino Gemelli (1878.-1959.) jednom zgodom je rekao kada bi bio prinuđen zatvoriti sveučilište ili školu, izabrao bi zatvoriti sveučilište a ostavio bi školu. Ovaj kratki i shematični povijesni obris pokazuje ne samo nadležnosti Kongregacije, nego još više težinu dodijeljenu pojedinim stupnjevima i dimenzijama odgoja i naobrazbe u Crkvi.

2. Bogoslovna sjemeništa

a) Budući da mi je vrijeme ograničeno, opisat ću ukratko samo onaj odgoj koji sam

naznačio kao najvažniji, a to je odgoj klera, ili bogoslova, ne samo na teološkim fakultetima kojima na prvom mjestu pripada teološka izobrazba budućih svećenika. Izostavit ću problematiku katoličkih škola i katoličkih sveučilišta; spomenut ću ih samo kako bi se bolje razumjele specifičnosti crkvenih fakulteta. Treba odmah napomenuti da se nadležnost Kongregacije za sjemeništa odnosi samo na bogoslovna sjemeništa latinske Crkve, što znači da su *isključene* one istočne Crkve, za koje je nadležna Kongregacija za Istočne Crkve. Ova nadležnost je također *ograničena*: a) u sjemeništim Instituta posvećenog života i Zajednica apostolskog života, samo ukoliko na njih spada „pravilo filozofskog i teološkog studija“; b) u sjemeništim i sličnim institutima koji su pod Kongregacijom za evangelizaciju narodâ, gdje se ona odnosi samo na „opći plan studija“. Kako god, dva citirana izričaja („pravilnik filozofskih i teoloških studija“, „opći plan studija“) ne razlikuju bitno.

b) Jasno da je za obrazovanje i odgoj klera u prvom redu odgovoran dijecezanski biskup, a u slučaju interdijecezanskih sjemeništa biskupi okruga za koji je sjemenište bilo podignuto. Nadležnost Kongregacije je uglavnom za promociju, pomoć i nadzor, i odnosi se na primjenu kanonâ 232-264 Kodeksa Kanonskog Prava (CIC), posebno u svjetlu Dekreta II. Vatikanskog Sabora o svećeničkom odgoju *Optatam totius* i post-sinodalne Apostolske pobudnice *Pastores dabo vobis*, od 25 ožujka 1992, osobito brojevi 34-69.

U ovim normativnim dokumentima jasno je istaknuta važnost solidne pripreme budućih svećenika. Na primjer u uvodu saborskog Dekreta *Optatam totius* se čita: „Ekumenski sabor, svjestan da željena obnova čitave Crkve velikim dijelom ovisi o svećeničkoj službi koju oživljava Kristov duh, ističe odlučnu ulogu odgoja svećenika i donosi neka osnovna načela. Njima se potvrđuju vjekovima već prokušani zakoni i uvode novine koje će odgovarati konstitucijama i dekretima ovog Svetog sabora i promijenjenim prilikama našeg vremena“.

c) Zalaganje Kongregacije upravljeno je posebice na pomaganje biskupima ne samo

u otvaranju bogoslovnih sjemeništa, njihovu vođenju i adekvatnom formiranju bogoslova, nego i u formiranju odgojitelja, u problematici zajedništva bogoslova, u nadziranju životnog primjera i prave nauke odgojitelja i profesora. Očito je da su ovi elementi međusobno povezani i ovisni.

Da bi ispunili svoj zadatak, Kongregacija je izdala 1970. godine *Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis*, koji je nakon proglašenja Kodeksa kanonskog prava bio revidiran 19. ožujka 1985. Ovaj dokument želi biti pomoć i temelj za *odredbe o formaciji svećenika* koje, na temelju kanona 242 Kodeksa kanonskog prava, trebaju prirediti u svakom narodu Biskupske konferencije. Taj nacionalni *Ratio*, kao njegova kasnija prilagodba novim uvjetima, prema istom kanonu, zahtijeva odobrenje Kongregacije za katolički odgoj. U nacionalnom *Ratio* „bivaju postavljeni osnovni principi i opće norme za odgoj bogoslova, prilagođeni pastoralnim potrebama svake regije ili pokrajine“ (kan. 242 § 1) i trebaju biti opsluživani „u svim bogoslovnim sjemeništim, bilo dijecezanskim bilo interdijecezanskim“ (kan. 242 § 2).

Osim suradnje na izradi nacionalnih *Rationes* i njihova pregeleda u vidu odobrenja, kao i kontakata s Papinskim predstavništvima, Biskupskim konferencijama i pojedinim biskupima, što služi upoznavanju situacije i raspravljanju o problemima u perspektivi iznalaženja rješenja, Kongregacija obavlja apostolske vizitacije u pojedinim bogoslovnim sjemeništim (dajući zatim odgovarajuće upute i prijedloge), promiče i surađuje u organiziranju tečajeva za odgojitelje u sjemeništim, te objavljuje odgovarajuće dokumente (različite naravi i opsega) nakon što uvidi potrebu i korisnost. Među njima je vrijedno istaći one koji se odnose: na predavanje filozofije u bogoslovnim sjemeništim (22. siječnja 1972), odgoj za svećenički celibat (11. travnja 1974), predavanje crkvenog prava svećeničkim pripravnicima (2. travnja 1975), teološka izobrazba budućih svećenika (22. veljače 1976), liturgijska izobrazba bogoslova (3. lipnja 1979), neki hitni vidovi duhovne izobrazbe u sjemeništim (6. siječnja 1980), pastoral selilaca u formaciji budućih svećenika (25. siječnja 1986), formacija budućih svećenika oko sredstava društvenih priopćavanja (19. ožujka 1986), proučavanje istočnih

Crkva (6. siječnja 1987), Djevica Marija u intelektualnoj i duhovnoj formaciji (25. ožujka 1988), predavanje socijalnog nauku Crkve u svećeničkoj formaciji (30. prosinca 1988), proučavanje crkvenih Otaca u svećeničkoj formaciji (10. studenoga 1989), obavješćivanje od samoga početka o iregularnostima i zaprekama za svećeničko ređenje (27. srpnja 1992), formacija odgojitelja u bogoslovnim sjemeništima (4. studenoga 1993), formacija bogoslova o braku i obitelji (19. ožujka 1995), primanje kandidata iz drugih sjemeništa ili redovničkih zajednica (9. listopada 1986 i 8. ožujka 1996), propedeutsko razdoblje (1. svibnja 1998), iregularnosti i druge zapreke za primanje i vršenje svećeničkog reda (2. veljače 1999), kriteriji za razlučivanja poziva kod osoba s homoseksualnim sklonostima s obzirom na njihov prijam u sjemenište i u sveti red (5. studenoga 2005), formacija budućih svećenika za pastoral selilaca (3. prosinca 2005), korištenje stručnih psihologa u odabiru i formaciji kandidata za svećeništvo (28. lipnja 2008), reforma crkvenog studija filozofije (28. siječnja 2011), koja se odnosi također na bogoslovna sjemeništa. Trenutno radimo na dokumentu o ulozi interneta u formaciji bogoslova i novoj verziji *Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis*, koja uzima u obzir dokumente izdane nakon 1985. kao i nove pastoralne potrebe.

d) Posebna zadaća Kongregacije su interdijecezanska bogoslovna sjemeništa. Kanon 237 § 2 CIC-a postavlja: "Neka se međubiskupijsko sjemenište ne osniva, osim ako se prije i za sam osnutak i za statut sjemeništa dobije odobrenje Apostolske Stolice i, daka-ko, biskupske konferencije, ako se radi o sjemeništu za sve njezino područje, inače biskupa kojih se to tiče". Međutim, treba uočiti da se radi o interdijecezanskom sjemeništu samo ako je ustanovljeno i upravljano u suradnji više dijecezanskih biskupa, a ne kada u jedno biskupijsko sjemenište bivaju poslani kandidati drugih biskupija.

e) Smatram prikladnim dodati da pri Kongregaciji postoji Papinsko djelo za svećenička zvanja (*Pontificia opera delle vocazioni sacerdotali*), usko povezano s Uredom za bogoslovna sjemeništa, koji je osnovao papa Pijo XII Motu proprio *Cum nobis* od 4. stude-

noga 1941. za podržavanje *Djela* ove vrste u pojedinim biskupijama. U dekretu II. Vatikanskog Sabora *Optatam totius* (br. 2), on je dobio dodatni poticaj. U dane 3. i 4. Studenog u u Rimu smo održali Međunarodni kongres prigodom 70. obljetnice od uspostave ovog *Djela*, kako bismo proučavali i dodatno promicali zvanja.

3. Teološki fakulteti

a) Za razliku od bogoslovnih sjemeništa, nadležnost Kongregacije za visoki studij je ekskluzivna, to jest obuhvaća također istočne Crkve, ustanove koje ovise o Kongregaciji za evangelizaciju naroda, kao i sveučilišta i fakulteti Instituta za posvećeni života i Zajednica za apostolski život.

Kada govorimo o sveučilištima i fakultetima, treba podrazumijevati sve druge katoličke institucije za višu naobrazbu.

Kanonsko zakonodavstvo – kao uostalom i Sabor (usp. *Gravissimum educationis*, br. 10-11) – razlikuje između: sveučilišta i *crkvenih* fakulteta te *katoličkih* sveučilišta i fakulteta.

- *Crkvena* sveučilišta i fakulteti su „oni koji se posebno bave kršćanskom objavom i onim disciplinama koje su s njome povezane, te koje se stoga strože povezuju s njezinom misijom evangeliziranja“ (*SapCh*, proemio III, cpv. 1).

- *Katolička* sveučilišta i fakulteti, naprotiv, proučavaju i poučavaju iste discipline kao i druga sveučilišta, bilo državna bilo privatna, poput medicine, diplomacije, itd., nastojeći osvijetljavati ljudske spoznaje svjetlom evanđelja. Svaka od ove dvije vrste instituta za viši studij ravna se vlastitim propisima. Za *crkvena* sveučilišta i fakultete temeljni dokument je Apostolska konstitucija Ivana Pavla II. *Sapientia christiana* (*SapCh*), od 15. travnja 1979, zajedno s *Ordinationes*, ili normama za primjenu, od Kongregacije za katolički odgoj, od 29. travnja 1979. Dok je za *katolička* sveučilišta glavni dokument Apostolska konstitucija Ivana Pavla II. *Ex corde Ecclesiae*, od 15. kolovoza 1990.

b) Danas neću govoriti o *katoličkim* sveučilištima i fakultetima nego samo o *crkvenim*. Prethodno želim iznijeti tri napomene:

1) Spomenuta Apostolska konstitucija *Sap-*

ientia christiana ne govori samo o teološkim fakultetima, nego o fakultetima za filozofiju, crkvenu povijest, katoličku pedagogiju itd. Ako nas danas ovdje posebno interesiraju teološki fakulteti – ukoliko je vaš fakultet ovdje u Sarajevu jedan od takvih, te ukoliko je glavna zadaća takvih fakulteta upravo omogućavati teološku formaciju onih koji se spremaju na svećeništvo – moje primjedbe neće se po sebi odnositi na takve fakultete, nego će se po sebi odnositi na sve crkvene fakultete.

2) Rijetka su crkvena sveučilišta, to jest ona na kojima postoje samo crkveni fakulteti (a potrebna su barem četiri crkvena fakulteta da bi se moglo osnovati jedno crkveno sveučilište): sedam u Rimu (Gregorianum, Lateranum, Urbanianum, Angelicum, Salesianum, Santa Croce, Antonianum), jedno u Poljskoj (u Krakovu) i jedno u Španjolskoj (Madrid). Naprotiv, crkveni fakulteti razasuti su po svim dijelovima svijeta.

3) Crkveni fakulteti mogu postojati kao neovisni, ili pridruženi katoličkom sveučilištu ili pak nekom drugom sveučilištu (državnom ili privatnom). U svakom od ovih slučajeva takav fakultet treba ipak držati norme propisane konstitucijom *Sapientia christiana* i njezinim *Ordinationes*.

Prema ovim odredbama, veoma su važne zadaće Kongregacije u odnosu na *crkvena sveučilišta i fakultete*. Dakle:

a) Oni mogu biti osnovani samo ako ih Kongregacija uzdiže ili odobrava (glede istočnih Crkava uspoređi specifičnu odredbu u kan. 649 *Zakonika istočnih crkava*); b) Podjeljuju akademske graduse ovlašću Svete Stolice; c) Prema tome, nikakvo sveučilište ili fakultet, koji nije uzdignut ili odobren od Kongregacije, ne može validno dodjeljivati akademske graduse s kano-nskim učincima u Crkvi; d) pojedina crkvena sveučilišta i fakulteti trebaju imati vlastite statute i programe studija odobrene od Kongregacije; e) Kongregacija imenuje njihovo vrhovno vodstvo f); Rrektor ili predstojnik bivaju imenovani, ili barem potvrđeni od Kongregacije; g) svi predavači, prije nego što im bude uručeno stabilno imenovanje redovitih profesora ili budu promaknuti u viši stupanj predavanja, ili u oba dva slučaja, u skladu sa statutima, trebaju dobiti od Kongregacije „nihilobstat“.

Kongregacija treba izdati dekret nekom crkvenom fakultetu za eventualne afilijacije (za

dodjelu bakaleureata), pridruživanja (za dodjelu licenciata) i inkorporacije (također za postizanje doktorata) kod Instituta za dijecezanske teološke studije ili redovničkih instituta (radi se prvenstveno o bogoslovnim sjemeništima). Kako bi se pojednostavile pojedine aktivnosti, Kongregacija je objavila dokument *Notio affiliatio-nis theologicae* s odgovarajućim *Normama* (1. kolovoza 1985), također i *Normae de Institutu theolo-gici aggregatione* (23. lipnja 1993).

Jedan drugi zadatak Kongregacije odnosi se na Visoke institute za religijske znanosti, o kojima govori kan. 821 Kodeksa crkvenog prava. Oni, ako žele biti na akademskoj razini, trebaju biti sponzorirani od strane nekog teološkog fakulteta. Glede ovoga pitanja Kongregacija je objavila 28. lipnja 2008. *Instrukciju o Institutima za religijske znanosti*, koja mijenja prethodne norme. Kada su provjereni svi uvjeti, Kongregaciji ostaje odobriti statute i program tih Instituta te izdati odgovarajući Dekret o osnutku.

Želio bih nadalje naglasiti da različiti već spomenuti dokumenti koji se odnose na bogoslovna sjemeništa vrijede također za teološke fakultete, ukoliko oni također formiraju bogoslove.

c) Kako crkveni fakulteti, kako sam rekao, daju titule u ime Svete Stolice, Sveta Stolica kao „naslovnik“ tih fakulteta pridružila se 2003. godine, kao član, takozvanom *bolonjskom procesu* (kojega se pridržava i Bosna i Hercegovina). Njemu je glavni cilj promovirati kvalitetu visokih studija u Europi također te elaboracijom izvjesnih zajedničkih kriterija, te omogućavati recipročno priznavanje akademskih titula. To također zahtijeva osnivanje nacionalnih agencija za procjenu razine kvalitete, koje omogućuju promicanje recipročnog povjerenja među zemljama članicama. Slijedom toga, Sveti Otac, uz autograf od 19. rujna 2007, osnovao je *Agenciju Svete Stolice za procjenu i promicanje kvalitete crkvenih sveučilišta i fakulteta*, kratica AVEPRO prema talijanskom nazivu.

Imajući u vidu određene prigovore, čini mi se prikladno, kao što sam već učinio negdje drugdje, naglasiti slijedećih šest ključnih konstatacija:

1) Da se Sveta Stolica nije priključila bolonjskome procesu, fakulteti za crkvene studije,

od kojih su sveučilišta započela, našli bi se na marginama struja visokog školstva u Europi, s neizbježnom štetom za crkvene fakultete i za visoke studije općenito.

Osim toga, teološki fakulteti koji su uključeni u državna sveučilišta (u jedanaest europskih zemalja) bili bi podvrgnuti također državnim propisima koji ne odražavaju specifičnost i metodu vlastitu svetim znanostima, kočeci na taj način njihov prirodni razvoj.

Za razliku od toga, Sveta Stolica uključivanjem u bolonjski proces omogućila je da naši crkveni fakulteti budu punopravno uključeni u sustav visokih studija u Europi. Tako se crkvenim fakultetima koji su članovi državnih sveučilišta jamči mogućnost njegovanja istraživanja i poučavanja prema njihovim potrebama, što je veoma važno za razvijanje vlastitog poslanja.

2) Sudjelovanjem Svete Stolice u bolonjskom procesu akademski stupnjevi u teologiji i u drugim crkvenim znanostima stječu punopravno znanstveno dostojanstvo unutar sveučilišnog svijeta.

3) Zahvaljujući bolonjskome procesu, Sveta Stolica je postala aktivno nazočna u međunarodnim institucijama u kojima se donose odluke o sveučilištima i visokim studijima, jer može u takvoj materiji davati vlastiti doprinos, služeći se također bogatom i dubokom mišlju Ivana Pavla II. i Benedikta XVI.

4) Osim toga, u bolonjskom procesu našim crkvenim fakultetima je omogućeno i čak su pozvani uspostavljati odnose i raspravljati sa znanstvenicima drugih znanstvenih disciplina, bili oni vjernici ili ne,

– poticaj na razmišljanje i raspravljanje o čovjekovu integralnom dobru, o etičkom i duhovnom vidu ljudskog djelovanja, o smislu istraživanja, o potrebnoj sintezi i integraciji znanosti, o traženju objektivnom istine, o dijalogu između vjere i razuma, itd.,

– i s druge strane, svete discipline bivaju potaknute na adekvatno odgovore na uvijek nova pitanja koja postavljaju različite znanosti.

Ova rasprava je korisna za vjeru kao i za znanstvenu kulturu.

5) Postoje neki prigovori protiv bolonjskog procesa općenito. Tako na primjer: Susret ministara obrazovanja europskih zemalja, glede

bolonjskog procesa, održan u Beču 12. ožujka 2010, bio je popraćen prosvjedima studenata. Međutim, za naše studije - to jest za njihovu kvalitetu, specifičnost i poslanje - bolonjski proces ne uključuje nikakav stvarni nedostatak, nego nudi jamstvo.

6) Nužnost osnivanja "Agencije Svete Stolice za procjenu i promicanje kvalitete crkvenih sveučilišta i fakulteta" (AVEPRO), može samo doprinijeti i jamčiti kvalitetu naših crkvenih studija.

Svih šest ovih konstatacija odnosi se na ključne čimbenike nazočnosti naših crkvenih fakulteta u svijetu suvremene kulture i evangelizacijskog poslanja Crkve u današnjim okolnostima. U tom svjetlu, bolonjski proces se predstavlja kao izazovna prilika za učinkovitiji doprinos novoj evangelizaciji na akademskom području.

Kako bi pomogli da naši crkveni fakulteti uzimaju u obzir potrebe bolonjskog procesa, Kongregacija za katolički odgoj: 1) osnovala je malu Međunarodnu komisiju koja se povremeno sastaje i proučava problematiku; ona je već poslala osam okružnica svim crkvenim fakultetima u Europi i na znanje također katoličkim sveučilištima, 2) pripremila je također *Handbook* (Priručnik), pod nazivom *Kultura kvalitete. Vodič za crkvene fakultete*, Libreria Editrice Vaticana, 2011; 3) stvara posebnu *web-stranicu* na kojoj će biti postavljene sve potrebne informacije.

Zaključak

Zaključujući, upućujem najbolje želje vašem mladom bogoslovnom fakultetu, da uzmogne razvijati se sve više i više. Uistinu, *Ecclesia semper reformanda!* Na našem području, tko ne kroči naprijed, ide natrag; tko ne napreduje, nazaduje. Zadovoljiti se "statusom quo" i ne činiti sve moguće kako bi napredovali bilo bi protiv ljubavi prema Crkvi, bilo bi protiv ljubavi prema Bogu, i bilo bi također protiv najnutarnjije biti centara za studije. Kongregacija za katolički odgoj uvijek vam je na usluzi.

(S talijanskog prevela
lic. theol. Vikica Vujica, asistentica
na katedri Osnovnog bogoslovlja)

Kardinalova propovijed za đakonsko ređenje u katedrali Presvetog Srca Isusova

Sarajevo, 27. studenog 2011.

Draga braćo u biskupstvu,
draga braćo misnici,
draga braćo i sestre.

Godina vjere u vrhbosanskoj nadbiskupiji

Na početku mise rekao sam da u našoj nadbiskupiji ovom nedjeljom započinjemo pastoralnu godinu, godinu vjere. Sukladno je to upravo odlukom i Svetog Oca, da opća Crkva počne proslavu godinu vjere, u listopadu 2012. godine. Ali prije nego ju je Sveti Otac proglasio, naša dva vijeća, Svećeničko vijeće i Pastoralno vijeće nadbiskupije, došlo je do zaključka da je to potrebno našoj vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Vjera je ono iz čega i po čemu se živi, ono što izgrađuje kulturu jednog naroda i osmišljava život naše sadašnjosti. I ovo današnje ređenje može se razumjeti samo iz vjere. Iz vjere u Onoga koji je k nama došao, nama se približio i postao jedan od nas. Iz vjere u Onoga koji je Crkvu ustanovio na temelju apostola, i toj Crkvi predao, u sklopu baštine vjere, da ona naviješta i svjedoči i uprisutnjuje djelo Otkupljenja. Da bi se Crkva mogla ostvarivati, zato i Ona zaređuje one koji će prenositi tu Riječ Božju, slaviti Otajstva, izgrađivati zajednicu. Danas u ovoj prvostolnici zaređujemo četvoricu đakona. Franjevci će slijedeće nedjelje imati ređenje svojih đakona u samostanu, odnosno župi Kreševo, želeći tamo probuditi zvanja. Žao mi je što ih danas nema zajedno s nama, da dožive radost đakonskog ređenja i ovdje.

Đakon navjestitelj Božje Riječi

Đakonskim ređenjem, koje se događa polaganjem biskupovih ruku, daje se posebna ovlast i milost da ovi mladići, koji postanu đakoni, upravo tu vjeru navještaju, navješćujući Riječ Božju. To je posebno Božje povjerenje. Riječ je Božja Život. Zato i oni trebaju svojim životom naviještati ono što budu govorili, potrebno je da to vjeruju, i s uvjerenjem da navještaju. Tada će ta Riječ istinski biti uvjerljiva, jer se Bog služi nama ljudskim moćima, da bi

On pristupio ljudima. Zato je i čovjekom posao, da bi čovjeku navijestio spasenje. Danas Prorok govori kako smo glina u Njegovim rukama. On nas obrađuje. Kada bi mi pričali, kako je Bog ušao u naš život i pozvao nas, svaki od nas bi imao životnu priču. Tako i ova četiri mladića, koji danas postaju đakoni, svaki od njih imaju svoju priču, svoj životni put do ovog dana. Ovo đakonsko ređenje je samo stepenica do svećeničkog ređenja. I u ovom vremenu praktikuma, oni će pokušati proniknuti što dublje u Riječ Božju, što uvjerljivije svjedočiti i navijestiti. Oni će posluživati oltaru, doživjeti to otajstvo oltara žrtvenika, oltara stola Gospodnjega, doživjeti to djelo Otkupljenja. I da to mogu uprisutniti dijeleći sv. Pričest, ali i na neki način noseći bolesnicima, jer Krist je snaga u trpljenjima. I potrebno je donositi utjehu, utjehu vjere. Onu utjehu kojom nas sam Bog tješi. Zato rekoh na početku, ovo ređenje se može samo u vjeri, na poseban način doživljavati. I iz vjere će oni danas, upravo služiti ono što Crkva stavlja: „Tko slobodno se opredjeljuje za Sveti red“, u vlastitom obredu, „da se opredjeljuje i za beženstvo“. Vidimo kako su u posljednja vremena vrlo stresna. Negdje, stvarno je bilo, da je glinena posuda ljudska zakazala i krhka je postala i mnogi su posrnuli, a mediji jedva dočekali da vide naše slabosti. Zato vas, dragi kandidati za đakonat, hrabrim. Ne bojte se te ljudske slabosti. Prihvatajući celibat, vi zapravo prihvaćate Krista, da Njemu služite, i iz ljubavi Krista drugima donosite. Ne bojte se svoje slabosti, jer ne ovisi uspjeh od naše snage, nego od naše vjere. Zato je prevažno za vas, da vi to u vjeri doživite. U vjeri da stavite povjerenje u onoga koji vas je pozvao, koji je ušao u vaš život.

Razderite se nebesa

Crkva danas prihvaća i u ime Crkve polazem ruke na vas. Poklanjam povjerenje od Crkve. I zato vam danas Crkva daje na poseban način, jedan zadatak, da Ona moli na vaša usta, na vaše srce. Kad budete molili Časoslov,

znajte, to Crkva moli na vaša usta, nadahnutim Božjim riječima. I zato otvorite srce, oči i uši kad Boga slavite. Slavite Ga! To će vas ispunjati, to će vas hrabriti da budete neustrašivi. Koji puta će trebati, kao i Proroku u današnjem prvom čitanju: „Razderite se Nebesa“ (usp. Iz 63,19). Jer koji puta doživljavamo, upravo tu tjeskobu javnosti, kojom nas pritišće. Pa i mi ovih dana slušajući i čitajući svu tu igru, banaka, politike i moćnika. Govore: „Potreban je mir“, a ratuju. Govore: „Potreban je suživot“, a mržnju šire. Što drugo reći, nego „Razderite se Nebesa!“ Neka Bog progovori čovjeku, da je čovjek iz ljubavi i za ljubav stvoren. Nije lako, dragi kandidati za đakonat, plivati protiv struje. Možda će biti najbolnije kad vas budu blatili, a vi budete nevini. To je ponos, ali bolan. Ponos jer znaš da Bog sve znade, ali bolan jer te ljudi priječe da dođeš ljudima. Zato vas hrabrim! Ne stavljajte svoje uporište u zemaljske stvarnosti. Njom hodite, ali u Boga se pouzdajte. Danas, na poseban način, želim izraziti radost da nas Bog ne ostavlja. Unatoč svih kriznih vremena, Bog ima svoj put da poziva. Danas nam je moliti Gospodara žetve da pošalje radnike. To je ta nova evangelizacija. Radnici koji će s oduševljenjem Krista naviještati. Koji će iz uvjerenja svjedočiti Evanđelje, Krista, nadu, život vječni.

Iz obitelji Bog ubire cvijet za oltar

Zato vas, draga rodbino, bilo iz župe iz koje dolaze, bilo iz kojih ih krajeva poziva. Nije svejedno kad Bog uđe u nečiju obitelj, pa nekoga uzme k sebi. Vi koji gajite cvijetnjak, znate što znači kad svoj uzgojeni cvijet doneseš pred Gospin kip, doneseš ga na oltar. S ponosom, dio tebe je

na oltaru, dio je tebe kod Gospe. Ja bih danas tako rekao. Iz vašeg krvnog cvijetnjaka, Bog je ubrao jedan cvijet za oltar. Možete biti ponosni, ali obavezno njih trebate poduprijeti. Oni će za vas moliti, a i vi za njih trebate. I mi, glinene posude, koji nosimo predivno blago Božje milosti, Božjeg povjerenja, trebamo vas, kao podršku, kao potporu. Ne ostavite nas na vjetrometini, jer nam je potrebna vjernička podrška, da zajedno ustrajemo vjerodostojni i postojani.

Uvodimo mlađu braću u otajstvo naviještanja

Braćo misnici, prihvatimo ove mlade, kao svoju mlađu subraću u svoj prezbiterij. Prihvatimo ih s ljubavlju. Njih pozivam da budu poučljivi, a nas pozivam da ih kao starija braća, uputimo u otajstva naviještanja, slavljenja i vođenja. Tu trostruku službu svećeničku. A vas, dragi bogoslovi, koji gledate na svoje kolege, koji su s vama prolazili sva iskušenja i škole i odgoja, hrabrim. Ne bojte se života. Jedno vam jamčim, ako želiš biti sretan u životu, sebičan svećenik ne može biti sretan u životu. Ne samo što je on nesretan, nego sve oko sebe truje svojom nesrećom. Zato vas hrabrim. Izgrađujte srce vjerničko. Vjerni i odani Kristu i Crkvi i narodu koji vas sprema. Ne bojte se žrtava. Samo takvi mogu budućnost izgrađivati.

Što danas reći na ovom početku došašća? Mi hodočastimo. Cijeli je naš život hodočašće. Idemo u susret. Svaki dan, svaki čas je naš susret s Bogom, polaganje ispita vjere, dokazivanje da smo Božji. Blago nama, ako na tom putu ne posustanemo.

Gospe, koja si bila poslušna u vjeri, nauči nas Boga slušati i Božju vršiti, kako bi vječnost postigli. Amen.

Prigodne riječi rektora katedrale: Otvaranje katedrale

15. 10. 2011.

Velika mi je čast pozdraviti sve vas danas u katedrali Srca Isusova u Sarajevu. Predsjedatelja misnog slavija uzoritog Vinka kardinala Puljića, Apostolskog nuncija u BiH mons. Alessandra D'Erica, vojnog ordinarija u BiH mons. Tomu Vukšića, pomoćnog ahenskog biskupa mons. Karla Regera, pomoćnog vrhbosanskog biskupa mons. Peru Sudara, provnici-

jala Bosne srebrene fra Lovru Gavrana, goste-dobročinitelje iz Aachena na čelu s mons. Augustom Heribertom, gradonačelnika grada Aachena, članove Vrhbosanskog kaptola, svećenike, časne sestre, bogoslove, veleposlanika Republike Hrvatske u BiH (kao i Republike Njemačke) i sve druge goste, vjernike, Mješoviti katedralni zbor „Josip Stadler“ i voditelja

vlč. Marka Stanušića, članove Kulturno-umjetničkih društava iz župe Uzdol i Lug-. Brankovići koji su u narodnim nošnjama svoga kraja te hodočasnike Kulturno-umjetničkog društva iz Okića i Jastrebarskog, (Republika Hrvatska).

Nalazimo se danas u prelijepoj i obnovljenoj katedrali. Kada su radovi započeli 27.09. prošle godine, teško je bilo zamisliti ovakav završetak koji je uslijedio i ranije od predviđanog. Radovi su se odvijali u tri faze te kako je vrijeme odmicalo sve više se otkrivala ljepota i skladnost prvotnog izgleda katedrale da bi danas izronila kakva je bio u rujnu 1889. godine kada je bila posvećena na veliko veselje njezinoga graditelja sluge Božjega Josipa Stadlera te duhovnih osoba, vjernika i građana grada Sarajeva.

Za ovo djelo nutarnje obnove imaju nemjerljive zasluge mnoge osobe. Čvrsto vjerujem da nas dana iz neba prati mons. dr. Marko Josipović, kanonik Vrhbosanskog kaptola koji je s ljubavlju i velikim predanjem višio službu rektora katedrale prije mene, a njegova dugogodišnja veza i prijateljstvo s mons. Augustom Heribertom, svećenikom iz Aachena, koji je kao počasni kanonik Vrhbosanskog kaptola duša, inicijator i donator obnove katedrale sa svojim župljanima i prijateljima. Pokojnom mons. Josipoviću pokoj vječni, a mons. Heribertu iskrena i velika hvala za ovo veliko djelo obnove sarajevske prvostolnice.

Svoju stručnost i iskustvo u obnovu je ugradio gosp. Philipp Dieter koji je bio voditelj obnove preko 100 crkava u Njemačkoj. Vrlo strpljivo i detaljno je u katedrali rekonstruirao njezin prvotni unutarnji izgled i pod njegovim budim okom svi su radovi izvedeni. Važnu

ulogu u obnovi odigrao je restaurator Peter Rohn, a za prekrasnu rasvjetu katedrale zaslužan je Slawa Schreider. Njih trojica su često dolazila iz Aachena. Iskreno im zahvaljum.

Izvođač radova bila je tvrtka „ColorPaleta“. Direktor u gosp. Jozi Joziću i njegovim radnicima hvala. Zahvaljujem izvođačima električnih radova firmi „Strom Export“ sa Ilidže. Hvala firmi „Ice Zoone“ iz Sarajeva za čišćenje oltara i stupova, gđi Miji Kordić za radove „pozlate“, majstorima radova na krovu kao i studentu Vedranu Mariću koji je prevodeći s njemačkog i na njemački jezik olakšao komunikaciju. Zahvaljujem nadležnim državnim i gradskim strukturama koje su odradile dio posla iz njihovih nadležnosti, a posebno Federalnom Zavodu za zaštitu spomenika i direktorici gđi Lidiji Mičić. Posebna zahvalnost sestri Zrinki, katedralnoj sakristanki i gđi Kristini koje su se s velikom strpljivošću nosile sa svim što se događalo u katedrali. Zahvaljujem časnim sestrama i gospođama u zgradi Ordinarijata kao i subraći kanonicima i ostalim članovima Ordinarijata koje su bili na usluzi za sve potrebno u obnovi katedrale.

Iako nam još predstoji uređenje svetišta katedrale, danas smo svi zadovoljni i ponosni na učinjeno. Toliki su se ujedini u dobru. Naši donatori i prijatelji iz Njemačke i dobri ljudi iz Sarajeva. Svima toplo zahvaljujemo. Veliku zahvalu upućujemo dobrom Bogu kojemu u čast i zahvalu slavimo ovu euharistiju. Molim uzoritog kardinala da započne misno slavlje.

Ante Meštrović, rektor

Propovijed kardinala Vinka Puljića na svečanosti u katedrali 15. listopada 2011. u 18h

Draga braćo Misnici,
Dragi gosti i dobročinitelji,
Draga braćo i sestre!

Na samom početku želim s psalmistom klicati: Obradovah se kad mi rekoše, hajdemo u obnovljenu katedralu i u dom Gospodnji. Večeras smo u ovoj katedrali da u prvom redu kažemo Dobrom Bogu hvala na ovom divnom daru, koji unije radost jer ljepoti se svatko raduje.

Drugo želim reći hvala vama dragi dobročinitelji na čelu s mons. Augustom Heribertom s stručnom ekipom koja je radila na ovom djelu. Mnogo je žrtve i ljubavi utkano, da ova katedrala zabljesne ovom ljepotom.

Večeras u ovoj svetoj Misi donosimo sve zajeendo i svakog osobno ovdje na oltar kao prinos u zahvalnoj Misi. Neka ljubav Božja bude vama svima nagrada.

Ova katedrala je istinski majka svih crkava u cijeloj nadbiskupiji. Sjedište i središte ove mjesne Crkve. Ona je mjesto gdje istinski kroz liturgiju dajemo hvalu i slavu Bogu. Dok to činimo i sami se ispunjamo milošću Božjom. Vi ćete biti dionici svih molitava i slavlja, jer će vjerna duša rađe i uznositije moliti, radi njezine ljepote koja diže dušu k Bogu.

Ova katedrala je središte svih događanja u Nadbiskupiji, mjesto izgradnje zajedništva u Gospodinu. Gospodin je sam molio za nas da „budu jedno“. Sjedinjujemo se s Gospodinom i otajstvom presvetog Trojstva, ali u tom Otajstvu se zblizujemo i ujedinjujemo međusobno u Kristovoj ljubavi.

Ovo zdanje je i znak našeg identiteta. Znak naše prisutnosti i u ovom gradu i u ovoj zemlji. Tko god dođe u ovaj grad i naiđe kraj katedrale, prepoznat će da tu žive katolici. Ona nas predstavlja. Zato je mons. Heribert htio da nas predstavi u što ljepšem svjetlu, kada je poduzeo akciju unutarnje obnove. Tko god u nju uđe, neka osjeti ljepotu vjere i mir u duši susrećući Božju prisutnost.

Kao što smo ovaj Dom Božji obnavljali, tako želim obnavljati i onaj unutarnji hram našeg srca i savjesti, naše duše i našeg bitka. Želimo biti svjesni Crkve koja je na apostolima sazidana a glava joj je Isus Krist. U njoj smo svi doma. U njoj smo svi braća i sestre. Neka tako naša vjera očvrsne, stekne uporište u Kristu kao izvorište nade za naš svagdanji hod i svjedočenje.

Ona sada hrabri naš ponos, da otvorena vrata privlače mnoge koji žele oplemeniti srce bilo nečim lijepim, ili kroz to lijepo oplemeniti dušu koja traži Boga.

Zato je posebna radost ovog zajedništva s vama stručnim izvođačima, s vama dobročiniteljima, kao i svi mi prisutni, te Bogu zahvaljujemo i vama kličemo od srca hvala.

Kao što je II. Vat. Koncil pozvao da se vratimo izvorima naše vjere, tako je ova katedrala obnovljena u njezinom izvornom izgledu. Kao da nas poziva izvorima vjere u izvornoj ljepoti krsne milosti.

Ujedinjujemo svoje molitve s Isusovim „Posveti nas u Istini“. – da svijetlimo i svjedočimo da u Kristu i po Kristu živimo. Amen!

Propovijed mons. Heriberta Augusta u katedrali

16. 10. 2011.

Prva poslanica Filipljanima apostola Pavla (iz koje danas imamo drugo čitanje) je najstariji spis Novoga zavjeta. Počinje velikom zahvalom Apostola Bogu za zajednicu u Solunu, koja spada među prve što ih je Apostol utemeljio u Europi. Prema tome, prva riječ Novoga zavjeta nije opomena ili prijetnja neumoljivim Božjim sudom grešnicima nego zahvala Bogu. Smatram da bi ta zahvala Bogu trebala stajati kao naslov nad cijelim Starim i Novim zavjetom, zahvala za radosnu vijest o njegovoj ljubavi prema ljudima, svima ljudima te prema tome i prema nama. Danas, međutim zahvaljujemo za sve što vidimo, prepoznajemo, njegovom snagom dotičemo i činimo. Ovo čitanje izvrsno se uklapa u razlog našeg okupljanja danas ovdje.

Danas se u Crkvi češće čuje opomena nego radosna vijest, više zabrinutost nego povjerenje, više jadikovanje nego zahvala. Svakako da ima razloga za jadikovanje, na primjer sve slabije poznavanje vjere ili sve manji broj svećeničkih zvanja, i drugo. Ipak, uza sve opravdane

razloge za jadikovanje, zabrinutost i opominjanje – gdje je zahvala Bogu za one koji vjeruju, koji unatoč svakom napadanju svoju vjeru žive strpljivo i snažno, kao što Pavao zahvaljuje Bogu što je „vaša vjera djelotvorna, ljubav zauzeta, nada postojana“? Na temelju svoga dugog djelovanja kao župnik mogu reći: živjeti od vjere nisam naučio samo iz teološkog studija ili od vodstva crkvenih poglavara nego od susretanja s ljudima, od mojih roditelja, od mnogih koji su me pratili na životnom putu, od mnogih u našoj župnoj zajednici i angažiranim skupinama, koji ne dopuštaju da im itko pomuti hrabrost za vjeru i djelovanje. Konačno sam naučio vjerovati od Sarajeva, od subraće. Iz prijateljstva s Markom Josipovićem, od sestara i iz svega što sam ovdje mogao doživjeti.

Svakako da ima pokoja jadikovka i u našim zajednicama i Crkvi: jadikovanje zbog premalog broja svećenika u našim velikim zajednicama, kao kod nas, zbog briga koje preostaju ili ih potiskujemo, zbog zastoja u reformi, nadasve

zbog opasnosti tihog napuštanja ili ravnodušnosti. Ima, međutim, mnogo skupina u našim zajednicama i dalje koje u svom življenju iz vjere ne dopuštaju da budu zbunjene. Mislim na primjer na skupine koje su od srca prihvatile stvar povezivanja župa, na brojne karitativne skupine, na skupine „Jedan svijet“, na sve koji su pomogli da ovo divno djelo obnove katedrale počnemo i dovršimo i na mnoge druge.

Sve je ovo dovoljan razlog za zahvaljivanje. Ova zahvala je znak da ova vjera, ova ljubav i ova nada nisu naše ostvarenje nego da to Bog čini u nama i po nama. Pavao ne govori: kako sam ja velik apostol zbog zajednice koju sam utemeljio i koja ostaje vjerna, nego zahvaljuje Bogu koji je to u zajednici pobudio i dalje snažno podržava. To nije ni umišljena zahvala farizeja koji zahvaljuje Bogu što je tako dobar, nego ponizna, zadivljena zahvala za to da Bog i po nama čini dobro, unatoč svim našim nedostacima i mlakosti.

Stoga ovdje zahvaljujem Bogu za vas i za sve koji s vjerom pridonose životu naše zajednice u Aachenu, Krefeldu, Mönchengladbachu i dru-

gdje, jer se tako vjera očituje djelom, u ljubavi koja se na veoma različite načine brine za druge, ovdje u sarajevskoj nadbiskupiji, te u nadi koja ovo služenje čini čvrstim unatoč svim odurnostima u Crkvi i svijetu. Mogao bih navesti mnogo imena, ali ću danas ovdje spomenuti samo one koji su doputovali na ovu posvetu, koji su ovo djelo omogućili molitvom i darovima te mnoge radnike i stručnjake koji su obnovu katedrale obavili te posao priveli kraju u ovoj ljepoti. Stoga možemo zahvaliti Bogu također jedni za druge, za dobro koje smo doživjeli od drugih. Svaka služba Božja trebala bi biti prožeta ovom zahvalom. Riječ „euharistija“ znači uistinu zahvala, zahvaljivati, blagoslivljati i biti blagoslovljen. Zahvala je povezana s udivljenjem i radošću. To bi trebao biti znak raspoznavanja za naše zajedništvo. To će privlačiti i druge u našoj razdijeljenoj Crkvi i svijetu. Ostanimo tako povezani dok putujemo na životnom putovanju. Tada ćemo zacijelo i drugima postati razlog zahvaljivanja. Amen.

Priopćenje s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE)

Nakon završetka Plenarnog zasjedanja Biskupske konferencije Europe, održanog od 29. rujna do 2. listopada 2011. u glavnom albanskom gradu Tirani, tiskovni ured CCEE-a uputio je priopćenje za javnost pod naslovom: Nova evangelizacija već je na djelu.

Predsjednici europskih biskupskih konferencija susreli su se ove godine u Tirani (Albanija), na poziv msgr. Rroka Mirdite, nadbiskupa metropolita tiransko-dračkog, na svom godišnjem plenarnom zasjedanju od 29. rujna do 2. listopada 2011. Tijekom svoga zasjedanja predsjednici su donijeli sljedeće odluke:

Izbor novog predsjednika CCEE-a. Predsjednici europskih biskupskih konferencija izabrali su novo Predsjedništvo CCEE-a za petogodište 2011.–2016. Na službu predsjednika ponovno je potvrđen na drugi mandat kardinal Péter Erdö (Erde), nadbiskup ostrogonkobudimpeštanski i primas Mađarske te predsjednik Mađarske biskupske konferencije, a na dužnost potpredsjednika izabrani su: kardinal Angelo Bagnasco (Anđelo Banjasko), denovski nadbiskup i predsjednik Talijanske biskupske konferencije, i mons Józef Michalik (Mihalik), nadbiskup iz Przemysla i predsjednik Poljske biskupske konferencije. Dvojica potpredsjednika će tako zamijeniti kardinala Jean-Pierra Ricarda (Žan Pjer Rikard), nadbiskup Bordeauxa (Bordo) i kardinala Josipa Božanića, nadbiskupa zagrebačkog. Plenarna skupština je zahvalila novoizabranima za njihovu spremnost i zaželjela plodan rad u službi evangelizacije i Crkve u Europi. Istodobno, sudionici su zahvalili dosadašnjim članovima Predsjedništva za njihov rad na dobro Crkve i za njihovo zalaganje u promicanju bratskog zajedništva među europskim episkopatom.

Novi član CCEE-a. Plenarno zasjedanje CCEE-a prihvatilo je zahtjev mons. Milana Šašika, rusinskog biskupa bizantskog obreda eparhije Mukačevo, da postane član Vijeća europskih biskupskih konferencija, u skladu s pravilom koje je predložila Kongregacije za Istočne Crkve. Tako CCEE sada čine 33 predsjednika biskupskih konferencija u Europi i nadbiskupi Luksemburga i Kneževine Monako te ciparskih maronita, biskup Chisinaua (Čišinau) iz Republike Moldavije i biskup

eparh iz Mukačeva. Također sudjeluju, između ostalih, predsjednik Kazahstanske biskupske konferencije i jeruzalemski latinski patrijarh koji imaju status stalnih gostiju. Eparhija Mukačevo pripada rusinskoj Crkvi „sui iuris“. Unijom iz Užhoroda (1646.), rusinska Crkva se ujedinila s Katoličkom Crkvom. Eparhija Mukačevo se odmah podvrgla Svetoj Stolici.

Plenarno zasjedanje 2012. Plenarno zasjedanje 2012. održat će se u St. Gallenu u Švicarskoj od 27.-30. rujna 2012. povodom 1400. obljetnice dolaska u St. Gallen istoimenog irskog monaha koji je tu osnovao jednu ćeliju i jedan hospicij oko kojega je nastao samostan koji se razvio u sadašnji švicarski grad St. Gallen. Od kraja 70-tih godina prošlog stoljeća, upravo u gradu St. Gallenu nalazi se Tajništvo CCEE-a.

Poruka pape Benedikta XVI. Porukom državnoga tajnika kardinala Tarcisija Bertonea, naslovljenom na kardinala Pétera Erdöa, papa Benedikt XVI. ohrabrio je europske biskupe da „misionarskom odvažnošću traže nove putove evangelizacije, posebno u službi novih naraštaja“ i „ohrabrio da nastave djelo tako dragocjene strukture povezanosti među europskim episkopatima (CCEE) koja četrdeset godina promiče plodnu suradnju u pastoralnom i ekumenskom djelovanju“. Sudionici su željeli odgovoriti na dobronamjran gest Svetog Oca slanjem svoga pisma kao svjedočanstva svojega dubokog zajedništva sa nasljednikom sv. Petra.

Sastanak s albanskim političkim vlastima. Važnost koju lokalne vlasti pridaju zasjedanju CCEE-a u cijelosti je pokazana ne samo sudjelovanjem predsjednice Parlamenta g. Jozefine Topalli na Misi na kraju zasjedanja, nego i sudjelovanjem premijera Salija Berishe (Beriša) na otvaranju zasjedanja i audijencijom koju je za sudionike organizirao predsjednik Republike Albanije Bamir Topi. Svi oni su istaknuli važan doprinos koji daje Katolička Crkva albanskom narodu kroz stoljeća, posebice u očuvanju teritorijalnog integriteta i nacionalnog identiteta, njegovanju jezika i kulture, u preustroju institucija javnog obrazovanja, u svakodnevnoj borbi protiv siromaštva i bijede, i na mnogim drugim područjima,

naglašavajući također važnost koju je imala Crkva s drugim religijama, čak i u trenutcima progona, u očuvanju duhovnih vrijednosti i otvorenosti prema Bogu. Sa svoje strane, predsjednik CCEE-a kardinal Péter Erdő više puta je u svojim istupima pokazao da cijeni to što može konstatirati da postoje dobri odnosi između Katoličke crkve i albanske države, i izrazio svoju radost zbog živosti lokalne zajednice koja se jako razvila posljednjih 20 godina te Predsjedniku Republike iznio nadu da će „različiti predmeti, koji se odnose na crkvena dobra konfiscirana u vrijeme komunizma, biti rješavani kao i u različitim drugim istočnoeuropskim zemljama, na način da se Crkvi omogućiti razvijati svoje poslanje, u brizi za duhovna dobra i u karitativnom djelovanju i potpore najsiromašnijima“.

Susret s vjerskim predstavnicima u Albaniji. Tijekom susreta na ručak s članovima plenarnog zasjedanja pozvani su: njegova ekscelencija Selim Muća, predsjednikom Islamske zajednice, njegovo blaženstvo Anastas Janullatos, nadbiskup Drača, Tirane i cijele Albanije, njegova ekscelencija Edmond Brahimaj, predsjednik beктаšijske zajednice, i vlč. Fitor Muća, predsjednik evanđeoskog bratstva Albanije. Susret je protekao u ozračju velike srdačnosti i u svjedočenju dobrih odnosa koji postoje između različitih vjerskih zajednica u zemlji.

Druge teme, o kojima se raspravljalo tijekom zasjedanja, bile su:

Nova evangelizacija. Na kraju razgovora, sudionici zasjedanja usvojili su sljedeći tekst: „41. zasjedanje plenarno zasjedanje CCEE-a održano je u Tirani na temu nove evangelizacije. Susret je bio pripremljen na temelju opširnog upitnika: sve biskupske konferencije su odgovorile na jedan upitnik, a sažetak je predstavljen sudionicima.“

Pokazalo se da je nova evangelizacija ne samo jedna od najvažnijih briga europskih biskupa, nego da je taj važan posao već ostvaren na različite načine: biskupijskim sinodama i razmišljanjima na razini biskupskih konferencija, objavljivanjem dokumenata (u gotovo svim zemljama) i brojnim praktičnim primjenama.

Evangelizacija je izraz života i vitalnosti Crkve. Ne bi smjela biti shvaćena samo kao jednostavna pastoralna aktivnost nego kao očitovanje onoga što ona jest po svojoj prirodi i svom poslanju. Nova evangelizacija je usmje-

rena ne samo na kršćane koji su se udaljili od vjere nego na sve. Njezina je svrha naviještati Krista, pravog Boga i pravoga čovjeka, raspetog da bi na sebe preuzeo svu ljudsku bijedu, uskrsnulog kako bi svi mi imali život. Svi vjernici, po svom krštenju, pozvani su sudjelovati u tome: obitelji, mladi, koji su, općenito, spremniji postati misionari, ali i župe, pokreti i nove zajednice. Također kateheza i katoličke škole trebaju postati sve više mjesta evangelizacije. Sakramenti su, na kraju, privilegirana mjesta za ostvarenje te nove evangelizacije. Radi se i o traženju novih putova za evangelizaciju, kao što su nove tehnologije, Internet, društvene mreže. Međutim, to je moguće samo ako se, slijedeći primjer kršćana u Djeplima apostolskim otvorimo na nov način Duhu Svetomu: „Neće biti nove evangelizacije bez nove Pedesetnice“.

Izbor Albanije, zemlja mučenika, bilo je posebno znakovito za obrađivanje teme nove evangelizacije. To je prigoda za sve prisutne biskupe da se podsjetite na svjedočanstvo koje je dala albanska misionarska Crkva kao i sve katoličke Crkve istočnoga obreda pod komunističkim režimima.

Mons. Rino Fisichella, predsjednik Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije, obratio se sudionicima zasjedanja. Primjećujući da mnogi Europljani danas više ne znaju ništa o kršćanstvu, kazao je da treba vidjeti priliku za rast u činjenici da se riječ „kriza“ danas naširoko koristi. Prema njegovu mišljenju, „nova evangelizacija je prilika koja nam je ponuđena za čitanje i tumačenje sadašnjeg povijesnog trenutka na način da redovite crkvene aktivnosti postanu izvanredne. Drugim riječima, pozvani smo živjeti na izvanredan način redovit događaj života Crkve koji je evangelizacija“. Zaključio je izlaganje podsjećanjem na inicijativu „misija metropola“ koje će održati u 12 velikih europskih gradova tijekom sljedeće korizme.

Prošle aktivnosti CCEE-a. Tijekom zasjedanja predstavljena su izvješća o aktivnostima komisija CCEE-a: CEEM-a (Europska biskupska komisija za medije), Komisije „Caritas in Veritate“, Komisije „Kateheza, škola i sveučilište“ i Europske službe za zvanja (EVS). Također su predstavljeni rezultati 11. susreta predsjednika biskupskih konferencija Jugoistočne Europe i 13. susreta biskupa Katoličkih

crkava istočnog obreda.

Buduće aktivnosti CCEE-a. Prihvaćeno je da se nastavi s pripremama pojedinih inicijativa predviđenih u kalendaru za posljednje mjesece 2011., za 2012. i 2013. Na poseban način za sljedeće mjesece naznačeni su: 40. obljetnica CCEE-a (1971.-2011.), 22. studenog 2011. u Rimu kada je, između ostalog, predviđeno da svoje intervjue izreknu državni tajnik Svete Stolice kardinal Tarcisio Bertone i mons. Salvatore Fisichella, predsjednik Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije, filozof Rémi Brague i poštovani g. Luca Volonte, predsjednik narodno-kršćanske demokratske grupe (EPP-DC) u skupštini Vijeća Europe; i 14. susret biskupa Katoličke Crkve istočnog obreda koji će se održati u Oradeu, (Rumunjska), od 3. – 6. studenog 2011. na temu „Evangelizacija u Katoličkim crkvama istočnog obreda u Europi“. Između ostalih, za 2012. predviđene su aktivnosti: 12. susret predsjednika biskupskih konferencija Jugoistočne Europe (Strasbourg, ožujak 2012.), kongres o katehezi (Rim, 7.–10. svibnja 2012.) na temu kršćanske inicijacije, susret odgovornih osoba na nacionalnoj razini za „socijalna pitanja“ biskupskih konferencija (Trst, 3.–5. rujna 2012.), 2. europski socijalni dani koji se organiziraju zajedno s COMECE-om a predviđeni su za 2013. u Granadi (Španjolska). Plenarno zasjedanje je, također, odlučilo osnovati radnu grupu sa zadaćom da utvrdi načine konstituiranja jedne nove komisije CCEE-a koja bi se posebno pozabavila svećeničkim zvanjima.

U kontekstu služenja CCEE-a Crkvi u Europi, predstavljen je, između ostalog, Euro-cathinfo.eu, službeni informativni portal i Intranet biskupskih konferencija u Europi (bit će „on-line“ do kraja godine).

U Tirani, sudionici su također informirani o sljedeća dva svjetska susreta kojima se ističu ključnih aspekti poslanja Katoličke Crkve i koji će se održati u Europi: Svjetski susret obitelji (Milano, Italija, od 30. svibnja do 2. lipanj 2012.) i 50. Međunarodni euharistijski kongres (Dublin, 10.–17. lipnja 2012.).

Ekumenizam. U okviru ekumenskog dijaloga, sudionici su upoznati s radom Zajedničkog odbora CCEE-KEK (Konferencije europskih crkava) i Drugog europskog katoličko-pravoslavnog foruma (Rhodos, 18. – 22. listopada 2010.). Treći europski katoličko-pravo-

slavni foruma održat će se u Lisabonu (Portugal), 4.–7. lipnja 2012.).

Apostolski pohodi pape Benedikta XVI. u Europi. Tijekom zasjedanja predsjednici su primili na znanje nekoliko kratkih izvješća o nedavnim apostolskim pohodima pape Benedikt XVI., a na osobit način: o pohodu u Hrvatskoj (4.–5. lipnja 2011.), o Svjetskom danu mladih (Madrid, od 16. – 21. kolovoza 2011.) i o Papinu pohodu u Njemačkoj (22. – 25. rujna 2011.). Sve Biskupske konferencije, kojih se ovi pohodi tiču, suglasne su u isticanju su pohodi bili prigoda velikog crkvenog jedinstva i snažnog Papina svjedočenja kao učitelja i nasljednik apostola. Uvijek su lokalni vjernici s velikim entuzijazmom, pozornošću i dušom prihvatili Papine riječi koje nisu upućene samo vjernicima u pojedinoj zemlji nego cijeloj Europi. Također su se susreti s civilnim institucijama i predstavnicima drugih religija pokazali kao prigode velikog bratstva.

Kršćani u Svetoj zemlji. Plenarno zasjedanje izrazilo je određenu brigu za svjedočenje latinskog jeruzalemskog patrijarha Fouada Twala koji je izvijestio o teškom položaju u kojem žive kršćanske zajednice u Svetoj Zemlji. Kako bi se zaustavilo iseljavanje kršćana koji bježe iz stanja nesigurnosti i bijede, nužno je da biskupske konferencije u Europi nastave svoje nastojanje u senzibiliziranju vlastitih vjernika u potpori kršćana u Svetoj Zemlji i preko promicanja hodočašća.

Odnos između europskih institucija i Crkve. U temu dijaloga s europskim institucijama uveli su mons. André Dupuy, apostolski nuncij pri Europskoj uniji, mons. Adrianus van Luyn, predsjednik COMECE-a i mons. Piotr Mazurkiewicz, generalni tajnik COMECE-a. U temu dijaloga s Vijećem Europe u Strasbourgu uveo je mons. Aldo Giordano, stalni promatrač pri Vijeću Europe. Iz njihovih izvješća jasno je vidljiva želja Crkve da prati rad europskih institucija preko jasnog i stalnoga rada prožetog dijalogom.

Promatranje slučajeva diskriminacije i netrpeljivosti prema kršćanima u Europi. Predstavljene su aktivnosti ureda za promatranje koje svjedoče o zabrinjavajućem ponovnom rastu slučajeva diskriminacije i netrpeljivosti u odnosu prema kršćanima i u Europi. Biskupske konferencije su pozvane da pomognu aktivnosti ureda za promatranje na

osobit način u utvrđivanju objektivnosti slučajeva koji dolaze sv do ureda za promatranje i u traženju, nakon što se potvrdili istinitost, odgovarajućih rješenja kako bi se informirale lokalne vlasti o onom što se događa slijedeći na taj način smjernice koje suitim rezolucijama OESS-a.

Na zasjedanju su također sudjelovali mons. Dimas Lara Barbosa, nadbiskup mitropolit iz Campo Grandea (Brazil) i drugi potpredsjednik **CELAM-a** (Latinsko-američko biskupsko vijeće), i mons. Simon Ntamwana, nadbiskup iz Gitegae i delegat **SECAM-a** (Vijeće biskupskih konferencija Afrike i Madagaskara). Suradnja sa SECAM-om konkretizirat će se ove godine preko Simpozija afričkih i europskih biskupa (Rim, 13–17. veljača 2012.) na temu „Pastoralna solidarnost u globaliziranom svijetu“.

Na kraju radnog dijela zasjedanja predsjednici biskupskih konferencija zahvalili su: mons. Rroku Mirditi i njegovim suradnicima za njihovo srdačno gostoprimstvo, mons. Ramiru Molineru Inglésu, apostolskom nunciju u Albaniji, i na kraju kardinalu Marku Ouelletu, prefektu Kongregacije za biskupe, koji je pratio rad zasjedanja. Radni dio zasjedanja održan je u srdačnom i prijateljskom ozračju, a obogaćeni su trenutcima molitve i svakodnevnim slavljenjem Euharistije s lokalnom zajednicom. Posebno intenzivan trenutak bio je susret s časnom sestrom franjevkom Marijom Kaleta, koja je na kraju zasjedanja iznijela svoje kršćansko svjedočanstvo pod komunističkim režimom.

(kta)

Tiskovna konferencija povodom završetka unutarnjih radova u katedrali

Konferencija za novinstvo, u povodu završetka unutarnjih radova u sarajevskoj katedrali Srca Isusova, održana je u petak, 14. listopada u Nadbiskupskom ordinarijatu vrhbosanskom u Sarajevu. Na konferenciji su o radovima govorili: kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski, njemački svećenik mons. Heribert August, počasni kanonik Kaptola vrhbosanskog, i gosp. Dieter Philipp (Diter Filip) iz njemačkog grada Aachena (Ahen), voditelj radova na obnovi unutrašnjosti katedrale.

Osvrćući se na početku konferencije na značaj radova u katedrali, kardinal Puljić je, zahvaljujući djelatnicima medija na ukazanom interesu, istaknuo da je sarajevska katedrala kroz svojih 122 godine postojanja ponos grada i svih stanovnika Sarajeva i svih građana Bosne i Hercegovine. Nakon što je u kratkim crtama opisao povijest prvostolnice posvećene Srcu Isusovu, kazao je da je, nakon smrti rektora katedrale mons. Marka Josipovića, njegov prijatelj mons. August izrazio zanimanje za unutarnju obnovu katedrale. Objasnio je da je, zahvaljujući mons. Augustu, za izvođenje radova izabran gosp. Philipp, koji je do sada radio na obnovi više od stotinu crkava. Spomenuo je da je na obnovi unutrašnjosti katedrale radio i njegov suradnik restaurator Peter Rohn dok je za

elektriku je bio zadužen Slawa Schreider. Rekao je i da je radove izvodilo poduzeće „Color palette“ na čelu s sa direktorom Jozom Jozićem, a da je izvođač električnih radova bilo poduzeće „Strom export“ s Ilidže. Kazavši da se ovom restauracijom vraća izvorni izgled katedrale iz 1889. godine, napomenuo je da ova obnova ujedno značila i lijepu gestu zbližavanja sa prijateljima iz Aachena. Izrazio je na kraju nadu da će Grad i Kanton Sarajevo znati vrjednovati katedralu kao istinski spomenik kulture čuvajući njezinu vanjštinu i ne dopuštajući organiziranje neprimjerenih događaja ispred katedrale.

Mons. Heribert je u svom obraćanju podsjetio da ga više od trideset godina veže prijateljstvo s prof. Josipovićem, koji je preminuo prije dvije godine, a obnašao je službu kanonika Vrhbosanskog kaptola i dekana na Vrhbosanskoj katoličkoj teologiji odnosno na Katoličkom Bogoslovnom fakultetu u Sarajevu. Spomenuo je da je, dok je boravio u Sarajevu u posjeti bolesnome Marku u bolnici na Koševu te uskoro išao i na njegovu sahranu, žaleći za dragim prijateljem i pogođen njegovom smrću, došao na ideju da pokrene unutrašnju obnovu katedrale u njegovu čast i kao znak njihova prijateljstva. „Dobrota i ljepota ljudi ovdje u Sarajevu polučili su u meni ideju da katedralu

učinim ljepšom jer je ona majka svih crkava u Vrhbosanskoj nadbiskupiji, a ujedno je i privlačno mjesto za turiste. Tako sam spontano odlučio predložiti kardinalu Puljiću i kolegama kanonicima ovdje u Sarajevu renoviranje katedrale uz pomoć darovatelja iz Aachena“, rekao je mons. August spomenuvši da je to bilo moguće izvesti uz pomoć oko stotinu darovatelja koji su svoju motivaciju za pomoć u renoviranju katedrale nalazili u želji da ovdašnjim katolicima pomognu u obnovi mjesta za molitvu i da ljudima drugih religija pokažu dobar znak zajedništva Katoličke Crkve u svijetu. Naglasio da je pri odabiru djelatnika za izvršavanje restauracije na umu imao želju da uposli domaće tvrtke kako bi dao svoj doprinos obnovi zemlje nakon rata.

Gosp. Philipp novinarima je opisao svoj prvi susret sa sarajevskom katedralom kazavši kako je ostao ugodno iznenađen izgledom i mjestom na kojem se nalazila katedrala u gradu Sarajevu. Istaknuvši da ova katedrala, sa svojom 120-godišnjom poviješću, ima ogroman značaj za zapadni svijet, rekao je da je proces restauracije započeo uzimanjem uzoraka i istraživanjem arhivskih crteža koji su prikazivali izgled originalnih slika u katedrali. Napomenuvši da je od rujna 2010. u vraćanje ponovnog izgleda unutrašnjosti katedrale utrošeno oko 16.000 radnih sati, pojasnio je da su restauraciju izvršili djelatnici firme “Color paleta“, koje je podučavao restaurator Peter Rohn, a koji su, prema ocjenama g. Philippa, posao uradili na razini njemačkih stručnjaka.

Upitan za komentar o restauraciji katedrale, kardinal Puljić je kazao da teško oštećene freske-slike ovog puta nisu restaurirane dok je u izvornom obliku obnovljena sva druga ornamentika i unutrašnjost u povodu 130. obljetnice uspostave redovite crkvene hijerarhije u Bosni i Hercegovini.

Na novinarski upit o financijskim sredstvima uloženim u ovaj projekt, mons. August je odgovorio da je za restauraciju utrošeno otprilike 500.000,00 EUR-a. Napomenuo je da je predviđena i restauraciju orgulja za čije financiranje su zainteresirana dva darovatelja, a obnova orgulja koštala bi oko 100.000,00 EUR-a. Upitan da prokomentira visinu domaćih donacija s raznih razina vlasti, kardinal Puljić je kazao da je riječ o sredstvima koja bi ukupno mogla iznositi oko 20.000KM.

Na novinarsko pitanje o tome, koja je faza restauracije bila najzahtjevnija, g. Philipp je kao olakšavajuću okolnost naveo činjenicu da su tijekom ispitivanja pronašli oko 90% originalnih sadržaja što im je uvelike pomoglo u oživljavanju prvobitnog izgleda unutrašnjosti katedrale.

Upitan da pojasni što je mislio pod “organiziranjem neprimjerenih događaja ispred katedrale“, kardinal Puljić je, ističući sakralnu dimenziju ovog objekta, objasnio da neka događanja mogu povrijediti osjećaj svetoga kod katolika te naveo potrebu da se to uvaži sa strane javnosti te kantonalnih, gradskih i općinskih vlasti.

(kta)

Dodijeljena imenovanja i odlikovanja svećenicima, redovnicima i laicima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Sarajevska katedrala, 15. 10. 2011.

Na kraju Mise zahvale za završetak radova na unutarnjoj obnovi sarajevske katedrale Srca Isusova, koju je 15. listopada predslavio nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić u zajedništvu s vojnim biskupom u BiH mons. dr. Tomom Vukšićem, umirovljenim pomoćnim biskupom iz njemačkog grada Aachena (Ahen) mons. Karlom Regerom i pomoćnim biskupom vrhbosanskim mons. dr. Perom Sudarom te uz suslavlje oko 40 svećeni-

ka i sudjelovanje velikog broja vjernika, apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Alessandro D’Errico dodijelio je odlikovanja pojedinim svećenicima, redovnicima i laicima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Prije dodjele nuncij D’Errico je kazao je kako je, imajući u vidu proslavu 130 godina Nadbiskupije, zajedno s kardinalom Puljićem, zamolio Svetog Oca da, u čast povijesti Nadbiskupije i kao znak ohrabrenja za budućnost,

za ovu svečanu prigodu dodijeli odlikovanja pojedinim svećenicima, redovnicima i laicima. Napomenuo je da je bila duga lista onih osoba koje su dostojne i kvalificirane za dodjelu ovakvih priznanja te da je poteškoća u tome što se broj morao uskladiti s pravilima i brojčanom proporcionalnošću za dodjelu odlikovanja.

„Danas sam radostan što mogu objaviti da je Sveti Otac prihvatio našu zamolbu i – za ova trenutak – a) imenovao sedam novih monsinjora; odlikovao 'Križem za Crkvu i Papu' dvojicu redovnika; i c) podijelio naslov 'Viteza sv. Silvestra pape' dvojici izvrsnih laika“, rekao je nuncij D'Errico. Napominjući kako je riječ o osobama koje svi dobro poznaju te nema potrebe govoriti o njihovim ljudskim vrlinama i njihovoj revnosti u služenju Crkvi, nuncij D'Errico je potom je pročitao i podijelio sljedeća imenovanja i odlikovanja: generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije preč. mr. Luka Tunjić imenovan je monsinjorom prelatom; monsinjorom kapelanom imenovani su: rektor katedrale i kanonik preč. Ante Meštrović, sudski vikar Vrhbosanske nadbiskupije i župnik u Kupresu preč. mr. Marko Tomić, ekonom Vrhbosanske nadbiskupije preč. Luka Kesedž-

ić te trojica svećenika profesora na Katoličkom bogoslovnom fakultetu dekan prof. dr. Pavo Jurišić, prof. dr. Franjo Topić i prof. dr. Niko Ikić. Odlikovanje „Križ za Crkvu i Papu“ nuncij D'Errico dodijelio je dvojici članova Franjevačke provincije Bosne Srebrene: profesoru i gvardijanu na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu dr. fra Slavku Topiću i gvardijanu franjevačkog samostana sv. Ante na Bistriku fra Perici Vidiću. Vitezom Reda sv. Silvestra odlikovani su gospodin Anto Ivić iz Sarajeva i gospodin Grga Vukančić iz župe Borovica kod Vareša.

Nakon dodjele imenovanja i odlikovanja nuncij D'Errico je još jednom pozvao sve da zahvale Bogu za sve milosti i sve blagoslove kojima prati hod Vrhbosanske nadbiskupije o čemu svjedoče radovi na obnovi katedrale i danas dodijeljene papinska odlikovanja. „Također vas pozivam da intenzivirate svoju sinovsku odanost Svetom Ocu koji je ovim odlikovanjima htio izraziti svoju duhovnu blizinu i svoju potporu, ne samo kardinalu Puljiću, nego i različitim kategorijama Božjeg naroda koji žive u Nadbiskupiji“, kazao je nuncij D'Errico.

(kta)

Smrtni ostaci nadbiskupa Čekade preneseni u sarajevsku katedralu

Misu zadušnicu za pokojnog nadbiskupa Smiljana Franju i za sve preminule Vrhbosanske nadbiskupe predslavio je kardinal Vinko Puljić

U petak, 28. listopada, iz grobnice obitelji Čekada na sarajevskom gradskom groblju Bare preneseni su u sarajevsku katedralu Srca Isusova smrtni ostatci vrhbosanskog nadbiskupa dr. Smiljana Franje Čekade. Misu zadušnicu za pokojnog nadbiskupa Smiljana Franju i za sve preminule vrhbosanske nadbiskupe predslavio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić uz suslavlje 24 svećenika među kojima su bila i dvojica tajnika nadbiskupa Čekade: fra Leopold Rochmes, generalni vikar Beogradske nadbiskupije i član Franjevačke provincije Bosne Srebrene koji je bio tajnik najprije u Skopju pa potom u Sarajevu, i vlč. mr. Božo Odošić, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu. Na

Misi su sudjelovali i sin pokojnog nadbiskupova brata Vladimira Želimir Čekada i kćeri Dubravka Šeparović i Smiljana Katilinić, a njih troje žive u Zagrebu. Na Misi je, između ostalih, sudjelovao i veći broj sestara Služavka Malog Isusa na čelu s provincijalnom glavaricom s. Admiratom Lučić.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je zahvalio rodbini pokojnoga nadbiskupa Čekade za suglasnost da se njegov smrtni ostaci prenesu u katedralu gdje su već sahranjeni nadbiskupi Josip Stadler, Marko Alaupović i Marko Jozinović dok su smrtni ostaci nadbiskupa Ivana Šarića godine 1997. dovezeni iz Madrida i položeni u crkvu sv. Josipa na Marijinom Dvoru u Sarajevu. Potom je ukratko prikazao

životni put nadbiskupa Čekade podsjetivši da je rođen 29. kolovoza 1902. u Uskoplju (Donji Vakuf) u obitelji s petoro djece, od kojih su uz njega i dva brata - Čedomil i Milivoj - postali svećenici. Spomenuo je da je Smiljan Franjo 1925. godine zaređen za svećenika Vrhbosanske nadbiskupije nakon čega mu je povjerena župa Jelaške kod Olova. Kazao je da ga je nadbiskup Ivan Šarić uskoro poslao na studij u Rim na Papinsko sveučilište Gregoriana gdje je doktorirao 1928. godine. Dodao je da je po povratku u Sarajevo imenovan vjeroučiteljem i odgojiteljem u konviktu „Kralj Tomislav“ Hrvatskoga kulturnog društva „Napredak“ te da je od 1928. do 1933. bio urednik „Katoličkog tjednika“ da bi kasnije bio imenovan župnikom u Bosanskom Brodu gdje ga je 1939. zateklo imenovanje za pomoćnog biskupa vrhbosanskog.

Kardinal Puljić je nadalje podsjetio da je Smiljan Franjo Čekada 1940. imenovan skopsko-prizrenskim biskupom, a 1967. godine vrhbosanskim nadbiskupom koadjutorom s tim da rezidencijalnim nadbiskupom postao 1970. godine. Kazao je da je nadbiskupu Čekadi, nakon što je 1946. godine umro biskup banjolučki mons. Josip Garić, bila povjerena i privremena uprava Banjolučkom biskupijom do 1949. godine. Istaknuo je i da je, u vrijeme kada je komunistička vlast podupirala tzv. svećenička udruženja, bio progonjen i zlostavljan pa mu je čak bio zabranjen dolazak u BiH. Kao posebnu zaslugu nadbiskupa Čekade, kardinal Puljić je spomenuo ponovno otvaranje Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa 1969. godine kada je bio primoran otkupiti od vlasti oduzeti dio zgrade Bogoslovije. Kazao je i da je ponovno pokrenuo službeno glasilo „Vrhbosna“, otvorio Misijsku središnjicu, pokrenuo glasilo „Vrelo Života“... Spomenuvši da je na-

dbiskup Čekada preminuo 18. siječnja 1976. u Sarajevu, kazao je da će u istu grobnicu biti preneseni i zemni ostatci nadbiskupa Marka Alaupovića iz grobnice u koju je sahranjen prvi vrhbosanski nadbiskup sluga Božji Josip Stadler. Dodao je da će tako u jednoj grobnici ostati samo zemni ostaci nadbiskupa Stadlera za kojeg je pokrenut dijecezanski proces proglašenja blaženim. Izrazio je radost što mu je pošlo za rukom prebaciti i smrtne ostatke nadbiskupa Šarića iz Madrida u Sarajevo pa tako svi vrhbosanski nadbiskupi počivaju u sjedištu Vrhbosanske nadbiskupije. Pozvao je svećenike i vjernike na zahvalnost svima biskupima koji su svjedočili vjeru u Vrhbosanskoj nadbiskupiji i u cijeloj Bosni i Hercegovini.

Na kraju Mise kardinal Puljić i nazočnici, svećenici, redovnice i vjernici izmolili su opijelo kod lijesa nadbiskupa Čekada koji je potom stavljen u grobnicu u dnu katedrale u kojoj su pohranjeni smrtni ostaci nadbiskupa Alaupovića i Jozinovića.

Život i djelovanje nadbiskupa Smiljana kao ordinarija biskupa u Skopju i kao nadbiskupa u Sarajevu ove godine okrunjen je i medaljom države Izrael, Jad Vashem, Jeruzalem od 8. veljače 2011. koja je utvrdila da je Smiljan Franjo Čekada kao skopski biskup pod cijenu vlastitog života spašavao Židove iz tamošnjeg logora u vrijeme drugog svjetskog rata. Medalja „Pravednik među narodima“ post mortem Smiljanu Franji Čekadi u Skopju (Makedonija) uručena je živim nasljednicima brata Vladimira: sinu Želimiru i njegovim sestrama Dubravki i Smiljani u Skoplju prigodom otvaranja Memorijalnog centra holokausta u Skoplju 10. ožujka 2011.

(kta)

Blagoslovljen kamen temeljac Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“

U subotu, 22. listopada svečano je blagoslovljen kamen temeljac Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih u Sarajevu i proslavljen blagdan blaženog Ivana Pavla II. čije ime nosi ovaj Centar. Svetu misu predslavio je i kamen temeljac blagoslovio nadbiskup metropolit

vrhbosanski kardinal Vinko Puljić. Suslavilo je dvadesetak svećenika među kojima je bio veliki prijatelj i podupiratelj ovog Centra vlč. Meinolf Wacker (Majnolf Vaker), župnik njemačke župe Kamen, te biskupijski povjerenici iz Banje Luke i Mostara vlč. Ilija Piličić i don Mladen

Šutalo kao i povjerenik za mlade iz Slovenije.

Pozdrav kardinalu Puljiću i svim nazočnicima uputio je voditelj Centra i Ureda za mlade Biskupske konferencije BiH vlč. dr. Šimo Maršić. Zaželio je dobrodošlicu nazočnim svećenicima, redovnicima i redovnicama, donatorima katoličke organizacije Renovabis iz Njemačke, austrijskom veleposlaniku Donatusu Kocku (Kok), predstavnicima poduzeća „Euroing“ koje izvodi radove, vijećnicima za mlade, djelatnicima Centra i svima drugima. „Blaženi Ivan Pavao II. bio je veliki prijatelj mladih, vjerovao je u mlade i imao povjerenja u njih. Danas, kada prvi put slavimo liturgijski spomendan, čvrsto vjerujem da nas je njegov zagovor pratio kako u životu samog Centra tako i u izgradnji Centra i vjerujem da će tako biti i u budućnosti. Izgradnjom ovog Centra Katolička Crkva želi reći da ima povjerenje u mlade koji su budućnost i Crkve i društva. Želimo izgraditi fizičko mjesto susreta, edukacije i duhovnosti za mlade i svojom zauzetošću i žarom udahnuti život u infrastrukturu koja nastaje“, kazao je dr. Maršić ističući kako mu je poznato da mnogi danas s njima mole i da su u mislima s njima. Pozvao je sve da nastave svojom potporom i molitvom podržavati život, rad i izgradnju Centra na dobrobit budućnosti mladih katolika u Sarajevu, Vrhbosanskoj nadbiskupiji i cijeloj Crkvi u BiH kao i na dobrobit cijelog društva.

Pozdrav je uputio i volonter Kristijan Hrgić koji je kazao da, kao jedan od osnivača Udruge katoličkih studenata „Emaus“ prije trinaest godina, nije ni sanjao da će jednog dana biti nazočan polaganju kamena temeljca za izgradnju Centra za mlade Vrhbosanske nadbiskupije. Podsjetio je da su se u početku sastajali po raznim župama, kućama, kavanama, parkovima, u zgradi Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog i Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa. „Mogu u ime svih nas reći da nam je drago da su tada naši crkveni poglavari imali sluha i da su nam podarili svećenika koji će sa svima nam izgraditi jedan ovakav centar. Danas nam se taj san i ostvario“, kazao je Kristijan.

Kardinal Puljić je potom blagoslovio gradilište Centra u koji je već uloženo puno truda i sredstava. U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je istaknuo kako je san postao stvarnost kada je riječ o pastoralu mladih. Prisjetio se povratka dr. Maršića sa studija pastorala u

Rimu i uspostavljanja mosta povezanosti s Centrom za mlade njemačke nadbiskupije Paderborn preko vlč. Wackera koji je pomogao u ostvarenju te ideje. Istaknuo je da su brzo i lako izabrali da Centar nosi ime pape Ivana Pavla II. i prije nego je proglašen blaženim. Pojasnio je da je dan izbora Ivana Pavla II. za papu izabran za proslavu njegova blagdana. Odgovarajući na pitanje, zašto je Vrhbosanska nadbiskupija, pored brojnih drugih potreba, krenula u izgradnju ovog Centra, pročitao je pismo koje mu je uputio je jedan mladić ispunjen tjeskobom i strahom zbog puno toga lošega što se u svijetu događa. „Ovaj Centar bi trebao biti odgovor na ovo pismo. Mladi se trebaju suprotstaviti negativnoj energiji koja se nameće u javnosti i koja ruši moral, gazi čovjeka i otima mu sisao života. „Blaženi Ivan Pavao II., kada je izabran za papu, pozvao je mlade da otvore vrata Kristu. Ovaj Centar želi biti upravo ta poruka mladima: ne bojte se života; otvorite vrata Kristu!“, rekao je kardinal Puljić pozivajući mlade da u Kristu traže odgovor i čuvaju unutarnje svjetlo. „Zato smatram da je ovaj hrabri potez, koji je bio moguć samo zahvaljujući brojnim dobročiniteljima, pozitivna poruka vama mladima. Centar je mjesto gdje ćete moći otkriti sebe i odgovoriti na pitanje, što vi možete u životu učiniti i kako ćete sebe, kao osobe izgrađenog karaktera, savjesti i morala, ugraditi u budućnost i u ovaj svijet unijeti više svjetla“, poručio je kardinal Puljić potičući mlade da nauče ljubiti i tu ljubav u život utkati što je najveća životna škola.

Potom je pročitana povelja o izgradnji Centra koju su potpisali kardinal Puljić i dr. Maršić. Povelju je kardinal Puljić ugradio u kamen temeljac. Osim kruha, vina i vode, mladi su na dar donijeli: Ugovor o volonterstvu i certifikate o završenim edukacijama, knjižicu o različitim programima za mlade po nazivom „Malim koracima“ i projekt izgradnje Centra za mlade. Tijekom Mise pjevao je bend „Emaus“.

Nakon Mise upriličena je prezentacija rada i aktivnosti Centra te predstavljanje gradnje Centra. O povezanosti mladih iz Njemačke i Bosne i Hercegovine govorio je vlč. Wacker izražavajući radost zbog izgradnje Centra. O svom volonterskom iskustvu govorile su Ivana Galić i Kristijan Hrgić nakon čega je uslijedilo potpisivanje ugovora s volonterima. Nazočnicima se na kraju obratio kardinal Puljić, a uslijede-

dio je prigodni domjenak.

Prije polaganja kamena temeljca upriličena je prodajna izložba koju su organizirali: volonteri župnog Caritasa Svih Svetih iz Seseveta kreativna radionica „Anđelčić“, Dom za djecu bez roditeljskog staranja „Egipat“, Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj djece „Mjedena“ Sarajevo, članovi Vijeća za mlade i volonteri Vrhbosanske nadbiskupije.

Nadbiskupijski centar za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ utemeljen je 30. ožujka 2007. godine sa sjedištem u Gatačkoj broj 18, Odlukom o osnivanju od strane Vrhbosanske nadbiskupije, a upisan je u Registar za Katoličku crkvu u Bosni i Hercegovini kod Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine 31. svibnja 2007. Prije utemeljenja djelovao je Ured za mlade Vrhbosanske nadbiskupije od 2004. u prostorijama Vrhbosanskog ordinarijata. NCM „Ivan Pavao II.“ svoj dan obilježavao je 2. travnja na

dan kada je Papa Ivan Pavao II. zaštitnik Centra preminuo. S obzirom da se 22. listopada kalendarski slavi liturgijski blagdan blaženog Ivana Pavla II. od ove godine na ovaj dan slavimo dan Centra.

Od samog početka rada Centar nudi mladima Nadbiskupije mogućnost da kroz razne projekte slobodno izraze svoje darove, talente, kreativnost, ali isto tako i da unaprijede svoje znanje, te ono najvažnije - ojačaju vjeru. Misao vodilja svih koji sudjeluju u radu Centra je pomoći mladom čovjeku u odgoju za život i da raste u svojoj vjeri, te da u sebi ujedini te dvije stvarnosti: život i vjeru.

Izgradnja je počela u 20. lipnja 2011. godine uz svesrdnu pomoć svih župa nadbiskupije, donatora i ljudi dobre volje.

(kta)

Mons. Dražen Kutleša imenovan biskupom koadjutorom Porečko-pulske biskupije

Sveti Otac Benedikt XVI. imenovao je svećenika Mostarsko-duvanjske biskupije mons. Dražena Kutlešu biskupom koadjutorom Porečko-pulske biskupije.

Imenovanje mons. Kutleše obznanio je, 17. listopada u 12 sati u Biskupskom ordinarijatu u Mostaru apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Alessandro D'Errico.

Mons. Kutleša rođen je 25. rujna 1968. u Tomislavgradu u Bosni i Hercegovini. Nakon što je završio malo sjemenište u Dubrovniku, nastavio je studij filozofije i teologije u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu. Za svećenika Mostarsko-duvanjske biskupije zaređen je 29. lipnja 1993. Godine 2001. doktorirao je kanonsko pravo na Papinskom sveučilištu Urbaniana. Od godine 1993. do 1995. obnašao je službu župnog vikara u katedralnoj župi u Mostaru. Od 1998. do 2006. mons. Kutleša je obnašao sljedeće službe: upravitelj župe Grude, predavač kanonskog prava na Teološkom institutu u Mostaru, vicekancelar u Biskupskom ordinarijatu u Mostaru, član Zbora konzultora i Svećeničkog vijeća, član Komisije Justitia et Pax Biskupske konferencije BiH. Od 2006. godine radi u službi Zbora za biskupe.

Od 2011. suradnik je u Zbora za bogoštovlje. Autor je različitih publikacija i Katoličkog mjesečnika „Crkva na kamenu. Govori talijanski, njemački i engleski jezik.

Nakon imenovanja za biskupa koadjutora mons. Kutleša je dao sljedeće priopćenje za javnost:

„Zahvalan sam Svetom Ocu Papi Benediktu XVI. na velikom povjerenju koje mi je iskazao, dajući mi ovu odgovornu zadaću u službenju narodu Božjem koji boravi u Porečko-pulskoj biskupiji s dijecezanskim biskupom mons. Ivanom Milovanom kojeg srdačno pozdravljam.

Crkva u Hrvatskoj jest i želi ostati vjeran dio opće Crkve, pod vodstvom Pape, koji joj je također nedavno, svojim nezaboravnim pohodom očitovao svoju duboku naklonost i ujedno ljubav prema svemu hrvatskom narodu i svoje poštovanje prema državnim vlastima. U tom duhu, također, Porečko-pulska biskupija želi služiti vjeri i kršćanskom životu naroda Božjega koji se nalazi na njezinu teritoriju, i želi biti uključena na miran i konstruktivan način u život nacionalne zajednice.

Stoga, prihvaćajući svoju novu pastoralnu službu u osjetljivu razdoblju života Porečko-pulske biskupije, svjestan sam da u sljedećim

godinama moram posvetiti sve svoje snage za dobro ove mjesne Crkve – koja je bogata poviješću, vjerom i kulturom – u svim svojim mnogostrukim vidovima.

Na početku svoje službe, uzdajući se u pomoć Duha Božjega, računam na bratsku blizinu dijecezanskog biskupa Milovana, subraće biskupa, na suradnju svećenika i na molitvu

vjernika. Tako se, s obnovljenim zalaganjem i oduševljenjem, možemo posvetiti velikim zadacima koje su pred nama i izazovima naviještanja i odgoja mladih u vjeri, obnovi crkvenoga života i zauzetosti za dobro društva“, stoji u priopćenju mons. Kutleše.

(kta)

Mato Zovkić

Tijelo nadbiskupa Čekade preneseno s groblja u katedralu

Nakon premještaja sa službe biskupa u Skoplju, dr. Smiljan Franjo Čekada preuzeo je upravu Vrhbosanske nadbiskupije 6. siječnja 1968. kao apostolski administrator a od 13. siječnja 1970. kao rezidencijalni nadbiskup. Dao je podići obiteljsku grobnicu u katoličkoj parceli groblja „Bare“ u Sarajevu te u nju prenijeti smrtne ostatke svoji roditelja Andrije (+ 1944) i Anđelke r. Karlović (+1952), brata svećenika Milivoja (+ 1961); u nju je kao vrhbosanski nadbiskup sahranio tijelo svoje sestre Nede (+ 25. 2. 1974). U oporuci je napisao da i on želi tu biti sahranjen, što je učinjeno 21. siječnja 1976. Njegov stariji brat Čedomil bio je kanonik i umro je 26. rujna 1986. u Dubrovniku ali je sahranjen tu.

Sadašnji vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić predložio je na sjednici ordinarijata da se tijelo nadbiskupa Čekade prenese u novu grobnicu za nadbiskupe u katedrali. Odlučeno je da to bude ubrzo poslije svečanosti ponovne predaje katedrale u punu funkciju nakon unutarnje restauracije, koja je obavljena 15. listopada. U tu svrhu ordinarijat je zamolio pismeni pristanak Smiljanova bratića Želimira Čekade i njegovih dviju sestara Dubravke Šeparović r. Čekada i Smiljane Katalinić r. Čekada koji svi žive u Zagrebu. U svom dopisu od 24. listopada oni su napisali i potpisali: „U skladu s time obitelj Čekada daje svoj pristanak Vrhbosanskoj nadbiskupiji da se smrtne ostaci našeg dragog

strica, nadbiskupa Čekade prenesu s groblja Bare gdje se nalazi obiteljska grobnica u grobnicu sarajevske katedrale“. Ovih troje i Želimirova kći Marija prihvatili su poziv nadbiskupa te bili gosti rezidencije od 27. do 30. listopada.

Ekonom nadbiskupije Mons. Luka Kesedžić dogovorio se s upravom Pokopa da njihovi djelatnici 28. listopada u 7 ujutro budu kod grobnice i omogućće uredno iskapanje. Uz ekonoma iskapanju je nazočio Želimir Čekada te kanonik Zovkić. Od uprave groblja ekonom je dobio točan podatak gdje je u grobnici smješten pokojnikov lijes a Želimir je znao da je metalni lijes bio odozgo pokriven staklom te da bi se trebala vidjeti mitra i misnica. Tako je i bilo. Kako su istrunuli drveni i metalni lijes, a ljubičasta misnica očuvala na okupu pokojnikove kosti, radnici su pažljivo stavili tjelesne ostatke u novu platnenu vreću, zatim u novi metalni i drveni lijes. Tijelo je u 10 sati dovezeno u katedralu te izloženo pred svetištem. U trenutku unošenja lijesa u katedrali se našao fra Leopold Rochmes, tajnik biskupa Čekade u Skoplju, koji je za tu zgodu doputovao sa svoje sadašnje službe iz Beograda. Misu zadušnicu predvodio je naš nadbiskup a pjevanje animirao vlč. Marko Stanušić. Nakon mise tijelo je odloženo u novu grobnicu za nadbiskupe, gdje su se već nalazili zemni ostaci nadbiskupa Alaupovića i Jozinovića.

Svijeće s grbovima biskupa Biskupske konferencije BiH podijeljene na misi u katedrali za pokojne (nad)biskupe, svećenike, redovnike i redovnice 3.11.2011.

Uzoriti gospodine Kardinale, preuzvišeni gospodo nadbiskupe, preuzvišena gospodo biskupi, kolege svećenici, časne sestre, bogoslovi, dragi vjernici!

Neprekinuti niz djelovanja jedne institucije - sto trideset godina, pogotovo na ovim našim nemirnim i uzavrelim područjima, je uistinu značajan jubilej. Dovoljno je spomenuti činjenicu da je u tom sto tridesetogodišnjem trajanju 14 godina bilo ratnih. Ovaj zadnji je za naše mjesne crkve u Sarajevu, Mostaru i Banja Luci imao najteže posljedice na svim razinama. No, usprkos tako bremenite i složene prošlosti, i sigurno baš zbog toga, Bog nas je obdarivao pastirima koji su poput praotaca naše vjere mudro i s ljubavlju prevodili povjerenja im stada. Na temeljima takve povijesti iščitavamo, s njima na čelu svi zajedno, znakove Božje providnosti i ljubavi zagledani u budućnost koja po ljudskim mjerilima ne daje nadu i sigurnost. No, svoju budućnost ne temeljimo na krhkim i lomljivim ljudskim snagama i interesima nego sa sviješću i biblijskim iskustvom, kad god je izabrani narod održao savez s Bogom da je imao Njegovu zaštitu i blagoslov. Zato su izazovi nove evangelizacije i godina vjere prigoda učvrstiti svoje zajedništvo s Bogom ali i svoje među biskupijsko zajedništvo iz kojeg će se roditi nova nada svima nama.

Zato je ovo prigoda moliti za naše nadbiskupe i biskupe, nasljednike apostola, da Duh Božji svakodnevno raspiruje žar ljubavi koja će ih nadahnjivati i koju će neumorno prenositi svojim svećenicima, redovnicima, redovnicama i svim vjernicima. Neka ta evanđeoska ljubav koja gradi i koja je garancija svačije budućnosti bude njihov program rada i života ali i svih nas.

Uz molitvu ovo je također prigoda, u osobama sadašnjih nadbiskupa i biskupa, zahvaliti njihovim predšasnicima, svećenicima, redovnicima i redovnicama koji su nas svaki na svoj način zadužili dobrotom i nesebičnošću.

Svijeća s utisnutim grbom svih ovdje nazočnih nadbiskupa i biskupa je znak naše duboke zahvalnosti za njihovo plodno djelovanje, i neka

im bude sjećanje na proslavu sto tridesete obljetnice obnove redovite crkvene hijerarhije u Bosni i Hercegovini. Svijeće s utisnutim grbovima će predati predstavnici svećenika, redovnika, redovnica i vjernika laika iz različitih institucija.

Apostolskom nunciju u Bosni i Hercegovini nadbiskupu mons. dr. Alessandru D'Erricu svijeću s njegovim grbom darovat će kao predstavnik redovnika član Franjevačke provincije Bosne Srebrene dr. fra Slavko Topić, gvardijan i profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu.

Nadbiskupu metropolitu vrhbosanskom kardinalu Vinku Puljiću svijeću s njegovim grbom darovat će kao predstavnik dijecezanskih svećenika – svećenik Vrhbosanske nadbiskupije mons. Ante Meštrović, kanonik, rektor katedrale.

Biskupu banjolučkom i predsjedniku Biskupske konferencije BiH mons. dr. Franji Komarici svijeću s njegovim grbom darovat će – kao predstavnica ljudi u raznim potrebama - gospođa Lidija Domić iz Doma sestara milosrdnica za stare i nemoćne na Stupu.

Biskupu mostarsko-duvanjskom i apostolskom upravitelju trebinjsko-mrkanskom mons. dr. Ratku Periću svijeću s njegovim grbom darovat će – kao predstavnica redovnica - provincijalna glavarica sestara Služavki Malog Isusa s. Admirata Lučić.

Vojnom biskupu u Bosni i Hercegovini mons. dr. Tomi Vukšiću svijeću s njegovim grbom darovat će – kao predstavnik svih bogoslova i sjemeništara - generalni duktora u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu Marko Jukić.

Pomoćnom biskupu vrhbosanskom mons. dr. Peri Sudaru svijeću s njegovim grbom darovat će – kao predstavnica djelatnika u prosvjeti i kulturi – direktorica srednje Medicinske škole pri Katoličkom školskom centru sv. Josip u Sarajevu gospođa Miodjka Kuburović.

Pomoćnom biskupu banjolučkom mons. dr. Marku Semrenu svijeću s njegovim grbom darovat će – kao predstavnik djece i mladih – predstavnici Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ u Sarajevu Ivana Vidović i Zvonko Zlović.

Luka Tunjić, generalni vikar

Statistike Katoličke crkve uz ovogodišnji Svjetski misijski dan (2011.)

Prema ustaljenom pravilu na predzadnju nedjelju listopada, koja je ove godine slavljenja 23. listopada, u cijelom svijetu s nekoliko iznimki obilježen je Svjetski misijski dan. Povodom ovog važnog dana kako u životu Katoličke crkve općenito, tako i na našim prostorima, zanimljiva je Statistika Katoličke crkve, koju svake godine dan dva pred ovu nedjelju objavljuje Fides, Tiskovna agencija vatikanskog Zbora za evangelizaciju naroda. Učinjeno je to i ove godine u petak, 21. listopada 2011. godine. Iako je Svjetski misijski dan prošao ova statistika zanimljiva je i aktualna i za brojne prijatelje misija koji su to poglavito postali i ostali čitajući Katolički tjednik. Prema svjedočenju lijepog broja čitatelja svaka statistika je zanimljiva i rado se čita, uspoređuje i pamti. Nadat je se kako će isto biti i s ovom statistikom. Ova statistika je napravljena prema „Statističkom godišnjaku Katoličke crkve“ zaključno s 31. prosincem 2009. godine, a donosi izvješća o broju katolika, dušobrižničkim strukturama te o aktivnostima u zdravstvu te u obrazovanju i u odgoju. Pri donošenju statistike u zagradama ili bez njih bit će u usporedbi s prethodnom godinom prikazane sve promjene, kako porast (+) tako i pad (-).

Stanovništvo svijeta

Dana 31. prosinca 2009. godine u cijelom svijetu živjelo je ukupno 6.777.599.000 ljudi, to jest 79.246.000 više u odnosu na prethodnu godinu. Porast stanovništva tiče se svih kontinenta. Prema kontinentima slika je sljedeća: Afrika +19.983.000, Amerika +8.744.000, Azija +47.702.000, Oceanija +967.000 i Europa +1.850.000.

Katolici

Na isti datum broj katolika bio je 1.180.665.000, a što je porast od 14.951.000 u odnosu na prethodnu godinu. Porast je zabilježen na svim kontinentima, a slika je sljedeća: Afrika +6.530.000, Amerika +5.863.000, Azija +1.814.000, Europa +597.000, Oceanija +147.000. Udio katolika na svjetskom planu porastao je za oko 0,02% i ukupno iznosi 17,42%. Prema kontinentima slika je sljedeća: Afrika +0,3%, Amerika +0,04%, Azija +0,01%,

dok je u odnosu na prethodnu godinu u Europi zabilježen pad od -0,2% i u Oceaniji od -0,3%.

Broj stanovnika i katolika na jednog svećenika

Broj stanovnika na jednog svećenika porastao je za 139 i na svjetskom planu broj se kreće oko 13.154. Prema kontinentima slika je sljedeća: porast u Americi +70, Europi +42 i Oceaniji +181, a pad je zabilježen u Africi -313 i Aziji -628. Broj katolika na jednog svećenika je 27, a prosječna vrijednost na svjetskom planu kreće se oko 2.876. Pri tom je broj bio u porastu na svim kontinentima osim Azije. Prema kontinentima slika je sljedeća: porast u Africi +25, Americi +32, Europi +16 i Oceaniji +25, dok je pad zabilježen u Aziji -30.

Crkvena područja i misijske postaje

Broj crkvenih područja porastao je za 11 i u usporedbi s prethodnom godinom ukupan broj je 2.956, s novim crkvenim područjima u Africi +3 i Americi +2 i Aziji +6. Ukupan broj misijskih postaja s vlastitim svećenikom je 1.850, a što je 185 više u odnosu na prethodnu godinu. Prema kontinentima slika je sljedeća: Afrika +280, Amerika +94, Azija -69, Europa -10 i Oceaniji -10. Broj misijskih postaja bez vlastitog svećenika porastao je u odnosu na prethodnu godinu za 5.459 i u cijelom svijetu danas iznosi 130.948. Porast je zabilježen u Africi +2.143, Americi +2.131, Aziji +937 i Oceaniji +278, dok je broj pao u Europi -30.

Biskupi

Broj biskupa porastao je u svijetu za 63 i danas iznosi 5.065. U istoj godini porastao je broj kako biskupa iz dijecezanskog klera tako i broj biskupa redovnika. Broj biskupa iz dijecezanskog klera iznosio je 3.828, što je 42 više u odnosu na prethodnu godinu, dok je broj biskupa redovnika iznosio 1.237, što je 21 više u odnosu na prethodnu godinu. Porast biskupa iz dijecezanskog klera zabilježen je na svim kontinentima: Afrika +2, Amerika +19, Azija +2, Europa +17, dok je broj pao samo u Oceaniji -4. Kod broja biskupa redovnika pad je zabilježen samo u Oceaniji -1, dok je broj rastao u Africi +10, Americi +4, Aziji +5 i u Europi +3.

Svećenici

Broj svećenika u svijetu je porastao za 1.427 i iznosi 410.593. Pad je zabilježen ponovno u Europi -1.674, dok je rast zabilježen u Africi +1.155, Americi +413659, Aziji +1.519 i u Oceaniji +14. Broj biskupijskih svećenika u svijetu je porastao za 1.535 i ukupno iznosi 275.542, s rastom u Africi +888, Americi +946 i Aziji +780 i u Oceaniji +26, a pad je ponovno bio u Europi -1.105. Broj svećenika redovnika pao je za 108, a njihov ukupan broj iznosi 135.051. Porast je zabilježen kao i u prethodnim godinama u Africi +267 i Aziji +739, a pad je zabilježen u Americi -533, Europi -569 i u Oceaniji -12.

Stalni đakoni

Ukupan broj stalnih đakona porastao je za 952 i u svijetu ih ima 38.155. Većinom je broj rastao u Americi + 552 i u Europi +326, a zatim slijede Oceanija (+ 57) i Azija +23, dok je broj opao u Africi -6. Broj stalnih đakona u biskupijama u svijetu iznosi 37.592 i u porastu je na svim kontinentima s ukupno 1.053. Porast je zabilježen na svim kontinentima s iznimkom Afrike -2. Za druge kontinente vrijedi sljedeća slika: Amerika +623, Azija +15, Europa +359 i Oceanija +58. Broj stalnih đakona iz raznih instituta iznosi 563 i u usporedbi s prethodnom godinom je u padu za 101. Pri tom porast je zabilježen u Aziji +8 i jedan pad broja u Africi -4, Americi -71, Europa -33 i u Oceaniji -1.

Braća laici i redovnice

Broj braće laika u svijetu je u padu za 412 i njihov broj iznosi 54.229. Porast je zabilježen u Africi + 294, dok je pad broja u Americi -195, Aziji -60, Europi -445 i u Oceaniji -6. Broj redovnica u svijetu ponovno je opao -9.697 i trenutno iznosi 729.371. Prema kontinentima slika je sljedeća: porast je i u ovoj godini u Africi + 1.249 i u Aziji +1.399, a pad je u Americi -4.681, Europi -7.468 i u Oceaniji -196.

Sekularni instituti

Broj članova muških sekularnih instituta u svijetu iznosi 737 i u usporedbi s prethodnom godinom opao je za 6 članova. Prema kontinentima slika je sljedeća: Afrika +35, Amerika +3, nepromijenjeno je ostalo u Oceaniji dok je broj pao u Americi -30 i Europi-13.

Broj članova ženskih sekularnih instituta pao je za 386. U svijetu ukupno ima 26.260 i u pora-

stu je. Prema kontinentima slika je sljedeća: pad je u Americi -30 i Europi -574, dok je broj u porastu u Africi + 37, Aziji +180 i u Oceaniji +1.

Misionari laici i katehisti

Broj misionara laika u svijetu ima 320.226 i njihov broj je porastao za 3.390. Pri tom broj je porastao u Africi +736, Aziji +3.774 i u Europi +428, a pad je zabilježen samo u Americi -1.531 i u Oceaniji -17. U svijetu je porastao broj katehista za 68.515 i iznosi ukupno 3.151.077. Porast je vidljiv u Africi +19.538, Americi +36.319, Aziji +13.365 i u Oceaniji +287. Jedini pad je bio u Europi -994.

Bogoslovi

Broj bogoslova u biskupijama i redovničkim zajednicama porastao je u svijetu za ukupno 954, a u svijetu ukupno ih ima 117.978. Porast je bio u Africi +565, Aziji +781 i u Oceaniji +15, dok je pad bio u Americi -60 i Europi -347.

Broj dijecezanskih bogoslova bio je 71.219, što je porast u usporedbi s prethodnom godinom +43, a broj redovničkih bogoslova iznosi 46.759, što je porast od +911 bogoslova. Porast dijecezanskih bogoslova bio je u Africi +425, Aziji +121, dok je pad bio u Americi -353, Europi -236 i u Oceaniji -14. Broj redovničkih bogoslova pao je za -211, a porast je bio u Africi +140, Americi +293, Aziji +600 i u Oceaniji +29.

Sjemeništarc

Broj sjemeništara biskupijskih i redovničkih rastao je u svijetu za 1.631 te ih ukupno ima 103.991. Porast je bio u Africi +1.765 i Aziji +211 i u Oceaniji +53, a njihov pad je bio u Americi -337 i u Europi -578. Broj dijecezanskih sjemeništara iznosio je 79.142, što je povećanje broja za +1155, a broj redovničkih sjemeništara iznosio je 24.849, što je povećanje broja za +476. Pad broja dijecezanskih sjemeništara bio je u Americi -264, Aziji -97 i u Europi -18, dok je njihov broj bio u porastu u Africi +1.483 i u Oceaniji +51. Broj redovničkih sjemeništara pao je u Americi -73 i u Europi -43, dok je njihov broj bio u porastu u Africi + 282, Aziji +308 i u Oceaniji +2.

Škole i odgojne ustanove

U cijelom svijetu postoje škole i odgojne ustanove u vlasništvu Katoličke crkve, a njihova slika je sljedeća: 68.119 pripreme škole s

6.522.320 učenika, 92.971 osnovne škole s 30.973.114 učenika, 42.495 škole drugog stupnja s 17.114.737 učenika, a što je ukupno 2.288.258 učenika koji posjećuju druge škole Katoličke crkve i 3.275.440 studenata koji studiraju na sveučilištima Katoličke crkve. U odnosu na prethodnu godinu u stalnom je porastu broj škola i učenika te studenata na svim područjima.

Ustanove za raznovrsnu skrb i karitativne ustanove

Broj ustanova za raznovrsnu skrb i karitativne ustanove u vlasništvu Katoličke crkve je 5.558 *bolnica* čije su ustanove većinom u Americi (1.721) i Africi (1.209), zatim 17.763 *ambulantni* većinom u Americi (5.495), Africi (5.280) i

u Aziji (3.634), 561 *lepra ambulanti* većinom u Aziji (288) i u Africi (174), 16.073 *staračkih domova, domova za stare i bolesne te domove za trajno tjelesno ili duševno oštećene osobe* većinom u Europi (8.238) i u Americi (4.144), zatim 9.956 *sirotišta* od kojih je jedna trećina u Aziji (3.406), zatim 12.387 *dječjih vrtića*, 13.736 *savjetovaništa za brak* najvećim dijelom u Europi (5.948) i u Americi (4.696), 36.933 *posebnih škola* i 12.800 *drugih ustanova* najvećim dijelom u Americi (4.484), Europi (3.939) i u Aziji (1.857).

Crkvena područja, koja su pod vatikanskim Zborom za evangelizaciju naroda, na 1. listopada 2011. godine iznosi 1.103, a ona su većinom u Africi (499) i u Aziji (473), a slijede ih Amerika (85) i Oceanija (46).

(kta)

Zaređena četvorica đakona u sarajevskoj katedrali

Nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, 27. studenog, na prvu adventsku nedjelju u katedrali Presvetog Srca Isusova predslavio je svečanu Euharistiju u zajedništvu s beogradskim nadbiskupom metropolitom mons. Stanislavom Hočevarom, vojnim biskupom u BiH mons. dr. Tomom Vukšićem i uz suslavlje 40 svećenika među kojima su bili sjemenišni poglavari iz Sarajeva i Travnika, profesori Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu, članovi Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog te nekoliko svećenika iz Beogradske nadbiskupije i Subotičke biskupije. Osim sarajevskih katolika, katedralu je ispunila rodbina ređenika, redovnice raznih družbi, bogoslovi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa i sjemeništa „Redemptoris Mater“ iz sarajevskog predgrađa Vogošća, sjemeništarci iz Nadbiskupskog sjemeništa „Petar Barbarić“ u Travniku i drugi.

Tijekom Mise kardinal Puljić je zaređio četvoricu bogoslova za đakone i to trojicu svećeničkih kandidat Vrhbosanske nadbiskupije: Miodraga Brkana, Josipa Budimira i Gorana Kosića te Aleksandra Kovačevića, svećeničkog kandidata Beogradske nadbiskupije. Nakon što je rektor Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa preč. Marko Zubak predstavio kandidate, kardinal Puljić je uputio prigodnu propovijed. Istaknuo je da prvom nedjeljom Adventa zapo-

činju Godinu vjere u Vrhbosanskoj nadbiskupiji u skladu sa zaključkom Svećeničkog i Pastoralnog vijeća. Napomenuo je da je to u skladu s odlukom Svetoga Oca da opća Crkva godine 2012. započne Godinu vjere. „Vjera je ono iz čega se živi i po čemu se živi; ono što izgrađuje kulturu jednog naroda i osmišljava život naše svagdašnjice. I ovo današnje ređenje može se razumjeti samo iz vjere u Onoga koji je k nama došao i nama se približio te postao jedan od nas i ustanovio Crkvu na temelju apostola i predao joj poklad, baštinu vjere kako bi je naviještala i svjedočila te uprisutnjivala djelo otkupljenja“, kazao je kardinal Puljić naglasivši da Crkva, u želji da ostvari to djelo, zaređuje one koji će navješćivati riječ Božju, slaviti otajstva i izgrađivati zajednicu. Spomenuo je da će bogoslovi franjevci provincije Bosne Srebrene biti zaređeni za đakone na drugu nedjelju Došašća u župnoj i samostanskoj crkvi u Kreševu s ciljem buđenja novih zvanja.

Kardinal Puljić je potom kazao da Crkva daje ređenima ovlast i milost naviještati upravo tu vjeru po naviještanju riječi Božje ističući da je trebaju naviještati svojim životom. Rekao je da se Bog služi ljudskim moćima da bi pristupio ljudima, a i sam je čovjekom postao da bi čovjeku navijestio spasenje. Dodao je da je čovjek, kako kaže svetopisamski pisac, glina koju Bog obrađuje. „Svaki od ove četvo-

rice mladića ima svoju životnu priču, svoj životni hod do ovog dana. Ovo đakonsko ređenje samo je stepenica do svećeničkog ređenja. U ovom vremenu praktikuma oni će pokušati nastojati što više uroniti u riječ Božju, što uvjerljivije tu riječ svjedočiti i naviještati; oni će i posluživati oltaru te doživjeti otajstvo žrtvenika, stola Gospodnjega, otajstva otkupljenja", rekao je kardinal Puljić pojasnivši da će dijeliti pričest i nositi je bolesnicima jer je Krist snaga u trpljenjima. Kazao je da će ređenici, opredjeljujući se za sveti red, opredijeliti se za beženstvo te ih ohrabrio da tim opredjeljenjem opredjeljuju se za Krista i Krista donose ljudima. „Ne bojte se svoje slabosti jer uspjeh ne ovisi od naše snage nego od naše vjere. Zato je prevažno da ovo ređenje doživite u vjeri i svoje povjerenje stavite u Onoga koji vas je pozvao i ušao u vaš život... Crkva vam daje poseban zadatak: da ona moli na vaša usta i na vaša srca. Kad budete molili časoslov, znajte da Crkva moli na vaša usta nadahnutim Božjim riječima", kazao je kardinal Puljić potičući ređenike da Boga slave i budu neustrašivi.

Osvrćući se na današnje vrijeme, kazao je da se govori o raznim igrama banaka, politike i moćnika koji govore da je potreban mir, a ratuju; govore da je potrebna ljubav, a mržnju šire. Naglasio je da treba dopustiti da Bog progovori čovjeku jer je čovjek iz ljubavi i za ljubav stvoren. Napominjući kako nije lako plivati protiv struje, potaknuo je ređenike da svoju uporište ne stavljaju u zemaljsku stvarnost nego da se u Boga pouzdaju.

Nakon propovijedi kandidati za ređenje izrazili su svoju spremnost prihvatiti posvećeno beženstvo, obdržavati bogoslužje časova i poštovanje i poslušnost svom dijecezanskom biskupu. Dok je cijela zajednica molila litanije Svih svetih, đakoni su ležali prostrti na tlo, nakon čega je kardinal Puljić položio ruke na svakog od kandidata te izmolio posvetnu molitvu. Potom su novozaređeni đakoni obukli službenu liturgijsku odjeću: štolu, koja je znak dostojanstva i vlasti, i dalmatiku, simbol spasenja, radosti i pravednosti. U oblačenju su im pomogli njihovi župnici iz Novog Travnika vlč. Žarko Vujica i preč. Stipo Knežević te iz

Oštre Luke Boka preč. Bartol Lukić, a vlč. Aleksandra obukao je župnik vikar Imena Marijina iz Novog Sada vlč. Marijan Vukov. Na kraju su đakoni primili evanđelistar te s kardinalom Puljićem, nadbiskupom Hočevarom i biskupom Vukšićem izmijenili poljubac mira.

Ceremoniju je vodio mons. mr. Tomo Knežević, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu dok je tijekom Mise pjevao Bogoslovski zbor „Stjepan Hadrović“. Nakon ređenja uslijedilo je zajedničko slavlje za stolom.

Za đakone su zaređeni:

Miodrag Brkan, sin Mate i Dragice rođ. Kepić-Tutić; rođ. 29. listopada 1986. u Travniku, dolazi iz župe Presvetog Trojstva - Novi Travnik. Sjemenište i gimnaziju je završio u Travniku 2006.; na KBF-u Sarajevu je završio teološki studij u trajanju od deset semestara, te sukladno normama Statuta KBF-a stekao akademski naslov magistar teologije.

Josip Budimir iz župe Uzašašća Gospodinova - Novi Travnik, je sin +Ante i Age, rođ. Djak, rođ. 28. ožujka 1988. u Travniku. Uz realnu gimnaziju i sjemenište u KŠC-u "Petar Barbarić" u Travniku završio je i srednju glazbenu školu. Na KBF-u Sarajevu je pohađao i završio teološki studij u trajanju od deset semestara, te sukladno normama Statuta KBF-a stekao akademski naslov magistar teologije.

Goran Kosić iz župe ime Marijino - Oštra Luka-Bok, sin je Mate i Marice Kosić, rođ. Stanić, rođ. 14. studenoga 1985. u Brčkom. Gimnaziju je završio u sjemeništu "Petar Barbarić" u Travniku. Teološki studij je završio na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu 5. Srpnja 2010.

Aleksandar Kovačević iz župe Uznesenja BDM - Vrbas. Aleksandar je sin Stefana i +Nade, rođ. Tot. Rođen 9. studenog 1984. u Vrbasu, završio je srednju ekonomsku školu. Na KBF-u u Sarajevu je pohađao i završio teološki studij u trajanju od deset semestara, te sukladno normama Statuta KBF-a stekao akademski naslov magistar teologije.

(kta)

Pastoralni kalendar 2012.

SIJEČANJ 2012.

1	N	MARIJA BOGORODICA, Nova godina	Međunarodni dan molitve za mir	●
2	P	Bazilije, Grgur, Grgo, Gregor		
3	U	Ime Isusovo, Danijel, Florencije, Genoveva		
4	S	Anđela Folinjska, Emanuel, Borislava		
5	Č	Emilijana, Miljenka, Eduard, Radoslav		
6	P	BOGOJAVLJENJE – TRI KRALJA	PMD – Sv. Djetinjstvo	
7	S	Rajmund, Lucijan, Krispin, Zorislav	Prva subota: molitva za duhovna zvanja	
8	N	DAN GOSP. – KRŠTENJE GOSPODINOVO	Stadlerov dan	
9	P	Hadrijan, Honorat, Julijan, Živko		○
10	U	Miltiad, Petronije, Agaton, Dobroslav	+ Alojzije Žagar 1971.	
11	S	Honorat, Teodozije, Časlav, Neven		
12	Č	Ernest, Tatjana, Bernard	+ Franjo Momčinović 1957.	
13	P	Hilarije, Remigije, Radovan, Veronika	13-15.I. Druga formacija animatora u Sarajevu + Ivan Kulijer 1937. + Andrija Kordić 1995.	
14	S	Feliks, Srećko, Rajko, Makrina	+ Ljubomir Ivan Roje 1945.	
15	N	DAN GOSPODNJI – 2./godinu	+ Jakov Kovačević Stjepić 1991.	●
16	P	Marcel, Oton, Mislav	+ Petar Krajina 1997	
17	U	Antun opat, Ante, Lucije, Lavoslav	<i>Molitvena osmina za jedinstvo kršćana</i> + Stjepan Ilić 1964. + Smiljan Franjo Čekada 1976. + Branko Karlić 2007.	
18	S	Priska, Margareta Ugarska, Biserka	+ Juraj Heruc 1910. + Jozo Tomić, st. 2006.	
19	Č	Mario, Ljiljana, Marta, Makrije	20-22.I. Druga formacija animatora u Odžaku	
20	P	Fabijan, Fabijana, Sebastijan		
21	S	Agneza, Janja, Neža, Epifanije		
22	N	DAN GOSPODNJI – 3./godinu	+ Ambrozije Mijić 1946.	
23	P	Emerencijana, Ema, Vjera		●
24	U	Franjo Saleški, Bogoslav		
25	S	Obraćenje sv. Pavla, Ananija, Henrik	<i>Završetak molitvene osmine za jedinstvo kršćana</i> + Josip Kasić 1996.	
26	Č	Timotej i Tit, Paula		
27	P	Anđela Merici, Anđelka, Julijan, Vital		
28	S	Toma Akvinski, Tomislav, Tomo, Leonid		
29	N	DAN GOSPODNJI – 4./godinu	Nadbiskupijski molitveni dan za mir	
30	P	Martina, Tina, Hijacinta, Gordana, Darinka	BK BiH i HBK - SA	
31	U	Ivan Bosco, Marcela, Viktor, Klaudije	BK BiH i HBK - SA + Petar Anić 2002.	●

VELJAČA 2012.

1	S	Brigita, Gita, Miroslav, Sever	+ Anto Vujičić 1990. + Dragan Čuturić 2004.
2	Č	PRIKAZANJE GOSPODINOVO (SVIJEĆNICA)	<i>Dan posvećenog života Katedrala 10.30h</i>
3	P	Blaž, Vlaho, Tripun, Tripo, Oskar	+ Franjo Bauer 1940. + Mato Božić 2009.
4	S	Maria de Mattias, Eutih, Diodor, Gilbert	4-5.II. dekanatski susret krizmenika Prva subota: Molitva za duhovna zvanja
5	N	DAN GOSPODNJI – 5./godinu	Dan života
6	P	Pavao Miki i dr., Doroteja, Dora	Sarajevski dekanat + Anto Bajić 1993.
7	U	Maksim, Julijana, Rikard, Držislav	Kreševski dekanat ○ + Nikola Đebić (Gjebić) 1930. + Petar Tunjić 2009.
8	S	Jeronim, Jerko, Jozefina, Mladen	Stadlerov dan Šamački dekanat + Dragutin Alaupović 1967.
9	Č	Skolastika, Apolonija, Sabin, Sabina	Brčanski dekanat
10	P	Alojzije Stepinac , Alojzija, Lojzika, Ina, Vjekoslav	Patron: Orašje
11	S	BDM Lurdska, Marija, Mirjana	10-11.II. dekanatski susret krizmenika Dan bolesnika + Zvonko Petrović 2004.
12	N	DAN GOSPODNJI – 6./godinu	
13	P	Katarina Ricci, Kristina, Božidara	Ramski dekanat Duh.vj. za svećenike
14	U	Valentin, Zdravko, Valentina, Vital	Duh. vježbe za svećenike ● + Josip Matković 1998.
15	S	Onezim, Faust, Klaudije, Vitomir, Vito	Duh. vježbe za svećenike
16	Č	Julijana, Julka, Samuel, Daniel, Miljenko	Duh. vježbe za svećenike + Stjepan Prgomet 1956.
17	P	Bartol, Benedikt, Flavije	17-18.II. dekanatski susret krizmenika Žepački dekanat + Stjepan Fontana 1971.
18	S	Šimun, Bernardica	Tuzlanski dekanat
19	N	DAN GOSPODNJI – 7./godinu	+ Mato Momčinović 1920.
20	P	Leon Čudotvorac, Lav, Lea	Doborski dekanat- duh.vj.
21	U	Petar Damiani, Damir, Natalija, Zaharija	Travnički dekanat ● + Ivan Zirdum 1954.
22	S	Pepelnica (post i nemrs)	Bugojanski dekanat
23	Č	Polikarp, Romana, Grozdan	Sutješki dekanat + Danijel Franjo Dujić 1920. + Ivo Čondrić 1946.
24	P	Montan, Goran, Modest, Sinerot	Animatori lit. pjevanja
25	S	Nestorije, Cezarije, Hrvoje, Donat, Berislav	+ Ivan Starčević 1982.
26	N	DAN GOSPODNJI – 1. korizmena	
27	P	Gabrijel Žalosne Gospe, Donat Zadarski	Usorski dekanat + Petar Perić 1943.
28	U	Roman, Bogoljub, Vikica, Teofil	Derventski dekanat + Ivan Pavlinac 1970. + Stjepan Oršić 1908. + Juraj Majetić 1964.
29	S	Osvald, Ida (kvatre)	

OŽUJAK 2012.

1	Č	Feliks, Albin, David, Hadrijan	+ Marko Paradžik 1977.	●
			+ Šimo Janjić 2003.	
2	P	Iskra, Ines, Čedomil, Lucije (kvatre)	+ Stanislav Božić 1977.	
			+ Josip Mikić 2008.	
3	S	Marin, Marinko, Asterije, Tician, Kamilo (kvatre)	Pastoralno vijeće VN	
			Prva subota: molitva za duhovna zvanja	
4	N	DAN GOSPODNJI – 2. korizmena	Duisburg – Hölz	
5	P	Teofil, Lucije, Hadrijan, Adrian, Virgil	+ Zvonimir Blažun 1975.	
6	U	Ruža, Koleta, Agneta, Zvezdana, Viktor		
7	S	Perpetua, Felicita, Eugen, Efrem, Tereza	+ Stjepan Marković 1961.	
			+ Mato Bičvić 1989.	
8	Č	Ivan od Boga, Boško, Ivša, Poncije	Stadlerov dan	○
			+ Augustin Nikić 1936.	
9	P	Franciska Rimska, Franjka, Fanika	9-11.III, Treća fromacija animatora u Sarajevu	
10	S	Emil, Makarije, Kajo, Simplicije	Župska ekonomska vijeća	
11	N	DAN GOSPODNJI – 3. korizmena	Nedjelja solidarnosti	
12	P	Bernard, Budislav, Maksimilijan, Fina		
13	U	Patricija, Sabina, Rozalija, Ratka		
14	S	Matilda, Milijana, Borka, Paulina, Eva		
15	Č	Mengin, Zaharija, Veljko, Vjekoslava	+ Antun Buljan 1964.	●
16	P	Hilarije, Julijan, Euzebija, Tacijan	16-18. III. Treća formacija animatora u Odžaku	
			+ Franjo Kovačević 1940.	
17	S	Patrik, Patricija, Gertruda, Konrad, Domagoj	Župska pastoralna vijeća	
18	N	DAN GOSPODNJI – 4. korizmena „Laetare“		
19	P	JOSIP zaručnik BDM , Josip, Josipa, Joso	Patron: MO, G. Dubica, Marijindvor, Rankovići, Špionica, Teslić, Zavidovići, Zenica, KŠC-Sarajevo	
			+ Miroslav Petrović 1990.	
20	U	Niceta, Dionizije, Vlado	BK BiH – MO	
			Kan.viz. Banbrdo	
21	S	Kristijan, Vesna, Vlasta, Serapion, Kasijan	BK BiH – MO	
			Kan. Viz. Brestovsko	
22	Č	Oktavijan, Lea Rimska, Leonarda, Jaroslav	BK BiH – MO	●
			Kan. Viz. Busovača	
23	P	Turbije, Oton, Edmund, Anuncijata, Rebeka	Kan. Viz. Deževica	
			Dekanatski križni put	
24	S	Latin, Javorka, Simon Kan. Viz. Fojnica	+ Rikard Weis 1945.	
25	N	DAN GOSPODNJI – 5. korizmena	Patron: Bogoslovija	
26	P	BLAGOVIJEST		
27	U	Lidija, Rupert, Lada	Kan. Viz. Gromiljak	
28	S	Priska, Guntram, Renata, Sonja	Kan. Viz. Kiseljak	
29	Č	Bertold, Eustazije	Kan. Viz. Kreševo	
			+ Mirko Perčinlić 1966.	
30	P	Zosim, Bogoljub, Bogoljuba, Leonard	Kan. Viz. Visoko	●
			+ Franjo Jurić 1948.	
31	S	Benjamin, Balbina, Gvido, Natalija		

TRAVANJ 2012.

1	N	DAN GOSPODNJI – CVJETNICA	Katedrala 10.30h + Julijan Kozinović 2010.
2	P	Franjo Paulski, Teodora, Božidara, Leopold	+ Ivan Pavao II 2005. + Vincencij Ferrerij Paulko 1921.
3	U	Siksto, Krest, Rikard, Svevlad, Radojko	
4	S	Marija, Maja, Marijan, Izidor, Platon	Katedrala 10.30h – Posveta ulja; PMD – Sv. Petar Uskrni susret studenata
5	Č	Veliki četvrtak	Katedrala 18.00h
6	P	Veliki petak (post i nemrs)	Katedrala 18.00h
7	S	Velika subota	Katedrala 23.00 h + Franjo Kopic 1929. Prva subota: molitva za duhovna zvanja
8	N	USKRS – VAZAM	Katedrala 10.30h; Stadlerov dan + Drago Sučić 1988.
9	P	Maksim, Demetrije, Liberan, Libor, Hugo	Uskrno primanje 11h. + Božo Markotić 1995. + Marko Kamenjaš 2007.
10	U	Mihovil, Magdalena, Bonifacije	+ Ilija Violoni 1945. + Petar Živković 1985.
11	S	Stanislav, Stanko, Stanislava, Filip, Izak	+ Petar Grgić 1982.
12	Č	Sofija, Julije I., Zenon, Saba, Damjan	+ Antun Bogdan 2001.
13	P	Martin I. papa, Hermenegildo, Ida	Klagenfurt
14	S	Valerijan, Maksim, Zdravko, Lambert	Klagenfurt/ susret župnika u sjemništu Tr. Kriz: Kopanice 11h TV Orašje 16h TV Kriz: Busovača 11h PS Jelaške 11h TV Klagenfurt /Dan KŠC i sjemeništa + Miodrag Mišković 2008.
15	N	DAN GOSPODNJI – 2. uskrnsna	
16	P	Benedikt, Bernardica, Leonida, Optat	Kan. Viz. Doljani
17	U	Šimun, Inocent, Akacije, Ilija, Robert	Kan. Viz. Gračac
18	S	Hermogen, Euzebije, Anastazija, Romano	Svećenički Sabor + Ivan Turbić 1911. + Augustin Franjo Vrebac 1940. + Marko Alaupović 1979.
19	Č	Marta, Leon, Berta	Kan. Viz. Obri i Sol.Kula + Antun Dujmušić 1943.
20	P	Anicet, Sulpicije, Marcijan, Agneta, Dina	Kan. Viz. Prozor + Bernardin Batvić 1921.
21	S	Anzelmo, Konrad	Odžak 11h k;N.S.Balegovac 16hK Bistrica/Ž 11h PS;Lovnica 16h PS Vareš 11h TV; Vijaka 16h TV/ Susret Zborova G.Dubica 11h k; Svilaj 16h kard. Lug-Br.11h PS; Maglaj 16h PS Kakanj 11h TV + Alojzije Budžinski 1983.
22	N	DAN GOSPODNJI – 3. uskrnsna	
23	P	Juraj, Jure, Đurđica, Đuro, Georg, Adalbert	Patron: Derventa, Vitez, Morančani
24	U	Fidel Sigmariĝenski, Fidelis, Fides, Vjera	Kan.viz. Rama-Šćit/BK BIH i KVRP + Petar Čalić 2010.
25	S	Marko ev. , Marko, Klarencije, Maroje	Patron: Gradačac, Ilijaš, Plehan, Potočani
26	Č	Kleto, Pashazije, Julije, Stanislav, Višnja	Kan. Viz. Rumboci + Augustin Halili 1976.
27	P	Ozana Kotorska , Euzebije i Polion	Kan. Viz. Uzdol
28	S	Petar Chanel, Ljudevit M. Grignon, Vital	Ministrantsko zborovanje Potočani 17 h kard, G. Gora 17h PS Tuzla 17h TV.
29	N	DAN GOSPODNJI – 4. uskrnsna	Pos.Mahala 11h k; G. Tramošnica i Gradačac 17h.k. Žepče 11h PS. Osova 17. PS Živinice 11h TV;Par Selo 16h TV. + Josip Bezić 1893. + Stjepan Jularić 1999.
30	P	Pio V. papa, Venancije	+ Josip Kalčik 1994.

SVIBANJ 2012.

1	U	Josip Radnik, Jeremija, Žigmund	Patron: Turbe Hodočašće u Olovo 11.00h Potkraj 17h PS + Ivan Mitrović 1912. Kan. Viz. Podhum-Zitače
2	S	Atanazije, Antonin, Boleslav, Boris	
3	Č	Filip i Jakov ap. , Jakiša, Jakica	+ Ivan Vlašić 1984
4	P	Antonina, Florijan, Cvjetko, Cvijeta	Tolisa 11h k; 17h Prud k.
5	S	Peregrin, Maksim	ZE-sv. Josip 11h PS Ovčarevo 17h PS Prva subota: Molitva za duhovna zvanja SHKM - SISAK + Anto Alaupović 1948.
6	N	DAN GOSPODNJI – 5. Uskrsna	Grebnice 11h K, Domaljevac 17h k. ○ 11h N.Bila PS 17h Radunice PS SHKM- SISAK 8
7	P	Dujam, Duje, Flavije, Gizela	Susret ravnatelj + Josip Matišić 1921.
8	U	Arsen, Amat, Ida, Ulrika Nisch	Kan. Viz. Brajkovići; Stadlerov dan + Marko Nedić 1952. + Jozo Perić 2005. + Marko Josipović 2009.
9	S	Izaija, Dionizije, Pahomije, Herma, Beata	Kan. Viz. Bučići + Josip Vasilina 1988.
10	Č	Ivan Merz , Gospa Trsatska, Job	Kan. Viz. Dolac 10-11.V. četvrta formacija u Sarajevu
11	P	Mamerto, Franjo Hieronim	Kan. Viz. Guča Gora
12	S	Leopold Bogdan Mandić , Nerej, Ahil	Patron: Briješće, Dragunja, Maglaj. ● N. Travnik Presv.Tr.11h k. I Dolac 17 h. k. Boće 17h.PS: + Anto Šarić 2010.
13	N	DAN GOSPODNJI – 6. Uskrsna	N. Travnik Uzaš. 11h k.; Travnik 17h – k. Zovik 11h PS Ulice 17 PS
14	P	Matija ap. , Mate, Matko, Matea (prosni dani)	
15	U	Izidor, Sofija, Sonja (prosni dani)	Kan. Viz. Podkraj i Korićani. + Jakov Barišić 1942.
16	S	Ivan Nepomuk, Genadije, Florencije (prosni dani)	Kan. Viz. Nova Bila + Milidrag Bujas 1991.
17	Č	UZAŠAŠĆE-SPASOVO (KRIŽI)	Patron: Novi Travnik 17-18.V. Četvrta formacija animatora u Odžaku
18	P	Ivan I. papa, Venancije, Feliks Sol., Srečko	Kan. Viz. N.Travnik – Presv.Trojstvo + Ivan Subašić 1945 ?
19	S	Urban, Teofil, Rajko, Ivon	Dubrave 11h PS Poljaci 17h PS.
20	N	DAN GOSPODNJI – 7. Uskrsna	Novi Šeher 11h PS Birnau – 40g. hod.; HKM Singen- Vilingen + Petar Ajvazović 1945.
21	P	Kristofor Magallanes, Dubravka, Eugen	kan. Viz. N.Travnik-Uzašašće G. ● + Anđelko Franjčević 1954. + Vlastimil Antun Fijala 1986.
22	U	Rita iz Cascije, Helena, Jelka, Renata	Kan.viz. Ovčarevo
23	S	Deziderije, Željko, Želimir, Željana, Spes	Kan. Viz. Pećine
24	Č	Marija Pomoćnica, Ivana, Šimun Stilita	Kan. Viz. Rankovići Patron: Globarice + Andrija Jagatić 1901.
25	P	Beda Časni, Grgur VII. papa, Marija Magdalena	Kan. Viz. Rostovo + Caleb Violoni 1917.
26	S	Filip Neri, Zdenko	Dan mladih – Komušina Teslić 17h. k.
27	N	DAN GOSPODNJI - DUHOVI	Sarajevo kat 10,30h – SA-župa 17h. Patron: Fojnica, N.Bila. + Josip Konopka 1988.
28	P	Marija Majka Crkve, German, Vilim, Velimir	Kan. Viz. Travnik ●
29	U	Euzebije i Polion, Ervin, Većeslav	Kan. Viz. Turbe
30	S	Bazilije, Emilija, Anastazije, Hubert (kvatre)	Kan. Viz. Vitez
31	Č	Pohod BDM, Petronila, Silvije	

LIPANJ 2012.

1	P	Justin, Mladen, Liberije, Slobodan, Teofil (kvatre)	Salzburg – kard.
2	S	Marcelin i Petar, Erazmo, Eugen (kvatre)	Breške 11h. TV; Drijenča 17h. TV. Innsbruck- kard. Prva subota: Molitva za duhovna zvanja + Vinko Vidaković 2006.
3	N	DAN GOSPODNJI – PRESVETO TROJSTVO	Lukavac 11h TV; Dragunja 17h. TV. Innsbruck – kard. Patron: N. Sarajevo, N. Travnik.
4	P	Kvirin Sisački, Optat, Nikola, Predrag	+ Marijan Ivandić 1945. ○ + Josip Perčinlić 1945. + Mirko Radoš 1945.
5	U	Bonifacije, Bono, Dorotej, Eutih, Franko	+ Stjepan Ezgeta 1933. + Stjepan Pašalić 1959
6	S	Norbert, Artemije, Paulina, Neda	
7	Č	TIJELOVO – BRAŠANČEVO	+ Franjo Bulić 1999.
8	P	Fortunat, Vilim	Stadlerov dan 8-10. VI. Nacionalna završnica KMNL-a u Sarajevu + Ivan Barčanec 1993.
9	S	Efrem, Diomed, Kolumban, Rikard	Vitez 11h.k; Brajkovići 17h.k. Šikara 11h TV, Husino 17h. TV. + Franjo Kralik 1976.
10	N	DAN GOSPODNJI – 10./godinu	Rankovići 11h k. Bučići 17h k. Morančani 11h TV. Špionica 17h TV + Vladislav Gagulić 1964.
11	P	Barnaba ap., Borna, Ratimir, Roza, Ruža	●
12	U	Bazilid, Onofrije, Leon, Lav, Eshil, Placid	Busovača 18h-kard.
13	S	Anto Padovanski, Anto, Antun, Antonija	Patron: Boće, Bugojno, Bukovica, Busovaća, Dobretići, Drijenča, Gračac, Lukavac, Rastičevo, Sivša, Sočanica, G.Močila-Sijekovac, Vukanovići, Žepče, Podhum – Žitače.
14	Č	Rufin, Valerije, Zdravko, Zdravka, Elizej	
15	P	Srce Isusovo , Amos, Vid, Vito, Toma, Germana	Patron: Vidovice; VN, Katedralna župa, B. Šamac, Brčko, Čajdraš, Doboj, Glavice, N. Selo, Pečine, Prozor, Zvornik.
16	S	Srce Marijino , Auro, Zlatko, Zlata, Aurelije, Beno	Patron: Foča k Dervente, Posavska Mahala, Sk. Gračanica.
17	N	DAN GOSPODNJI – 11./godinu	Vanjska proslava Srca Isusova VN- katedrala
18	P	Marko i Marcelijan, Paula, Amando	
19	U	Romualdo, Gervazije, Protazije, Deodat	+ Marijan Džojić 1921. ●
20	S	Margareta, Naum Ohridski, Florencija	20-30. VI. Friedensgrund BiH. + Josip Fuchs 1954.
21	Č	Alojzije Gonz., Alojzija, Lojzika, Vjekoslav	Patron: Sjemenišna crkva u Travniku + Nikola Burić 1993.
22	P	Paulin, Ivan Fišer, Toma More, Flavije	Duh. Obnova ministranata u Travniku + Mato Ivkić 1993.
23	S	Marija, Josip, Flavije, Aron	Pečine 11h k. Ministranti u Travniku Podmilačje 18.h.-kard. + Anto Luter 1992.
24	N	ROĐENJE IVANA KRSTITELJA, Ivan, Ivana	Ministranti u Travniku Patron: B. Brdo, D. Tramošnica, Jelah, Sutjeska, Lug-Brankovići, Otinovci, Podmilačje, Tarčin, Travnik, Uzdol, Živinice. + Jozo Tomić ml. 2007.
25	P	Maksim, Prosper, Adalbert, Salamon	
26	U	Ivan i Pavao, Virgijije, Zoran, Deodat	
27	S	Ćiril, Ladislav Ugarski, Kristofor, Vlatko	●
28	Č	Irenej, Mirko, Vincenta, Vinka, Lucija	
29	P	Petar i Pavao ap. , Paula, Krešimir	Svećeničko ređenje Patron: Brajkovići, G.Komušina, Kakanj, Kulina, Lovnica, N. Selo – Balegovac, Tuzla. + Dragutin Kamber 1969.
30	S	Prvomučenici Svete Rimske Crkve, Bazilid	

SRPANJ 2012.

1	N	DAN GOSPODNJI – 13./godinu	
2	P	Oton, Višnja, Ostoja	2-7.VII. Mali putokazi u Život. + Anton Jeglič 1937.
3	U	Toma ap. , Tomislav, Tomo, Rajmund	○
4	S	Elizabeta Portugalska, Elza, Laura, Berta	
5	Č	Ćiril i Metodije, suzaštitnici Europe	Patron: Crkva bogoslovije + Krunoslav Draganović 1983.
6	P	Marija Goretti, Marica, Romul, Suzana, Agata	+ Stipo Barišić 1944.
7	S	Vilibald, Vilko, Benedikt XI., Odon, Goran	Prva subota: Molitva za duhovna zvanja
8	N	DAN GOSPODNJI – 14./godinu	Stadlerov dan
9	P	Marija Propetoga Isusa Petković , Marija	
10	U	Feliks, Filip, Rufina, Viktorija	10-17. VII. Specijalizacija animatora + Marijan Šoljić 1986.
11	S	Benedikt opat, zaštitnik Europe , Pio, Olga	+ Nikola Pranjić st. 1998. ●
12	Č	Proklo, Hilarije, Fortunat, Mohor, Živko	BK BiH - BL
13	P	Majka Božja Bistrička , Henrik, Ezdra	BK BiH - BL
14	S	Kamilo de Lellis, Angelina, Gašpar	BK BiH - BL
15	N	DAN GOSPODNJI – 15./godinu	Patron: Banja Luka, Visoko
16	P	Gospa Karmelska, Karmela, Karmelo	Patron: Karmelićanke na Stupu + Božidar Bralo 1945. + Ivan Šarić 1960.
17	U	Branko, Nadan, Hijacint, Rufina, Marcelina	
18	S	Emilije, Emilija, Ljuba, Teodozija, Bruno	
19	Č	Makrina, Simah, Aura, Zora, Zlatka, Zlata	●
20	P	Ilija Tišbijac pr. , Apolinar, Ilija, Ilko, Ilinka	Patron: B.Brod, Čemerno, Doljani, Kandija, Koričani, Kiseljak, N.Šeher, Rostovo, S.Kula, Turić, Ularice, Zenica. + Ivan Rajić 1989.
21	S	Lovro Brindiški, Danijel pr., Dane, Danica	+ Ivan Rajić 1989.
22	N	DAN GOSPODNJI – 16./godinu	Kardinal u BL. + Andrija Antunović 1934. + Dominik Stojanović 2009.
23	P	Brigita Švedska, suzaštitnica Europe , Ezekijel	
24	U	Kristina, Eufrazija, Boris, Ljudevita	24.VII.- 7.VIII- Internacionalni kamp Friedensweg + Branko Grulich 1989.
25	S	Jakov ap. , Jakša, Jaka; Kristofor, Krsto	
26	Č	Joakim i Ana – roditelji BDM, Anka, Anica	Patron: Banbrdo, Domaljevac, Par Selo, ● Potkraj, Radunic, Žabljak. + Andrija Avelin Predmersky 1914.
27	P	Klement Ohridski i Gorazd, Klemo, Celestin I.	+ Ladislav Buljan 1986.
28	S	Prohor, Nikanor, Viktor I., Nazarije, Celzo	
29	N	DAN GOSPODNJI – 17./godinu	
30	P	Petar Krizolog, Julija, Maksima	
31	U	Ignacije Lojolski, Vatroslav, Fabije, Ognjen	Patron: Grbavica

KOLOVOZ 2012.

1	S	Alfonz Liguori, Jonatan		
2	Č	Euzebije, Petar Juliani, Stjepan I., Krunoslav	Patron: G.Tramošnica + Drago Čujić 1939. + Martin Anić 2006.	○
3	P	Augustin Kažotić , Martin, Salvator, Spaso		
4	S	Ivan Marija Vianney, Justin, Krescencije	Prva subota: Molitva za duhovna zvanja	
5	N	DAN GOSPODNJI – 18./godinu	Patron: Deževica, Poljaci	
6	P	Preobraženje Gospodinovo , Just, Oktavijan	Patron: Borovica + Ivan Trobentar 1977. + Rudolf Römer 1982. + Franjo Tomašević 2007.	
7	U	Siksto II. papa, Kajetan, Donat, Albert		
8	S	Dominik, Nedjeljko, Dinko, Dominko, Neda	Stadlerov dan Patron: Goražde + Emil Stjepan Čondrić 1945. + Viktor Šifner 2005 + Antun Mohorić 1937.	●
9	Č	Terezija Benedikta od Križa, zaštitnica Europe		
10	P	Lovro, Lovorko, Lovorka, Laura, Klaudije		
11	S	Klara, Jasna, Jasminka, Suzana, Rufin	Patron: Klarise u Brestovskom Komušina 11h k, + Dragutin Čelik 1958. + Joso Filipović 2006. + Marko Jozinović 1994. + Zvonko Raić 1998.	
12	N	DAN GOSPODNJI – 19./godinu		
13	P	Poncijan i Hipolit, Poncije, Antioh, Maksim	+ Ivan Kristić 1960. + Josip Džajkić 2000.	
14	U	Maksimilijan Marija Kolbe, Kova, Koviljka	Komušina 18.00h + Stjepan Gašparević 1937.	
15	S	VELIKA GOSPA , Marija, Mara, Tarzicije	Patron: Breške, Dolac, Haljinići, Komušina, Koraće, Kreševo, Olovo, Osova, Rama-Ščit, Suho Polje, G.Vakuf-Uskoplje, Stup, Tolisa. Kardinal – Stup 19h	
16	Č	Stjepan Ugarski, Rok, Roko, Krunoslav, Kruno	Patron: Prud + Ivan Dujmušić 1937.	
17	P	Miron, Klara, Natalis, Natalija; Urzicin		●
18	S	Jelena Križarica, Jelka, Jela, Helena, Leonardo	+ Marko Majurić 1933.	
19	N	DAN GOSPODNJI – 20./godinu	+ Stjepan Sokolović 1972.	
20	P	Bernard, Samuel pr., Maria de Mattias	+ Tomo Igrc 1938.	
21	U	Pio X. papa, Agaton, Sidonije	Susret g. - Lepoglava + Izidor Poljak 1924.	
22	S	BDM Kraljica, Vladislava, Regina	Susret g. - Lepoglava Patron: Bijeljina	
23	Č	Ruža Limska, Ružica, Rozalija, Roza; Flavio		
24	P	Bartol ap. , Bare, Bartolomej, Bariša; Emilija	+ Nikola Krilić 1924.	●
25	S	Ljudevit, Josip Kalasancijski, Sever		
26	N	DAN GOSPODNJI – 21./godinu		
27	P	Monika, Cezarije, Amadeo, Bogoljub, Anđelka	Duh.vj. Murska Sobota – kard.	
28	U	Augustin, August, Tin, Pelagije, Vivian, Živko	D.vj. Murska Sobota – kard.	
29	S	Glavosijek Ivana Krstitelja, Ivan, Bazila	Patron: Odžak	
30	Č	Petar, Margarita, Didakd.vj.	Murska Sobota – kard.	
31	P	Josip iz Arimateje i Nikodem, Aristid, Aida		○

RUJAN 2012.

1	S	Jošua, Siksto, Terencije, Verena, Viktor	Prva subota: molitva za duhovna zvanja Katehetski dan
2	N	DAN GOSPODNJI – 22./godinu	
3	P	Grgur Veliki papa, Grga, Gregor, Gordana	+ Božidar Bralo 1945 Seminar za jurisdikciju Seminar za jurisdikciju
4	U	Mojsije, Marin, Bonifacije I., Ida, Irmgard	
5	S	Majka Terezija , Urban, Teodor, Božidar	
6	Č	Zaharija pr., Eleuterij, Magnus	
7	P	Marko Križevčanin , Markica, Regina, Dragica	
8	S	MALA GOSPA , Hadrian, Amon, Serafina	Stadlerov dan Patron: Bežlja, Brestovsko, Brusnica, Husino, Modriča, Ulice + Ivan Kozinović 1931
9	N	DAN GOSPODNJI – 23./godinu	
10	P	Nikola Tolentinski, Pulherija, Sebastijan	Skup sv. Egidija u SA Skup sv. Egidija u SA + Tomislav Jablanović 1986.
11	U	Adelfo, Gašpar, Bonaventura	Skup sv. Egidija u SA
12	S	Ime Marijino, Mirjam, Gvido	Kan. Viz. Bos. Šamac Patron: Gromiljak, Oštra Luka-Bok, Svilaj.
13	Č	Ivan Zlatousti, Zlatko, Amat, Ljubo, Ljuba	Kan. Viz. Domaljevac Obljetnica posvete Prvostolnice
14	P	Uzvišenje svetog križa , Višeslav, Slavko	Patron: Franjevačka prov. Bosna Srebrena; Bistrica k/Žepča; Jelaške, Klopče. + Dragutin-Augustin Dujmušić 1916. + Milivoj Čekada 1961.
15	S	Žalosna Gospa, Dolores, Valerije, Valerija	Patron: Čardak; + Floro Čulinović-Čulina 1996. + Mato (Matej) Pezer 1959.
16	N	DAN GOSPODNJI – 24./godinu	
17	P	Robert Bellarmino, Robert, Lambert	Katehetska nedjelja + Tadija Mihačević 1955
18	U	Josip Kupertinski, Ariadna, Senarije	Kan. viz. Grebnice
19	S	Januarije, Eustahije, Teodor (kvatre)	Kan. Viz. Kopanice + Marijan Pešić 1991.
20	Č	Andrija Kim Taegōn i dr., mučenici	Dijecezanski svećenici
21	P	Matej ap. i ev. , Mate, Matea (kvatre)	Kan. Viz. Orašje Kan. Viz. Oštra L.-Bok + Anto Zajec 1982.
22	S	Emerita, Mauricije, Silvan, Silvana, Oton (kvatre)	Kan. Viz. Prud
23	N	DAN GOSPODNJI – 25./godinu	
24	P	Anatolij, Vuk, Dalmacije, Pacifik	Kan. Viz. Tišin + Franjo Gavran 1980. + Ivan Čoruša 2001 + Stjepan Džalto 2008.
25	U	Kleofa, Firmin, Tvrtko	Kan. Viz. Tolisa + Tadija Jukić 2011.
26	S	Kuzma i Damjan, Damjana; Gideon, Kresencija	Kan. Viz. Vidovice + Mato Bekavac 1938. + Čedomil Čekada 1981.
27	Č	Vinko Paulski, Vincent, Vinko, Vinka, Gaj	27.-30. IX. ..72 sata bez kompromisa
28	P	Vjenceslav, Venzo Većeslav, Lovro Ruiz	
29	S	Mihael, Gabrijel, Rafael, arkanđeli	Patron: Kolibe, Kopanice, Ovčarevo, Vareš + Anto Paradžik 2004.
30	N	DAN GOSPODNJI – 26./godinu	

LISTOPAD 2012.

1	P	Terezija od Djeteta Isusa, Terezija, Tereza	Patron: Bistrica k/Uskoplja
2	U	Anđeli Čuvari, Anđeo, Anđelko, Anđela	+ Viktor Vincens 1989. + Franjo Pilić 1996.
3	S	Dionizije, Areopagita, Kandida, Svjetlana	
4	Č	Franjo Asiški, Franjo, Franka, Franciska	Patron: Dobrinja, G. Gora, Rumboci, S. Slatina, Šikara, Zovik, Žeravac. + Petar Vidović 1984.
5	P	Mauro, Placid, Miodrag, Faustina Kowalska	
6	S	Bruno, Fides, Vjera, Vjerica	Prva subota: molitva za duhovna zvanja.
7	N	DAN GOSPODNJI – 27./godinu	Patron: Krepšić + Stjepan Hadrović 1934. + Drago Dujmušić 1943. + Anto-Emil Čehulić 1982.
8	P	Demetrije, Pelagija, Hugo	Stadlerov dan ●
9	U	Dionizije, Dionizija, Ivan Leonardi, Abraham pat.	Sjednica Zbora konzultora
10	S	Danijel, Samuel, Hugolin, Angela	Sjednica Sveć. vijeća VN + Josip Lušić 1991.
11	Č	Filip, Andronik, Mainard, Gaudencije	
12	P	Maksimilijan, Makso, Velibor; Serafin	
13	S	Teofil, Bogoljub, Romul, Venancije	Hodočašće u Mariju Bistricu
14	N	DAN GOSPODNJI – 28./godinu	
15	P	Terezija Avilska, Tereza, Tekla	●
16	U	Hedviga, Marija Margareta Alacoque	
17	S	Ignacije Antiohijski, Vatroslav, Vatro	
18	Č	Luka ev. , Luka, Lukica, Lukša, Amabilis	Patron: KBF, Novi Grad-SA
19	P	Ivan Brebefski, Pavao od Križa, Petar Alkantarski	+ Juraj Ćosić 1918. + Marko Tvrtković 1940. + Andrija Mlakić 1959. + Stjepan Kočiš 1980. + Mato Adžamić 1990. Hodočašće na Bobovac
20	S	Kornelije, Andrija, Adelina, Vendelin	Misijaska nedjelja
21	N	DAN GOSPODNJI – 29./godinu	+ Ivan Gojsilović 1934. + Jozo Vidaković 2005.
22	P	Marko Jeruzalemski, Filip	Dan Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih + Ivan Pavao II. + Antun Jović 1916. + Josip Kudić 2000. + Josip Riffel 1918. + Ivan Jablanović 1957.
23	U	Ivan Kapistranski, Teodoret, Severin	
24	S	Antun Marija Claret, Proklo Carigradski	
25	Č	Katarina Kotromanić , Krizant, Darija, Krispin	Obljetnica posveta vlastitih crkava + Rudolf Klamfl 1994.
26	P	Dimitrije Srijemski, D Mitar, Lucijan, Marcijan	
27	S	Namat, Bartol, Bartolomej, Bare, Flor, Florijan	+ Viktor Baier 1998.
28	N	DAN GOSPODNJI – 30./godinu	
29	P	Narcis, Honorat, Časlav	○
30	U	Marcijan, Marcel, Marsela, Klaudije, Gerard	
31	S	Wolfgang, Vuk, Vukmir, Kristofor	

STUDENI 2012.

1	Č	SVI SVETI	Katedrala 10.30h; Groblje Sv. Josipa 15.00h.
2	P	DUŠNI DAN	Groblje Bare 11.00h + Ivan Čavar 2007.
3	S	Martin iz Porresa, Silvija, Berard, Ida	Prva subota: Molitva za duhovna zvanja + Petar Zubak 1931.
4	N	DAN GOSPODNJI – 31./godinu	Susret roditelj u sjemeništu u Travniku Dan zahvalnosti
5	P	Svi srijemski mučenici, Elizabeta, Emerik	BK BiH - SA + Anton Zorko 1928.
6	U	Melanija, Leonard pustinjač, Teobald, Kristina	BK BiH – SA
7	S	Baldo, Lazar stilita, Engelbert, Anđelko	BK BiH - SA ●
			+ Danijel Pušić 1973. + Mijo Thon 1986.
8	Č	Gracija Kotorski , Klaudije, Nikostrat	Stadlerov dan Dan teologije ofm
9	P	Posveta Lateranske bazilike , Vito, Vitomir	
10	S	Leon Veliki papa, Lavoslav, Lav, Demetrije	
11	N	DAN GOSPODNJI – 32./godinu	Patron: Bučići ●
			+ Josip Skalec 1928.
12	P	Jozafat, Kunibert, Didak	+ Ante Petrović 1986.
13	U	Stanislav Kostka, Mitar, Ivan Trogirski	
14	S	Nikola Tavelić , Nikolina, Nikoleta	
15	Č	Albert Veliki, Albertina, Sidonija, Leopold	
16	P	Margareta Škotska, Gertruda, Gera	+ Anto Livajušić 1974.
17	S	Elizabeta Ugarska, Alfej i Zakej	+ Anto Čondrić 1971.
18	N	DAN GOSPODNJI – 33./godinu	
19	P	Obadija pr., Maksim, Matilda, Salomeja	
20	U	Feliks iz Valoisa, Srećko, Edmund	+ Franjo Mikić 1927. ●
21	S	Zdravka, Zdravko, Valent, Valentina	+ Nikola Mandić 1937. + Stjepan Lukić 1962. + Juraj Zirdum 1982.
22	Č	Cecilija, Benigna, Dobrila	
23	P	Klement I. papa, Kolumban, Felicita, Lukrecija	
24	S	Andrija Dung-Lac i dr., Krizogon	+ Franjo Horvat 1975.
25	N	DAN GOSPODNJI – KRIST KRALJ	Patron: Cer
			+ Vlado Jurjević 1993. + Ambrozije Mikić 2008.
26	P	Siricije, Konrad, Delfina	+ Ivan Miletć 1943.
27	U	Fakundo, Virgil, Maksim, Valerije	
28	S	Jakov Markijski	Patron: Grebnice ○
29	Č	Saturnin, Filomen, Iluminata	+ Franjo Malešić 1927.
30	P	Andrija ap. , Andrija, Andro, Andrea	+ Ivan Mršo 2000.

PROSINAC 2012.

1	S	Nahum pr., Florencija, Leoncije, Kazimir	Prva subota: molitva za duhovna zvanja
2	N	DAN GOSPODNJI – 1. Došašća	Đakonsko ređenje
3	P	Franjo Ksaverski, Sofonija pr., Lucije	
4	U	Ivan Damašćanski, Barbara, Melecije, Adolf Kol.	Patron: Breza
5	S	Krispina, Saba	+ Josip Rajić 1951. + Anto Lamešić 1973.
6	Č	Nikola biskup, Niko, Nikša, Nikica	●
7	P	Ambrozije, Ambroz, Sabina, Urban	
8	S	BEZGRJEŠNO ZACEĆE BDM , Imakulata	Patron: Crkvice, Dubrave, Vijaka, SA-Katedrala. + Josip Stadler 1918. + Ilija Gabrić 1948.
9	N	DAN GOSPODNJI – 2. Došašća	+ Juraj – Dobroslav Veselčić 1930.
10	P	Gospa Loretska, Julija	+ Josip Divić 1968.
11	U	Damaz, Danijel, Hugolin, Artur	
12	S	BDM Guadalupska, Spiridon, Špiro (kvatre)	
13	Č	Lucija, Luca, Svjetlana, Otilija	+ Đuro Gračanin 1973. ●
14	P	Ivan od Križa, Venancije, Fortunat (kvatre)	
15	S	Drinske mučenice , Valerijan, Viktorija (kvatre)	+ Đuro Cezner 1944.
16	N	DAN GOSPODNJI – 3. došašća „Gaudete“	Nedjelja Caritasa
17	P	Modest, Hijacint	+ Luka Janjić 1996. + Filip Josipović 2001.
18	U	Malahija pr., Gracijan	
19	S	Anastazije, Urban, Vladimir, Eva	+ Zvonimir Baotić 1995.
20	Č	Zefirin, Slobodan	+ Ambrozije Benković 1970. ● + Ivan Koščak 1915.
21	P	Petar Kanizije, Mihej pr.	
22	S	Toma Holland	
23	N	DAN GOSPODNJI – 4. Došašća	
24	P	Badnjak , Spomen svih svetih Isusovih predaka	SA. Kat. 24.00 Polnočka
25	U	B O Ž I Ć	Katedrala 10.30h + Nikola Mlakić 1961.
26	S	Stjepan prvomučenik , Stjepko, Kruno	Božićni prijem 11,00h.
27	Č	Ivan ap. i ev. , Ivan, Ivana, Ivančica	+ Antun Čović 1968.
28	P	Nevina dječica , Neven, Nevenka, Mladen	○
29	S	Toma Becket, Tomislav, David kralj	
30	N	SVETA OBITELJ ISUSA, MARIJE I JOSIPA	Patron: Kupres
31	P	Silvestar I. papa, Silvio, Donata, Paulina	Kat. Zahvalnica 18.00h + Nikola Odić 1911.

